

TEISIPÄEV, 24. NOVEMBER 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK

president

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.05)

2. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (esitatud resolutsiooni ettepanekute tutvustamine) (vt protokoll)

3. Kopenhaagenis toimuva kliimamuutuste alase tippkohtumise ettevalmistamine (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused Kopenhaagenis toimuva kliimamuutuste alase tippkohtumise ettevalmistamise kohta.

Andreas Carlgren, *nõukogu eesistuja*. – (SV) Austatud president, head kolleegid! Viimane kord, mil siin parlamendis kliimaküsimuste üle arutlesin, oli just enne seda, kui kohtusin oma kolleegidega keskkonnanõukogu oktoobrikuisel nõupidamisel. Sellel kohtumisel leppisime kokku Euroopa Liidu tugevas ja kollektiivses mandaadis Kopenhaagenis toimuva kliimamuutuste alase ÜRO konverentsi ettevalmistamisel. Sätestasime muu hulgas, et 2050. aastaks tuleb Euroopa Liidus heitkoguseid vähendada 80–95% võrreldes 1990. aasta tasemetega. Otsustasime ka, et Euroopa Liit vähendab 2020. aastaks heitkoguseid igal juhul 20%, aga vähendame neid 30% juhul, kui Kopenhaagenis piisavalt ambitsioonikas kokkulepe saavutatakse.

Võrreldes seda teiste riikide heitkoguste vähendamisega, pöörame erilist tähelepanu eesmärgile piirata temperatuuritõusu kaks kraadi – see peab olema mõõdupuu, millega võrrelda meie heitkoguste vähendamisi teiste riikide omadega. Ka rahvusvahelisest transpordist tuleb heitkoguseid vähendada. Lennunduses oleme eesmärgiks võtnud heitkoguste vähendamise 10% ning meretranspordis 20% võrreldes 2005. aasta tasemetega. Tahaksin samuti selgeks teha, et ka Euroopa Liit nõuab, et transpordis ja lennunduses kasutataks makse, et tasuda arengumaades meetmete eest. Seda eriti vaeseimates riikides ja nendes, mis on kõige suurema löögi saanud. See peab olema üks Kopenhaageni tulemusi.

Vihmametsade hävitamist tuleb 2020. aastaks vähendada pooleni ning 2030. aastaks peab see lõppema. Euroopa Liit nõuab, et Kopenhaageni tippkohtumisel võetaks vastu otsus vihmametsade hävitamine peatada, metsade uuendamist toetada ning jätkusuutlik metsandus luua. See on ainus viis, kuidas saame piisavalt kiiresti heitkoguseid vähendada ning saavutada Kopenhaagenis edukas tulemus. Euroopa Liit on selgitanud ja arendanud oma seisukohti igas etapis ning on seega suutnud vastata nõudmistele ja avaldada survet ka teistele osapooltele. Palju sellest on saavutatud koostöös Euroopa Parlamendiga, nii et kliima- ja energiapakett moodustab Euroopa Liidu ambitsioonikate seisukohtade aluse.

Nüüd on Kopenhaageni kliimakohtumiseni jäänud vaid kaks nädalat. Meid ümbritseb palju pessimiste, kes on viimaste kuude jooksul finišit ääristanud. Ent päris elus loeb poliitiline juhtimistahe – ja Euroopa Liidul on seda. Selleks et saavutada tulemust, mille nimel nii kaua tööd oleme teinud, peame nüüd Euroopa Liidus kõik jõud koondama. Selles suhtes on eriti just parlamendil jätkuvalt tähtis roll.

Seega lubage mul öelda, et Euroopa Liidu eesmärk sõlmida kokkulepe ei ole muutunud. Peame Kopenhaagenis ambitsioonika ja põhjaliku kokkuleppeni jõudma. Maa kliima on piisavalt kaua oodanud. Nüüd on aeg kokkuleppeks.

Eile pidasime keskkonnanõukogu erakorralist koosolekut, et ühendatud jõudude abil muuta Kopenhaagen meie töös kliimamuutustega selliseks teetähiseks nagu me tahame, et see oleks. Euroopa Liidu otsuses Kopenhaageni konverentsi eel on riigipead ja valitsusjuhid otsustanud, et Euroopa Liidu eesmärk on, et Kopenhaageni protsess tooks kaasa juriidiliselt siduva lepingu alates 1. jaanuarist 2013, põhinedes Kyoto protokollil ja sisaldades kõiki vajalikke elemente. See nõuab Kopenhaagenis kokkulepet, mis kokku tooks kaasa piisavalt suure heitkoguste vähendamise, et võimaldada saavutada eesmärki hoida maa temperatuuri kasv allpool kahte kraadi. Leping kõigi riikidega, mis tähendab, et kõik arenenud riigid võtavad eesmärgiks

oma heitkoguste piirväärtust vähendada ehk teiste sõnadega eesmärgi kõigis majandussektorites. Meil on tarvis, et kõik arenenud maad, kaasa arvatud USA, ühendaksid oma kohustused Kopenhaageni kokkuleppega. Kokkulepe, mille tulemuseks on arengumaade kohustus võtta meetmeid heitkoguste vähendamiseks allapoole seda, mis need oleksid, kui meetmeid ei oleks võetud, eriti suuremate majandustega riikides, ning arenenud maade kohese finantsabi andmine arengumaades vajalikeks meetmeteks, eriti vaesemates riikides, 2010. , 2011. ja 2012. aastal. Kokkulepe, mille tulemuseks on pikaajalise toetuse väiksemate heitkoguste nimel süsteemi loomine, kohandamine, tehniline koostöö ning tehnoloogiasiiire.

Lõpuks peab kokkulepe sisaldama ka järelevalvemehhanismi, et seda saaks kohandada kõigele, mille teadus näitab kliimahaldamiseks vajaliku olevat.

Ei räägita n-ö kaheetapilisest lahendusest. Ent Euroopa Liidu jaoks on Kopenhaagenis kokkuleppe saavutamine tähtis samm. Kopenhaagenis tuleb otsus vastu võtta ning see peaks hõlmama kõike, mis kliima jaoks tähtis on. Siduv leping tuleks selge ajakava alusel üle viia ratifitseeritavaks tekstiks, mis on pigem tehniline üksikasi, sest sisu tuleks esitada ambitsioonikas kokkuleppes.

Seega avab Kopenhaageni kokkulepe tee koheste meetmete rakendamiseks ja ei oota 2013. aastani. Tegelikult saaksime sellise kokkuleppe kaudu meetmeid ka kiiremini algatada kui muidu. Meile on tähtis saavutada ka kahekraadne eesmärk.

Eriti on Euroopa Liit olnud tõukejõuks kohanemismeetmete jaoks kiirel raha pakkumisel ning vihmametsade hävitamise vältimisel. On vaja kiiret tegutsemist, et võimaldada meil Maa heidete kõverat kiiresti allapoole liikuma panna.

See, mis praegu meie ees on, ei ole üldsegi mitte piisav saavutamaks kahekraadist eesmärki. Kõige ambitsioonikamad pakkumised läbirääkimiste laual on need, mis meie Euroopa Liidus esitasime, täpselt nii, nagu oleme motiveerinud ka teisi osapooli oma pakkumisi tõstma. Ka see on juhtunud. Oleme näinud, et see, et kasutasime oma 30% eesmärki mõjutusvahendina, on ka teistele osapooltele survet avaldanud. On tänuväärne, et arenenud maad, näiteks Norra ja Jaapan, on oma pakkumisi suurendanud, nagu hiljuti ka Venemaa, ning et arengumaad, nagu Lõuna-Korea, Brasiilia ja Indoneesia on äsja samuti ambitsioonikad plaanid esitanud. Jätkame selle osas edasipürgimist. Meie 30% kasutatakse jätkuvalt samuti mõjutusvahendina. Praegu ootame eriti USA ja Hiina järel.

Paneme tähele, et president Obama ütles, et kokkulepe ei tohi sisaldada ainult teatud elemente ega olla puhtalt poliitiline deklaratsioon. Ta nõustus ka sellega, et see peaks sisaldama kõiki põhielemente ning meetmeid, mida viivitamatult algatada saab. Kokkulepe Kopenhaagenis peab katma kogu maailma heitkogused. USA ja Hiina pakkumiseta kaetaks ainult pool sellest. Ütlen selle otse välja: kokkulepe võib täielikult sõltuda sellest, kas USA ja Hiina esitavad piisavalt ambitsioonikad pakkumised.

Euroopa Liit jätkab nõudmist, et läbirääkimistel esitataks piisavad meetmed. Kaks nädalat enne lõplikke läbirääkimisi jätkame oma juhupositsioonil. Ootan huviga jätkuvat koostööd parlamendiga, eriti COP15 rühma kaudu, mis on Kopenhaagenis kohal. Ootan huviga dialoogi. Töötame ühendatud jõududega selle nimel, et Kopenhaagenis väga edukas ambitsioonikas ja originaalne kokkulepe saavutada.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Lugupeetud president! Tähtis Kopenhaageni tippkohtumine on kiiruga lähenemas ning enam ei ole jäänud palju aega. Nõustun täielikult minister Carlgreniga, et peame suurendama oma pingutusi ja tegema tihedat koostööd, et mitte seda eesootavat ajaloolist võimalust ära raisata, nimelt võimalust saavutada Kopenhaagenis kliimamuutuste osas ülemaailmne üldine ambitsioonikas ja teaduspõhine kokkulepe. Nagu Andreas Carlgren ütles, peame Kopenhaagenis leppima kokku kogu lepingu sisu ja põhimõtte ning seaduse nõuete osas, mida viivitamatult pärast seda, 2010. aasta esimese kuue kuu jooksul, menetleda tuleb, nii et saaksime täieliku juriidiliselt siduva kokkuleppe, mille nimel Euroopa Liit on algusest peale võidelnud.

Tahaksin tänada Euroopa Parlamenti Kopenhaageniks loodud resolutsiooni eest Euroopa Liidu strateegia kohta. See on ambitsioonikas resolutsioon, mis kinnitab kliimamuutuste küsimusele Euroopa Parlamendi omistatud tähtsust. Loodan kogu südamest ka parlamendiliikmete toetusele Kopenhaagenis. Loomulikult tahaksin rõhutada ka, kui olulised on meie kontaktid kolmandate riikide parlamentide, kodanikuühiskonna ja ettevõtete, et Euroopa Liidu seisukohad teatavaks teha ning sellisel viisil veenda ka teisi riike võtma vastu siduvaid deklaratsioone kasvuhooonegaaside vähendamise kohta.

Eriti toetan parlamendi üleskutset kokkuleppele, mis peegeldab 2 kraadi eesmärki (Celsiuse järgi). Nimetatud eesmärgi saavutamiseks on vaja tegutsemist nii arenenud kui ka arengumaades. On hea, et selles resolutsioonis on parlament hääletanud turumehhanismidel põhinevate lahenduste poolt ning toetab tulevases kokkuleppes

puhta arengu mehhanismi ülevaatamist. Mis puudutab antud teemat, siis nagu te teate, on komisjon arvamusel, et süsihappegaasi heidete süsteemi olemasolevaid vahendeid tuleb laiendada, võttes kasutusele sektoraalse krediidi mehhanismi.

Mis puutub arengumaades metsade raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamisse vastavalt ÜRO programmile (REDD), teeb komisjon kõik, mis saab, et edendada tugevaid sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid, mis võtavad arvesse mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja ökosüsteemidele.

Ent meil seisavad ees suured väljakutsed. Peame Kopenhaagenis kõrged eesmärgid võtma, et saavutada teaduslikel avastustel põhinev kokkulepe. Teiste sõnadega, peame minema kahest kraadist Celsiusest kaugemale. Peame samuti tagama, et iga riik võtaks vajalikud kohustused vastavalt ühistele, ent erinevatele kohustustele. Eeldame ka seda, et Ühendriigid võtaksid kaheksa aastat pärast Kyotost lahkumist oma osa vastutusest.

Kokkuvõttes peame tegelema paljude konkreetsete teemadega, näiteks tagamisega, et tekkivad majandused annaksid ka tegelikult panuse vastavalt oma võimetele ning diferentseeritud lähenemise põhimõttele, millele varem viitasin, ja et vajalike finantside summa oleks prognoositav ja stabiilne. Lisaks sellele tuleb Kopenhaagenis tagada finantsid kiireks alguseks, nii et seda, mida kohe teha tuleb, saaks teha perioodi 2010–2013 ootamata. See võimaldab kohest tegevust ja vajalikke kohandusi, eriti planeedi väga tundlikes piirkondades, nagu vaesed riigid.

Nüüd on aeg kutsuda Euroopa Liitu üles heaks näiteks olema ja oma juhirolli kinnitama. Eelmisel nädalal Kopenhaagenis peetud eelläbirääkimistel vahetasime olulisi vaateid paljude rahvusvaheliste partneritega. Nagu Andreas Carlgren ütles, on teatud riigid, nagu Brasiilia ja Lõuna-Korea, teatanud, et nad võtavad meetmeid. Sarnaseid teateid oodatakse tippkohtumise ajaks ka teistelt riikidelt, nagu Hiina ja India. Täna hommikul teatati uudistes, et Ameerika Ühendriigid esitavad oma vähendamise ja –loodan ka – rahastamise ettepaneku.

Meil oli ka huvitav arvamuste vahetus läbipaistvuse teemal ning konkreetsemalt jälgimis-, aruandlus ja kontrollsüsteemide teemal. Meie jaoks on ikka veel väga tähtis tagada suuremad kohustused konkreetsete meetmete ja tegevuste osas seoses majandusega, mis põhineb vähem intensiivsel süsihappegaasi heitel. Arengumaad peavad nii grupina kui ka sõltuvalt oma võimetest tegema vähendamisi võrreldes tavapärase äriga 15–30%.

Mis puutub arenenud maade tegevusse, siis ei ole edusammud kahjuks rahuldavad. Hispaania, Austraalia ja Norra on oma kohustusi täiendanud. Ent teised riigid ei näi olevat valmis eeskujuga järgima. Nüüd on selgeks saanud ka see, et Ühendriigid ei saa kahjuks aasta lõpuks riigisiseseid õigusakte vastu võtta. Loomulikult ei tähenda see, et nad ei saa Kopenhaagenis konkreetseid kvantitatiivseid eesmärgi seada. Nagu juba varem ütlesin, siis meie teabe kohaselt täpselt see juhtubki, ent – kardan –, et tingimusel, et riigisiseseid õigusaktid võetakse vastu, mida ei oodata enne aasta lõppu ning mis on seega tingimuslikud. Ameerika Ühendkuningriikide positiivne tegutsemine mõjutab teiste riikide seisukohta ning aitab pikendamise kaasa Kopenhaageni tippkohtumise tulemusele.

Nüüd on selge, et ainult arenenud maade võetud meetmetest ei piisa. Miks ka ei juhtuks, arengumaad peavad ikka oma panuse andma, rõhudes madala süsihappegaasi heitega majanduse arendamisele. Nagu juba varem ütlesin, peavad arengumaad oma heitkoguseid võrreldes tavapärase olukorraga vähendama 15–30%.

Meie põhieesmärk Kopenhaagenis on ikkagi juriidiliselt siduva kokkuleppe saavutamine. Hoolimata tõsiasjast, et läbirääkimised ei ole praeguseni edenenu nii kiiresti, nagu oleksime tahtnud, ning jäänud on vähe aega, ei tohi me sellest eesmärgist kõrvale kalduda. Tahame ka seda, et see kokkulepe oleks ülemaailmne ning kataks kõik Bali tegevuskava elemendid, võtaks kokku tänaseks tehtud edusammud ning sisaldaks heitkoguste vähendamiseks ja finantseerimiseks kvantitatiivseid tegureid.

Mis puutub kokkuleppe ülesehitusse, siis peab see katma kõik kohandamise, heitkoguste vähendamise ja kiirrahastamisega seotud elemendid. Peame Kopenhaagenis kokku leppima ka läbirääkimiste lõpuleviimiseks toimingutes ja ajakavas eesmärgiga saavutada juriidiliselt siduv leping nii kiiresti kui võimalik, 2010. aasta esimeste kuude jooksul. Kantsler Merkel mainis 2010. aasta esimest poolt.

Põhjalik ja ülemaailmne kokkulepe annab läbirääkimistele juurde märkimisväärset poliitilist hoogu ning võimaldab teostada juriidilised menetlused pärast Kopenhaageni mõistliku aja jooksul. Selles raamistikus on rahastamine otsustav tegur. Kopenhaagen kukub läbi, juhul kui meil ei õnnestu vajalikke investeeringu- ja rahastamisallikaid koondada.

Lõpetuseks tahaksin veel kord viidata Euroopa Parlamendi otsustavale rollile ELi ambitsioonika kliimapolitiika edendamisel. See on olnud esiplaanis nii Euroopa Liidus kui ka rahvusvaheliselt ja aidanud julgustada meie strateegilisi rahvusvahelisi partnereid. See tihe koostöö jätkub kuni Kopenhaagenini ja pean ütleva, et mul on hea meel, et parlamenti esindab tugev delegatsioon.

President. – Tänan teid, volinik, väga huvitava sõnavõtu eest, milles kõnelesite tähtsatest probleemidest, millega Kopenhaageni eel silmitsi seisame! Te rääkisite veidi kauem, kui me eeldasime, nii et ootan, et saame teilt arutelu lõpus lühemad märkused. Seda oli nii huvitav kuulata, et me ei saanud teid katkestada!

Corien Wortmann-Kool, fraktsiooni PPE nimel. – (NL) Kell tiksus. Meil on ees tähtis ülesanne tagada, et Kopenhaagenis jõutakse seoses kliimamuutusega ambitsioonikale kokkuleppele, ning nüüd, kui lähenemas on detsember, näeme tagasilööke. President Obama ei ole veel suutnud oma valimislubadusi täita. Ent on ka lootustandvaid märke, näiteks uue Jaapani valitsuse ambitsioonid.

Tahaksin kiita eesistujariik Rootsi ning Euroopa Komisjoni pingutusi, eriti volinik Dimase tööd. Oleme teie liitlased. Tahaksin kiita ka teie pingutusi saada Euroopa juhid ühte sammu astuma, sest nendel tähtsatel läbirääkimistel on tähtsam kui kunagi varem, et Euroopa oleks ühehäälnene.

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) nimel võin öelda, et jagame teie lootust, et jõutakse ambitsioonika kokkuleppeni, mis viib siduvate vähendamise eesmärkideni mitte ainult Euroopa Liidu, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani jaoks, vaid ka selliste riikide jaoks nagu Hiina, Brasiilia ja India. On tähtis, et jagaksime samu ambitsioone, kui tahame kliimamuutusega tõhusalt tegeleda, luues samal ajal ka ülemaailmse mängumaa.

Austatud president! On väga tähtis, et Kopenhaagenis jõutaks finantspaketi osas kokkuleppele, et aidata arengumaade kliimaprojekte rahastada. Euroopa peab võtma oma osa sellest vastutusest. Ent toetan teie mõtteavaldust, et on väga tähtis see finantseerimine kiiremas korras käivitada, sest projektid on juba valmis ja ootamas ning need saaks koheselt käivitada. See oleks Kopenhaageni tippkohtumise käegakatsutav ja nähtav tulemus, üks julgustav märk. Samal ajal on vaja sõlmida lepingud tagamaks, et need finantsid annavad aktiivse ja tõhusa panuse kliimamuutuste vähendamisse, ning ka lepingud tehnoloogiasirde ja intellektuaalomandi õiguste kaitse kohta.

Ainult koos saame koondada kliimamuutuste ja ökosüsteemi korvamatute kahjustuste vältimiseks vajalikud teadmised ja oskused. Kliimakokkuleppel on võimalus sellele tugev tõuge anda, ja ka meile Euroopas, et tagada meie sotsiaalse turumajanduse muutumine järjest rohkem jätkusuutlikumaks sotsiaalseks turumajanduseks.

Jo Leinen, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Austatud president, nõukogu eesistuja, volinik, head kolleegid! Viimastel aastatel on Euroopa Parlament olnud kliimakaitse arutelus tõukejõuks ning oleme täitnud ka suure osa ELi kliimakaitse paketist. Resolutsioonil, mille täna esitame, on kõik elemendid selleks, et Kopenhaagenis ambitsioonikas kokkulepe saavutada. Ent see, mille välja pakume, on samuti realistlik. See on üheaegselt nii ambitsioonikas kui ka realistlik ning loodame, et nõukogu ja komisjon ühendavad meiega jõud, et moodustada konverentsil ühine lobitööorgan, et partnerid nõusse saada.

EL on nendes küsimustes juhirolli võtnud ning tahame, et see nii ka Kopenhaagenis jääks. Seega peame kinni pidama oma lubadusest 2020. aastaks süsihappegaasi heidet 30% vähendada. Teadus ütleb meile, et peame olema ülemises otsas 25 ja 40% vahel. Seega ei oleks 30% ikkagi piisav. Me teame seda ja seetõttu peamegi tõepoolest välja pakkuma selle eesmärgi, sest see tõstab ka teiste riikide ambitsiooni.

Me teame, et ilma rahastamiseta ei ole ülemaailmne kliimakaitse võimalik. Erinevalt nõukogust on parlament selles suhtes konkreetsem arvud esitanud. Ülemaailmse võrgustik moodustab umbes 100 miljonit eurot ning Euroopa peab sellest katma umbes kolmandiku. Nii et miks me ei ütle, et anname 2020. aastaks 30 miljardit eurot? Parlament on endale selle kohustuse võtnud ning loodan, et nõukogu ja komisjon on kahe nädala pärast sama konkreetsemad.

Corien Wortmann-Kool on kiirstarti juba maininud. Me vajame kohe 5–7 miljardit eurot. Kui vaatan, kui palju panganduskriisi ajal raha pakkusime, räägime praegu kliimakriisi ületamiseks ikka tühistest summadest – ja selleks ei ole teist võimalust. Kui kliima on rikutud, on see rikutud igaveseks ning me ei saa seda parandada. Seega peame kõik selle vältimiseks pingutusi tegema.

Panen ka tähele, et mõned riigid tegutsevad, teised mitte. Ei tohi olla nii, et kaks suurimat kliima reostajat, Hiina ja Ameerika Ühendriigid, mängivad suurt lauatennisemängu, süüdistades mõlemad teist, vedades samal ajal enda jalgu järel. See on vastutustundetu ning loodan, et eriti just Ameerika Ühendriigid näitavad

Kopenhaagenis üles juhtimisoskust ning annavad konkreetset teavet kliimamuutusi põhjustavate gaaside vähendamise kohta ning jagavad ka osa rahastamisest.

Ilma nende kahe riigi ja Indiata ei olekski kokkulepet. Rõhutame taas metsapoliitikat – raadamine on peamine tegur – ning ka lennu- ja meretransporti. Kui heitkogustega kauplemisse hõlmatakse raudteed ning need peaksid maksma, ei näe ma enam, miks lennu- ja meretranspordile eriprivileege peaks antama.

Lõpuks ometi on parlament esimest korda ELi paviljonis esindatud. See on uus algus ning loodan, et saame osaleda nõukogu ja komisjoni vahelises arutelus, sest Lissaboni lepingu kohaselt on meil Kopenhaageni kokkuleppe üle ühine õiguslik võim.

Corinne Lepage, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Austatud president, nõukogu eesistuja, volinik! 26. septembril 2009 korraldati 38 riigis 44 kodanikepaneeeli esindamiseks eri arenguetape.

91% kogu maailma kodanikest, kaasa arvatud 93% eurooplastest, uskus, et Kopenhaagenis on väga vaja kokkuleppele jõuda. 89% uskus, et pidime tööstusriikides võtma kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgiks rohkem kui 25% ning 92% eurooplastest on sellega nõus.

Meil, Euroopa inimesi esindavatel Euroopa Parlamendi liikmetel, on kohustus vastata oma kaaskodanike palvele, ent eelkõige võtta endale vastutus, et saaksime täita valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) eesmärgi vähendada 2020. aastaks heitkoguseid 25–40%.

Selle saavutamiseks tuleb kinni pidada 30% vähendamise eesmärgist, nagu Jo Leinen just ütles, ning loomulikult vajalike finantsressurssidega, mis aastaks 2020 on hinnanguliselt 100 miljardit eurot. Selle jaoks juurutatakse tõenäoliselt juba finantstehingute maks ning ka rohelise tehnoloogia siirdamine lõunasse.

Euroopa juhiroll selles tuleviku jaoks väga tähtsas teemas peab lõppema kokkuleppega, ent mitte kokkuleppega iga hinna eest; teiste sõnadega, mitte sellisega, mis ei suuda oma eesmärgi täita ning millel pole finantsressursse, -kontrolli ega piiranguid. Parem oleks üldse mitte midagi saavutada, kui et võtta ähmane kohustus, mis selle küsimuse tagaplaanile jätab, pannes inimesed uskuma, et sellega on tegeletud.

Meie kohustus on mitte ainult ühiselt kliimavõla eest vastutada, vaid teha ka kõik võimalik veenmaks inimesi ainsas mõistlikus lahenduses ning olemaks õiglase ja tõhusa ühispingutuse väsimatu kaitsja.

Selles suhtes tähendab 30% eesmärgist kinnihoidmine seda, et kõigile riikidele, mis on juba oma heitkogustele alumised ja ülemised piirid välja pakkunud, antakse vahend ülemiste piiride poole püüdlemiseks, mitte alumiste juurde jäämiseks.

Kopenhaagenis vastu võetud seisukoha eest annavad kõik rahvusvahelisele avalikkusele ning tulevastele põlvedele aru. Meie, eurooplaste, seisukoht peab olema selge, üheselt mõistetav ja äärmiselt jõuline.

Satu Hassi, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FI) Lugupeetud president, head kolleegid, minister! Kopenhaageni kohtumine on kõige tähtsam konverents inimkonna ajaloos. See puudutab kogu inimrassi tulevikku. Kohtumise tähtsust rõhutab tõsiasi, et selle lähenedes on mäng avaliku tähelepanuga suutnud mustata isegi kliimauurijate reputatsiooni.

Aga ei tohi aega kaotada: järgmise kümne aasta jooksul tuleb kogu maailma heitekoguseid vähendada. Kopenhaagenis kogunevad ministrid ja peaministrid peavad oma vastutust tõsiselt võtma ning tegema otsuseid tagamaks, et maa temperatuur ei tõuseks rohkem kui kaks kraadi. Otsus peab katma kõiki peamisi küsimusi, see peab olema siduv ning sisaldama lõpliku rahvusvahelise kokkuleppe koostamiseks kohustuslikku ajakava.

Mul on hea meel, et minister Carlgren rääkis ka siduvast otsusest ja siduvast rahvusvahelisest kokkuleppest. Kokkuleppe peab sisaldama pikaajalisi heitkoguste vähendamise sihttasemeid, kuigi veelgi tähtsam on leppida kokku 2020. aasta heitkoguste piirväärtuses. Heitkoguste vähendamine tööstusriikides peaks olema lähemal 40% lävele kui 25% lävele.

Nüüd, nagu ka varem, on ELi juhiroll väga tähtis. Parim viis, kuidas juhtimisoskust saame näidata, on võtta nüüd 2020. aasta eesmärgiks vähendada heitkoguseid 30% ning teha arengumaadele selge rahastamispakkumine. Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni kohaselt peaks Euroopa Liidu osa rahastamises olema kuni 2020. aastani umbes 30 miljardit eurot aastas. Lisaks sellele on minister Carlgren öelnud, et majanduskriis on heitkoguste vähendamise odavamaks muutnud. Peame olukorda ära kasutama ja oma eesmärgi tõstma.

Tahan neile, kes kogu kliimakaitse idee hea meelega kahtluse alla seaks, meelde tuletada, et planeet ei oota. Te ei saa planeedile öelda: „Kas sa annaksid meile palun veel aasta või kaks, praegu on majanduskriis” või „Kliimaskeptikud panid meid kahtlema”. Kliimamuutused toimuvad füüsika- ja keemiaseaduste kohaselt ning peame kandma vastutust oma otsuste eest ja ka mitte millegi tegemise eest.

(Aplaus)

Miroslav Ouzký, *fraktsiooni ECR nimel.* – (CS) Minister ja nõukogu eesistuja, volinik, head kolleegid! Nõustun enamiku eelkõnelejatega, et Kopenhaageni tippkohtumine on tõenäoliselt kogu aasta tähtsaim kohtumine nii Euroopa Liidu kui ka kogu maailma jaoks. Tahaksin tänada volinikku, sest ta oli nende poliitikute hulgas, kes rõhutasid Euroopa Parlamendi tähtsust tulevasel tippkohtumisel ning ka kliimapoliitikas ja kliimamuutustes endis. Tahaksin tänada teda ka rahastamise tähtsuse rõhutamise eest. Teate, Tšehhis ütleme sageli – ja tšehhi keeles kõlab see üsna irooniliselt –, et raha tuleb alati ennekõike ning antud juhul on see kahekordselt tõsi. Tahaksin rõhutada ka seda, et kui Euroopa Liit ei saa üksmeelse organina tugevat ja selget mandaati esitada ning rahastamise osas selgele kokkuleppele jõuda, nõrgestab see tohutult meie positsiooni maailmas.

Mitmed eelkõnelejad rõhutasid, et Euroopa Liiduna on meil selles valdkonnas juhtiv roll ning peaksime selle säilitama. Tahaksin veel kord öelda, et mul oleks väga hea meel näha tippkohtumisel kedagi veelgi ambitsioonikamat, kedagi, kes on meist eespool, kellel oleksid paremad õigusaktid ning kes tahaks teemasse rohkem finantse suunata. Mind ei häiriks absoluutselt, kui kaotaksime oma juhtpositsiooni, sest usun, et on aeg, et see ühine koorem võtaks tõeliselt globaalse mastaabi. Olen nõus, et ilma ülemaailmse kokkuleppeta oleks kõik meie pingutused mõttetud. Ei ole mõtet siin pidevalt rõhutada selliste riikide nagu Ameerika Ühendriigid, India või Hiina tähtsust. Kardan, et president Obama ei suuda oma valimiseelseid lubadusi täita, ning see on kahetsusväärne.

Samuti tahaksin lühidalt mainida probleeme, millest sageli räägin, nimelt kogu maailma raadamine ja veemajandus. Kõigis oma deklaratsioonides kutsume üles sõlmima kokkuleppeid selliste riikidega nagu Brasiilia, India ja teised, et peatada vihmametsade langetamine. Ütlen aga, et ei piisa lihtsalt sellest, kui nõustuda ja avaldusi teha. Minevikus avastasime, et vastavatel valitsustel ei ole või sageli nad ei rakenda kontrolli nende tegevuste üle ning seega tahaksin siin öelda, et nõustumisest ei piisa. Peame leiutama kontrollmehhanismid, peame saama ülevaate tõelistest poliitikatest, ning nõustun, et me ei tohi iga hinna eest lepingut sõlmida.

Bairbre de Brún, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (GA) Lugupeetud president! Olen täiesti nõus, et peame Kopenhaagenis juriidiliselt siduva kokkuleppe nimel vaeva nägema. Kokkulepe peab olema piisavalt tugev, et võidelda kliimamuutuste väljakutsega, ning samal ajal peab see olema tasakaalus ja arengumaade suhtes õiglane.

Tööstusriigid peavad 2020. aastaks lubama kasvuhoonegaaside vähendamist vähemalt 40% ning 2050. aastaks vähendamist umbes 80–90% võrreldes 1990. aasta tasemetega.

2020. aastaks peab EL lisaks rahvusvahelisele arenguabile suunama arengumaade kliimateema rahastamisse 30 miljardit eurot aastas.

Kahjuks on Euroopas inimesi, kes kasutavad hea meelega teiste riikide vastumeelsust vajalike sammude astumise suhtes ettekäändeks, et Euroopa Liit ei peaks oma kohustusi täitma. Selline lähenemine on äärmiselt lühinägelik.

Euroopa Liit peab Kopenhaageni läbirääkimiste tulemustest hoolimata jätkama ning seadma ja saavutama tõhusaid eesmärgi heitkoguste vähendamiseks, arendama uusi keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid ning pühenduma kliimaõiglusele, nii et arengumaid ei koormataks selle lõikamisega, mida arenenud maailm külvab.

Anna Rosbach, *fraktsiooni EFD nimel.* – (DA) Austatud president, nõukogu ja komisjon! Täna on jõululaulpäevani aega üks kuu. Mul on üks suur jõulusoov, ning see on, et kui kliimakonverents on läbi ja osalejad ei käitu enam haldajate ja tehnikutena, kes räägivad ainult detailidest ja kvootidest, saame lõpuks pidada poliitilise arutelu selle üle, mida reaalselt ja praktiliselt meie planeedi ja selle elanike tingimuste parandamiseks teha saab. Kui avame oma silmad, näeme vägagi selgelt, et USA-l, Venemaal, Hiinal ja paljudel teistel riikidel üle kogu maailma ei olegi tegelikult päevakorras kliimamuutusi. Selle asemel teevad nad lihtsalt hästi kõlavaid tahteavaldusi ja tühje lubadusi.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Austatud president, head kolleegid! Kestev majandus- ja struktuurikriis on näidanud, kuidas rahvusvaheline kogukond saab pakkuda kiiresti suuri rahasummasid, et teravat olukorda veidi leevendada, isegi kui viis, kuidas see seda teeb, on mõnikord küsitav. Kriis näitab ka seda, et kui kaalul on suuremad ja tähtsamad eesmärgid, suudavad koostööd teha väga erinevad riigid.

Samamoodi nagu struktuurikriisid, on ka kliimamuutuste olulised mõjud suuresti inimeste tekitatud. Ent eesmärgiks – ja ma räägin inimkonna eesmärgist – peab olema meie maa ja selle varade säästlik ja mõistlik kasutamine. Peame tulevaste põlvete jaoks biosfääri mitmekesisust säilitama. Kui meil õnnestub Euroopa tasandil luua raamistik, mis edendab teadust, innovatsiooni ning moodsaid ja keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid – rohelisi tehnoloogiaid – ning taastuvenergia allikaid, võime eurooplastena saavutada kaks eesmärki. Esiteks anname positiivse panuse kliimat kahjustavate süsihappegaaside heitkoguste vähendamisse, mis võimaldab meil lõpetada meie suure sõltuvuse fossiilkütustest. Teiseks, kui suurendame oma toetust teadusele ja keskkonnasõbralikele tehnoloogiatele, tähendab see, et Euroopa jääb pikas perspektiivis uuenduskeskuseks. Ainult sellisel moel loome Euroopas pikas perspektiivis uusi töökohti.

Andreas Carlgren, nõukogu eesistuja. – (SV) Lugupeetud president! Pean ütlema, et ma tõesti hindan suurt toetust, mida Euroopa Liidu lähenemine peaaegu kõigilt siin parlamendis sai. See on aidanud ja aitab kõvasti kaasa Euroopa Liidu jõule Kopenhaagenis ning ka väga tähtsas kliimaalases töös, mida hiljem tegema peame.

Tahaksin ka Stavros Dimasele öelda, et hindan väga seda, mis ta täna ütles. Komisjon on Euroopa Liidu kliimapoliitika toetajana väga suurt rolli mänginud ning eriti just Stavros Dimas on mänginud otsustavat rolli selles, et komisjon sellise seisukoha võttis. On olnud aegu, mil kõik liikmesriigid ei toetanud seda nii tugevalt kui praegu, ning kriitilistes olukordades on volinik alati väga kindlameelne olnud. Hindan seda väga ning tahtsin seda siin parlamendis öelda.

Tahaksin öelda Jo Leinenile nii Euroopa Parlamendi Sotsialistide ja Demokraatide Progressiivse Liidu fraktsiooni juhi kui ka komisjoni esimehena, et ootan väga koostööd parlamendiga ka Kopenhaagenis. Olen kindel, et parlament võib ka seal teiste riikide esindajate poole pöördumisel väga tähtsat rolli mängida.

Tahaksin öelda kõigile siin täna arutelul, kes mainisid rahastamise teemat – Jo Leinen, Satu Hassi, Bairbre de Brún ja teised –, et loomulikult on ka konkreetsed arvud tähtsad. Seetõttu ongi Euroopa Liit olnud arenenud maade rühm, mis on siiaaani esitanud nii kõige ambitsioonikamad kui ka detailsemad arvud. Lubage mul ka öelda, seoses kiirete meetmetega – vihmametsade hävitamise peatamise meetmete ja kliimat kahjustavast lennundusest ja meretranspordist raha võtmise meetmetega, et esitada tähtsaid meetmeid eriti just ELi vaeseimates riikides –, et need peavad nüüd kohe tulemusi andma.

Keegi küsis praktilise poole kohta. EL on siin teed näidanud. Oleme tegelikult juba poolel teel oma 2020. aastaks saavutava 20% eesmärgi suunas. Oleme saavutanud kolmandiku sellest, mida peame tegema, et 30% eesmärki saavutada. Seetõttu avaldamegi lõppjärgus teistele osapooltele survet, et nad oma pakkumisi tõstaksid, öeldes samal ajal ka: „Vaadake meid, oleme näidanud praktilist viisi, kuidas tõesti heitkoguseid vähendada”.

Mõned inimesed ütlevad, et minge veel 10% edasi. Tahaksin vägagi seda teha, ent see vajab ülemaailmset kokkulepet. Vastasel juhul tarbitaks see täiendav Euroopa Liidu antav 10% vaid kahe aastase heitkoguste kasvuga Hiinas ning me ei ole ikkagi kliimat päästnud. Seetõttu ongi ülemaailmne kokkulepe nii tähtis ja parlamendi roll nii oluline, sest see on tähtis poliitiline alus, millele tugineda.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – Lugupeetud president! Pärast seda, mis te ütlesite, ei arvanud ma, et mulle sõna annate, ent kasutan võimalust ja ütlen paar sõna põhilise argumendi kohta, mis 30% eesmärgi osas esitati.

Loomulikult nõustun Miroslav Ouzkýga, et vajame ülemaailmset kokkulepet, mis tähendab, et kõik maailma riigid osalevad põhjalikus kokkuleppes ning kõik majandussektorid osalevad vähendamistes. Ja loomulikult peab see olema teaduspõhine.

Selleks et saavutada selline ülemaailmne kokkulepe ja veenda teisi riike tegutsema, peame kindlalt oma eeskujuga järgima; eeskujuga, millel on oma moraalne tähtsus. Euroopa moraalne eestvedamine on tähtis, ent see toimib eeskujuna, näidates, et roheline äri on meie konkurentsivõimele väga tähtis. Eilses ajalehes Financial Times avaldati raportid selle kohta, kuidas Euroopa ärid – kaasa arvatud Euroopa Liidu väga tähtsad korporatsioonid – saavad keskkonnahoidlikkuse suurendamisest kasu ning näevad tegelikult ette, et 2020. aastaks edendavad nende rohelised ettevõtted kõiki teisi ettevõtteid. Nii et meil on need kaks viisi, kuidas avaldada teistele riikidele survet esitada ambitsioonikad kohustused ning sõlmida juriidiliselt siduv kokkulepe.

30% vähendamise osas pean paar asja lisama. Esiteks on see kooskõlas sellega, mida teadus meil teha käsib, nii et meil oleks õige minna kaasa sellega, mida teadus meile ütleb. Teiseks, see on praegu odavam, palju odavam kui siis, kui oma kliima- ja energiapaketti arutasime: praegu on 30–40% odavam seda eesmärki saavutada.

Kolmandaks, see ei anna meile ainult seda, mida Andreas Carlgren enne ütles, tõukejõudu teiste mõjutamiseks, vaid – mis kõige tähtsam – on ka eeskujuna surveks. Avalik arvamus üle kogu maailma hindab seda, mida Euroopa Liit teeb. Nagu kuulsin ühte naiskolleegi siin ütlemas, on see väga tähtis ka meie tehnoloogiate jaoks. Loomulikult, sest see annab parema süsinikuhinna, mis on praegu väga madal, ja sellisel moel on see tähtis ajend ökoinnovatsiooniks ning uute tehnoloogiate arendamiseks ja kasutamiseks.

Teine väga tähtis aspekt on, et Euroopa Liit on privilegeeritud olukorras, sest meil juba on õigusaktid, mille üle hääletasite, mis annab Euroopa Liidule ja liikmesriikidele vahendid ja meetmed kõrgema eesmärgi saavutamiseks, uuendades lihtsalt teatud piire, mis meie õigusaktides on.

Karl-Heinz Florenz (PPE). – (DE) Austatud president! Tahaksin alustada, kommenteerides volinik Dimase öeldut. Loomulikult vajame siduvat kokkulepet kogu kliimakaitse teema osas, ent ka Euroopas meie Euroopa tööstuse jaoks. Meil ei ole loomulikult ainult roheline tööstus. Meil on tööstus ka teistes sektorites ning peame mõtlema ka selle tööstuse konkurentsivõimelisusele väljaspool Euroopat.

Tööstus vajab planeerimisel kindlust ning selles suhtes on Euroopa väga hoogsalt edasi liikunud. See oli õige lähenemine ning sai minult tol ajal kiire toetuse. Nüüd aga peame Kopenhaagenis tagama, et eelmise aasta positiivne tulemus kestab ka Kopenhaageni tasandini. Peame ülemaailmsele süsinikueelarvele oma lipuvärvid naelutama. Seda on juba öeldud, ent peame nüüd tõesti ka teistele riikidele ja mandritele sõnumi selgeks tegema. Kui oleme seda teinud – ja see ei saa lihtne olema –, tuleb heitkogustega kauplemise süsteemi edasi arendada. Kui see jääb puhtalt Euroopa looks, hakkab aeg otsa saama. Seega võin vaid volinikku ja nõukogu eesistujat paluda, et nad selle sõnumi läbisurumisega tõsiselt vaeva näeksid.

Oleme leidnud ka teise probleemi – ning seda on täna juba mainitud – nimelt metsade raadamise teema. Jo Leinen, Borneos tehakse igal aastal põletamise teel tühjaks pindala, mis on kaks korda suurem kui Saarland. See on katastroofiline. Sellega saadetakse keskkonda 8% kogu maailma süsinikuheitest ning võime oma tööstust kritiseerida nii palju, kui tahame, see ei saa seda pakkuda. Ja me ei tahakski seda. Seega peame arendama hoopis teistsuguse fookuse.

Olen rahastamisest täielikus hämmelduses – see on numbrite võidujooks. Minu jaoks on tähtis, et allikat, millest oma raha võtame, ei peetaks põhjatuks, aga ma ei ole kindel, et see nii on. Volinik, kas võite mulle selles osas mingit kinnitust anda? Arengumaad tuleb samuti hõlmata koos kohandatud arvude ja eesmärkidega. See on minu palve. Euroopa oli tõsine, ning see tõsidus – ka komisjoni ja nõukogu tõsidus, tahan selle selgeks teha – on meie tugev külg ning selline tugev külg, mille kallal peaksime tööd jätkama.

Dan Jørgensen (S&D). – (DA) Lugupeetud president! Olin paar kuud tagasi Gröönimaal. Küllastasin seal väikest linna nimega Ilulissat, millest kohe põhja pool asub liustik. See liustik sulab praegu ja liigub kiirusega kaks meetrit tunnis – kaks meetrit tunnis! Seda on palja silmaga näha. Seda võib kuulda, sest suure jäätüki küljest kukkumine kõlab nagu kõuekõmin. Sellelt liustikult iga päev tuleva sulavee kogus on võrdne terve New Yorgi suuruse linna aastase veetarbimisega. Päevas! See on näitaja pakilisest temast, millega tegeleme. Ja see on enne seda, kui kliimamuutuse mõjud meid tõeliselt tabavad.

Seetõttu tunnengi kohustust öelda Anna Rosbachile ja teistele, kes täna ütlesid, et peame olema tasakaalukad, peame vaatama seda, mis on poliitiliselt võimalik ning peame vaatama kompromisse, mida on võimalik saavutada, järgmist: on mõned eesmärgid, mille osas te ei saa kompromissi teha. On mõned eesmärgid, mille osas me ei saa kompromisse teha, ning üks neist on 2 °C eesmärk, mida EL toetab. Seetõttu, Andreas Carlgren ja volinik Dimas, on mul väga hea meel signaalide üle, mis te täna välja saadate. Me ei saa 2 °C osas kompromisse teha. See tähendab, et kõik maailma arenenud riigid peavad 25–40% vähendusi tegema. See tähendab ka seda, et USA-le tuleb avaldada survet, et see seda eesmärki toetaks. Tahaksin teie kommentaarides näha mingit märki vähendamise taseme kohta, mida USA peab puhtalt praktilisest vaatenurgast pakkuma. Arvan, et see on midagi, mille osas oleks vaja avalikku arutelu.

See, millele meie ELis keskendume – lisaks tõsiasjale, et peame saama vähendamise eesmärgi, mis on piisavalt ambitsioonikas – on rahastamiskava. Maailma rikkad riigid peavad aitama maksta kasvu ülekandmise eest maailma vaesematesse riikidesse, nii et me ei nõua, et nad vaesusesse jääksid, vaid et pigem oma kasvu jätkaksid. See kasv peab aga olema roheline kasv, mis põhineb tehnoloogiapiiril, ning see peab olema jätkusuutlik. Praegu on mul kahju öelda, et kuigi EL on mitmes valdkonnas juhtimisvõimet üles näidanud,

ei ole me rahastamisega seoses ikka veel jõudnud nõutud arvude esitamiseni. Tean, et see ei ole nende kahe härrasmehe süü. Kahjuks ei ole olnud võimalik saada Euroopa valitsusjuhtide toetust. Loodan aga väga, et saame selle toetuse enne Kopenhaagenit. See on väga kiire asi.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et on väga tähtis, et võtaksime Euroopas juhirolli, öeldes, et see ei tähenda, et elukvaliteet peaks langema – ei rikkas ega vaeses maailmas. See ei tähenda seda, et meie tööstused muutuvad konkurentsivõimetuks. Vastupidi, meie nõudmised muudavad need uuenduslikumaks, mis teeb nad maailmas konkurentsivõimelisemaks. Kui loete ajalehti või vaatate televisorit või üldse maailma meediat jälgite, näete, et päevakorras on pessimism. On palju inimesi, kes on juba ära otsustanud, et Kopenhaagen saab olema fiasko. Seetõttu ongi Euroopa jaoks tähtsam kui kunagi varem juhtpositsioon võtta, et Euroopa Liit oleks juhikohal. Seega tahaksin teile kõigile soovida palju edu Kopenhaageni läbirääkimistel.

Chris Davies (ALDE). – Lugupeetud president! Kui täna aknast välja vaatate, näete üsnagi armetut Strasbourgi päeva, mis ei erine millegagi tavapärasest. Isegi ülejutused, mis laastavad alasid minu piirkonnast Cockermouthis ja Workingtonis, kus teadaolevalt on kõige rohkem vihma sadanud, ei ole midagi erilist. Neid ei saa omistada konkreetsetele kliimamuutustele, kuigi need on teadusega kooskõlas.

On raske võtta vastu vajalikke poliitilisi otsuseid, kui kaheldakse kliimamuutuse toimumises. Peame astuma sammu tagasi. Peame tunnistama, et ühe eluea jooksul on inimkond neljakordistunud ning meie fossiilkütuste ja energia tarbimine on tohutult kasvanud. Kui meie atmosfäär säilitab sama sügavuse, peame võib-olla ka meie mõtlema, kas kliimamuutus ei peaks toimuma kiiremini kui praegu.

Minu arust on tähtis mees pidada, et kliimamuutus ei ole religioon. See ei ole usk. Peame arvestama skeptikute argumentidega ja neile väljakutse esitama. Peame tagama, et meie teadus esiplaanile asetataks. Tahaksin vaid seda, et mõned skeptikud ei esitaks nii agaralt ettepanekuid tegutsemise edasilükkamiseks. Ettepanekuid, mis võivad miljonitele elu maksma minna.

Kopenhaageni ambitsioonide tähtsust on alandatud, ent kui oleksite eile minister Carlgrenit keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis kuulnud, ei oleks te sellist alandamist kuulnud. Ambitsioone ei oleks saanud enam tugevamalt kinnitada. Osalemas on 65 valitsusjuhti. Vajame ka Ühendriikide ja Hiina juhtide kohalolekut, ent meil on siin võimalus teha mõned suuremad poliitilised otsused.

Tervitan tõsiasja, et Euroopa Liit on sellist juhtimisvõimet üles näidanud. Meil on selle üle hea meel. Aga küsimus on: kas sellest piisab? Olukord on muutlik. Meil on aega neli nädalat ning läbirääkimistel on oma hoog. Kas jätame manööverdamiseks piisavalt ruumi? Volinik pakkus välja, et peaksime liikuma 20%-lt 30%-le. Kas see on siis meie läbirääkimispositsiooni muutmine? Kas me tugevdame seda? Kas ütleme, et oleme valmis seda žesti tegema isegi enne lõpliku kokkuleppe saamist? Kas võime enne arutelu lõppu nõukogult ja komisjonilt kuulda rohkem selle kohta, kui palju meil on ruumi oma ettevõtmise järgmisele tasandile viimiseks?

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Kopenhaageni konverentsi alguseni on aega kaks nädalat: see on tähtis võimalus ambitsioonika kliimakokkuleppe saavutamiseks.

Euroopa Liit väidab õigusega, et Kopenhaagenis on väga tähtis leping sõlmida. Meie kliima ei talu mingeid viivitusi. Teadus on selge. Selleks et täita kahekraadilist eesmärki, mida Euroopa Liit juba aastaid eesmärgiks on võtnud, peavad rikkad riigid oma heitkoguseid 40% vähendama. Seega peab Euroopa Liit oma eesmäärke piirama, kui tahab seda kahekraadist eesmärki täita. See on meie kliima jaoks väga tähtis.

Ent Euroopa Liit vastutab samuti Ühendriikide nõusesaamise eest. Kuni Euroopa Liit väidab selgelt, kui palju raha kavatseb arengumaadele eraldada, on Ühendriikidel millegi taha peituda. Seega, esitagem nüüd arengumaadele selge pakkumise summas 30 miljardit eurot ning siis on Ameerika Ühendriikidel kohustus enda heitkoguste vähendamise eesmärk esitada. Kopenhaagenit võib edu saada, Kopenhaagenit peab edu saatma ning Euroopa Liit vastutab ikka veel selle edu eest.

Derk Jan Eppink (ECR). – (NL) Head kolleegid! Kopenhaagen on läbi kukkunud juba enne konverentsi algust. Kokkuleppe võib sõlmida, ent juriidiliselt siduvat kokkulepet ei tule.

President Obama ei saa Senati kaudu heitkogustega kauplemise skeemi. Tema prioriteet on tervishoid, mitte heitkoguste piiramine ja heitkogustega kauplemine. See tähendab, et Euroopa seisab valiku ees: kas peame jätkama selle üksi läbiviimist või mitte? Kas peaksime jätkama kohustusliku heitkogustega kauplemise skeemiga omal jõul tegelemist või mitte? Peame selle üle hoolikalt mõtlema. Sellega üksinda tegelemine oleks väga kulukas: see maksaks Euroopa tööstusele perioodil kuni 2010. aastani sadu miljardeid eurosid ning tooks kaasa sadade tuhandete töökohtade kaotamise Euroopas.

Tahaksin ühe näite tuua. Pärast Houstonit on Antwerpenis suurim kemikaalifirmade kontsentratsioon kogu maailmas, pakkudes tööd otseselt 64 000 inimesele ning kaudselt 100 000 inimesele. Antverpeni keemiatööstus ei jääks püsima, kui Euroopa selle üksi ette võtaks, ning võib-olla peaks hollandlane seisma selle linna majanduslike huvide eest. 2020. aastaks oleks selle keemiatööstus kadunud, saades liigsete tootmiskulude ohvriks.

Heitkogustega kauplemisel on samuti palju halbu külgi. See on väga kõikum; hind on langenud 30 miljardilt eurolt 8 eurole. Mida peaksime siis tegema? Peaksime tagama keskkonnatehnoloogiate mõistliku arengu, tegema keskkonnainvesteeringud maksustavat tulu vähendavaks, edendama teadustööd ning arendama keskkonnasõbralikke tootmistehnoloogiasid. Täiskogu vajab reaalsuskontrolli. Mõnikord tundub mulle, et olen pigem usukogukonnas kui parlamendis. Meie päästjaks saavad tehnoloogilised uuendused, mitte kuumad õhuga kauplemine.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) Tahaksin esitada umbkaudse nimekirja tegevustest, mis süsihappegaasi väljastavad, mille sain kelleltki, keda eile tänaval kohtasin.

Ta on elus (pidage seda meeles!)

Ta käis duši all. Sõitis autoga tööle. Ostis kimbu kasvuhoonelilli, mis keerati kilesse. Tema sülearvuti oli päev läbi seinakontakti ühendatud. Ta küpsetas suure ja maitsva prae ning keeras kütet veidi juurde.

Kuidas võiksime pärast sellist luksuslikku päeva nõuda, et meie luksuse nimel metsade hävitamise tõttu oma riigist välja aetud pärismaine naine peaks vähendama oma süsihappegaasi heitkoguseid, kui tema nimekirjas oli kirjas ainult järgmine: „Ma olin elus“?

Tööstusriigid heidavad keskkonda suuri süsihappegaasi koguseid, nii et nad peavad selle eest maksma ning arengumaid toetama. Me ei saa seda lootusetule sandirahale jätta. Peame jätma maha soovi liigutada ainult siis, kui keegi teine seda teeb. Ameerika Ühendriike ja Hiinat tuleb jõuliselt üles kutsuda selle teema eest vastutama. Ambitsioon on üks asi, ent vastutuse võtmine on see, mis tõesti loeb.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Lugupeetud president, head kolleegid! Tõmmakem halastav loor üle uskumatu 30 miljardi eurose summa 2020. aastani, mida Euroopa Liit praktiliselt ilma igasuguse kindlusega tekkivatele riikidele maksma kohustuks! Meile, itaallastele, meenutab see kurikuulsat Itaalia *Cassa del Mezzogiorno*'t.

Meie muudatusettepanekud on seotud kolme punktiga. Esiteks nõuame juriidiliselt siduvaid ja võrdselt ambitsioonikaid kohustusi mitte ainult teiste tööstusriikide jaoks, vaid ka tekkivate majanduste ja eriti Hiina, India ning Brasiilia jaoks.

Teiseks palume, et kõik Euroopa eraldised, millest need riigid kasu saavad, tehtaks sõltuvaks tehnoloogia „Toodetud Euroopa Liidus“ kasutamisest, et meie ettevõtetele makstaks vähemalt osaliselt tagasi edasiste ränkade heidete vähendamise kohustuste eest, mida Euroopa Liit neile kehtestab, et neid täielikult nende endi kulul kaetaks.

Kolmandaks nõuame tegevust tagamaks, et uuenduslike finantsmehhanismide leiutamine – näiteks ETS-põhised derivaadid või laenu vahetamised looduskaitse vastu – ei varjaks tegelikult uusi finantsspekulatsioone, mis on sarnased väga tõsisele kriisile, millest me veel välja ei ole saanud.

Seega, kui meie muudatusettepanekud tagasi lükatakse, hääletab meie delegatsioon – Põhjaliiga delegatsioon – selle resolutsiooni vastu.

Nick Griffin (NI). – Lugupeetud president! Kõik nõustuvad, et kliimamuutus on inimkonna suurim väljakutse: see on poliitilise eliidi pidev väide ning see on vale. Kõik ei nõustu! Tuhanded teadlased seavad inimtekkelise globaalse soojenemise kahtluse alla, tuues näiteks tsüklilisi muudatusi, mis olid tunnustajaks viinamägedele Rooma-aegses Põhja-Inglismaal, ning 1658. aastal Rootsi armee marsi üle külmunud Läänemere Kopenhaagenisse.

Kui globaalse soojenemise vastu võitlejate armee Kopenhaagenisse marsib, on tõde see, et nende orwellilik üksmeel ei põhine teaduslikul kokkuleppel, vaid türannial, tsensuuril ja võltsil statistikal. Juhtiva klimatoloogi professor Lindzeni sõnade kohaselt „Tulevased põlvkonnad imestavad sügavas hämmelduses, et 21. sajandi alguse arenenud maailm tekitas hüsteerilist paanikat ülemaailmse keskmise mõne kümnendiku kraadi suuruse temperatuuritõusu üle ning et väga ebausaldusväärsete arvutiprojektsioonide suurte liialduste põhjal [...] kaaluti industriaalajastu tagasitulekut“.

Tegelikult ei ole mingit sügavat hämmeldust, sest hüsteeria põhjus on selge. Selle eesmärk on anda globalistide poliitilisele projektile vabandus riikliku demokraatia asendamiseks uue maailmakorra, ülemaailmse juhtimisega. Sellel ei ole midagi pistmist teadusega ning on palju pistmist globalistliku ühiseesmärgiga meid maksustada ja kontrollida, teenides samal ajal roheline tööstuskompleksi ühingutele miljardeid. Vasakpoolsete läänevastased intellektuaalsed iseärasused kukkusid kommunismi lagunemisel ühiselt kokku. Kliimamuutus on nende uus teoloogia, ilmalik religioosne hüsteeria koos paavsti – Al Gore'i – süsinikukrediidi indulgentside ja ketserite tagakiusamisega. Ent ketseritel on Kopenhaagenis hääleõigus ning tõde tuleb lagedale. Kliimamuutust kasutatakse inimsusevastase utoopia kehtestamiseks, mis on sama surmav kui midagi, mille on välja mõelnud Stalin või Mao.

Richard Seeber (PPE). – (DE) Lugupeetud president! Albert Einstein on öelnud: „Tehke kõik nii lihtsaks kui võimalik, aga mitte lihtsamaks”. Peame olema hoolikad ja vältima sellesse lõksu langemist. Lollitame ennast sellega, et teatud ilmastikunähtused – nagu üleujutus Iirimaa – on otseselt kliimamuutusega seotud. Ütleme ka seda, et ülemaailme temperatuuritõus, mis on kahtlemata eri mandritel toimunud, on otseselt seotud antropoloogiliselt tekitatud kerge tõusuga maa atmosfääri süsihappegaasi sisalduses.

On teadlasi, kes kahtlevad nendes põhjuslikes suhetes ning peaksime nüüd Kopenhaagenisse minnes seda meeles pidama. Peaksime konverentsile lähenema optimismiga, aga ka realismiga. Pidage meeles, et Euroopa vastutab ainult 10% süsinikdioksiidi heite eest. Ei ole ruumi kahtlusteks. Samal ajal teame, et Ameerika Ühendriigid, Hiina ja APECi riigid, mis koos heidavad keskkonda kaks kolmandikku maailma süsinikdioksiidist, võtavad selle küsimuse osas väga kriitilise seisukoha.

Nüüd on see vähem seotud numbrite võidujooksu korraldamise ning vajalike 20 või 30% kärbetega ning rohkem üritusega saavutada ülemaailmne kokkulepe, mitte ainult Euroopa oma, ning peame üritama kõigile saada siduvad eesmärgid, mida saab siis järgida ja kindlasti ka neist kinni pidada. On väga tähtis, et ka oma kodanikud ja ettevõtted endaga kaasa võtaksime. See ei tule kellelegi kasuks, kui Euroopat ähvardatakse n-ö süsinikulekkega ning ettevõtted koliksid mujale, kui siin Euroopas toodavad ettevõtted kaks korda energiatõhusamalt kui teiste maailmajagude ettevõtted. Samamoodi ei tule kellelegi kasuks, kui eri riigid üle kogu maailma hävitavad vihmametsi – eelmisel aastal hävitati Brasiilias 12 500 km² vihmametsi. Karl-Heinz Florenz mainis Borneod.

Seega on hulga tähtsam seda metsade hävitamist piirata kui osaleda sellises numbrite võidujooksus. Selle tõttu palungi läbirääkijatel Kopenhaagenisse suunduda realismi, aga ka optimismiga.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Lugupeetud president! Mul on hea meel näha Rootsi ministri pühendumust. Ent ta on ikkagi veel üsna üksi. Maailma juhid, Euroopa Ülemkogu ja isegi Rootsi eesistumist juhtiv peaminister näivad prioriteediks seadvat lühiajalisi poliitilisi kasusid kodumaal, selle asemel, et saavutada pikaajalisi keskkonnaeliseid ülemaailmsel tasandil. See on vastuvõetamatu.

Muu hulgas vajame selget teavet kliimaalase töö rahastamise kohta arengumaades. Lubadus maksta mõistlik osa, nagu siia maani teinud olete, ei ole vastuvõetav. Need on vaid sõnad, ei ole mingeid kohustusi, ning seega jätkan küsimist. Kas Andreas Carlgren saab lubada, et annab meile enne Kopenhaagenit selget teavet?

Teiseks, kui oleme juba rahastamise teema juures, siis kas on plaanitud nii, et suur osa rahast tuleb saastekvootidega kauplemisest? Samal ajal riskime süsteemi õõnestamisega, avades tee sellele, et suur osa heidete vähendamisest toimub arengumaades puhta arengu mehhanismi projektide kaudu. Lisaks sellele arutatakse ka seda, kas rikastel riikidel tuleks lubada eelmistel aastatel kasutamata jäetud saastekvootidega kauplemised üle kanda. Mida kavatsevad Andreas Carlgren ja eesistujariik teha tagamaks, et heitkogustega kauplemise süsteem korralikult toimiks? Kas võime eeldada, et selline kassi-hiire mäng, mis praegu Kopenhaageni tippkohtumisega seotud riikide vahel käimas on, lõppeb?

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Tahaksin tänada Andreas Carlgrenit ja volinik Dimast nii nende sõnavõttude sisu kui ka eriti tooni eest. See on positiivne toon. Toon, mis annab edasi uskumust, et tõepoolest saab jõuda rahvusvahelisele kokkuleppele ehk kokkuleppele, mis sisaldab rahvusvaheliselt siduvaid standardeid.

Austatud president! Kopenhaagenisse läheb vähemalt 60 riigipead või valitsusjuhti. Tehkem nii, et nende reis ei oleks asjata! Las nad saavad oma suurest vastutusest teadlikuks! Las nad ületavad endid ja vaatavad lühiajalistest majandushuvidest kaugemale! Las nad teevad suure sammu homse majanduse suunas. Majanduse suunas, mis hõlmab minimaalset toorainete kasutamist!

Kopenhaagen ei õnnestu, kui Euroopa ei võta tugevat juhirolli, nagu me kõik teame. Andreas Carlgren, volinik Dimas, laske suurtel tegijatel lõpetada üksteise ähvardamine! Praegu ei ole enam aega mängida mängu „Kes kannatab, see kaua elab”. Paneme nad tegutsema ja veame nad kaasa rahvusvaheliselt siduvasse kokkuleppesse, mida me kõik nii väga tahame.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud president! Nagu me teame – mitmete teadusuuringute ja ka Yvo de Boeri sõnade kohaselt – teevad tekkivad riigid praegu 2020. aasta nimel vähemalt sama palju pingutusi kui Euroopa.

Teame ka seda, et läbirääkimistel on tekkivate majandustega seoses juba kontrolliõigus, ja et seda rakendatakse järjest enam emissioonide andmekogu, võetud meetmete raporti kaudu. Maailma Ressursside Instituut on avaldanud statistika, mille kohaselt Hiinas heidetakse keskkonda umbes 70 tonni heitgaase inimese kohta – koondarv alates 1950. aastast – samas kui Ameerika Ühendriikides on see kogus 810 tonni ja EL-27s 413 tonni.

Seega palume, et oleksite mõistlikud ning kasutaksite Euroopa Parlamendi resolutsiooni eelkõige läbirääkimismandaadina. See oleks parim asi, mida saaksime teha nii kliima heaks kui ka Euroopa kriisist väljatulekuks.

Järgmiseks kutsun Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni üles olema piisavalt intelligentsed ja usaldusväärsed, et võtta tagasi oma muudatusettepanek, mille kohaselt peavad tekkivad riigid sama asja tegema: peavad võtma samu kohustusi nagu rikkad riigid. See ei ole vastuvõetav, see ei ole tõsine.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Lugupeetud president! Kyoto puhul tegime arengumaadele mõõndusi ja väljaarvamisi, mis tõid kaasa suure osa meie konkurentsivõime kadumisest. Vahepeal, 2005. aastal, ületasid arengumaad Euroopa süsinikdioksiidi heidete taseme. Praegu ei taha parlament koormata majandust järgmiste drastiliste kliimakorraldustega. Esitatud resolutsioon asetab koorma meie 30 miljardi eurostele riiklikele aastaeelarvetele järgmise 10 aasta jooksul, mida kasutatakse arengumaade aitamiseks. Poola puhul võiks välja pakutud meetod panuse arvutamiseks tähendada 2020. aastani ehk 10 aasta jooksul isegi 40 miljardi eurost kulu. Kyoto protokollil kaheldavad mõjud, arengumaade privilegeeritud positsioon ning selle poliitika tõusvad kulud tegid meid selle resolutsiooni vastaseks. Me vastutame mitte ainult kliima, vaid ka oma kodanike heaolu eest.

Sabine Wils (GUE/NGL). – (DE) Lugupeetud president! Paljudes maailmajagudes on kliimamuutuse tagajärjed nähtavad. Kõige viimased arvutused ennustavad 2060. aastaks kuni 4 °C ülemaailmset ning Arktikas kuni 10 °C temperatuurikasvu. Arktikas märkimisväärselt kiirema jää sulamise põhjuseks on peamiselt Euroopa tahma emissioon – see kandub sinna tuulega. Euroopa Liidu rikkad tööstusriigid peavad nüüd vaesemaid riike rahaliselt aitama, et saaks võtta koheseid meetmeid kliimamuutuse tagajärgedega tegelemiseks. Igal aastal alates 2010. aastast kuni 2050. aastani on tarvis 100 miljardit USA dollarit. On õiglane öelda, et sellisest summast ei ole 30 miljardit USA dollarit Euroopa Liidule liiga palju.

Tehnoloogiasiret ei tohi samuti patentidega siduda, vastasel juhul voolab osa rahast lihtsalt tagasi otse tööstusriikide korporatsioonidesse. Euroopa Liidul on kohustus Kopenhaageni kliimamuutuse teemalisel konverentsil juhiroll võtta.

Paul Nuttall (EFD). – Lugupeetud president! Kuulasin siin just sotsialistist kolleegi rääkimas Gröönimaast ja sealsest jää sulamisest.

Küsimus, mida selle teema kohta küsida tahaksin, on: miks nimetatakse Gröönimaad Gröönimaaks? Kas äkki sellepärast, et Gröönimaa oli kunagi roheline, kui maailm oli soojem?

Tundub, et Briti inimesed on sellele järele jõudnud, sest hiljutise küsitluse tulemused ajalehes The Times näitavad selgelt, et Briti inimesed ei usu enam nn inimtekkelisse globaalsesse soojenemisse.

Briti inimesed on väga nutikad ning nad usuvad, et poliitikud on keskkonnakaitselise päevakava kaaperdanud. Seda kasutatakse küüniliselt maksude tõstmiseks, kontrolli rakendamiseks ja nüüd kasutab Euroopa Liit seda oma olemasolu õigustamiseks.

Sel nädalal nägime ka ühe Ühendkuningriigi juhtiva valitsuse nõustava kliimauuringute keskuse vaatamängu – see tabati andmete muutmise ja arutelu mahasurumiselt. See on täiesti häbiväärne.

Ootan huviga Kopenhaagenit, kus poliitiline klass istub ümber laua ning jätab kohmetult mainimata ruumis oleva suure elevandi ehk siis selle, et maailm ei ole tegelikult viimase 10 aasta jooksul soojenenud.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Lugupeetud president! Kõigepealt tahaksin heaks kiita tehtud pingutused ning ka nii komisjoni, nõukogu kui ka loomulikult parlamendi ülesnäidatud entusiasmi kliimamuutusega võitluses niivõrd pika aja jooksul kogu selle programmi kestel.

Tahaksin öelda, et on mitmed kindlad asjad, mis peaksid meile teekonna ette kavandama. Esimene neist on järgmine: vajame seda, et kõik osa võtaksid, eriti riigid, mis on kõige suuremad saastajad. Teine peaaegu kindel asi on järgmine: meil olemasoleva teabe põhjal näib, et Kopenhaagenis on väga raske saavutada juriidiliselt siduvat kokkulepet, samamoodi nagu kokkulepped heidete protsendi osas on loomulikult siduvad.

See reaalsus ei tohiks aga panna meid alla andma, sest pessimism tekibki reaalsuse eitamisest. Vastupidi, optimism põhinebki reaalsuse teadvustamisel.

Mida peaksime Kopenhaagenis kindlasti tegema? Loomulikult ei tohi me unustada selle üldise kokkuleppe saavutamise võimalust. Kuna oleme olukorrast ja olemasolevatest võimalustest teadlikud, arvan aga, et peaksime keskenduma sektoraalsetele kokkulepetele, mis tõesti kehtivad ja millel on teostatavad eesmärgid. Ma pean silmas kokkulepet metsade hävitamise kohta, kokkulepet tekkivatele riikidele ja arengumaadele abi andmise kohta, ent eelkõige kokkulepet tehnoloogiasiirde kohta. Arvan, et oleks äärmiselt hea idee saada kokkulepped programme edendamise kohta, nii et tööstussektorid, mis tarbivad üle kogu maailma kõige rohkem energiat, saavad jõuda kokkulepetele heitgaaside osas, mis iganes riigis nad siis ka ei oleks. See muudaks ka meie majandused konkurentsivõimelisemaks.

Kokkuvõtteks tahaksin rõhutada, et optimism põhineb realismil ning tõhusus põhineb teostatavate eesmärkide rajamisel. See peaks kogu aeg meie juhiseks olema.

Linda McAvan (S&D). – Lugupeetud president! Taas kord on BNP ja UKIP parlamendile kaks sõnavõttu esitanud ning taas kord on need kaks parteid ühinenud oma uskumuses vandenõuteooriate kohta, näidates, et nende vahel on väga väike erinevus.

Ent tahan täna hommikul kõigepealt tänada ministrit, et ta jäi Kopenhaageni osas ambitsioonikaks ja kindlaks juriidiliselt siduva lepingu idee juurde.

Täna hommikul teatas BBC, et Valge Maja ütleb, et tuleb Kopenhaagenisse eesmärgiga kärpida USA heiteid. Need, kes USA kongressi liikmetega kohtunud on, teavad, et Ameerika Ühendriikides on teoksil tõsine käik ja seega väga tõsine väljavaade õigusaktideks, nii et minu arvates ikkagi on Kopenhaagenis tõelist lootust kokkuleppeks.

Ent Kopenhaagen on alles algus, sest kui tuleme sealt tagasi, peame Euroopas jätkama oma tööd heidete kärpimise nimel. Peame jätkama energiatõhususse, taastuvenergiasse ja vähem süsinikdioksiidihteid tekitavasse tehnoloogiasse investeerimist. Mul on väga hea meel, et leppisime eelmisel nädalal Euroopa Liiduna kokku, et investeeritakse tehnoloogiasse, nagu süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, ning et üks neist tehastest tuleb minu valimisringkonda Yorkshire'is, Hatfieldis.

Volinik Dimas, tahan teid tänada! Ma ei tea, kas see on viimane võimalus siin parlamendis tänada teid viimaste aastate jooksul volinikuna tehtud töö eest, ent komisjon on tõesti teinud väga head tööd, asetades Euroopa juhirolli, ning teie tööd tuleb parlamendile kiita.

Kohtume Kopenhaagenis. Võime teid siin jaanuaris näha, ent tahtsin selle lihtsalt ära märkida.

Kokkuvõttes loodan, et parlament hääletab kliimamuutuse osas hea resolutsiooni poolt, ning loodan, et lükkame tagasi vastandlikul arvamusel olevate parlamendiliikmete muudatusettepanekud, kes näivad tahtvat meie kohustusi veega alla lasta. Nad tahavad meie eesmarke vähendada ning rohkem meie heiteid tasaarvestada. Kui oleme kliimamuutuse osas tõsised, kui tahame head tehingut, peame need muudatusettepanekud läbi kukutama.

Fiona Hall (ALDE). – Lugupeetud president! Tervitan Rootsi eesistumise võetud positiivset ja kindlat seisukohta ning eriti ministri otsust, et Kopenhaageni kokkulepe peaks olema täiendatav ning hõlmama jälgimismehhanisme, et seda saaks uute teadusuuringute valguses kohandada.

2008. aasta detsembris vastu võetud Euroopa Liidu kliimapakett oli tähtis, näidates meie tõsist pühendumist kliimamuutusele, ning viimaste kuude jooksul Rootsi eesistumise ajal kokku lepitut on samuti olnud tähtis – eriti hoonete energiatõhususe direktiivi ümberkujundamine, mis kärbib nii uute kui ka renoveeritud hoonete süsinikdioksiidi heidet.

Ent Euroopa plaanides haigutab üks puudujääk – investeeringud. On jahmatav tõsiasi, et USA on õigusaktide vastu võtmata jätmisest hoolimata suunanud üle 100 miljardi USA dollari puhta energiaga seotud kulutustesse ning Hiina on oma majanduse stimuleerimise kavaga andnud 200 miljardit USA dollarit, samas kui Euroopa Liidu panus on veidi üle 50 miljardi USA dollari. Peaksime seda meeles pidama ning Kopenhaageni eel mitte liigselt ennast kiitma.

ISTUNGI JUHATAJA: Dagmar ROTH-BEHRENDT

asepresident

Claude Turmes (Verts/ALE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Mul on volinik Dimasele konkreetne küsimus. Kui minu andmed on õiged, siis on see selline. Kui meie Euroopa Liidus täidame eesmärgi, mis endale seadnud oleme – 20% taastuvenergia allikaid 2020. aastaks ning 20% energiatõhususe kasv 2020. aastaks –, siis Euroopa Liidu energiamudelitel kohaselt saavutab juba ainuüksi see 18–21% süsinikdioksiidi heite vähendamise, mis põhineb jätkuval kivisütt ja gaasi kasutatavate elektrijaamade kasutamisel.

Selle alusel ei mõista ma, miks kulutame nii palju aega 30% eesmärgi saavutamise arutamisele, sest tõhususe meetmete, taastuvenergia allikate ning ka heitkogustega kauplemise skeemi ja mõningase süsinikubilansi tasakaalustamisega saame vabalt saavutada 30–35%.

Volinik Dimas! Oleksin väga tänulik, kui teie kui kõigutamatu konservatiiv saaksite lõpuks ometi ära klaarida selle Richard Seeberti ja Karl-Heinz Florenzi ning teiste segaduse, kes taas vanade tööstuste ees kummardavad.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Tahaksin esitada palve proportsioonitunde järele. Hoolimata sellest, mida siin kuulnud oleme, ei ole need kõige tähtsamad läbirääkimised inimkonna ajaloos, ning tegelikult ei sõltu inimkonna tulevik nendest läbirääkimistest, nagu mõned meie kaasparlamendiliikmed väidavad. Otsuseid konkreetsete piiride üle kliimapaketis ei tehtud täpselt ja detailselt.

Võib ainult kahetseda, et on juba otsustatud, et selle paketi mõju, finantsmõju, puudutab tegelikult peamiselt vaeseid riike, Euroopa Liidu uusi riike. Otsus muuta selle teema rahastamine sõltuvaks mitte sissetulekust elaniku kohta, vaid saastatuse piirväärtusest, on otsus, mis puudutab Euroopa Liidu uute liikmesriikide, kaasa arvatud minu riigi Poola majandusi.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Järjepidev lähenemine kliimamuutuse probleemile, mis läheb kaugemale lihtsalt heitkoguste vähendamise eesmärkide määratlemisest, nõuab realistlikku selgust meetmetest, mille abil neid saab saavutada.

Usume, et on tähtis ja paljuütlev, et enamik keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni liikmetest on tagasi lükanud nende muudatusettepanekute hõlmamise resolutsiooni eelnõusse Kopenhaageni kohta, mis pooldavad – tsiteerin – heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamise vahendite mitmekesistamist, vältides sõltumist turupõhistest vahenditest, ning vajadust hinnata nende turupõhiste vahendite tõhusust koos nende sotsiaalsete ja keskkonnamõjudega.

Euroopa Liidu turulahendustele omistatav tähtsus näitab põhimõtteliselt poliitilist ja ideoloogilist valikut. Selle eesmärk on koostada skeem miljardite loomiseks, kujuteldava finantsvara loomiseks sellise süsteemi teenistuses, mis ei näi olevat midagi õppinud kriisist, millesse see praegu mässitud on.

Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise skeemi rakendamise kogemus on täielikult kahtluse alla seadnud turu kaudu reguleerimise väärtuse ning näidanud selgelt oma vahendite ebatõhusust ja loomuvastasust.

Timo Soini (EFD). – (FI) Lugupeetud juhataja! Peaksime töötajaid, väikeettevõtjaid ja tööstust kaitsma. Keskkonnategevus on võimalik vaid terves majanduses. Me saame keskkonda investeerida alles siis, kui majandus on terve.

Praeguste sihtprotsentidega ei lähe asjad hästi. Praegune protsentidega kauplemine, kuigi ütlen seda ise katoliiklasena, on tänapäevane vaste patulunastuskirjade müümisele, ning see ei ole hea asi. Peame juurutama konkreetsete heitkoguste süsteemi, nagu autode puhulgi, mis võimaldab meil mõõta juhtunut ja teha vastavaid järeldusi.

Miks ei seisa vasakpoolsed töötajate eest, mitte ainult Soomes, vaid ka Euroopas üldiselt? Toetus vasakpoolsetele sulab kiiremini kui jäämäed. On ka teisi võimalusi: konkreetseid heitkoguseid ületavatele toodetele saab kehtestada maksud. Kui loome süsteemi, kus arengumaadest ja vähem tööstuslikest riikidest

tulev keskkonna dumping ei ole võimalik, saame kaitsta töökohti ja kvaliteetsemat toodangut, ning saame jätkata selle tegemist ka tulevikus.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Olen optimist ja nõustun Rootsi ministri Carlgreniga, kes ütles, et meid lihtsalt peab edu saatma. Lubage mul ka lisada, et edu saavutamiseks peame ka tõsiselt tegutsema ning pürgima oma eesmärkide poole selgel ja läbipaistval moel.

Esimene asi, mida öelda tahan, on see, et kasvuhoonegaaside heidete kärpimine on nii Euroopa kui ka kogu maailma eesmärk. Ärgem võtkem endale õigust tehnoloogiate üle kohut mõista, ühtesid toetades ja teisi hukka mõistes! Mis puutub tehnoloogiatesse, siis peame jääma erapooletuks. Peame vähem süsinikdioksiidiheidet tekitavatele tehnoloogiatele ja uute tehnoloogiate arendamisele uksed avama.

Me ei tohi lasta oma kliimamuutustega võitlemise pingutustel luua konkurentsi üksikute madala süsinikdioksiidiheidetega tehnoloogiate vahel. Kui tahame edukad olla, peame tõsiselt kaaluma kõigi olemasolevate tehnoloogiate kasutamist.

Teiseks peame meie, Euroopa Liidu esindajad, COP15-l saatma välja selge signaali: et kolmandate riikide jaoks peab nende kohustuste täitmiseks olema rohkem raha ja et jätkusuutlik areng nõuab pakettlahendusi. Ent kuidas selgitame oma maksumaksjatele, et oleme otsustanud rahastada kolmandate riikide jätkusuutlikku arengut, nõudmata neilt üldse mingit kohustumist, mis kinnitaks meile, et nad kasutavad neid finantse ettenähtud otstarbeks? Vajame kohustusi ja järelevalvet.

Kolmandaks, ühel meie aruteludest novembris teavitasin parlamenti tõsiasjast, et peame saatma president Obamale sõnumi seoses sellega, et tahame, et ta COP15-l osaleks. Täna hommikul kuulsin uudiseid, et president Obama kinnitas oma osalemist Kopenhaageni kohtumisel ning seda, et ta jätkaks tööd kasvuhoonegaaside heidete osas siduvate eesmärkide vastuvõtmise suunal. Minu jaoks näib see olevat tõend, et meie otsus jätkata poliitilise survega oli õige.

Kokkuvõttes tahan edastada selge sõnumi. Peame tegutsema ja peame seda kohe tegema. Tahame juriidiliselt siduvat kokkulepet ning tahame, et teised riigid vastutustundlikult käituksid.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Tahaksin arutleda transpordiaspekti üle. Usun, et koos energiateemaga on transport tegelikult suurim kliimamuutusega seotud väljakutse.

See on keeruline, kuna nõuab meie kauplemissüsteemi ning ringiliikumis- ja reisimisviisi logistilise korralduse ümbermõttlemist. Loomulikult peame võtma mitmeid eri meetmeid, kui tahame eesmarke täita. Need hõlmavad jätkuvaid investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, karmimate tehniliste standardite ning parimate standardite kehtestamist ja levitamist, väliskulude sisestamise rakendamist, et edendada süsteemi tõhusust ning luua ühtlane mängumaa eri transpordiviiside vahel ja loomulikult kehtestada ka rakendatavad ja ambitsioonikad eesmärgid ülemaailmsel tasandil. See on eriti tähtis lennundussektori ja meretranspordi puhul, kus tuleb jätkusuutlikkuse vallas veel palju edusamme teha.

Selles suhtes pean ütlema, et nõukogu seatud eesmärgid – 2020. aastaks 10% vähendust lennunduses ja 20% vähendust meretranspordis – ei ole tegelikult piisavalt ambitsioonikad. Arvan, et võime selles suhtes isegi veel kaugemale minna.

Teisest küljest panen tähele, et resolutsioon viitab poolte saastekvootide oksjoni teel müümise teemale. See ei ole vastavuses sellega, mille me ise kaks aastat tagasi välja pakkusime, kui meil oli 15%, nii et ma keskendusin ambitsioonikale kokkuleppele. Võtkem see eesmärgiks!

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Mõistame täielikult olukorda. Leian, et meeolu on loodud, ning minister Carlgren on isegi valitsevat pessimismi kritiseerinud. Nüüd on tõesti alanud ajaarvestus stardini päästmaks Kopenhaageni tippkohtumine ja tagamaks, et planeedi peamised saastavad riigid sõlmivad ambitsioonika kokkuleppe ning võtavad tulevaste põlvete nimel kohustuse.

Kokkulepe on hea asi. Edu saavutamine on loomulikult veelgi parem. Me teame, et see edu sõltub kindlasti tööstusriikide – peamiselt Hiina ja Ühendriikide – toetusest sellele, mis saab olema tulevane Kopenhaageni protokoll, ning arengumaade sama tähtsast toetusest. Selles suhtes on parlamendi keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon oma töö ära teinud, pakkudes 2020. aastani välja 30 miljardit eurot aastas otsest abi nende riikide aitamiseks üleminekul madala süsinikdioksiidi heitega majandusele.

Siinkohal tahan mainida midagi, mis minu arvates on resolutsioonis viga, nimelt vähene tähelepanu, mida pööratakse kliimamuutuse mõjule inimeste tervisele. Kui kuulame WHO palveid ja hoiatusi, siis mõjutab see seda väga palju.

Seega kutsun teid kõiki üles toetama kahte muudatusettepanekut selle teema kohta, mis meie resolutsioonile lisasin!

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Välja on tulnud uus kliimamuutusteemaline film nimega „The Age of Stupid” („Rumaluse ajastu”). Selle tegevus toimub 2055. aastal ning keskendub kliimakatastroofi ainsale üleelanule. Mind kummitavad mõned sõnad sellest filmist, kus näitleja, kes vaatab tagasi 2009. aastale – praegusele ajale –, ütleb: „Teades seda, mis nad siis teadsid, miks nad ei tegutsenud, kui veel aega oli?”

Teiste sõnadega, miks ei ole meil õnnestunud leida piisavat poliitilist tahet? Osalt selle tõttu, et me ei räägi piisavalt palju süsinikdioksiidi vabale maailmale ülemineku eelistest – miljonitest töökohtadest rohelise energia valdkonnas, paremini soojustatud kodudest, paremast ühistranspordist. Seda sõnumit peabki Euroopa Liit edastama.

Ent isegi kõige ambitsioonikam eesmärk, mille Euroopa Liit praegu välja pakub – 30% kärbe 2020. aastaks –, annab meile kõige suuremate kliimamuutuste vältimiseks vaid 50:50 võimaluse. Kui teile öeldaks, et lennuk, millele minema hakkate, võib 50:50 tõenäosusega alla kukkuda, siis te arvatavasti ei läheks selle peale. Kuid siiski on Kopenhaagenis panused, mille nimel mängime, sellest veelgi kõrgemad. Nii et minu sõnum teile on järgmine: palun olge ambitsioonikamad! Ärge laske Kopenhaageni epitaafiks saada sõnumit, et see oli rumaluse ajastu.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Taas kuuleme teemas, mis Euroopa Liidu jaoks väga tähtis on, pidevalt maagilist sõna „edu”. Eesistujariik tahab edu saavutada ning tahab seda rohkem kui midagi muud. Samal ajal on Euroopa ajakirjandus täis teavet, mis väidab, et Kopenhaageni tippkohtumist ei saada edu. Mõelgem siis, miks see ei saaks edukas olla. Selle põhjuseks on, et valitsustel on tunne, et kui kõike selgelt öeldaks ja kui Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud teaksid tagajärgi, kui nad teaksid põhjuseid, miks selliseid tähtsaid otsuseid teha tahame, ning nende põhjuste ebamäärasust ja meie tegevuste tagajärgede ebamäärasust, oleksid nad sellele kõigele vastu.

Tahan öelda vaid ühte asja, mis on kõige olulisem asi: Euroopa Liit vastutab! Euroopa Liidu liikmesriigid vastutavad maailmas toimuva eest, ent eelkõige vastutavad nad oma rahva, riikide ja kodanike eest, inimeste eest, kes loodavad sellele, mida me teeme, inimeste eest, kes loodavad ka, et asjad nende jaoks tulevikus paremini lähevad. Peame seda arvesse võtma. Kui tahame võtta vastutust asjade eest ülemaailmsel skaalal, ja ma ei lasku siin pisiasjadesse, siis peab see vastutus kõiki võrdselt mõjutama. Mõnda vähendamise mõttes, teisi keskkonnakaitse mõttes ning kolmandaid millegi muu mõttes – praegu vajame seda!

David Campbell Bannerman (EFD). – Austatud juhataja! Sel nädalal avastati minu Inglise valijaskonnas, et East Anglia ülikooli teadlased manipuleerisid väidetavalt andmetega üritamaks tõestada inimtekkelist globaalset soojenemist.

Milline äraandja see oli! Nüüd on selge, et teaduslik üksmeel inimtekkelise globaalse soojenemise osas on kiiresti kadumas: 30 000 skeptilist teadlast Manhattani deklaratsioonis; 600 teadlast USA senati raportis; isegi Saksa teadlased, kes sel aastal kantsler Angela Merkelile kirjutavad.

Vahepeal kutsub sellega seotud ÜRO põhiraporti autor Lord Nicholas Stern meid üles taimetoitlasteks hakkama, et peatada lehmade peeretamine. Võib-olla ei ole ainult mõned lehmad hulluks läinud.

Olen rahvusvahelise kaubanduse komisjoni liige. Mulle teevad sügavat muret sel nädalal algavad WTO läbirääkimised. Muretsen selliste võltside väidete alusel õigustatud roheliste tariifide poole kaldumise pärast. Need uued tariifid on kaubandusele vaid takistuseks. Need karistavad vaeseid ja neile pole mitte mingisugust õigustust. See on lihtsalt keskkonnaimperialism.

Herbert Reul (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kliimaarutelude kontekstis oleme siin parlamendis näinud erinevaid arvamusliinide kliimamuutuse põhjuste ja mõju kohta. Ma ei taha seda edasi arendada, ent mitmetel minu kaasparlamendiliikmetel, kes sellele viitasid, on õigus: teaduskogukonnas on järjest suurem arv uusi hääli ning tahaksin, et arutleksime üksteisega nende uute häälte üle õiglasel moel.

Minu teine märkus on see, et parlament on Kopenhaageni tippkohtumise jaoks selge seisukoha võtnud. On selge, mida saavutada tuleb. Kõigile siin parlamendis on samuti selge, et tuleb hoolitseda Euroopa Liidu inimeste heaolu eest ja teha seda igas suhtes. Nendel aruteludel peame tagama, et me ei vaatle üht projekti

kui ainsat meile tähtsat poliitilist projekti. Seega soovin mõnikord, et oma Kopenhaageni jaoks seatud eesmärkides üritaksime hoiduda trikkide tegemisest või numbrite võidujooksust – nagu üks teine liige ütles – ja hoopis vaadata seda, mida tõesti ja tõhusalt saavutada saame. Mida me nutikalt saavutada saame? Millised on tagajärjed, kaasa arvatud Euroopa tööstusele? Peame ka seda arvesse võtma. See ei ole ainus kriteerium, ent see peab olema kriteerium, ning sellel põhjusel tahaksin, et üritaksime jõuda kokkulepetele, mis on tõesti võimalikult reaalsed. Selle jaoks on vaja olla ka õiglane ja seda, et teised tööstusriigid osaleksid, nii et see ei ole ainult Euroopa projekt.

Üks liige tõi samuti välja, et meie panus on 10%. Ülejäänud maailm, tekkivad majandused ja arenguriigid peavad oma osa maksma. Kui me ei saa Kopenhaagenis selles osas mingeid konkreetseid sätteid, eelistaksin, et jõuaksime poliitilisele üksmeelele ja määraksime mandaadid, et tulevastel kuudel konkreetseid kokkulepped saavutada. Me ei tohiks põgeneda mingisse Kopenhaagenis kokku keeratavasse ametlikku kompromissi ja ennast lollitada, et see oleks tulemus, mis viiks automaatselt 30% vähendusteni. Seega on vaja realistlikkust ja konkreetsete teemade üle läbirääkimist – siis tõenäoliselt saavutame midagi.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Kliimamuutusega võitlemine vajab ka radikaalseid muutusi tootmises ja energia tarbimises. Vajame uut mudelit, mis tasakaalustab need kolm vajadust: turvalisus, jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime. Seda eesmärki silmas pidades töötame ühise vastuse nimel.

2007 oli määrav aasta, sest seadsime oma konkreetseid eesmärgid. Võeti vastu otsus vältida temperatuuri tõusmist surnud punktini, ent see võeti vastu teadmises, et suutmatust tegutseda toob ülemaailmsele majandusele kaasa muid kulusid, samas kui tõhususse ja taastuvenergia allikatesse investeerimine võiks olla kasumlik.

Selleks et veenda kodanikke ja turgu oma suures soovis neid eesmarke saavutada, vajame mõistlikku ja stabiilset õigusraamistikku, mis annaks õiguskindluse investeringule, mis on rohelise paketi kuue õigusloomega seotud algatuse põhjus.

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon on teinud suure panuse. Tahaksin rõhutada kokkulepet taastuvenergia direktiivi osas ja viimaseid kokkuleppeid seoses kahe väga tähtsa direktiiviga: hoonete energiatõhususe direktiivi ja energiamärgistuse direktiiviga. Need on muudatusi hõlmavad meetmed, ent need on ka ehtsad otsustavad stiimulid majanduskasvuks töökohtade loomise kaudu. Need esindavad 50 miljardi eurost säästu nafta ja gaasi impordilt, miljonit lisatöökohta taastuvenergia sektoris ning 2020. aastaks sama energiatõhususe numbrit.

Ökotööstus esindab nüüd rohkem kui kolme miljonit töökohta ning keskkonnatehnoloogiad on kasvav osa sektorist, mille käive on üle 200 miljardi euro aastas.

Oleme Euroopas palju ära teinud. Sellest ei piisa. Vajame ülemaailmsel skaalal tegutsemist. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni sotsialistid tahavad seega, et rahvusvahelised läbirääkimised jõuaksid tagasi mõistmise teele, nii et Kopenhaagenis saaks jõuda ehtsale globaalsele kokkuleppele.

(Juhataja katkestab kõneleja)

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Euroopa kliimapoliitika peaks oma unelemise jätkama ning panema tähele rahvusvahelist reaalsust.

Esiteks – Kyoto oli läbikukkumine. See oli väga sümboolne, ent ei toonud kaasa mingit heitkoguste vähendamist. Teiseks on Kopenhaageni eel selge – maailma tähtsad riigid ei ole valmis võtma vähendamisteks vastu siduvaid eesmarke. Kolmandaks peab poliitika võtma arvesse teaduses tekkivat arutelu. Samad teadlased, kes kaks aastat tagasi IPCCi paneeli kokkuvõtet allkirjastasid, kõnelevad nüüd loomulikust mõjust kliimale – millestki, mille IPCC kaks aastat tagasi kategooriliselt välistas.

Poliitilisi otsuseid tehes peaksime juba teadma, kui kindlad võime olla selles, mis mõjutab kliimamuutust. Seega kutsun üles strateegiat muutma. Esiteks peame kohanduma kliima vältimatute muutustega, liikuma samal ajal kaugemale kõigist süsinikdioksiidi puudutavatest ideoloogilistest aruteludest ning otsima rahvusvahelisi liitlasi, et kiirendada uute energiaallikate ja puhaste tehnoloogiate uurimist.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Oleme planeedi jaoks pöördepunktis. Teaduskogukond kutsus IPCCi kaudu Euroopa Liitu ja liikmesriike üles 2020. aastaks võrreldes 1990. aasta väärtustega vähendada kasvuhoonegaaside heidet 40%. Euroopa Liidu praegused kohustused moodustavad vaid 50% sellest, mida IPCCi raportid nimetavad absoluutselt minimaalseks kohustuseks.

IPCC on kliimamuutusele sama, mis Rahvusvaheline Valuutafond on majandusele. Minu küsimus on järgmine: kas komisjon suudaks kunagi kalduda 50% kõrvale Rahvusvahelise Valuutafondi absoluutse miinimumina soovitatud eesmärkidest? Lisaks sellele nõuab Euroopa Liit 2020. aastaks heitkoguste 30% vähendamise eesmärgi suurendamist, tingimusel, et teised arengumaad võtavad endale kohustuseks heitkoguseid võrreldaval tasemel vähendada. Arvestades praegust olukorda, milliseid, mis liiki ja mis suurusega kohustusi ning millistelt riikidelt täpselt vaja on, et ülaloodud pakkumist aktiveerida, millised kliimapoliitikad sellisel juhul täpselt üle vaadatakse ning millised ettevalmistused selleks tehtud on?

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Arutelud, mõttevahetused ning läbirääkimised Kopenhaageni rahvusvahelise kliimakokkuleppe üle on katkematult juba mitu kuud kestnud. Selle teabe käras, kus mõned riigid teevad pakkumisi ja võistlevad üksteisega järjest ambitsioonikamate eesmärkide avaldamisel, teised teatavad suurtest ootustest ning kolmandatel on täiesti passiivne suhtumine, on lihtne kaotada silmist põhieesmärki, milleks on lihtsalt ajalooline kokkulepe.

Sest me räägime võitlemisest kliimamuutusega – muudatusega, mis võiks viia tõelise ökoloogilise katastroofini. Räägime planeedi ühisest tulevikust – meie kõigi tulevikust. Seetõttu ongi harimine nii tähtis. Mulle on jäänud mulje, et Euroopa kodanike arvamused erinevad järjest rohkem poliitilise eliidi omast. Siin on oht, et ettepanekuid, mida Kopenhaageni foorumil esitatakse, käsitletakse lihtsalt mingi jumaliku vahelesegamise või poliitilise eliidi väljamõeldisena.

Peame tegema tööd kodanike harimisega ning selle eest peaks vastutama Euroopa Komisjon. Kliimamuutusega võitlemist ei tohi pidada oma vaatenurka peale suruvate rikaste riikide kapriisiks. Arvan, et selle teema osas peavad komisjon ja esindused säilitama alalise teabe- ja hariduspoliitika.

Samuti vajatakse tugevat poliitikat, mis toetab tõhusate tehnoloogiate otsingut, et kasutada sõest saadavat süsinikdioksiidi energiaallikana. Sellele tehnoloogiale tuleks anda sama poliitiline staatus kui teistele taastuvenergia allikatele. See peaks olema prioriteediks hiljuti Budapestis loodud Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi töös.

Viimane asi – kliimamuutusevastase võitluse toetamiseks loodava erifondi kulud tuleks jagada liikmesriikide vahel vastavalt nende jõukuse tasemele.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Lugupeetud juhataja! Ainult paar päeva enne Kopenhaagenit näib olevat raskem kui kunagi varem saavutada juriidiliselt siduv kokkulepe. Saame selle, mida keegi juba nimetas kahesuunaliseks kokkuleppeks, ent see ei tähenda, et võime endaga rahul olla. Euroopa Liit peab jätkama läbirääkimiste juhtimist ning teistele osapooltele survet rakendama.

Kopenhaagen peaks andma tõuke rohkemale kui vaid tahteavaldusele. Kopenhaagen peaks vähemalt kaasa tooma siduvad poliitilised kohustused ning graafiku, mis võimaldab Kyoto-järgse kokkuleppe vastuvõtmist Bonnis 2010. aasta juunis. USA, Jaapan, BRICi riigid ja paljud teised peavad võtma kohustusi, mis on võrreldavad Euroopa Liidu omadega, kuna ainult Euroopa Liidu pingutused ei saa ligilähedalegi eesmärgile piirata temperatuuritõusu 2 °C.

Arengumaade kohandamise jaoks eraldatavatel finantsidel ei tohi lasta ohustada aastatuhande arengueesmärke, eriti Aafrika riikides, mida kliimamuutus kõige enam mõjutab.

Kopenhaagen peaks aitama muuta ka globaalset energiaparadigmat, toetades taastuvenergiat ja energia säilitamist. See on tuleviku tee, mitte ainult kliimamuutusega võitlemiseks, vaid ka töökohtade loomiseks.

Vladko Todorov Panayotov (ALDE). – (BG) Kaks aastat tagasi näitas Euroopa üles initsiatiivi ja võttis võitluses kliimamuutuse vastu üle juhtimise. Euroopa tasandil on loodud õigusloome raamistik ning tuleb edendada algatusi vastava tehnoloogilise platvormi arendamiseks, mis kiirendab üleminekut madala süsinikdioksiidi heitega majandusele. Euroopa juhtidel on Kopenhaageni läbirääkimisteks suured ambitsioonid. Isegi kui lõpliku kokkuleppe tingimused ei ole veel paigas, on tähtis, et loodaks alustalad ülemaailmseks üksmeeleks eduka kokkuleppe üle. Kui mind kaasati parlamendi delegatsiooni, mis seoses Kopenhaageni läbirääkimistega reisis Washingtoni, sain teada, et kliimamuutusega võitlemiseks ette nähtud meetmete tõhusust tuleb arutada. Kohe, kui kõik läbirääkimistel osalejad on veendunud, et kliimamuutusega võitlemise meetmel on hea majanduslik toime ning et nende majandused ei ole haavatavad, saavutatakse ülemaailmne kokkulepe.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Kõik loodavad ja palvetavad praegu Kopenhaagenis ambitsioonika kokkuleppe saavutamise nimel, ent tuleb öelda, et Kopenhaageni tippkohtumise ambitsioonid on tegelikult viimase paari nädala jooksul veega alla lastud – eriti Ühendriikide ja Hiina kahtluste tõttu.

Selleks et vältida planeedi temperatuuri tõusmist saajandi lõpuks rohkem kui 2 kraadi, peavad kõik riigid tõesti tahtma võtta samu kohustusi, samu siduvaid kohustusi. Ent näeme oma aruteludes midagi numbrite võidujooksu, rahade võidujooksu sarnast. Ma palun, et Euroopa ei oleks naiivne, vaid realistlik ja kindel läbirääkija nende partneritega, kes ei ole oma heitkoguste vähendamiseks erilisi pingutusi teinud.

Oleks vastuvõetamatu, kui enamiku ambitsioonikate riikide pingutusi kompromiteeritaks süsinikulekkega, mis tuleneb lihtsalt mõnede olematust või ebapiisavast tegevusest.

Euroopa ei tohi Hiina või India suhtes naiivne olla. Brasiilia ja Korea on tõepoolest juba otsustanud endale kohustuse võtta, ent kui Euroopa tahab eeskujuks olla, ei tohi see seda iga hinna eest teha, eriti mitte enda deindustrialiseerumise hinnaga.

Läbirääkimised peavad olema kui võimalus kiirendada uute tehnoloogiate arengut, et võimaldada teadus- ja arendustöösse märkimisväärsed investeeringuid teha. On tõepoolest oht, et tehnoloogiasirdest kasusaavatele riikidele kaovad Euroopa teadmised igaveseks. Seega on väga tähtis, et looksimel Kopenhaagenis vastastikuste huvide põhjal tingimused pidevaks vahetuseks riikide vahel, kaitstes samal ajal Euroopa ettevõtete teadus- ja arendustegevusse tehtavaid investeeringuid.

Edu koosneb arengumaades tehnoloogiate levitamise edendamisest intellektuaalse omandi õiguste tunnustamise vastu ning nende turgude avamisest nendele tehnoloogiatele.

Meil on ju lõppude lõpuks Euroopas suurepärane võimalus ehk siis kliimamuutusega võitlemisega samal ajal käivitada ehtne tehnoloogiaprogramm uuenduse soodustamiseks ja seega ka uute töökohtade loomiseks.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud nõukogu eesistuja, volinik! Lubage mul sõna võtta mõne tähtsa punkti osas seoses meie resolutsiooniga, aga ka aruteluga, mis meil paari nädala pärast Kopenhaagenis ees ootab.

Esiteks seoses esimese punktiga: temperatuuritõusuga võitlemine. Varem kuulsin mitmeid kaasparlamendiliikmeid selle globaalse soojenemise ulatust alahindamas. Ent tuleb meeles pidada, et selle temperatuuritõusu tulemusel saavad sajad miljonid inimesed kogu maailmas n-ö kliimamuutuse ohvriks. Kopenhaagen peab selle temperatuuritõusu peatama.

Teiseks peame end varustama siduva kokkuleppega, mille kohaselt tuleb 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkogust vähendada 30% ning 2050. aastaks 80%.

Peame suutma tagada rahastamise osas ka mingisuguse selguse. Meie resolutsioonis on välja pakutud, et vaeseimatele riikidele antaks järgmiseks 20 aastaks 300 miljardit eurot. Peame sellest kaugemale minema. Ühe arvuna on ära toodud ka 500 miljardit eurot ning ka sellisel juhul peame meie, Euroopa Liit, eeskujuks olema.

Peame ka juurutama universaalse süsinikumaksu koos võimalusega maksuks finantstehingutelt. Kokkuvõttes olen väga üllatunud oma Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) kaasparlamendiliikmete mõistukõnest seoses sellega, mida kuulsin, et nii vabariigi president kui täna hommikul ka minister Borloo minu riigis, Prantsusmaal ütlesid.

Werner Kuhn (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kõigi Kopenhaageni konverentsil kliimakaitset puudutavate üllaste eesmärkide juures ei tohi me loomulikult unustada, et Euroopa, selle ettevõtted ja ärid konkureerivad iga päev Põhja-Ameerika ja Kagu-Aasia suuremate majandus- ja kaubanduspiirkondadega. See on sama palju seotud tööstusliku tootmise ja energiatootmisega, ent erilisel määral ka transpordiga.

Paljud transpordiettevõtted on ka ülemaailmsed tegutsejad. Kui nad tahavad olla konkurentsivõimelised, peavad kõigil selle alaga seotutel olema samad võimalused. See tähendab seda, et kliimakaitse ei maksa raha. Oleme Euroopa transpordisektoris kasvuhoonegaaside vähendamisel tõesti eestvedajad. Tahaksin lihtsalt teile kõigile siinkohal meelde tuletada, et leppisime siin täiskogul koos kokku, et kavatsesime heitkogustega kauplemisse hõlmata eriti just lennunduse, aga ka meretranspordi.

On mainitud ka raudteetransporti. Raudteetransport on energia tootmise keskkonnamaksuga maksustamise kaudu kindlasti süsinikdioksiidi vähendamise meetmetesse hõlmatud, samas kui maanteetransport hõlmatakse paljude eri teede maksustamise vormide kaudu. Peame täitma ka täpsustatud eurostandardite Euro 4 ja Euro 5 kaudu Euroopa Liidu tehnilisi nõudeid seoses katalüütiliste konverteritega. Kui tahame midagi meretranspordis ja lennunduses ära teha, on aga vaja uuesti intensivistada oma läbirääkimisi 20 lisa I riigiga.

See, mis lennunduses ICAOga toimunud on, ei ole siia maani mingeid tulemusi andnud. Peame selles suhtes oma tegevustega edasi pressima. On väga tähtis, et seda Kopenhaageni konverentsil arutataks, ning sama kehtib ka meretranspordi kohta, mis on loomulikult ka – kui vaatate konkreetset energiatarbimist tonni ja kilomeetri kohta – väga keskkonnasõbralik. Seda tehes on meil aga väga vaja Rahvusvahelise Valuutafondiga ühiste ideede osas kokkuleppele jõuda.

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Lugupeetud juhataja! Tahaksin õnnitleda keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni liikmeid ning selle esimeest Jo Leinenit selle nimel tehtud töö eest, et saaksime sellise resolutsiooni, mille peame kindlasti vastu võtma. Me ei saa olla rahul, öeldes, et sektoraalsed kokkulepped on piisavad, kuna rääkimine sellest, mida võiks nimetada jäänukkokkuleppeks, on osalise läbikukkumise tunnistamine.

Peame vastu võtma selle resolutsiooni, millel on kolm üllast eesmärki. Esimene on kõige ilmsem: kliimamuutuste vältimine koos reaalsete ettepanekutega heitkoguste vähendamiseks ning kohustus rahastada, mille eesmärk on siduv kokkulepe, mitte jäänukkokkulepe. On ka kaks aluseesmärki: esimene on töö alustamine ühise energiapoliitika suunas pigem varem kui hiljem – täpselt nagu minevikus varustasime end ühise põllumajanduspoliitikaga, sest vajasime seda. Loomulikult on ka eesmärk saada tagasi kodanike usaldus poliitika ja poliitikute vastu, millest Euroopas veidi puudu on.

Seega aitab tippkohtumise edu kaasa ka nende kolme eesmärgi edendamisele. Selle tulemusel kutsun nõukogu eesistujat üles oma optimisismi säilitama ja survet rakendama ning pidama nii palju läbirääkimisi kui võimalik, et suunata teisi selle edu poole.

Ma ei tea, kas selle mitmeharulise maailma juhid tahavad, et ajalugu nende üle kohut mõistaks, kuna nad ei suuda siduvat kokkulepet saavutada, ent ma ei usu, et minu kui Euroopa Parlamendi liikme ja kõigi teiste inimeste esindajate üle peaks ajalugu kohut mõistma, kuna me ei suuda Kopenhaagenis edasi viia siduvat kohustust, mis meil inimkonna ees kliimamuutuse vältimiseks on.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahaksin kiita Prantsuse eesistumise pingutusi Kopenhaagenis ambitsioonika kokkuleppe saavutamise nimel, hoolimata tulevaste läbirääkimiste üle valitsevast tugevast pessimismituulest.

Mina isiklikult ei usu, et praegu on õige aeg tunnistada, et Kopenhaageni tippkohtumine on läbikukkumisele määratud või et see ei too kaasa lõplikku kokkulepet, mille kõik osapooled ratifitseeriks.

Ärgem andkem liiga ruttu pessimismile järele! Kutsun meid siinkohal üles mitte tegema allahindlust oma ambitsioonides ei eesmärkide ega tähtaegade osas! Peame jätkama uskumist põhjalikku, ambitsioonikasse ja siduvasse poliitilisse kokkuleppesse, sillutades teed võimalikult kiirele juriidilise lepingu sõlmimisele. Praegu on tõesti liiga vara mainida konverentsi COP16 tähtaega 2010. aasta detsembris.

Nüüd peame oma ilukõne ehtsaks poliitiliseks tahteks muutma. Peame selgitama oma kohustust nii rahalises kui ka arengumaadele antava abi mõttes, eriti tehnoloogiasirde kaudu. Selles etapis on vaja Euroopa Liidu täielikku kollektiivset kohustust.

Lisaks sellele panen paberil tähele hiljutist, ent heaks eeskujuks olevat tõuget eriti just Brasiilia, Lõuna-Korea, Indoneesia ja Norra läbirääkimistele, mis on mõõtnud oma ambitsioone vähendada heitekoguseid.

Kuigi võib mõista Ühendriikide paindlikkuse nõuet, mis alles nüüd hakkab kliimaküsimusi arvesse võtma, ei pea me sellegipoolest saama suurtelt saastajatelt, nagu Ühendriigid ja Hiina, siduvaid ja ambitsioonikaid lühiajalisi, keskmise pikkusega ja pikaajalisi mõõdetud kohustusi. Ilma nende kohustusteta oleme teel kliimaaalse, poliitilise ja moraalse katastroofi poole.

Vittorio Prodi (S&D). – (IT) Lugupeetud juhataja, Andreas Carlgren, volinik Dimas, head kolleegid! Täna hommikul tahaksin rääkida 84-aastasest misjonärist isa Ettore Turrinist, kes on veetnud 59 aastat Amazonase loodeosas. Ta on alati võidelnud, et kaitsta põlisrahvaid ja nende metsa kõigi eest, kes neid lühiajaliste huvide nimel hävitada tahavad.

Metsas ringi reisis on isa Ettorel juhtunud seitse lennuõnnetust, ent ta on jätkanud ning saanud oma tegevusega kümneid tuhandeid allkirju, mis ta esitab president Lulale, paljudele ministritele ning Itaalia presidendile Giorgionele. Ta on olnud väsimatu.

Kohtusime eelmisel pühapäeval ning ütlesin talle, et jagan täielikult tema seisukohta, aga võib-olla on maailm mõistusele tulemas ja jõudmas seisukohale, et need metsad kui maailma kopsud on väga tähtsad nii kohalikule kliimale kui ka süsinikdioksiidi kogumisele ja säilitamisele.

Ütlesin talle, et Kopenhaagenis leiame ka ressursse nendele riikidele hüvituse maksmiseks, mis metsad puutumatud hoiavad. Ütlesin talle, et seame üles jälgimisvahendid – GPSi ja INSPIREi –, et mõõta, kuidas valitsused käituvad, ja et 2030. aastaks peatame metsade hävitamise.

Kopenhaagenis suudame seda kõike teha ning osalen tippkohtumisel ka isa Turrini nimel.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Oleme kõik teadlikud – ja oleme kõik seda ka öelnud – Kopenhaageni läbirääkimiste tähtsusest, ent, kuigi loodame kokkulepet saavutada, ei tohi me seda just iga hinna eest vastu võtta.

Kui ambitsioonika kokkuleppe tingimusi ei täideta, loodan siiralt, et Euroopa Liit suudab öelda „ei” ning keeldub alandatud hinnaga kokkuleppele alla kirjutamast. Euroopa rahvad, mida siin parlamendis esindame, ootavad kokkulepet, mis võimaldab kõigi meid iga päev ümbritsevate kliimahäiretega tõhusalt võidelda. Eurooplased ei ole rahul reklaamtrikkide, mõõtmata tahteavalduste ja mittesiduvate eesmärkidega, mille saab kõrvale visata kohe, kui nendelt meedia tähelepanu kaob.

Liikmesriigid peavad Kopenhaagenis endale kohustuse võtma.

Euroopa kui ainus manner, mis 1990. aastast saadik on näinud süsinikdioksiidi heidete vähenemist, ning ainus manner, mis on tulevikuks täpsed, siduvad ja ambitsioonikad kohustused võtnud, ei saa üksi endale selle ülesande koormat võtta. Seega, kui teised tööstus- ja tekkivad riigid ei taha endale võtta osa vastutusest, peavad nad leppima selle täielike tagajärgedega, milleks on maksu kehtestamine meie riikides, et kaitsta tööstust nende konkurentsi eest, kes otsustavad, et nad ei ole osa globaalsest kokkuleppest.

Meie, eurooplased, küsime oma tootjatelt iga päevaga veidi rohkem. Selle tõenduseks mainiksin näitena kliimapaketti, mis Prantsuse eelistumise ajal allkirjastati. Mainiksin ka riiklikke algatusi, mis, nagu süsinikumakski, millele Gilles Pargneaux just praegu austust avaldas – ja mul on hea meel, et ta seda tegi –, soodustavad keskkonnamaksude kehtestamist.

Selline sektor nagu transpordisektor, mis on üks suurimaid süsinikdioksiidi keskkonda heitjaid – isegi kui mõned transpordiliigid, nagu lennukid, väljastavad vähem kasvuhoonegaase –, annab järjest suurema panuse võitlusesse kliimamuutuste vastu. Ent see on sektor, mis kriisi järelmõjude tõttu on väga palju kannatanud. Kui, nagu ma loodan, mere- ja õhutransport Kopenhaageni läbirääkimistesse hõlmatakse, veendugem, et seda, mida nõutakse Euroopa tööstustelt, nõutaks ka teiste tööstusriikide tööstustelt.

Kopenhaagenis on rahvusvahelise publiku silmad pööratud selle valitsevale klassile. Ütleme sellele täna: „Ärge valmistage meile pettumust”.

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Lugupeetud juhataja! Andreas Carlgren hoiatas meid, et meid ümbritseb palju pessimiste. See on tõsi ja mul on hea meel, et Andreas Carlgren ei ole üks neist. Ent Rootsi peaminister, kes on nõukogu eesistuja, ning Taani peaminister, kes Kopenhaageni tippkohtumist korraldab, on kahjuks nende pessimistide hulgas. Mõlemad need konservatiividest juhid on lühiajalistel parteipoliitistel põhjustel näidanud Kopenhaageni eelootusi vähem tähtsatena, kui need on, mis teeb hea kokkuleppe saavutamise raskemaks. See on häbiväärne ja täiesti vastutustundetu, sest paremat võimalust ei tule kunagi, nagu ka Andreas Carlgren ütles.

Kopenhaagenis tuleb selgelt määratleda ning juriidiliselt siduvaks kohustuseks muuta kolm konkreetset asja.

1. Kogus, mille võrra iga arenenud riik kavatseb 2020. aastaks heitkoguseid piirata. Teaduslike hinnangute kohaselt peaksid vähendused olema 40% lähedal – midagi, mis ei ole mitte ainult saavutatav, vaid mis toob meile kaasa ka oma konkurentsivõime suurendamise ja rohkemate roheliste töökohtade loomise.

2. Mida arengumaad peavad tegema, et oma heitkoguseid vähendada, ja see kehtib eriti just Hiina ja India kohta.

3. Kui palju ja millises vormis rikkad riigid arengumaadele lühiajalist rahastamist pakuvad. See rahastamine peab olema lisaks ressurssidele, mida rikkad riigid juba vaesuse vastu võitlemiseks lubanud on. Selles suhtes on tähtis, et eesistujariik Rootsi oleks samuti valmis oma arvamust muutma ning võitlema, et vältida seda, et kliimamuutuse kõige enam mõjutatuid ei tabaks lisaks ka nälg.

Eija-Riitta Korhola (PPE).

– (FI) Lugupeetud juhataja! Eelmisel nädalal lekkis läbi veidi teavet:

komisjon oli mõnede liikmesriikidega salajases koostöös teinud algatuse liikuda kohe 30% heitkoguste kärpimise suunas. Argumendiks on see, et süsinikdioksiidi hinna saaks hoida mõistliku – ehk siis tasemel, mis soodustaks heitkoguste vähendamise meetmeid –, juhul kui kärbe oleks 30%. Suured elektritootjad, kes on palju lobitööd teinud, on rahul plaaniga, mis suurendaks börsil olevate energiaettevõtete kasumit ning teeks samal ajal Euroopa tööstuse süsinikulekke suhtes haavatavaks.

Tahaksin aga komisjonile meelde tuletada, et heitkogustega kauplemise direktiivi kohaselt muutub Euroopa Liidu eesmärk heitkoguseid 20 protsenti vähendada 30 protsendiks ainult siis, kui ka teised tööstusriigid teevad vähendamiseks samaväärseid pingutusi, ja kui arenenumatel arengumaadel on samuti mõned kohustused. Kopenhaagenis poliitilise kokkuleppe saavutamine ei ole aga ikkagi veel piisav. Sellegipoolest ei piisa juriidiliselt siduvast kokkuleppest enne, kui kõik riigid selle ratifitseerivad. Alles pärast ratifitseerimist saab Euroopa Liit öelda, kas tingimus, mille see samaväärsete vähendamise pingutustega seoses kehtestas, on täidetud.

Poliitilise üksmeele muutmine siduvaks kokkuleppeks on tehniliselt võttes suur saavutus. Juriidiline kokkulepe globaalse kliimapolitiika üle oleks täpselt sõnastatud ja tegeleks sadade küsimustega, selliste pealkirjade all nagu „Kvantitatiivsed eesmärgid heitkoguste vähendamiseks tööstusriikides 2020. aastaks ja hiljemaks”, „Tööstusriikide finantsabi arengumaadele”, „Tehnoloogia areng ja siire” ning „Neeldajad ja nende raamatupidamiseskirjad”. Kõigi nende valdkondadega on seotud kümned üksikud teemad, mille osas riigid peavad vastastikusele kokkuleppele jõudma.

Peamine kaalutlus aga on see, et ainult sünkroniseeritud heitkoguste kärpimise kaudu saame tagada üldise vähendamise, selle asemel, et liigutada neid lihtsalt ühest kohast teise, tehes niimoodi rohkem ära koguste piirväärtuse suurendamiseks. Seetõttu teeb keskkonnasõbralik poliitika Euroopa Liidus vähendusi vastavalt teiste pingutustele. Vastasel juhul võib Günter Verheugeni kurjakuulutatav ennustus, et ekspordime ainult saastet ja impordime töötust, tõeks saada.

(Aplaus)

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Lugupeetud juhataja, Andreas Carlgren, volinik! On tähtis, et Kopenhaagenis saavutataks siduv poliitiline kokkulepe. See kokkulepe peab sisaldama tööelemente, mida saab koheselt rakendada, ning graafikut, mis võimaldab 2010. aasta jooksul juriidiliselt siduva kokkuleppe sõlmida.

Kokkulepe peab hõlmama kõiki konventsiooni allkirjastanud riike ning on tähtis, et määratletaks selgelt igasugused kohustused nii heitkoguste vähendamise kui rahastamise mõttes.

Kui ühest küljest peaksid tööstusriigid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel eeskuju näitama, on majanduslikult arenenumatel riikidel samuti oma roll kanda, panustades vastavalt oma kohustustele ja võimalustele. Samaväärseid pingutusi tuleks nõuda ka tööstusriikidelt ja arenenuma majandusega tekkivatelt riikidelt. Ainult siis saab rahvusvahelises konkurentsivõimes moonutusi vähendada.

Uus kokkulepe peaks soodustama madala süsinikdioksiidi heitega kavade loomist riiklikul tasandil, mida toetavad õigusaktid. Nad peaksid riiklikes kavades ette võetud kohustused avaldama ka rahvusvahelisele kogukonnale, tagades nõnda kõigi protsesside suurema läbipaistvuse. Need kavad peaksid olema kohustuslikud kõigile hõlmatud riikidele, erandiks vaid kõige vähem arenenud riigid. Ent kui see strateegia viib ehtsa kolmanda madalal süsinikuheitel põhineva tööstusrevolutsioonini, peame võtma holistliku lähenemise, mis katab kõik heitkoguste eest vastutavad sektorid.

Samuti on tähtis, et määratleksime rahastamise struktuuri, nii et see osutuks keskpikas ja pikas perspektiivis jätkusuutlikuks. Finantsid peavad tulema erasektorist, tööstusriikide süsinikuturult ja avalikust sektorist, ent ka majanduslikult rohkem arenenud arengumaadelt.

Mis puutub finantside jaotamisse, tuleb esikohale seada koolitamine ja kohandamine, pöörates erilist tähelepanu kõige vähem arenenud riikidele.

Kokkuvõtteks tahaksin tunnustada volinik Dimase tehtud suurepärast tööd selle toimiku eestvedamisel.

Iva Zanicchi (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, volinik, head kolleegid! Mõne nädala pärast on mul au olla osa ametlikust delegatsioonist, mille parlament Kopenhaagenisse ÜRO kliimakonverentsile saadab.

Rio de Janeiro 1992. aasta ja Kyoto 1997. aasta põhietappide järel algab 7. detsembril töö uuel globaalsel kliimakonverentsil, mis võib oma olemuselt ajalooliseks osutuda. Lugupeetud juhataja! Kasutasin sõna „võib“, kuna APECi tippkohtumise viimastel päevadel paistis, et Ühendriigid ja Hiina on otsustanud Kopenhaageni kohtumise ulatust muuta.

Aga enne tippkohtumist on veel aega ning see on kõigi nende seotud osapoolte huvides, kes sinna konkreetsete eesmärkide ja programmidega jõuavad, nii et suured ootused kliimamuutustega võitlemise edasiste edusammude osas ei oleks asjatud.

Saastaja-maksab-põhimõte peab kõigile kehtima. Euroopa on alati võtnud juhirolli ning eelmise parlamendi kliima- ja energiapakett on selle heaks näiteks. Oleme seda juba mitmeid kordi öelnud: Ühendriigid, Hiina, India, Venemaa ja Brasiilia kui suured saastajad peavad samuti vastutuse võtma. Kui seda ei juhtu, oleme Euroopa ettevõtetele kehtestanud asjatud kulud ning ilma nende riikide panusteta riskib ka Kopenhaagen sellega, et muutub kaotatud juhuseks.

Kokkuvõttes on kliimamuutusevastane võitlus ka vajalik eeltingimus aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks – või peaksin ehk ütleva, et lähemale toomiseks.

Peame võitlema kõrbestumise, kliimamuutuste ja karmide loodusnähtustega, kui tahame äärmuslikku vaesust poole võrra vähendada, epideemiatega võidelda ning tagada, et kõigil on juurdepääs veele, mis on väga tähtis nüue.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Kopenhaageni tippkohtumine on ajalooline võimalus meie planeedi saatust muuta.

Peame jõudma otsustele, mis on veelgi siduvamad kui need, mis Kyotos vastu võeti. Seega peame kutsuma oma juhte üles looma rahvusvahelist organisatsiooni, nagu WTO, mis vastutab kliimamuutuste ja keskkonnateemade reguleerimise eest; looma kliimamuutustega kohanemise fondi – loomulikult lisaks ametlikule arenguabile, ning kehtestama mere- ja õhuliiklusele süsinikumaksu, mis tuleb ka finantstehingutele kehtestada.

Võime selgelt näha suurt vajadust keskkonna rahvusvahelise reguleerimise järele, täpselt nagu finantsturgude ja Interneti reguleerimise järelegi. Meil on võimalus keskkonnaga see ajalooline samm astuda. Tehkem seda, näidates üles oma suurimat inimlikku innustust! Vastasel juhul näime otsustajatena, kellel ei ole asjade reaalsest kulust mingit arusaamist.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud nõukogu eesistuja, komisjoni president, head kolleegid! Kui Kopenhaageni tippkohtumine on vähem kui kahe nädala kaugusel, kasvab mure kliimamuutustega seotud läbirääkimiste edu üle. Lisaks sellele ütlevad mõned juba, et tippkohtumine kukub läbi.

Suuremad rahvusvahelised võimud ei taha ikka veel näidata üles täielikku ambitsiooni, mida kliimamuutuse hädaolukord meilt nõuab. Võttes homme vastu resolutsiooni ettepaneku Euroopa Liidu strateegia kohta enne Kopenhaageni tippkohtumist, peame meie, Euroopa Parlamendi liikmed, näitama, et oleme eelkõige täiesti kindlameelsed ning et tippkohtumine peab lõppema kokkuleppega – loomulikult täpse, aga eelkõige siduvaga.

Lisaks sellele ei tohi olla võimalik õõnestada või küsimuse alla seada saavutatava kokkuleppe siduvat iseloomu. Otsuste tegemist ei saa igavesti edasi lükata – vastasel juhul on liiga hilja. Siit tuleneb ka vajadus luua rahvusvaheline keskkonnaorganisatsioon, mis praegu ei näi olevat mitte ainult vajalik, vaid ka kiireloomuline, sest ÜRO egiidi all on selle roll jälgida Kopenhaagenis võetud kohustuste rakendamist.

Alates Kopenhaagenist peame maailma suurematelt võimudelt oskama oodata rohkem selgust ning vastutustunnet.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Euroopa Liidu Kesk-Euroopa liikmesriigid toetavad täielikult Euroopa Liidu kliimapoliitilisi eesmärgi. Põhjus on lihtne – ilma nende panuseta ei suudaks Euroopa Liit oma kliimapoliitilisi eesmärgi saavutada. Tõepoolest, 1990. ja 2005. aasta vahel piirasid need liikmesriigid oma tööstuslikku tootmist erakordsel määral. Seetõttu tunnevadki uued liikmesriigid, et on väga tähtis, et nad selles osas ka tulevikus mõistlikku rolli mängiks. Selle tulemusel on nad endale võtnud väga karmid majanduslikud ja sotsiaalsed kohustused. Globaalses heitkoguste vähendamise kokkuleppes tuleb arvestada uute liikmesriikide majanduslikku võimu ja GNAd. Samuti on väga tähtis, et need liikmesriigid ei kaotaks vahendeid oma roheliste investeeringute rakendamiseks ning taastuvate energiaallikate arendamiseks.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Euroopa Komisjon ja liikmesriigid rahastasid hiljuti avaldatud uuringut, mis kritiseerib Euroopa Liidu kliimapoliitikaid selle eest, et need piirduvad tööstusliku kasvuhoonegaasi vähendamisega, pööramata tähelepanu süsinikdioksiidi sidumise looduslikule võimele. Teisest küljest näitab see uuring, et Euroopa Liidu arendatud intensiivne põlluharimismeetod vastutab suures osas kliimamuutuse eest.

Tegelikult on see uuring süüdistus Euroopa põllumajanduse vastu. Minu arvates, kui tahame selles kontekstis põllumajandusest rääkida, peaksime mainima ka mõningaid teisi asju. Näiteks on Euroopa põllumajandusel suurepärase mineviku seoses oma panusega kasvuhoonegaaside vähendamisse, vähendades neid perioodil 1990–2006 20%. Tuletades meelde, et selle perioodi keskmine oli vaevalt 6%, usun, et me ei tohi kaks nädalat enne Kopenhaageni konverentsi põllumajandust süüpinkki panna.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja! Olen sellel arutelul kuulnud palju tööstuse kohta öeldavat ning ma ei tahaks Kopenhaagenis teha viga ja põllumajandust ära unustada.

Minu kaasp Parlamendiliikme Rareş-Lucian Niculescu kommentaaride järel tahaksin loomulikult neid kinnitada, öeldes, et põllumajandust ei tuleks lugeda piiranguks, vaid võimalikuks vahendiks tulevikus globaalse soojenemisega võitlemisel.

Seda tegevust ei saa kõrvale jätta. Seda ei saa isegi mitte ignoreerida, sest – peaksin teile tõenäoliselt meelde tuletama – see moodustab enamiku Euroopa territooriumist ning sellel on tohutu suur potentsiaal seoses võitlusega globaalse soojenemise vastu. Seega peab põllumajandus olema Kopenhaageni arutelul keskne ning loodan, et nõukogu ja komisjoni liikmed seda ei unusta ja on detsembris Kopenhaagenis meie esindajad.

Catherine Greze (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja, head kolleegid! Põlisrahvaste kaitsmine mängib kliimamuutusevastases võitluses suurt rolli. Mis puutub keskkonda, vaesusse ja tervisesse, siis nemad on esimesed, kes kliimamuutuse tõttu esimesena kannatavad.

Lisaks metsade hävitamisele ja mäetööstusele kannatavad nad ka tööstusriikide esitatavate valede lahenduste tõttu. Biokütused ei ole puhas alternatiiv. Need kahjustavad põlisrahvaste maad ja sunnivad nad end ümber asustama.

Samamoodi, kui propageerime puhtaid tehnoloogiaid, võtavad rahvusvahelised ettevõtted enda valdusse esivanematelt päritud tehnoloogiad, et neid kõrge hinna eest müüa samadele rahvastele, kes need leiutasid. Kahetsen seda, et täna esitatud resolutsioonis ei ole tehtud mingit viidet ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonile.

Oleksime pidanud viitama ka biopiraatlusele ja põlisrahvaste autonoomsele omandiõigusele, kuna need on kliimamuutusega võitlemisel tähtsad vahendid. Tõstatan need teemad uuesti, kui tulevasi resolutsioone arutame. Metsateema ei tähenda vaid süsinikku, vaid ka inimeste elusid.

Viimaseks tahaksin tänada Rachida Datit tema meelekindluse eest ja kui temast õigesti aru sain...

(Juhataja katkestab kõneleja)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Euroopa Liidul on piisavalt moraalselt alust otsustavaks tegevuseks, et saavutada ka Ühendriikide ja Hiina heitkoguste vähendamine. See põhineb tõsiasjal, et Euroopa Liit ja selle 27 liikmesriiki on täitnud Kyoto protokollis esitatud kohustusi. Ka endised sotsialistlikud riigid tegid sellesse suurte ohvrite kaudu märkimisväärse panuse. Nende rasketööstuse kokkukukkumine tõi kaasa olulise süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise, ent me maksime selle eest sotsiaalset hinda. Seega on rahvusvahelisi kohustusi võttes ja rahasid eraldades mõistlik seda tõsiasja ehk majanduslikku arengut arvesse võtta. Teisest küljest peab olema võimalik – see oleks mõistlik – kasutamata kvoote üle kanda järgnevatesse perioodidesse, kui neid saaks kasutada keskkonnakaitselistel eesmärkidel.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Resolutsioon Euroopa Liidu strateegia kohta Kopenhaageni kliimamuutuste konverentsiks on väga tähtis ja ambitsioonikas dokument, ent ilma globaalse kokkuleppeta lõpeb kohtumine läbikukkumisega. Me teame, et Ühendriigid üritavad rahvusvaheliste läbirääkijatega määrata kindlaks üksikasju ja lõplikku heitkoguste piiri taset, ent paljud märgid näitavad, et neil ei õnnestu enne tippkohtumist lõplikule otsusele jõuda. Öeldakse ka seda, et isegi kui piirväärtuste osas läbi räägitakse, ei pruugi USA kongress neid aktsepteerida.

Euroopa Liidu juhiroll on väga tähtis, ent mulle on jäänud mulje, et Euroopa Liit on üksinda ambitsioonikas. Seega tekib küsimus, mis juhtuks, kui USA ei toetaks 30% läve, kui see kehtestatakse. Milliseid mehhanisme

hakkame kasutama tagamaks, et kõik osapooled täidavad enda võetud kohustusi? Kas me ei jää lõpuks üksikuks sõdalaseks, kes teeb suurte kuludega suuri pingutusi, ent ei mõjuta kuidagi kliimamuutust ega piira süsinikdioksiidi heidet?

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Oleme valmistumas Kopenhaageni konverentsiks resolutsiooniga, mis näitab meie teadlikkust sellest, et kliimamuutusega võitlemiseks vajalike poliitikatega tegelemiseks on vaja kaasata kõik maailma geograafilised piirkonnad. Samuti on tööstusriikidel kohustus seada arengumaadega mitte ainult saavutatavad eesmärgid, vaid ka vahendid, kuidas nendeni jõuda.

Selles suhtes on parlamendis hea töö ära tehtud. Resolutsioon sätestab konkreetsed vahendid ja on tähtis, et oleme tegevused ära mõõtnud. Meie pakutavat summat 30 miljardit eurot vahemikus tänasest kuni 2020. aastani võib lugeda tähtsaks summaks arengumaade algatuste toetamisel, kuigi see on vaid miinimum. Eile palus ÜRO läbirääkija Yvo De Boer tänasest kuni 2012. aastani 10 miljardit USA dollarit.

Pärast Ühendriikide ja Hiina tehtud valikuid peab Euroopa võtma uusi vastutusi ja juhtima võitlust kliimamuutuse vastu.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Austatud juhataja! Meil oli täna hommikul väga hea arutelu ning kõigilt sõnavõtjatel oli palju õppida.

– Tahaksin öelda vaid kolme asja. Esiteks, kui Kopenhaagenis siduvale kokkuleppele ei jõuta, siis peavad parlament ja Euroopa Liit ära kasutama oma mõjuvõimu, et nimetada, häbistada ja taltsutada vastutavaid riike, nii et neile saaks nende kooskõlastamiseks sanktsioonid kehtestada.

Teiseks on kodanikel vajadus haridusprogrammi järele, sest paljudel neist on soov oma süsinikdioksiidi heitkogust vähendada, ent neil ei pruugi olla vajalikke teadmisi või majanduslikke vahendeid.

Kolmandaks, täna hommikul on siin mitmeid kordi rahastamist mainitud. Rahastamise teema on lihtne. Küsimus ei ole selles, kas saame endale seda lubada, vaid selles, kas saame endale selle *mittetegemist* lubada? Aeg liigub edasi ja teist võimalust ei tule. See tuleb nüüd ära teha.

Mairead McGuinness (PPE). – Lugupeetud juhataja! Kuigi praegu meie ootusi Kopenhaageni suhtes vähendatakse, on tõsi ka see, et meie ambitsioone ei saa vähendada. Nagu teised kolleegid öelnud on, kui rõhutaksime kliimamuutuse arutelul positiivseid külgi nii majanduste kui ka kodanike jaoks, võiks olla parem minek – sest sellel arutelul on positiivseid külgi. Kuigi Kopenhaagenist ei pruugi tulla siduvat kokkulepet, ei ole minu arust kahtlustki, et see annab hoogu muudatuste tegemiseks, ning peame veenduma, et see hoog ei kao.

Maakasutuse – põllumajanduse ja maakasutuse muutmise – teemas on see peamine murepunkt. Loomulikult ei ole põllumajandus mitte ainult osa probleemist, vaid ka suur osa lahendusest. Peame selle arutelu ühendama oma murega ülemaailmse toiduga kindlustatuse üle: lahendus on arendada jätkusuutlikke tootmissüsteeme, mis haldavad kliimat ja annavad meile ka toiduga kindlustatuse. See on suur osa meie murest.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Kliimakaitse ja jätkusuutlik areng on teemad, mis – peaksime uskuma – mõjutavad meid kõiki. Siiski ei saa ilma tiheda koostööta, eriti just ülemaailmsete tegijate vahel, olla rahuldavaid edusamme. Kui Ühendriigid ja Hiina keelduvad seadmast ühiseid siduvaid kasvuhoonegaaside vähendamise eesmäärke, on kõik, mis Kopenhaagenis vastu võetakse – nagu ÜRO juhtiv kliimaametnik mõjuvalt ütles –, vaid moraalselt kohustavad resolutsioonid ehk teiste sõnadega ebatõhusad.

Lubage mul öelda midagi tuumaelektri kohta. Tuumaelekter ei ole kindlasti lahendus probleemile. Kasud on minimaalsed, kulud väga suured ja riskid väga kõrged. Seega toetan resolutsiooni, mille koostas minu Ülem-Austria kodupiirkonna tuumaelektrivastane delegaat ning mis kutsub Euroopa Liitu üles tuumaelektrile maksu kehtestama. See mõte on mõistlik, sest see tähendaks, et heitkogustega kauplemise sertifikaate tuumaelektri kasuks ei kaalutaks.

Jolanta Emilia Hibner (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Mõne päeva pärast kohtuvad maailma juhid ning Euroopa Parlamendi esindajad Kopenhaagenis, et arutada kliimamuutuse küsimust. Kasvuhoonegaaside vähendamise küsimus on kahtlemata väga tähtis, ent Euroopa tööstuse kaitsmine on sama tähtis. Me ei tohi lubada olukorda, kus Euroopa ettevõtted lähevad seina äärde ning tööstus viiakse üle kolmandatesse riikidesse, mis ei piira oma süsinikdioksiidi heidet.

Peaksime ka meeles pidama oma tehnoloogia ja intellektuaalse omandi kaitsmist, nii et Kopenhaageni tippkohtumise ajal peab Euroopa Liit küll juhirolli mängima, ent ei tohi endale ega teistele ebarealistlikke

eesmärke seada. Eesmärki vähendada 2020. aastaks süsinikdioksiidi võrreldes 1990. aastaga heitkoguseid 30% ilma suurimate saastajate, nagu USA, India ja Hiina, abita, näib olevat raske saavutada. Sama lugu on ka sätetega resolutsiooni eelnõus, mille eesmärk on saavutada 2050. aastaks 80% kasvuhoonegaaside vähendamine. 20% kasvuhoonegaaside vähendamine 2020. aastaks võimaldab (...)

(Juhataja katkestab kõneleja)

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Lugupeetud juhataja! Siinne arutelu on olnud väga huvitav ning tundub, et Euroopa Parlament on väga Kopenhaagenis toimuva kliimakonverentsi toetamisele pühendunud.

Põllumajanduse tähtsust kui lahendust probleemile on samuti rõhutatud. Ma ise tahaksin rõhutada, kui tähtsad on metsapoliitika ja metsad, sest metsad on süsiniku neeldajad, mis imavad süsinikdioksiidi. Paistab, et Ameerika Ühendriigid toovad samuti Kopenhaagenisse häid uudiseid, ning see on väga tähtis samm.

Nüüd peame hakkama tõsiselt rääkima ka sellest, kuidas maksta kliimamuutuse vältimise eest. Siin on tulude jaotamise teema väga tähtis, sest me ei saa ju panna ka Euroopa vaeseid inimesi arvet maksma.

Axel Voss (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Tahaksin julgustada Kopenhaageni läbirääkimiste juhti eduka tulemuse nimel võitlema. Ambitsioonikad eesmärgid on head ning lõpuks esindavad meie tänased pingutused ka panust homsesse, arvestades tagajärgi ja tulevast kahju rände või rannaalade kahjustumise näol või koguni ka sellisena, et stabiilsed piirkonnad muutuvad kliimamuutuse tulemusel ebastabiilsemaks.

Peaksime ka heaks eeskujuks olema. Ent kui teised liikmesriigid ja eriti tõeliselt suured liikmesriigid ei liigu samas suunas, peaksime seda tegema ainult proportsionaalsel alusel. Pidades seda silmas, märgiksin ära, et meie ettevõtted kannatavad enamasti juba niigi kõrge koorma all.

Tahaksin veel ühte asja öelda. Nimelt seda, et võitleme ka Euroopa Liidu üldise usaldusväärsuse nimel, et esitada uuele põlvkonnale argument, et vajame Euroopa Liitu.

Andreas Carlgren, nõukogu eesistuja. – (SV) Lugupeetud juhataja! Tahaksin tõesti tänada parlamenti pika ja sisutiheda arutelu eest ning ka tugeva ja laialdase pühendumise eest, mis arutelu jooksul välja on tulnud. On öeldud, et optimism, mida me üles näitame, peab olema seotud realismiga. Ent läheksin sellest veelgi kaugemale ja ütlesin, et see on tegelikult seotud ehtsate kogemustega. Euroopa Liidul on õnnestunud heitkoguseid vähendada. Oleme neid vähendanud pooleni sellest, mida 2020. aastaks peame igal juhul saavutama, ning kolmandiku, kui võtame eesmärgiks selle, mis loodetavasti on Kopenhaageni kokkuleppe tulemus, ehk siis Euroopa Liidu 30% heitkoguste vähendamine. Seda eriti selle tõttu, et oleme koostanud ühised eeskirjad, mis loodi rahvusvaheliselt siduva kokkuleppega – Kyoto protokolliga. Seetõttu olemegi nii tugevalt pühendunud tagamisele, et Kopenhaageni protsess selle juriidiliselt siduva kokkuleppeni viib. See ei juhtu kohe Kopenhaagenis. Peame kokku leppima terve kokkuleppe sisus. Siin on meil olemas tehniline osa, mis hõlmab selle üleviimist juriidiliselt siduvaks tekstiks. Mis puutub Euroopa Liitu, siis tahame, et see juhtuks mõne kuu jooksul pärast Kopenhaageni konverentsi.

Samuti tahaksin öelda, et ülemaailmne rahanduskriis ei olnud kindlasti seotud sellega, et kliima päästmiseks liiga palju kulutati. Vastupidi, suured rohelised investeeringud on samuti osa majandusalaalastest muudatustest ehk teisisõnu liikumisest n-ö rohelisema majanduse suunas, mis viib nii rikkad kui ka vaesed riigid majanduskriisist välja. Tegelikult annavad süsinikdioksiidi turud võimaluse investeerimiseks piisava ruumi tekitamiseks. Need tagavad, et saastaja peab maksma, et seame heitkogustele piirväärtused ja et raha, mille saastaja heitkoguste eest maksab, saab üle kanda ka arengumaadesse, et seal rohelisi investeeringuid teha. Mõnikord seatakse see kahtluse alla. Mõned inimesed mõtlevad, et miks me küll peaksime investeerima puhta arengu mehhanismi, ent täpselt selles just ikkagi asi ongi! Nimelt selles, et saastaja peab maksma arengumaadesse tehtavate roheliste investeeringute eest. Arvan, et see on hea ja tähtis, et peame ka neid eeskirju reformima, et keskkonnamõjud oleksid veelgi suuremad ja selgemad ja et saaksime olla veelgi kindlamad, et see samuti vaeseimateni jõuab.

Kokkulepet on vaja ka süsinikulekke vältimiseks. Seega tuleb olemasolev mure muuta veelgi suuremaks pühendumuseks, et kokkulepe tegelikkuseks saaks.

Kokkuvõttes arvan, et tuleks öelda kõvasti ja selgelt, et kui Kopenhaagenis saavutatav kokkulepe ei ole piisav võimaldamaks Euroopa Liidul saavutada 30%, ehk teiste sõnadega, kui saame sellise veega alla lastud tulemuse, et Euroopa Liit ei saa lihtsalt sündsuse tõttu minna kaugemale kui 30%, on see läbikukkumine. Seega tuleb selgelt ja kõlavalt öelda, et on midagi veel hullemat kui üldse mitte kokkuleppe saavutamine, ja see on kehv kokkulepe. Seetõttu ongi Euroopa Liit lati nii kõrgele seadnud. Sellepärast teemegi praegu sisuga nii palju tööd. Seda ka seetõttu, et kui räägime kahekraadisest eesmärgist, oleme teadlikud tõsiasjast, et see on kõrgeim

tase, mille saavutama peame. Me teame, et näeme tegelikult juba praegu vastuvõetamatuid tulemusi. Rääkige näiteks Maldiivide valitsusega, mis hiljuti pidas oma kabinetinõupidamise vee all, et näidata tagajärgi, mis mõnes maailmajaos on varsti peaaegu vältimatud. Seega oleks küüniline, kui ei võeta jõulisi meetmeid. Maailm on oodanud piisavalt kaua. On aeg, et Kopenhaagenis planeedi nimel vajalikule kokkuleppele jõuaksime. Sellepärast ongi parlamendi ja kogu Euroopa Liidu pühendumus nii tähtis.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Lugupeetud juhataja! See oli väga huvitav arutelu mõnede erakordsete ja konstruktiivsete sekkumistega. On kuulnud paljusid arvamusi mitmete eri teemade kohta. Teatud inimesed tõenäoliselt ei nõustu kõigega. Näiteks mina ei suuda mõista, miks peaks keegi olema vastu puhastele rohelistele ja saastevabadele tööstustele, mis põhinevad hästitoimivatel uutel tehnoloogiatel. Ja siiski kuulsin ma seda isegi täna. Ma ei suuda mõista, miks keegi peaks eelistama saastavaid vana tehnoloogiaga tööstusi, mis teenivad kasumit, kuna ei maksa saastamise eest. Sellised kasumid on aga lühiajalised, sest taolised tööstused ei ole enam konkurentsivõimelised. Aga demokraatias ja demokraatlikus parlamendis kuulatakse igasugu arvamusi.

Samuti tahaksin kommenteerida Maailma Keskkonnaorganisatsiooni. See organisatsioon, mille osas tean, et eriti just Prantsusmaa on suuri pingutusi teinud, oli tegelikult üks meie ambitsioonidest, ning loodan, et see saab tulevastel aastatel reaalsuseks. Kahtlemata on sellist organisatsiooni vaja, nii et rahvusvahelisel tasandil oleks olemas keskkonnaorganisatsioon, mis edendab keskkonnateemasid samamoodi kui majanduslikke ja sotsiaalseidki ning mis pakub ka rahvusvaheliste keskkonnalepingute paremat koordineerimist. Seda saab teha suhteliselt hõlpsasti, uuendades olemasolevat ÜRO keskkonnaprogrammi, ja selles suunas tehakse tõesti pingutusi.

Tahaksin rääkida ka Kyoto protokollist, millele mitu korda viidati. Mul on hea meel Euroopa Liidu tegude üle, sest 15 riiki, mille ühiseesmärk on vähendada perioodil 2008–2012 süsinikdioksiidi heitkoguseid 8%, saavutavad oma eesmärgi, ent 27 riigi Euroopa Liit koos kümne uue riigiga, millel on eesmärk, ning Küprose ja Maltaga, millel pole, saavutab samuti eesmärgi. Seega on Euroopa Liidul moraalne argument, et peame oma sõna, ja seda on kahtlemata saavutatud meetmetega, mida oleme võtnud kas riiklikul või Euroopa tasandil ning mis hõlmavad süsinikdioksiidi heitkogustega kauplemise skeemi.

Pean rõhutama, nagu ka Andreas Carlgren ütles, et Euroopa Liit saavutab veelgi suurema vähendamise, kui algselt oma prognooside ja majanduskasvu põhjal kavatsesime saavutada. Toon vaid ühe näite statistikast: 1990. ja 2007. aasta vahel – selle perioodi kohta on meil olemas statistika – oli majanduskasv 44% ja 15 riiki vähendasid süsinikdioksiidi heitkogust 5% ning 27 riiki 9%. Loomulikult ennustatakse, et 2012. aastaks oleme eesmärgi kenasti ületanud, mis võimaldab 2020. aastaks saavutada eesmärgi vähendada heitkoguseid 30%.

Tuleb tähele panna, et 2008. aastal vähendasime Euroopa Liidus kasvuhoonegaase samuti märkimisväärselt, nimelt 1,6%, koos jätkuva majanduskasvuga, ning alles 2008. aasta teises pooles tabas meid majanduskriis, mis samuti kasvuhoonegaaside teemat mõjutas.

Jäänud on vaid mõned päevad ning palun teid, et suurendaksite oma pingutusi ja kahepoolseid kontakte. ECOFINi, keskkonnanõukogu ja Euroopa Ülemkogu konsultatsioonide järel on meil nüüd selged juhised propageerimaks konkreetseid ettepanekuid rahastamisallikateks, tegevusstruktuurideks ja kriteeriumiteks, mida tuleb kasutada, et määratleda kõigi tõsised panused. Proovigem jäänud aja jooksul neid vahendeid võimalikult tõhusalt ära kasutada.

On laialdane üksmeel vajaduse osas teha pingutusi ülemaailmsel skaalal, et saavutada kahekraadine eesmärk. On üldine veendumus, et 2012. aasta järgse perioodi kliimakokkuleppe põhialused tuleb Kopenhaagenis paika panna. Need alused on põhiliselt arenenud maade, kaasa arvatud Ühendriikide, ambitsioonikad kohustused vähendada heitkoguseid; arenenud maade pädevad meetmed suurenevate heitkoguste vähendamiseks ning rahaline abi arengumaadele, et piirata nende heitkoguseid ja kohanduda kliimamuutusega.

Oleme kiirelt finišijooneni jõudmas. Kasutagem Kopenhaagenit ära parimal võimalikul moel ning tehkem selgeks kõigi riikide peamised kohustused selles, mis saab olema ajalooline kokkulepe. See, mille Kopenhaagenis saavutama peame, on sisuline kokkulepe kõigi Bali tegevuskava elementide üle. Kõigis neis elementides tuleb Kopenhaagenis kokku leppida siduval alusel ning kohe pärast seda, hiljemalt kolme kuni kuu jooksul, tuleb menetleda seadusnõudeid, nii et saaksime siduva kokkuleppe, mida Euroopa Liit on soovinud ning mis kindlustab eesmärgi piirata kasvuhoonegaaside efekti 2 Celsiuse kraadiga.

Pole arvatavasti tarvis öeldagi, et Euroopa Parlamendi liikmed aitavad praegustele pingutustele kaasa, eriti Kopenhaageni tähtsatel kohtumistel, ning tahaksin teid tänada nii selle eest kui ka kõigi pingutuste eest, mis te teinud olete.

Juhataja. – Tuletaksin liikmetele uuesti meelde, et parlamendireformi töörühma loodud sinise kaardi süsteem ei kehti komisjonile ja nõukogule, vaid ainult aruteludele parlamendiliikmete vahel siin täiskogul.

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon esitas resolutsiooni ettepaneku selle arutelu lõpetamiseks⁽¹⁾.

Arutelu on nüüd lõpetatud.

Hääletus toimub homme.

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Keegi ei saa eirata rahvusvahelise Kyoto-järgse kokkuleppe saavutamise äärmist tähtsust süsinikdioksiidi heitkoguste olulisel vähendamisel.

Peame tagama, et maa temperatuur ei tõuseks rohkem kui kaks kraadi. Kui seda saavutada tahame, tuleb järgmise 10 aasta jooksul maailma heitkoguseid vähendada vähemalt 30%. Kaalul on inimkonna tulevik ning aeg hakkab lõppema. See on meie võimalus leevendada kliimamuutuse mõjusid, mis juba ennast tunda annavad ja mis võivad saada 21. sajandi kõige tõsisemaks probleemiks.

Kuna meie, kes me saartel elame, anname kõige väiksema panuse nendesse muutustesse, tunneme selle teema osas tõsist muret.

Euroopa Liit peab oma juhirolli jätkama ning rääkima keskkonnateemadel ühehäälselt. See peab kasutama ära kogu oma poliitilist võimu tagamaks, et peamised ülemaailmsed jõud Kopenhaagenis toimival tippkohtumisel kindlale kokkuleppele jõuavad. Otsustavate sammude astumine ja globaalse energiakasutusmudeli muutmine – nagu Portugal ja Assoorid juba teinud on – on väga tähtis, samuti ka investeeringud taastuvenergiasse ja energiatõhususse.

Nessa Childers (S&D), kirjalikult. – Viimase paari päeva jooksul on Iirimaa tabanud suured üleujutused, mis on laastanud perekondi, väikeettevõtteid ja talunikke üle kogu saare. Barrow ehk Iirimaa suuruselt teise jõe üleujutused tähendavad seda, et suur osa Carlow'st on juba üle nelja päeva vee all olnud! Naabruses asuva Kilkenny uputus on kõige hullem, mis viimase 60 aasta jooksul olnud on! Kuigi üleujutused on Iirimaa alati olnud osa elust, on nende sagedus ja tõsidus järjekordne meeletuletus kliimamuutuse mõjudest, mis tulenevad meie keskkonna hoolimatust ärakasutamisest. Ükskõik, mis vähem kui kahe nädala pärast Kopenhaagenis toimival ÜRO kliimakonverentsil ka toimub, muutuvad äärmuslikud ilmatingimused, nagu üleujutused Iirimaa, järjest sagedasemaks. Peame koguma vastupidavust kliimamuutuse mõjudele. Lugupeetud juhataja! Kutsun liri valitsust üles taotlema koheselt Euroopa Solidaarsusfondilt loodusõnnetuste korral antavat abi. Iiri inimesed näitasid alles hiljuti üles oma usaldust Euroopa Liidu vastu, hääletades tugevalt Lissaboni lepingu poolt. Euroopa Liit peab näitama oma usaldust Iiri inimeste vastu, kaasa arvatud Carlow' ja Kilkenny inimeste vastu, kiirendades neid abifonde.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Kopenhaagenis on väga tähtis saavutada poliitiline kokkulepe, ent see peab olema ülemaailmne. Euroopa tööstuse asetamine olukorda, mis on väga teiste arenenud majandustega võrreldes ebaproportsionaalne, on majanduse jaoks viga ja ökoloogilises mõttes vähekasulik. Euroopa pingutused peavad olema suunatud sellise kokkuleppe saavutamisele, mis paneb kõigile osapooltele kohustuse.

Euroopa peab ka rahastamise teemale leidma tõhusad ja mõistlikud lahendused. See välistab idee maksust rahvusvahelistelt finantstehingutelt (Tobini maks), et rahastada arengumaades kliimamuutustega kohanemist.

Sellist toetust, kuigi see on vajalik, ei tohi anda majanduse, kaubanduse ja jõukuse loomise arvelt.

Kulu, mille selline maks tooks kaasa ühiskonnale üldiselt (suurendades maksukoormat, mis toob tagajärjed kõigile maksumaksjatele ja tarbijatele), ja selle mõju finantsturule (vähendades vajalikku likviidsust ja krediitdivoogu ettevõtetesse ja majapidamistesse), ei saa eirata.

Lisaks sellele viiks globaalse maksu rakendamine tehniliste probleemide ja keeruka halduseni. Kriisiolukorras ei saa pääsetee hõlmata rohkemaid uusi makse, mida oleks keeruline koguda. Peame selle uue maksu idee ära unustama.

⁽¹⁾ Vt protokoll

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Liit peab jätkama kliimamuutusega võitlemisel hea eeskju näitamist. On märkimisväärne, et Euroopa Liit on ületanud Kyotos esitatud eesmärgid.

Usun, et Kopenhaageni kokkuleppe vähendada globaalset süsinikuheidet peaks olema siduv. Seda arvestades esitasin muudatusettepaneku parlamendi sellekohasele resolutsioonile, paludes lõplikus tekstis rahvusvahelise sanktsioonikogumiku sätestamist.

Usun, et kokkulepe peab olema globaalne, ambitsioonikas ja selge ajakavaga. Kui me ei ole ambitsioonikad, lõpetame kasutu vahendiga, mis on veelgi vähem tõhus kui Kyoto protokoll, mis näeb juba ette rahvusvahelised sanktsioonid. Loodame, et tuleb tõhus määrus ja et kokkulepe sisaldab ülevaatamisklauslit, et seda saaks hõlpsasti uuendada.

Peame saatma selge signaali ka Aasia tekkivatele tööstustele. Hiinat ja Indiat ei saa vastutusest vabastada, kui nad toodavad suure osa maailma heitkogustest, samas kui meie tööstused näevad oma heitkoguste vähendamise nimel suurt vaeva.

USA-l on suur vastutus selle tippkohtumise edu tagamise ees. Loodan, et Ameerika Ühendriikide president Barack Obama näitab, et ta väärisk Nobeli rahupreemiat, sest kliimamuutusega võitlemine panustab kõigi rahvaste rahuks ja õnne!

Adam Gierek (S&D), kirjalikult. – (PL) Kliima on muutumas. Seda on minevikus mitu korda juhtunud. Meid on üle 6 miljardi ning see, mis kunagi on äärmuslik nähtus ja jäi märkamata, on nüüd nähtav. Lisaks sellele ütlevad näiteks elektritootmise ja -varustuse keerukalt koostatud infrastruktuurid sageli üles ning põhjustavad elektrikatkestusi ja IT-võrkude rikkeid. Ka Maa suurte pindade kõrbestumine on probleem. See põhjustab humanitaar- ja majanduskatastroofi. Esimesed märgid sellest on rahutused Somaalias ja ennustused tulevasteks konfliktideks vee üle. Rändelaine on suurenemas. Kas need probleemid lahendatakse piirangutega süsinikdioksiidi heitkogustele? Ei.

Esiteks ei ole keegi tõestanud, et süsinikdioksiidi heide kliimamuutusi põhjustab. Teiseks võib nende süsinikdioksiidi heitkoguste piiramise mõju oodata alles sajandi lõpus. Kolmandaks, piirangud süsinikdioksiidi heitkoguste valdkonnas ainult nõrgendavad inimkonda majanduslikult ning teevad seega katastroofi veelgi hullemaks. Mis puutub heitkogustega kauplemisse, siis see on ühiskonnavaenulik ettepanek ja selle kulusid kannavad tavainimesed. Kasumi aga nopib finantsmaailm, kaasa arvatud spekulatsioonimaailm. Seega on inimlikel ja sotsiaalsetel põhjustel kõige tähtsam mitte võidelda väga ebatõenäoliste kliimamuutuse põhjustega, vaid kliimamuutuse tulemustega. Küsimus ei ole kliimamuutusega kohanemises, vaid proaktiivses tegevuses. Näiteks minu riigis on veega varustatuse kindlus juba tähtis teema.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Globaalne soojenemine ohustab praegu inimkonda kahe suure probleemiga: ühest küljest vajadusega oluliselt vähendada kasvuhoonegaasi heitkoguseid ning teisest küljest vajadusega kohandada kliimamuutuse mõjudega. Pidades meeles, et tegeleme ülemaailmse nähtusega ja et Euroopa Liit vastutab ainult 10% maailma kasvuhoonegaaside eest, on tähtis, et kahe nädala pärast Kopenhaagenis kohustusliku ülemaailmse juriidilise kokkuleppeni jõuame. Tervitan president Obama osalemist Kopenhaageni kohtumisel mandaadiga, mis sisaldab selgeid eesmärgi heitkoguste vähendamiseks, millest USA kavatseb kinni pidada. Selleks et kohaneda kliimamuutuse mõjudega, vajame rahastusmehhanismi, esitades täpsed arvud summade kohta, mis tuleb investeerida uusi töökohti loovatesse rohelistesse tehnoloogiatesse, mis on praeguse kriisiperioodi ajal väga vajalik.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), kirjalikult. – (RO) Kopenhaagenis 7. detsembril algava rahvusvahelise kliimamuutuste konverentsi eesmärk on koostada Kyoto-järgne kokkulepe, mis paneb maailma riigid oma saasteainete heitkoguseid vähendama. Euroopa Liit on ühepoolset kohustunud vähendama saasteainete heitkoguseid võrreldes 2005. aasta tasemetega 20% ning tagama ka, et 20% tarbitavast energiast tuleb taastuenergia allikatest. Ent need pingutused tuleb koordineerida kõigi arenevate või arengumaade pingutustega. Energia tarbimist ja saasteainete heitkoguseid saab kiirelt ja odavalt vähendada, propageerides energiatõhusust ülemaailmsel skaalal. Seetõttu peavadki Euroopa Liit ja liikmesriigid energiatõhusust suurendama, eriti ehitistes ja transpordisektorites. Et Euroopa Liit suudaks energiamahukate tööstuste saasteainete heitkoguseid vähendada ja samal ajal pidada kinni ka võetud kohustustest, tuleb Euroopa ettevõtete moderniseerimiseks leida finantsressursid. See on ainus viis, kuidas saame Euroopa Liidus säilitada tootmise ja sellest tulenevalt ka töökohad. Euroopa Liidu eelarve läbivaatamise ajal peame tagama, et saadaval oleksid piisavad finantsallikad kliimamuutuse eest kaitsmiseks ja selle mõjudega kohandamiseks. Ökotõhusa globaalse majanduse arendamine tekitab uusi investeeringuid ja töökohti ning tõstab elustandardit.

(Istung katkestati enne hääletust kell 11.50 ja jätkus kell 12.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Stavros LAMBRINIDIS*asepresident***4. Hääletused**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

(Hääletuste tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

4.1. Elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühine reguleeriv raamistik (A7-0070/2009, Catherine Trautmann) (hääletus)**4.2. Pestitsiidide statistika (A7-0063/2009, Bart Staes) (hääletus)**

Enne hääletust:

Bart Staes, raportöör. – (NL) Selgituseks, et see on kolmas raport pestitsiidide kasutamise raportite kolmikust.

Selle aasta alguse poole võtsime eelmises parlamendis vastu määruse taimekaitsevahendite turuleviimise kohta. Sellel ajal võtsime vastu ka direktiivi pestitsiidide säästva kasutamise kohta ning praegune määrus pestitsiidide statistika kohta on kolmas komponent.

Selle ettepanekuga pidi tegelema lepituskomitee, sest eelmises parlamendis läks midagi valesti. Paljud inimesed ei olnud kohal ning teise lugemise ajal oli kohal liiga vähe inimesi, et oleksime saanud piisavalt hääli selle teise lugemise lõpule viimiseks.

Selles osas tahtsin sõna võtta ja tänada eesistujariike Rootsit ja eriti ka Tšehhit, sest nad oleks võinud teise lugemise täielikult rikkuda: nad oleksid võinud lepitusest keelduda! Tänu nende headele suhetele parlamendiga ning ka tänu poliitiliste fraktsioonide esimeestele, kes ühinesid minuga kirjas eesistujariigile kohe pärast valimisi, on õnnestunud see raport päästa ja lepitustoiminguga ka tagada, et saame täna hääletada teisel lugemisel kokku lepitud vormis teksti üle. Tahaksin ka kõiki seotud osapooli tänada.

4.3. Ühenduse rahaline abi üleeuroopaliste võrkude valdkonnas (kodifitseerimine) (A7-0057/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)**4.4. Europolite teabe konfidentsiaalsust käsitlevad eeskirjad (A7-0065/2009, Timothy Kirkhope) (hääletus)****4.5. Rakenduseeskirjad, millega reguleeritakse Europolite suhteid partneritega, sealhulgas isikuandmete ja salastatud teabe vahetamist (A7-0064/2009, Sophia in 't Veld) (hääletus)****4.6. Loetelu kolmandatest riikidest ja organisatsioonidest, kellega Europol sõlmib kokkulepped (A7-0069/2009, Jan Philipp Albrecht) (hääletus)****4.7. nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega võetakse vastu Europolite analüüsimiseks koostatud tööfaile käsitlevad rakenduseeskirjad (A7-0068/2009, Agustín Díaz de Mera García Consuegra) (hääletus)****4.8. Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustiku loomine (EUCPN) (A7-0072/2009, Sonia Alfano) (hääletus)****4.9. Kohtuekspertiisi laborite tegevuse akrediteerimine (A7-0071/2009, Timothy Kirkhope) (hääletus)**

- 4.10. Makromajanduslik finantsabi Gruusiale (A7-0060/2009, Vital Moreira) (hääletus)**
- 4.11. Makromajanduslik finantsabi Armeeniale (A7-0059/2009, Vital Moreira) (hääletus)**
- 4.12. Makromajanduslik finantsabi Serbiale (A7-0061/2009, Miloslav Ransdorf) (hääletus)**
- 4.13. Makromajanduslik finantsabi Bosniale ja Hertsegoviinale (A7-0067/2009, Iuliu Winkler) (hääletus)**
- 4.14. Ühine käibemaksusüsteem (A7-0055/2009, Udo Bullmann) (hääletus)**
- 4.15. Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni II ja III lisas tehtavad muudatused (A7-0051/2009, Anna Rosbach) (hääletus)**
- 4.16. EÜ ja Taani vaheline leping, mis käsitleb tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide kätteandmist (otsuse 2006/326/EÜ muutmise) (A7-0058/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)**
- 4.17. EÜ ja Taani vaheline leping, mis käsitleb kohtualluvust ja kohtuotsuste täitmist tsiviil- ja kaubandusajades (otsuse 2006/325/EÜ muutmise) (A7-0056/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)**
- 4.18. Süvalesta varude taastamise kava (A7-0046/2009, Carmen Fraga Estévez) (hääletus)**
- 4.19. Euroopa Ühenduse ühinemine 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF) (A7-0053/2009, Dieter-Lebrecht Koch) (hääletus)**
- 4.20. Ülalpidamiskohustuste suhtes kohaldatavat õigust käsitlev protokoll (A7-0062/2009, Diana Wallis) (hääletus)**
- 4.21. Tobias Pflügeri puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotlus (A7-0054/2009, Tadeusz Zwiefka) (hääletus)**
- 4.22. Kohandamine kontrolliga regulatiivmenetlusega – Viies osa (A7-0036/2009, József Szájer) (hääletus)**

Enne hääletust õigusloomega seotud resolutsiooni üle

Stavros Dimas, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Arvan, et me ei võta ettepanekut tagasi.

(Parlament otsustas saata ettepaneku komisjonile tagasi)

- 4.23. Infotehnoloogia tolliotstarbeline kasutamine (A7-0052/2009, Alexander Alvaro) (hääletus)**

Enne hääletust

Petru Constantin Luhan (PPE). – Lugupeetud juhataja! Tahaksin teilt fraktsiooni PPE nimel paluda eraldi hääletust muudatusettepaneku 27 üle. See käsitleb Eurojustile ja Europolile andmebaasile täieliku juurdepääsuõiguse andmist. Tahaksin paluda kõiki kolleege, et nad selle poolt ei hääletaks.

(Parlament lükkas ettepaneku tagasi)

5. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

– Raport: Catherine Trautmann (A7-0070/2009)

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Ühena telekommunikatsioonipaketi variraportööridest tahaksin eduka hääletamise järel öelda, et mul on hea meel, et see tähtis muudatusettepanek siseturu määrustes, eriti just elektroonilise side valdkonnas, toob kaasa järgmise ausa menetluse Interneti-ühenduse keelamise osas. Olen tänulik, et nõukogu on viimaks meie ettepanekutega nõustunud. Meie garantiid tagavad, et Interneti-ühenduse keelamine kehtib tõelistele kurjategijatele, nagu terroristid ja lastepornograafia levitajad, mitte tavakasutajatele.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Minu arvates on need õigusaktid vajalikud, kui liigume elektroonilises sides ühisturu suunas. Lissaboni lepinguga on juba ära otsustatud, et see on suund, mis võtta tuleb.

Tunnen sellegipoolest suurt muret seoses sellega, et on nii tähtis tagada Interneti-kasutajate põhiõigused ja vaba juurdepääs Internetile. Üks muredest on selle ebaseaduslik kasutamine ja väärkasutamine, ja nagu me teame, on üks suurimaid teemasid ja probleeme praegu piraatlus. Piraatlus on järjest kasvamas ning üks põhilisi kohti, kus sellega tegeletakse, ongi Internet.

Loodan, et saame tulevikus investeerida selle tagamisse, et need, kes loomingulist tööd teevad, saavad selle eest korralikku tasu, ja et piraatlus ei ohusta nende elatist, nagu Internetis praegu tavaline on, kui faile ebaseaduslikult alla laaditakse. See on õige samm ja suund, mida võtta, kuigi tulevikus peaksime pöörama erilist tähelepanu loominguliste artistide õigustele ning vältima piraatlust.

– Raport: Timothy Kirkhop (A7-0065/2009)

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja! Näete kui vargsi ja sujuvalt, kui paljude väikeste sammudega, salalikult ja pahameelt tekitavalt oleme edasi liikunud üleeuroopalise föderaalse politseivõimu loomise suunas.

Kui Europol 1990ndate alguses loodi, esitleti seda arvelduskojana – näiteks Interpoli regionaalharuna. Sellest ajast saadik on sellele tasapisi antud täidesaatvat ja järelevalvevõimu.

Alguses kujutati neid kitsalt piirnemas piiriüleste terrorismivastaste tegevuste valdkonnaga. Niimoodi sai loomulikult alguse FBI ning lõpuks laiendas see tasapisi oma pädevust ja kogus võimu, kuni sai föderaalseks kontinenti katvaks politseivõimuks.

Samasugune protsess on praegu käimas Europoliga, mis on järk-järgult laiendanud oma pädevust, et katta järjest rohkem riikliku loomuga kuritegusid, ent üsnagi põneva hooletusveaga: sellel personalil on ikka veel diplomaatiline puutumus. Teiste sõnadega, neid ei saa politseivõimu ärakasutamise eest vastutama panna.

Millal me üldsegi selle poolt hääletasime? Millal nõustusime looma üleeuroopalise kriminaalõiguse süsteemi selle enda arreteerimisordeni, politseijõudude, prokuratuuri ja üleeuroopalise prokuröriaga?

Arvan, et meil peaks olema viisakust küsida oma inimestelt, oma valijatelt, kas nad kiidavad selle heaks.

– Raport: Vital Moreira (A7-0060/2009)

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja! Parim, mida Balkani ja Kaukaasia vabariikide heaks teha saame, on võtta need tingimusteta vastu tolliliitu, avada oma turud nende toodetele. Need on riigid, mis on ideaalses olukorras, et end oma hinnaga turule viia. Neil on haritud ja töökas tööjõud, ent suhtelised odavad kulud ja seega ka konkurentsivõimeline eksport.

Selle tegemise asemel jätame mitmetes põhivaldkondades nende tooted välja ja siis anname neile oma südametunnistuse päästmiseks valitsuselt valitsusele finantsabi. Seda tehes muudame nad loomulikult

sõltuvaks; muudame nad satraapideks. Need ei ole ainult venelased, kes mõtlevad neist riikidest kui oma n-ö lähivälismaast. See on sõna, mis mõnikord näib kehtivat ka Brüsselis.

Veame nende poliitikut ja otsustajad suurde jõukuse ümberjaotamise süsteemi ning eurooplastame neid sellega juba ette, sest nad õpivad seda, mida meie siin parlamendis juba vägagi hästi teame, nimelt seda, et Euroopa Liidu esimene funktsioon praegu on toimida massiivse vahendina, mis võtab maksumaksjatelt raha ära ja annab selle inimestele, kel on piisavalt vedanud, et süsteemi sees töötada.

– Report: Alexander Alvaro (A7-0052/2009)

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Head kolleegid! Usun täielikult, et vajame arendatud teabesüsteemi tsiviilhalduseks, mis ühendab liikmesriikide tollid ja politseivõimud. Meil on vastutus võidelda liidu kodanike ees tõhusamalt kolmandatest riikidest meie turule tulevate võltsingute ja ka ohtlike toodete impordi vastu. Erinevalt enamikust liikmetest usun, et komisjoni ettepanek tagab suurema isikuandmete kaitse ning samal ajal ka tõhusama võitluse organiseeritud kuritegevuse vastu. Seega ei hääletanud ma komisjoni 90 muudatusettepaneku projekti ega raporti üle üldse.

Tahaksin loomulikult kutsuda komisjoni üles läbi rääkima Hiina RAPEXi süsteemile sarnase varajase hoiatussüsteemi osas ka teiste riikidega, nagu India, Vietnami, Venemaa või Türgiga, et ohtlikud või võltstooted saaks enne Euroopa riikidesse sisenemist konfiskeerida. Märgin ära, et 2006. aastast saadik on olnud võimalik kolmandate riikidega sõlmida rahvusvahelisi kokkuleppeid seoses järelevalveorganite koostööga tarbijakaitse valdkonnas, ning olen väga pettunud, et komisjon ei ole siiani seda võimalust ära kasutanud.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– Report: Catherine Trautmann (A7-0070/2009)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Mul on hea meel, et Euroopa Parlament on telekommunikatsiooni paketi heaks kiitnud, ühtlustades sellega tarbijate õigusi ning aidates kaasa paremale juurdepääsule teabele ning väljendusvabadusele. Selleks et täita Lissaboni tegevuskava eesmärgi, peame pakkuma piisavaid stiimuleid investeerimiseks uutesse kiiretesse võrkudesse, et toetada sisupõhiste Interneti-teenuste uuendamist ja suurendada rahvusvahelisel tasandil Euroopa Liidu konkurentsivõimet. Selliste võrkude arendamiseks tehtavate jätkusuutlike investeeringute edendamine on väga vajalik, sest tagab nii konkurentsivõime kui ka suurendab tarbijate valikuvõimalusi. Selleks et tagada investeeringud uutesse tehnoloogiatesse vähem arenenud piirkondades, tuleks elektronsidega seotud määrused ühtlustada muude poliitikatega, näiteks riigiabi poliitika, ühtekuuluvuspoliitika või laiemal tööstuspoliitika eesmärkidega.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Toetan telekommunikatsiooni paketti, kuna arvan, et Internet on hädavajalik vahend harimiseks, väljendusvabaduse teostamiseks ning teabele juurdepääsuks. See algatus sätestab lõplikult idee, et Internetile juurdepääs ja selle kasutus on Euroopa kodanike põhiõigus. Tahaksin tänada Regina Bastost, kes oli ainus selles protsessis osalev Euroopa Parlamendi liige Portugalist. Pooldan vabadust Internetis, ilma et see tähendaks igasuguse määruse puudumist. Sest reaalses maailmas on Interneti virtuaalmaailm keskkonnaks keelatud ja ebaseaduslikele tegevustele, kaasa arvatud video- ja muusikafailide allalaadimisele, terrorismi õhutamisele ja lastepornograafiale. Hoolimata paljude riiklike valitsuste vastuseisust, on parlament taganud, et kõik Interneti-kasutajad saavad kasu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud õigustest ja tagatistest. See tähendab, et Interneti-kasutajate õiguste või põhivabaduste piiramine, näiteks juurdepääsu keelamine, peab vastama Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile ning üldistele seadusepõhimõtetele ning selle peab eelkõige kinnitama kohtumäärus, et säilitada õiguskaitsevahendeid, süütluse presumptsiooni ning õigust privaatsusele, kahjustamata konkreetseid mehhanisme juhtudel, mida riigi julgeoleku huvides kiireloomulisteks peetakse.

Marielle De Sarnez (ALDE), kirjalikult. – (FR) Kohtule eelnev kinnitus: seda tahtsimegi saavutada. Selle kompromissiga oleme vähemalt taganud praeguses etapis parima võimaliku õiguskaitse. Euroopa Liidu sõnum on nüüd selge: Interneti kasutamine on põhiõigus ning tuleb järgida täpseid ja kohustuslikke toiminguid tagamaks, et Interneti-kasutajaid saab ka tegelikult autoriõiguse rikkumise eest vastutusele võtta. Nüüd on riigikohtunike ja Euroopa Kohtu kohtunike kätes kehtestada kõigile Interneti-kasutajatele õigus „eelnevaks, ausaks ja erapooletuks menetluseks”. Selguse puudumine paljudes sätetes nõuab selle tähtsa õigusaktide ümberpaigutamise ja rakendamise protsessi tihedat jälgimist. Nüüd, kui Lissaboni leping on ratifitseeritud, saab Euroopa Parlament kaasseadusandjana jätkata Interneti neutraalsuse kaitsmist. Täna hääletus on vaid üks etapp pikas protsessis. Peame jätkama Interneti-kasutajate õiguste kaitsmist ning ka nende paremini määratlemist. Peame samuti kiiresti üles võtma ka Interneti autoriõiguse teema.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Catherine Trautmanni raporti poolt, sest usun, et praegune kokkulepe läheb hulga kaugemale sellest, mis oli võimalik protsessi varasemates etappides, eriti seoses tarbijate õigustega. Usun, et meetmete kasutuselevõtmine väljendusvabaduse õiguste ja tagatiste kindlustamiseks ning ka abonendiliiniga telefonide või mobiiltelefonide kasutajatele antav teave on väga tähtsad. On tähtis riigisisest telekommunikatsiooniturgu korrastada, soodustades konkurentsi ettevõtete vahel ja ühtlustades samal ajal riiklike regulatiivorganite autonoomsust nende vastavatest valitsustest. Samamoodi oli tähtis tagada raadiospektri kaasaegsem haldus, leiutades tehnoloogiaid, mis võimaldavad nende teenuste hõlpsamat pakkumist maapiirkondades.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Kiidan heaks parlamendi ja nõukogu vahel saavutatud kompromissi hõlmata raamdirektiivi piisav kasutajate kaitse juhtudeks, mil piiratakse juurdepääsu teenustele ja rakendustele elektronside võrkude kaudu.

Arvan, et õigusnormi kohaselt ei saa kellegi juurdepääs teabele ning elektronside võrkude kasutamine sõltuda tingimustest, ilma et seda tehtaks rangelt vastavalt süütuse presumptsiooni põhimõttele, ning juurdepääsu piiramisele peab eelnema õiglane ja erapooletu menetlus, mis tagab õiguse olla ära kuulatud ja õiguse tõhusaks kohtulikuks kaitseks.

Lisaks sellele usun, et on eriti tähtis toetada riiklike regulatiivorganite iseseisvusmehhanisme, nii et need saavad tõhusalt turgusid reguleerida, edendades ausat konkurentsi operaatorite vahel, ning ka koostöömehhanisme eri Euroopa regulatiivorganite vahel, et saaksime luua läbipaistvama ja konkurentsivõimelisema turu, mis on kasutajate jaoks pakutavate teenuste kvaliteedi osas samm edasi.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Oktoobri lõpus võttis nõukogu vastu enamiku tekstidest, mille üle parlamendiga nn telekommunikatsiooni paketi osas läbi räägiti. Oli mõningaid erandeid, mis hõlmati Trautmanni raportisse.

Selle teksti üle jätkati läbirääkimisi lepituskomitees, kus tekst, mille üle nüüd hääletama hakkame, vastu võeti.

On tõsi, et kokkulepitud tekst sisaldab mõningad meie fraktsiooni esitatud ettepanekuid, mis kaitsevad Interneti-kasutajate õigusi. Ent see ei lähe piisavalt kaugemale, sest lubab kiireloomulistel juhtudel õiguskaitsevahenditele erandeid, kuigi need peavad olema põhjendatud ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga vastavuses.

Ent põhiprobleem tekstiga seisneb selle ulatuses, kuna see viitab ainult neile piirangutele, mida võivad kehtestada liikmesriigid, ning mitte eraettevõtete kehtestatavatele piirangutele.

Euroopa Liit näib tõesti olevat rohkem huvitatud riigisisese telekommunikatsioonituru loomisest ainult nende majandusgruppide huvide teenimiseks, mis sektorit domineerivad, kui lõppkasutajate õiguste ja põhivabaduste kaitsmisest. Meil ei ole muud valikut kui sellise suhtumisega mitte nõustuda.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Ma ei hääletanud selle telekommunikatsiooni paketi lõpliku versiooni üle, kuna see on mitterahuldav. See on aga parem kui mitte midagi. See ei kaitse Interneti-kasutajaid vabadust hävitavate seaduste teotuse eest, nagu Hadopi seaduse esimene versioon Prantsusmaal, ega selliste haldusametuste raevu eest, millel on õigus selliseid teotusi toime panna. Sellegipoolest ei anna see Interneti-kasutajatele enda kaitsmiseks juriidilisi vahendeid. Kahjuks on murettekitav, et olukord selleni on jõudnud: et me peaksime lootma Euroopa Liidule, mis ei hooli absoluutselt sellest, mida kodanikud arvavad, ja mille enamik tegevustest on põhimõtteliselt suunatud igasuguste lobistide huvide rahuldamisele, et anda eurooplastele minimaalne teabe- ja väljendusvabadus.

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Kuigi telekommunikatsioonisektor on läbimas enneolematut arenguperioodi, oli tähtis toetada minu kolleegi Catherine Trautmanni raportit, sest see tähendab, et tarbijatele pakutakse õiglasemate hindadega paremaid teenuseid.

Kiidan heaks tõsiasi, et see tekst suurendab kasutajate õigusi universaalsetele teenustele läbi selgemate lepingute, paremini juurdepääsetava hädaabinumbri, kadunud laste vihjeliini, puuetega inimeste õiguste suurema arvestamise ja numbri liikuvuse tagamise. See parandab ka privaatsuse kaitset ning ebaseaduslike Interneti-toimingute vastu võitlust, parandades elektrooniliste sidevõrkude turvalisust ja terviklikkust.

Kokkuvõtteks on tänuväärne, et oleme saanud juriidiliselt mõistliku lahenduse, mis pakub Euroopa kodanikele selliseid õiguskaitsevahendeid nagu võistlevuse põhimõte, süütuse presumptsioon ja õigus olla ära kuulatud, ja kohustab liikmesriike neid vahendeid järgima enne Internetile juurdepääsu piiramise meetmete rakendamist.

Małgorzata Handzlik (PPE), kirjalikult. – (PL) Trautmanni raporti vastuvõtmine tähendab, et telekommunikatsiooni paketi sätted jõustuvad varsti. See on hea uudis tarbijatele, kelle õigusi need õigusaktid tugevdavad. Võimalus viia telefoninumber ühe päeva jooksul teise võrku üle, tariifide läbipaistvuse suurendamine ja isikuandmete kaitse tugevdamine on mõned paketi paljudest positiivsetest tulemustest.

Lisaks sellele on Euroopa Parlament arvesse võtnud Euroopa kodanike muret seoses sellega, et Interneti-kasutajatele keelatakse juurdepääs Internetile. Euroopa Parlament oli arvamisel, et juurdepääs Internetile on iga kodaniku õigus. Seoses sellega on kodanikule Internetile juurdepääsu keelamine võimalik ainult õigustatud juhtudel, mis samal ajal peavad kinni ka süütuse põhimõttest ja õigusest privaatsusele ning järgnevad õiglasele ja erapooletule kohtuprotsessile. See lahendus meeldib kindlasti neile, kes toetavad Internetile avatud juurdepääsu.

Jacky Hénin (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Pean ütlema, et väljapakutud kompromiss nõukogu ja parlamendi vahel ei paku kasutajatele mingeid piisavaid õigustagatisi.

Kuigi tekst sätestab, et liikmesriigid ei saa Interneti lõppkasutajatele piiranguid kehtestada, ei silluta see teed selleks, et teenusepakkujad keelaks tarbijatele juurdepääsu ilma kohtuorgani eelneva otsuseta.

Selline olukord õõnestab inimeste õigusi.

Meie fraktsiooni muudatusettepanekuid, mille eesmärk on kodanike õigusi toetada, ei ole vastu võetud.

Viimaseks, pakett allub siseturu n-ö seadusele. Seega otsustab Euroopa Kohus nn huvide konflikti üle. Nii et väljendusvabadus sõltub väga tõenäoliselt siseturu seadusest, nagu näitavad praegu liigagi paljud hiljutised näited.

Tänu tugevale kasutajate ja kodanike survele on kasutajatele tagatiseid saavutatud, ent need jäävad vasakpoolsete arvates ebapiisavaks. Me ei saa aktsepteerida ebaausaid kompromisse, kui tegemist on kodanike väljendusvabadusega.

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin telekommunikatsiooni kompromisspaketi poolt. Kuigi kompromisside poolest ei ole pakett küll täiuslik, usun, et see on samm õiges suunas ja toob tarbijatele kaasa rohkem õigusi.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Pooldavat hääletust võib õigustada lihtsalt tõsiasi, et uued Euroopa õigusaktid telekommunikatsioonisektori kohta toetavad abonentliini telefonide ja mobiiltelefonide ning Interneti-kasutajate õigusi ning soodustab konkurentsi.

Kõige asjakohasemad nendest uutest eeskirjadest on tarbijate õiguste tugevdamine, Internetile juurdepääsu tagamine ning isikuandmete kaitse, arvestades, et Euroopa Liit on järjest rohkem õiguste ja vabaduste piirkond.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Hääletasin elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste raamidirektiivi vastu, sest arvan, et see tähendab rünnakut väljendusvabadusele ja kodanike õigustele. Võttes direktiivi vastu, lubab Euroopa Liit Interneti-teenuste pakkumise keelamist ilma vajaduseta kohtukorralduse järele. Kodanikuõiguste kaitsjana olen kindlasti selle otsuse vastu. See annab eraettevõtetele võimu rakendada Interneti kasutamisele piiranguid ning on veel üks näide Euroopa telekommunikatsioonituru liberaliseerimisest.

Ka tõsiasi, et kohtuvälised üksused (mille iseloomu ja koosseisu ei ole täpsustatud), võivad otsustada katkestada Interneti-teenuste pakkumise väidetava ebaseadusliku tegevuse tõttu (mida ei ole samuti kindlaks määratud), tähendab selle põhimõtte rikkumist, et kodanikud on süütu, kuni tõestatakse nende süüd, ning toob kaasa selle, et operaatorid on need, kes kasutajate õigusi piiravad, sisufiltreid loovad ja teevad mõned leheküljed teiste arvelt kiiremaks, mis tähendaks tegelikult veebi neutraalsuse lõppu.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin paketi poolt selle vaieldamatu kasulikkuse tõttu. Ent saan aru, et ei ole selge, mida tähendab õiglase ja erapooletu menetlus seoses võimalike olukordadega Interneti kasutamise piiramiseks. Usun, et oleks olnud parem teha eelnev kohtuotsus kohustuslikuks.

Teresa Riera Madurell (S&D), kirjalikult. – (ES) Hääletasin selle raporti poolt, mis on kulminatsiooniks kogu nn telekommunikatsiooni paketi ümber tehtud tööle, kahele direktiivile ja määrusele, mis märgivad suurt sammu edasi teabeühiskonna arengus ja kasutajate õiguste kaitses.

Need uued õigusaktid sätestavad ka selged eeskirjad ja pakuvad vajalikku õiguskindlust uute investeeringute soodustamiseks, mis omakorda võimaldavad pakkuda uusi teenuseid ja arendada uusi majandustegevusi.

Nendel sätetel on seega suur majanduslik mõju. Tekst, mis lõpuks vastu võeti, tagab ka suurema kinnipidamise tarbijate põhiõigustest ja vabadusest Interneti kasutada, pakkudes õiguskindlust muudatusettepanekus 138.

Saavutatud kompromiss viitab Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsioonile, samas kui muudatusettepanek 138 valis Euroopa Liidu põhiõiguste harta.

Viimasel valikul on selge miinus: Ühendkuningriik, Poola ja nüüd ka Tšehhi Vabariik on kehtestanud erandprotokolli, mis keelab Euroopa Liidu Kohtul ja vastavatel riiklikel kohtutel rikkumise korral tegutseda, samas kui kõik liikmesriigid on konventsioonile alla kirjutanud ja riiklikesse juriidilistesse struktuuridesse ei sekkuta.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Euroopa Parlamendi vasak- ja paremtsentristlikud jõud hääletasid telekommunikatsioone ja Interneti käsitleva õigusaktidest koosneva nn paketi poolt konkurentsija julgeolekukriteeriumite alusel ehk teiste sõnadega monopolide kasumi kindlustamiseks ning töötajate vabaduste ja õiguste piiramiseks. Samad poliitilised jõud, mis viitasid samal ajal demagoogilise võltspaatosega kasutajate õigustele ja Interneti vabale kasutamisele monopoolsete ärirühmituste üleoleku juures, toetasid komisjoni tagurlikke ettepanekuid, aidates sellega edendada kapitali huve.

Euroopa Parlamendi otsus edendab kapitalistlikke ümberstruktureerimisi, mis võimaldavad ettevõtetel kasvada ülisuurteks ja arendada n-ö rohelist majandust, nii et need valitsevad nii Euroopa kui ka ülemaailmsel tasandil, mitmekordistades sellega oma kasumit töötajate ja oma teenuste kasutajate arvelt.

Monopolidele antakse juriidilised õigused jälgida ja piirata kasutajate Interneti kasutamist. Samal ajal tagatakse nende kasumid tänu raadiospektri ühtlustamisele, n-ö tööjaotusele abonent- ja Interneti-teenuste vahel ning vajalikule infrastruktuurile. Hääletasime nõukogu ja Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepaneku vastu ning toetame töötajaid ja elektroonilise side kasutajaid, kes jätkavad oma õiguste ja vabaduste nõudmist vastukaaluks Euroopa Liidu ja kapitaliparteide tagurlikule poliitikale.

– Raport: Bart Staes (A7-0063/2009)

David Casa (PPE), kirjalikult. – Antud juhul on ettepanek suunatud sellise raamistiku loomisele, mis sätestab statistika kogumise ja levitamise seotud eeskirjade ühtlustamise seoses pestitsiidide kasutamise ja ka müümisega. On esitatud mitmeid tähtsaid definitsioone ja selgitusi ning seetõttu otsustasin selle raporti poolt hääletada.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Kiidan heaks lepituskomitee heakskiidetud kokkuleppe ühise teksti üle võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb pestitsiidide statistikat, mis võimaldab juriidilise raamistiku loomist ja ühtlustatud eeskirjade koostamist statistika kogumiseks ja levitamiseks pestitsiidide müügi ja kasutamise kohta, arvestades selle säästvat kasutamist.

Peter Jahr (PPE), kirjalikult. – (DE) Tervitan tõsisasja, et määrus taimekaitsetoodete statistika kohta täiendab Euroopa taimekaitsepoliitika õigusaktide paketti, mis saab siis jõustuda. Selleks et minimeerida ohte taimekaitsetoodete kasutamise seotud inimestele ja keskkonnale, vajame ühtlustatud riskinäitajaid, mis põhinevad kõigi liikmesriikide võrreldavatel ja usaldusväärsel andmetel. Täpselt see ongi nüüd võimalik. Ent selliste andmete kogumine ei tohi viia rohkema bürokraatiani ja sellega koos ka suuremate kohustusteni meie talunikele ja valitsustele. Kui võimalik, tuleks kasutada olemasolevaid andmeid ja uute andmete kogumist ei ole vaja. Määruse rakendamist jälgides on meie kohustus tagada, et bürokraatlikud kulud hoitaks täiesti minimaalsed. Teisest küljest oleksin eelistanud algselt määruses kasutatud termini „taimekaitsevahendid“ säilitamist. Saksa keeles on terminil „pestitsiidid“ väga negatiivsed kaastähendused ja üldiselt viitab see taimekaitsetoodete ebasobivale kasutamisele. Kahjuks aitab määrus nüüd sellele valesti tõlgendamisele kaasa.

Elisabeth Köstinger (PPE), kirjalikult. – (DE) Tervitan vägagi tõsisasja, et määrus taimekaitsetoodete statistika kohta tagab, et nüüd on olemas ühine juriidiline raamistik pestitsiidide turustamise ja kasutamise andmete kogumiseks ning levitamiseks. Ei ole kahtlustki, et prioriteediks tuleb seada inimtervisele ja keskkonnakaitsele riskide minimeerimine. Nüüd võimaldavad seda teha ühtlustatud riskinäitajad ja usaldusväärsed andmed kõigist liikmesriikidest. Siinkohal tahaksin rõhutatult välja tuua, et igasugused täiendavad andmete kogumisega seotud halduskulud ei tohi olla kulud, mida kannavad meie talunikud. Hoidudes juba kogutud andmete uuesti kogumisest, saame ära kasutada sünergiaid, mis viivad bürokraatia ja täiendavate kohustuste vähendamiseni.

Miroslav Mikolášik (PPE), kirjalikult. – (SK) Pestitsiidid, eriti põllumajanduses kasutatavad pestitsiidid, avaldavad suurt mõju inimeste tervisele ja keskkonnale, mistõttu nende kasutamist tuleks oluliselt piirata.

Pikaajalised kogemused andmete kogumisega pestitsiidide müügi ja kasutamise kohta on näidanud vajadust ühtseteks meetoditeks statistiliste andmete kogumise jaoks, mitte ainult riiklikul tasandil, vaid ka ühenduse tasandil. See määrus loob vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele ühise raamistiku pestitsiidide turustamise ja kasutamise ühenduse statistika süstemaatiliseks koostamiseks.

Seega pean Euroopa Parlamendi ja nõukogu pestitsiidide statistikat käsitleva määruse ühist teksti, mille lepituskomitee heaks kiitis, sobivaks meetmeks, mis lõplikus analüüsis aitab kaasa pestitsiidide säästvale kasutamisele ning üldisele tervise- ja keskkonnaohtude vähendamisele ja ka vilja piisavale kaitsele.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Tahan rõhutada, et pestitsiidide tuleb kasutada sobivamal moel, mis tähendab ka märkimisväärset üldist seotud riskide vähendamist. Pestitsiidide tuleb kasutada ka selliselt, et need vastaks vajadusele viljasaaki kaitsta. Ent pestitsiidide saab ilma nende kogust ja kvaliteeti tihedalt jälgimata kasutada ainult siis, kui olemas on usaldusväärne andmebaas. Ühtlustatud ja võrreldava ühenduse pestitsiidide müügi statistika olemasolu mängib tähtsat rolli õigusaktide ja ühenduse poliitikate koostamisel ning jälgimisel pestitsiidide säästva kasutamise temaatilise strateegia kontekstis. Selline statistika on vajalik Euroopa Liidu jätkusuutlike arengupoliitikate hindamiseks ja tähtsate näitajate arvutamiseks seoses ohtudega tervisele ja keskkonnale, mis tulenevad pestitsiidide kasutamisest. Seetõttu hääletasingi selle raporti poolt.

Oldřich Vlasák (ECR), kirjalikult. – (CS) Hääletasin Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, mis käsitleb ühist ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus pestitsiidide statistika kohta, mille lepituskomitee heaks kiitis, sest minu arvates toob see kaasa olulised eelised. See ühtlustab ja eriti just lihtsustab õigusakte pestitsiidide statistika valdkonnas. See ühtlustab statistilisi uuringuid ja võimaldab seega andmeid paremini võrrelda, pakkudes võimalust kogutud andmete haldusressursi paremaks ja laialdasemaks kasutamiseks, mis vähendab talunike ja teiste põllumajandussektori üksuste kulusid ja halduskoormat. Eelnõu sätestab ka konfidentsiaalsete andmete suurema kaitse. Lisaks sellele viib see standard lõplikus analüüsis suurema teadlikkuseni pestitsiididest ja nende mõjust rahvatervisele, mis minu arvates on väga tähtis teema.

– Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0057/2009)

Jean-Pierre Audy (PPE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin õigusloomega seotud resolutsiooni poolt, milles käsitletakse 1995. aasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kodifitseerimist, mis sätestab üldised eeskirjad ühenduse rahalise abi andmiseks üleeuroopaliste võrkude valdkonnas. Mul on kahju, et tekstide arendamist ja terviklikkust arvestades ei ole komisjon üle vaadanud oma seisukohta, mis on pärit 1. aprillist 1987 ja koosneb töötajate juhendamisest, et kõik õigusaktid tuleb hiljemalt 10 muudatusettepaneku järel kodifitseerida, rõhutades, et see on miinimumnõue ja et osakonnad peavad oma vastutuse alla kuuluvaid tekste üritama kodifitseerida veelgi lühemate intervallide järel. Sellel konkreetsel juhul ühtlustame määruseid, mis on pärit 1999. aastast, kahte määrust 2004. aastast ja ühte 2005. aastast. Minu arvates peab ühenduse seaduse ühtlustamise poliitika olema üks Euroopa Komisjoni prioriteetidest ning praegune olukord on mitterahuldav, eriti seoses liikmesriikide, kodanike ja üldisemalt ka kõigi seaduse kasutajatega: rahukohtunike, advokaatide, nõustajate, ametivõimudega jne.

Andreas Mølzer (NI), kirjalikult. – (DE) Hääletasin Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepaneku poolt võtta vastu määrus, mis sätestab üldised eeskirjad ühenduse rahalise abi andmiseks üleeuroopaliste võrkude valdkonnas. Need võrgud on väga tähtsad Euroopa liikluse infrastruktuuri arengu jaoks. Uus määrus reguleerib selgelt tingimusi ja toiminguid ühenduse rahalise abi andmiseks, mis annab vastava õiguskindluse eriti selliseid projekte planeerivatele liikmesriikidele ja piirkondadele.

– Raport: Timothy Kirkhop (A7-0065/2009)

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi liikmena, kes on alati pööranud erilist tähelepanu kuritegevuse vältimisega seotud teemadele, julgeolekule ja politseikoostööle, tunnustan Eurooli suurt tähtsust turvalisema Euroopa loomisel ja kuritegevuse vältimisel kogu Euroopas koos vajadusega, et seda eri tasanditel kindlustataks, kaasa arvatud neil, mis siin praegu arutlusel on.

Ent põhiküsimus, mille üle siin täna arutletakse, on see, kas parlament peaks vähem kui nädal enne Lissaboni lepingu jõustumist loobuma oma uutest institutsioonilistest õigustest, mis on seotud kuritegevuse vältimisega ja politseikoostööga, ning seega kaotama ära võimaluse mängida rolli otsustamisprotsessis kõigi nende teemade üle vastavalt kaasotsustamismenetlusele.

Minu arvates ei ole see õige suund. Parlament peab nendes küsimustes omastama täielikult oma uued volitused. Seda arvestades hääletan selle raporti poolt, mis nõuab, et nõukogu oma ettepaneku tagasi võtaks.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Hääletasime selle kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportite seeria tagasilükkamise vastu mitte vastavate regulatiivsete ettepanekute sisu tõttu, mis on seotud Europoli ja teiste kriminaalpolitsei tegevustega, vaid vormitäiteks. Tõepoolest, ainus põhjus, miks enamik siin parlamendis tahab neid raporteid komisjonile tagasi saata, on see, et siis saab oodata Lissaboni lepingu jõustumist. Selle lepinguga jäävad need teemad tavapärase õigusloome valdkonda, mis tähendab parlamendi ja nõukogu vahel võrdsust nii õigusaktides, Euroopa Komisjoni eksklusiivses algatusõiguses kui ka, veelgi hullem, jurisdiktsioonis Euroopa Kohtu jaoks.

See on meie jaoks vastuvõetamatu. Piirideta maailmas, mille olete loonud ja mida kurjategijad, ebaseaduslikud rändajad ja kaubitsejad täiel määral ära kasutavad, on politseikoostöö väga tähtis. Ent on tähtis, et see jääks valitsustevahelise koostöö piiridesse.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Kolmanda sambana on see eriti asjakohane teema Euroopa piirkonna julgeoleku juures, nii et olen nõus, et seda teemat tuleks hinnata Lissaboni lepingu kohaselt, arvestades selle tulevast mõju koostööpoliitikale.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Põhimõtteliselt on eri võimude vaheline tihe koostöö kuritegevuse vastu võitlemiseks hea. Ent kavandatavas piiramatus juurdepääsus kõigi võimude jaoks puudub täielikult igasugune andmekaitse reguleerimine ning ei ole isegi mitte selge, millised uurimisõigused väljapakutud andmekaitseametnikul tegelikult on. Ka SWIFT-lepinguga on seotud tähtsad andmekaitseküsimused. Euroopa Parlamendile tuleb anda võimalus seda andmekaitseõiguste fiaskot Euroopa kodanike nimel talitseda. Seega hääletasin raporti poolt.

– Raport: Sophia in 't Veld (A7-0064/2009)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Toetan raportööri arvamust ja nõustun, et EUROPOLI käsitlevaid õigusakte tuleb kaaluda ühisel kokkuleppel koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga. Isikuandmete kaitsele tuleb pöörata erilist tähelepanu. Ei ole tõepoolest piisavalt selge, kas isikuandmete kolmandatele osapooltele edastamisel on tugevad kaitsetagatised. Kas see ei riku kodanike õigust eraelu puutumatusele ja kas inimesed võivad usaldada oma andmete kaitset? Seda teemat tuleks põhjalikult uurida. Seega peaks nõukogu pärast Lissaboni lepingu jõustumist esitama uue ettepaneku.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi liikmena, kes on alati pööranud erilist tähelepanu kuritegevuse vältimisega seotud teemadele, julgeolekule ja politseikoostööle, tunnustan Europoli suurt tähtsust turvalisema Euroopa loomisel ja kuritegevuse vältimisel kogu Euroopas koos vajadusega, et seda eri tasanditel kindlustataks, kaasa arvatud neil, mis siin praegu arutlusel on.

Ent põhiküsimus, mille üle siin täna arutletakse, on see, kas parlament peaks vähem kui nädal enne Lissaboni lepingu jõustumist loobuma oma uutest institutsioonilistest õigustest, mis on seotud kuritegevuse vältimisega ja politseikoostööga, ning seega kaotama ära võimaluse mängida rolli otsustamisprotsessis kõigi nende teemade üle vastavalt kaasotsustamismenetlusele.

Minu arvates ei ole see õige suund. Parlament peab nendes küsimustes omastama täielikult oma uued volitused. Seda arvestades hääletan selle raporti poolt, mis nõuab, et nõukogu oma ettepaneku tagasi võtaks.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Unustamata Euroopa Politseiameti (Europol) tähtsust ja arvestamata üldist tuge, mida see kolmanda sambana saama peaks, on see eriti tähtis teema Euroopa piirkonna julgeolekule.

Seetõttu nõustun, et arvestades selle teema mõju koostööpoliitikale, tuleb seda hinnata vastavalt Lissaboni lepingule.

– Raport: Jan Philipp Albrecht (A7-0069/2009)

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi liikmena, kes on alati pööranud erilist tähelepanu kuritegevuse vältimisega seotud teemadele, julgeolekule ja politseikoostööle, tunnustan Europoli suurt tähtsust turvalisema Euroopa loomisel ja kuritegevuse vältimisel kogu Euroopas koos vajadusega, et seda eri tasanditel kindlustataks, kaasa arvatud neil, mis siin praegu arutlusel on.

Ent põhiküsimus, mille üle siin täna arutletakse, on see, kas parlament peaks vähem kui nädal enne Lissaboni lepingu jõustumist loobuma oma uutest institutsioonilistest õigustest, mis on seotud kuritegevuse vältimisega ja politseikoostööga, ning seega kaotama ära võimaluse mängida rolli otsustamisprotsessis kõigi nende teemade üle vastavalt kaasotsustamismenetlusele.

Minu arvates ei ole see õige suund. Parlament peab nendes küsimustes omastama täielikult oma uued volitused. Seda arvestades hääletan selle raporti poolt, mis nõuab, et nõukogu oma ettepaneku tagasi võtaks.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Albrechti raport toob aruteluks nimekirja kolmandatest riikidest ja organisatsioonidest, millega Europol lepingud kavatseb sõlmida. Kolmandate riikide nimekirja hõlmab näiteks ka Moldova Vabariiki, samas kui nimekirja organisatsioonidest, millega Europol lepingud kavatseb sõlmida, peaks hõlmama ka rahvusvahelise kuritegevuse vastu võitlemise piirkondlikku keskust peakorteriga Bukarestis, mis peab Europoliga läbirääkimisi koostöölepingu sõlmimise üle. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) otsustas praegusel täiskogu istungil fraktsioonina selle raporti vastu hääletada, et see saaks toimiku üle vaadata pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Täpselt selle pärast, et see on nii tähtis teema, olemegi otsustanud sellele väga palju tähelepanu pöörata ning hakkame seda järgmisest aastast nõukoguga kaasotsustamismenetluse alusel arutama.

– Report: Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009)

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Europoli raames on meile esitatud neli algatust, mille eesmärk on kehtestada uued eeskirjad teabe konfidentsiaalsuse kohta, rakendades teemasid, mis on seotud Europoli ja selle partnerite suhete reguleerimisega, kaasa arvatud isikuandmete ja salastatud teabe vahetus, määratledes nimekirja kolmandatest riikidest ja organisatsioonidest, millega võidakse lepingud sõlmida, ning rakendades analüüsimiseks koostatud tööfailidele eeskirju.

Arvestades, et Lissaboni leping jõustub mõne päeva jooksul ning et parlamendile antakse politseikoostööga seoses uued õigused, on neli raportööri taotlenud juriidilistel alustel ettepanekute tagasilükkamist. Seega toetan nende seisukohta mitte kommenteerida ettepanekute sisu, lükata need tagasi ja paluda komisjonil ja nõukogul teha täiskogu istungil avaldus, milles paluda uue otsuse esitamist kuue kuu jooksul alates Lissaboni lepingu jõustumisest. Praktises mõttes tuleks meelde tuletada, et seoses praeguste stiimulitega, mis on vaid parlamendiga konsulteerimise teema, saab nõukogu võtta seisukoha enne aasta lõppu, sest neli rakendamise sammu jõustuvad 1. jaanuaril 2010.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi liikmena, kes on alati pööranud erilist tähelepanu kuritegevuse vältimisega seotud teemadele, julgeolekule ja politseikoostööle, tunnustan Europoli suurt tähtsust turvalisema Euroopa loomisel ja kuritegevuse vältimisel kogu Euroopas koos vajadusega, et seda eri tasanditel kindlustataks, kaasa arvatud neil, mis siin praegu arutlusel on.

Ent põhiküsimus, mille üle siin täna arutletakse, on see, kas parlament peaks vähem kui nädal enne Lissaboni lepingu jõustumist loobuma oma uutest institutsioonilistest õigustest, mis on seotud kuritegevuse vältimisega ja politseikoostööga, ning seega kaotama ära võimaluse mängida rolli otsustamisprotsessis kõigi nende teemade üle vastavalt kaasotsustamismenetlusele.

Minu arvates ei ole see õige suund. Parlament peab nendes küsimustes omastama täielikult oma uued volitused. Seda arvestades hääletan raporti poolt, mis nõuab, et nõukogu oma ettepaneku tagasi võtaks.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Unustamata Euroopa Politseiameti (Europol) tähtsust ja arvestamata üldist tuge, mida see kolmanda sambana saama peaks, on see eriti tähtis teema Euroopa piirkonna julgeolekule.

Seetõttu nõustun, et arvestades selle teema mõju tulevasele koostööpoliitikale, tuleb seda hinnata vastavalt Lissaboni lepingule. Seega usun, et igasugune otsus selle tundliku teema osas on enneaegne, senikaua kui leping veel ei kehti, sest see tegeleb Euroopa piirkonna julgeolekuga.

– Report: Sofia Alfano (A7-0072/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Kuritegevus kasvab Euroopa Liidus jätkuvalt. Puutume kokku paljude organiseeritud kuritegevuse võrgustikega ning ka arvutikuritegudega, mis järjest enam levivad. Seega tuleb Euroopa kuritegevuse ennetamise poliitikat ühtlustada ja tugevdada, samas kui liikmesriigid peavad vastavalt selle piirkonna võimsale ühisstrateegiale paremini ja tihedamalt koostööd tegema. Kuritegevuse ennetamise võrgustiku viimase paari aasta jooksul tehtud edusammud on olnud üsna piiratud. Tegelikult on selle potentsiaal veel saavutamisest kaugel. Võrgustiku kohustuste laiendamine, selge, lihtsa ja tõhusa haldusstruktuuri loomine ning ka kodanikuühiskonna, ülikoolide ja valitsusväliste organisatsioonide kaasamise tagamine on tingimused, mis tagavad sellise võrgustiku eduka toimimise.

Parlament saab sobivad õigusloomevolitused ja koos nõukoguga vastavalt kaasotsustamismenetlusele teha otsuseid, mis on suunatud liikmesriikide tegevuste julgustamisele ja toetamise kuritegude vältimise valdkonnas.

Seega toetan raportööri ettepanekut lükata algatus tagasi ning arutada seda tähtsat toimikut pärast Lissaboni lepingu jõustumist.

David Casa (PPE), kirjalikult. – Küsimuse all olevas raportis palutakse, et muudatused praegusele Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustiku süsteemile tagasi lükataks. Usun raportööri ja nõustun temaga, et on mitmeid valdkondi, mis vajavad täiustusi isegi seoses ettepanekuga. Sellegipoolest on vahepealsed meetmed piisavad, et jõustada tähtsad muudatused nii kiiresti kui võimalik. Nendel põhjustel otsustasingi selle raporti vastu hääletada.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik loodi 2001. aastal, ent praeguseni ei ole see ikka veel andnud eriti häid tulemusi mitmete korralduslike läbikukkumiste tõttu, mis on takistanud sellel täiel määral oma potentsiaali kasutamast, ning selles on kahel korral toimunud ka sisekontroll. Praegune algatus üritab 2001. aastal tehtud otsust tagasi võtta, pakkudes välja võrgustiku restruktureerimise, mis minu arvates on mõneti piiratud ja selgelt ebapiisav lahendus praegustele probleemidele.

Seda arvestades peame ette võtma võrgustiku reformi, mis on oma korralduses tõsisem ja ambitsioonikam. Eesistujariik Rootsi nõudmine, et parlament langetaks otsuse enne Lissaboni lepingu jõustumist, on seega vastuvõetamatu, mitte ainult sellepärast, et see on nõrk algatus, vaid ka, kuna see palub parlamendil paar päeva enne uue lepingu jõustumist loobuda sellele Lissaboni lepinguga antud kuritegevuse ennetamisega seotud institutsioonilistest õigustest.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi liikmena, kes on alati pööranud erilist tähelepanu kuritegevuse vältimisega seotud teemadele, julgeolekule ja politseikoostööle, tunnustan Europoli suurt tähtsust turvalisema Euroopa loomisel ja kuritegevuse vältimisel kogu Euroopas koos vajadusega, et seda eri tasanditel kindlustataks, kaasa arvatud neil, mis siin praegu arutlusel on.

Ent põhiküsimus, mille üle siin täna arutletakse, on see, kas parlament peaks vähem kui nädal enne Lissaboni lepingu jõustumist loobuma oma uutest institutsioonilistest õigustest, mis on seotud kuritegevuse vältimisega ja politseikoostööga, ning seega kaotama ära võimaluse mängida rolli otsustamisprotsessis kõigi nende teemade üle vastavalt kaasotsustamismenetlusele.

Minu arvates ei ole see õige suund. Parlament peab nendes küsimustes omastama täielikult oma uued volitused. Seega hääletan selle raporti poolt ja palun, et nõukogu ei võtaks algatust ametlikult vahetult enne Lissaboni lepingu jõustumist vastu.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik (EUCPN) loodi 2001. aastal vajaduse tõttu luua meetmeid ja vahetada tegevusi kuritegevuse vältimiseks ning ka kuritegevuse ennetamise eest vastutavate riiklike võimude võrgustiku tugevdamiseks.

Seitse aastat hiljem, EUCPNi välise hindamise järel, leiti, et asutuse töös on arenguks palju ruumi.

Kuritegevuse ennetamise eri aspektide arendamine on Euroopa Liidu tasandil väga tähtis, sest see toetab riiklike ja kohalike kuritegevuse intsidentide ennetamist ja võitlust nende vastu.

Arvestades selles raportis käsitletud teemade tundlikku iseloomu, nõustun otsusega paluda nõukogult kaasotsustamismenetluse kohaselt uut ettepanekut vastavalt Lissaboni lepingule.

– Raport: Timothy Kirkhope (A7-0071/2009)

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi liikmena, kes on alati pööranud erilist tähelepanu kuritegevuse vältimisega seotud teemadele, julgeolekule ja politseikoostööle, tunnustan Europoli suurt tähtsust turvalisema Euroopa loomisel ja kuritegevuse vältimisel kogu Euroopas koos vajadusega, et seda eri tasanditel kindlustataks, kaasa arvatud neil, mis siin praegu arutlusel on.

Ent põhiküsimus, mille üle siin täna arutletakse, on see, kas parlament peaks vähem kui nädal enne Lissaboni lepingu jõustumist loobuma oma uutest institutsioonilistest õigustest, mis on seotud kuritegevuse vältimisega ja politseikoostööga, ning seega kaotama ära võimaluse mängida rolli otsustamisprotsessis kõigi nende teemade üle vastavalt kaasotsustamismenetlusele.

Minu arvates ei ole see õige suund. Parlament peab nendes küsimustes omastama täielikult oma uued volitused. Seda arvestades hääletangi selle raporti poolt ning palun, et Rootsi Kuningriik ja Hispaania Kuningriik oma algatuse tagasi võtaksid.

Europoli pakett (Timothy Kirkhope (A7-0065/2009), Sophia in 't Veld (A7-0064/2009), Jan Philipp Albrecht (A7-0069/2009), Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A7-0068/2009), Sofia Alfano (A7-0072/2009), Timothy Kirkhope (A7-0071/2009))

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Hääletasin in 't Veldi raporti ning Kirkhope'i, Albrechti ja Díaz de Mera García Consuegra raportite poolt, milles käsitletakse Europoli puudutavate meetmete paketti, ning Alfano raporti poolt, milles käsitletakse Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustikku, kutsudes üles nõukogu neid teemasid käsitlevate ettepanekute tagasilükkamisele. Ettepanekute tagasilükkamise eesmärk oli kaitsta Euroopa Parlamendi õigusi selliste tundlike teemade osas nagu politsei- ja kohtukoostöö kriminaalasjades. Euroopa Parlamendil on palutud esitada oma otsus nende väga tundlike teemade üle eriti lühikese aja jooksul. Ent miski ei õigusta sellist kiiruga tegutsemist, kui just pärast 1. detsembrist kolmanda samba kohaselt läbiviidud toimingud ei aegu ega saa tavalise n-õ juriidilise menetluse kohaselt uue toiminguga teemaks. Lükame need ettepanekud tagasi, et saata nõukogule tugev sõnum, et me ei ole rahul Euroopa Parlamendi liikmete avaldatava survega ning ilmse sooviga vältida uusi toiminguid Euroopa Parlamendi hõlmamiseks õigusloomega seotud arutellu.

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – Vastavalt kodanike õiguste komisjoni soovitusel hääletasin otsuse eelnõu vastu. Kui Lissaboni leping on kohe jõustumas, tuleb selles valdkonnas otsused vastu võtta vastavalt uutele juriidilistele menetlustele.

Jörg Leichtfried (S&D), kirjalikult. – (DE) Hääletan EUROPOLI paketi vastuvõtmise vastu. Hääletasin kogu paketi tagasilükkamise poolt, kuna minu arvates oleks skandaalne, kui komisjon ja nõukogu üritaks paketti ikkagi enne Lissaboni lepingu jõustumist läbi suruda.

– Raport: Vital Moreira (A7-0060/2009)

David Casa (PPE), kirjalikult. – Gruusias on toimunud uskumatu langus, eriti pärast 2008. aasta konflikti Venemaaga. Komisjon on muu hulgas ka Gruusia strateegilise tähtsuse tõttu välja pakkunud Gruusiale makromajandusliku finantsabi andmise. Kuigi nõustun, et parlament vajab teema kohta rohkem teavet, otsustasin raportööri soovitusel toetada ja seega raporti poolt hääletada.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Oleme alati toetanud Euroopa Liidu vajadust anda solidaarsusabi riikidele, mis seda vajavad, ning väitnud, et see abi tuleb suunata projektidele, mis riigi inimesi tõesti huvitavad.

Ent Euroopa Liidu antud n-õ abil näib solidaarsusega vähe pistmist olevat. Suure raha, kas siis majandusliku või finantsilise, ja suurte võimude huvid lükkavad solidaarsuse huvid alati kõrvale.

Seda ka Gruusiale antava abi puhul, mille üle just hääletasime. Rahaline abi on peamiselt suunatud Rahvusvahelise Valuutafondi tehtud soovitude rahastamisele ning selle struktuurilise reguleerimise poliitikale ehk nõudmisele samade neoliberaalsete poliitikate kohta, mis praeguse majandus- ja rahanduskriisi kaasa tõid.

Need samad põhjused on ka meie ülejäänud raportite üle hääletamisest hoidumise taga. Lisaks sellele ei ole mingit tagatist, et otsustatud rahaline abi ei lähe, kuigi küll kaudselt, Gruusia taasrelvastamiseks pärast Gruusia sõdurite rünnakut Lõuna-Osseetia ja Abhaasia provintside inimeste vastu, mis viis sõjani Venemaaga.

Me ei saaks andestada otsust, mis võiks viia suurema militariseerimiseni Kaukaasia piirkonna riikide vahel, mille energia, jõukus ja geostrateegiline väärtus on Euroopa Liidule ja selle monopolidele tähtis.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), kirjalikult. – (PL) Vene Föderatsiooni väed ründasid 2008. aastal jõhkralt Gruusiat ning lisaks suurtele kahjudele ja ka arvukatele surmajuhtudele on Gruusia talunud ka oma majandusolukorra märkimisväärtset halvenemist. Euroopa Liit ei saa Gruusia majandusprobleemide suhtes ükskõikseks jääda ning peaks olema valmis andma Gruusiale spetsiaalset makromajanduslikku finantsabi, et võimaldada riiki pärast eelmise aasta Venemaa sissetungi uuesti üles ehitada. Brüsselist antav rahaline abi aitab Gruusial võidelda ka maailma majandus- ja rahanduskriisi mõjudega. Võttes arvesse ülaltoodud tingimusi ja ka Gruusia strateegilist tähtsust Euroopa Liidu jaoks Euroopa naabruspoliitikas ning värskest loodud idapartnerluses, kiitsin heaks resolutsiooni nõukogu otsuse kohta, mis määrab Gruusiale makromajandusliku finantsabi.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Makromajandusliku finantsabi programm on väga tähtis nende Euroopa riikide rahandusliku stabiilsuse parandamiseks, mis on hiljuti üle elanud relvastatud konfliktid, millega kaasa tulnud muudatused jätsid nad rahalistesse raskustesse nii eelarvedefitsiidi kui ka maksebilansi osas.

See abi on nende riikide ülesehitamise protsessis väga tähtis tingimusel, et seda teostatakse rahulikult, mis on võimalik ainult rahvusvahelise abiga. See abi tagab ka selle, et need ebastabiilsed piirkonnad ei ohusta Euroopa julgeolekut ega rahu, eriti selliste kriisidega kaasnevate põgenike ja ümberasustatud isikutega.

Niimoodi peab Euroopa Liit olema solidaarsuse piirkond, kombineerides Gruusiale antava abi ülalmainitud vastavate aspektidega.

– Raport: Vital Moreira (A7-0059/2009)

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Makromajandusliku finantsabi programm on väga vajalik ka nende Euroopa riikide rahalise stabiilsuse parandamiseks, mis hiljutisse ülemaailmsesse kriisi hõlmatud olid ja kannatasid ka peamiste kaubanduspartnerite kriisi tagajärjel, eriti Venemaa puhul Armeenias. Rahanduslikud tasakaalustamatused tulenevad eelarveid ja maksebilansse ümbritsevatest probleemidest.

See abi on tähtis, kui Armeenias tahab kriisile järjepidevamalt vastu astuda ning vältida sotsiaalset ebastabiilsust, mis võib kaasa tuua massilise väljarände, põhjustades Euroopas probleeme.

Niimoodi peab Euroopa Liit olema solidaarsuse piirkonnaks, kombineerides Gruusiale antava abi ülalmainitud vastavate aspektidega.

– Raport: Miloslav Ransdorf (A7-0061/2009)

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Serbia puhul on makromajandusliku finantsabi programm väga tähtis riigi rahandusliku stabiilsuse suurendamiseks, sest lisaks ülemaailmsele kriisile on Serbia üle elanud ka relvakonflikti, mille mõju on ikka veel tuntav.

See abi on tähtis vahend Serbia finantsstabiilsuse tagamiseks ning kogu Balkani piirkonna olukorra stabiliseerimise ühtlustamiseks. Serbia ja selle majandus mängivad piirkondliku integratsiooni protsessis väga suurt rolli ning selle osalemine Euroopa integratsioonis on samuti väga tähtis.

Niimoodi peab Euroopa Liit olema solidaarsuse piirkonnaks, kombineerides Serbiale antava abi ülalmainitud vastavate aspektidega.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Järgmise aasta jooksul planeeritakse anda Serbiale laenu vormis makromajanduslikku finantsabi summas 200 miljonit eurot. See raha peaks toetama riigi majanduslikku stabiliseerimist, rahastama selle väliseid maksebilansi vajadusi ja aitama hakkama saada ülemaailmse majandus- ja rahanduskriisi tagajärgedega. Minu arvates on Serbiale antav makromajanduslik finantsabi, mis praeguses majanduskriisis riigi majandusliku stabiliseerimise programme toetab, tähtis vahend stabiliseerimise edendamiseks kogu Balkani piirkonnas. Serbia ja selle majandus mängivad piirkondlikus integratsioonis põhirolli ning Serbia osalus Euroopa integratsioonis on samamoodi väga tähtis. Nendel põhjustel hääletasin Miloslav Ransdorfi raporti poolt ja seega ka Serbiale makromajandusliku finantsabi andmise poolt.

– Raport: Iuliu Winkler (A7-0067/2009)

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Makromajandusliku finantsabi programm on väga tähtis Bosnia ja Hertsegoviina finantsstabiilsuse parandamiseks ja riigi majandusele negatiivset mõju avaldava globaalse kriisiga võitlemiseks. See abi peegeldub riigi majanduse parendamises eelarvepuudujäägi ja maksebilansi osas.

Bosnia asub samuti tundlikus piirkonnas, nii et selle majanduslik ja rahanduslik stabiilsus on eriti tähtis, kuna aitab kaasa suurema stabiilsuse toomisele kogu Balkani piirkonda.

Niimoodi peab Euroopa Liit olema solidaarsuse piirkonnaks, kombineerides Bosniale antava abi ülalmainitud vastavate aspektidega.

– Makromajanduslik finantsabi

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Me ei aktsepteeri seda, et Euroopa laenule ja toetustele määratakse Rahvusvahelise Valuutafondi kehtestatud piirangud. Hääletame selle vastu, et makromajanduslik finantsabi täna Euroopa Parlamendile esitatakse. Te ju näete, millised tingimused sellega seotud on: võimatud tähtajad, teabe puudumine... Ükskõik, kuidas seda ka vaatate, eirab see demokraatlikke nõudmisi, mis Euroopa Liitu iseloomustama peaksid.

Sellegipoolest toetame ikkagi Serbia, Bosnia ja Hertsegoviina, Armeenias ja Gruusias inimesi. Me ei taha, et nad peaksid praegusest veel rohkem kannatama selle iganenud ja ohtliku neoliberaalse süsteemi tõttu, mida Rahvusvaheline Valuutafond jäädvustada üritab.

– Raport: Udo Bullmann (A7-0055/2009)

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Minu arvates on see raport nõukogu direktiivi eelnõu kohta, mille eesmärk on muuda ühist käibemaksusüsteemi, viis lihtsama ja ühtlasema süsteemi saavutamiseks. Tegelikult, kombineerides teatud aspektid seoses käibemaksuga maagaasi, elektri ja kütte või jahutusega varustamiselt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 171 kooskõlas loodud ühisettevõtete maksustamisega, Euroopa Liidu laienemise teatud tagajärgede tuvastamisega ning tingimustega õiguseks arvata maha sisendkäibemaks, liigume käibemaksu kohaldamises suurema tõhususe suunas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Nõukogu ettepaneku eesmärk on selgitada teatud teemasid, mis on seotud gaasi- ja elektritarne impordi ja maksustamiskohaga, et hõlmata Bulgaaria ja Rumeenia Euroopa Liiduga liitumise jaoks kokku lepitud muudatuse ettepanekud direktiivi ulatusse, ning selgitada ja rõhutada elementaarset õigusnormi käibemaksu maha arvata, mis sätestab, et see õigus tekib vaid siis, kui kaup ja teenuseid kasutab maksukohustuslane omaenda äri vajadusteks.

Ent täna vastu võetud tekst ei vasta riiklike turgude teatud konkreetsetele funktsioonidele, nagu butaani ja propaangaasi kasutamisele. Portugalis, nagu ka teistes Euroopa riikides, kus kodanikel on väike sissetulek ja kelle suhteliselt hiljutine kaasamine Euroopa maagaasivõrkudesse on äärmiselt kallis, on butaani ja propaangaasi kasutamine majapidamistes ja mikro- ning väikeettevõtetes vältimatu reaalsus.

Lisaks sellele on reeglina inimesed, kes sellist energia liiki kasutavad, kõige enam puudust kannatavad, mis tähendab, et käibemaksudirektiiv diskrimineerib pigem seda gruppi kui suurema sissetulekuga inimesi.

Peale selle näivad raporti muudatused piiravat liikmesriigi tegutsemisvõimalusi.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma ei hääletanud Bullmanni raporti üle. Kuigi usun, et nõukogul on kohustus kuulata ära parlamendi kui Euroopa Liidu ainsa otseselt valitud asutuse arvamus, ei arva ma, et käibemaksusüsteemid tuleks ühtlustada. Subsidiiaarsuse põhimõtte kohaselt oleks maksustamine parem jätta Euroopa riikide endi hooleks.

– Raport: Anna Rosbach (A7-0051/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin raporti poolt, mis käsitleb Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitset seoses süsinikdioksiidivõogude säilitamisega geoloogilistes formatsioonides, kuna usun, et regulatiivse raamistiku ja suuniste olemasolu süsinikdioksiidivõogude säilitamise kohta geoloogilistes formatsioonides aitab kaasa merepiirkonna kaitsele nii lühi- kui ka pikaajalises perspektiivis, tingimustel, et eesmärk on süsinikdioksiidi nendes formatsioonides alaliselt säilitada, ning et see ei avalda merekeskkonnale, inimeste tervisele ja teistele Euroopa merepiirkondade seaduslikele kasutustele, eriti Portugalis ja Assooridel, olulist negatiivset mõju.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Rosbachi raporti poolt ettepaneku üle võtta vastu nõukogu otsus, milles käsitletakse seoses süsinikdioksiidivõogude säilitamisega geoloogilistes formatsioonides Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni (OSPARi konventsioon) II ja III lisas tehtavate muudatuste heakskiitmist ühenduse nimel. Sellegipoolest on tähtis tagada, et süsinikdioksiidi geoloogilise kogumise ja säilitamise tehnoloogiat, mida on vähe katsetatud, rakendataks vastavalt kõige karmimatele ohutusstandarditele, nagu on sätestatud sellekohases direktiivis.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist on peetud võimalikuks lahenduseks selle gaasi antropogeense kontsentratsiooni atmosfääris suurenemise mõju leevendamisel. Sellegipoolest tekitab see lahendus mitmeid küsimusi tulevase rakendamise kohta, eriti arvestades seda, et vajaliku tehnoloogia areng on veel alles algusetapis, see saab ilmselt kallis olema ning sellega on seotud võimalikud riskid. Selle teema osas tehtud uuringud on järgimist väärt, arvestades, et mõned siamaani saavutatud tulemused on positiivsed.

Tuleb aga ära märkida, et seda võimalust käsitlevate uuringute järgimine või selle võimalik rakendamine tulevikus ei tohi mingil juhul kompromiteerida energiaparadigma vajalikku muutmist, mille eesmärk on vähendada oluliselt praegust sõltuvust fossiilkütustest. Teisest küljest tuleb põhjalikult uurida nii säilitamisel

kasutatavate tehnoloogiate keskkonnamõjusid kui ka ohutust. Heakskiidetud resolutsioon tagab, et seda tehakse, ning seetõttu hääletasimegi selle poolt.

Ian Hudgton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin Rosbachi raporti poolt. Süsiniku kogumine ja säilitamine võib oluliselt kaasa aidata pingutustele, mis on suunatud globaalse soojenemise vältimiseks, ning minu enda riik, Šotimaa, mängib vajaliku tehnoloogia arendamises tähtsat rolli. See muudatusettepanek OSPARI konventsioonile tähendab, et Euroopa Liit ja Šotimaa saavad selles valdkonnas ohjad enda kätte võtta.

– Raport: Geringer de Oedenberg (A7-0058/2009)

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Pean tunnistama, et õppisin midagi nendest Geringer de Oedenbergi kahest raportist: õppisin, et need riigid, kes otsustasid mitte osaleda tsiviilüksimustega seotud kohtukoostöös, olid sellegipoolest ikkagi kaotanud oma suveräänsuse.

Tõepoolest, Taani, mis suutis endale välja rääkida vabastuse, ent üritas suveräänse riigina sõlmida ühendusega ka lepingu, et osaleda selle koostöö teatud aspektides, on nüüd kohustatud küsima komisjoni luba, et sõlmida teistega taolisi uusi rahvusvahelisi kokkuleppeid. Ehk teiste sõnadega, see on kaotanud oma õiguse teha ühes oma välissuhete valdkonnas täiesti iseseisvaid otsuseid.

Kuigi intellektuaalsest vaatenurgast saan aru, et nii ühenduse sees kui ka väljaspool seda on tarvis järjepidevust, et seda koostööd luua, on mul rohkem raskusi aktsepteerimisega, et komisjon vastutab ainult nende rahvusvaheliste lepingute eest, et see reguleerib isegi kas või osaliselt liikmesriigi võimet lepingut sõlmida, seda enam, et Euroopa seadus valitseb kõigi teiste üle.

Hääletasime nende raportite poolt vaid seetõttu, et ei ole ühtegi põhjust takistada Taanit sõlmimast lepinguid, mida see sõlmida soovib, ning praegustes tingimustes on vähe võimalusi teistmoodi tegutsemiseks.

– Raport: Carmen Fraga Estévez (A7-0046/2009)

Ian Hudgton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin selle raporti poolt, mis on seotud muudatustega varude taastamise kava Põhja-Atlandi Kalastusorganisatsiooni raames. Rahvusvahelised kalastusorganisatsioonid on globaalsete mereressursside haldamisel väga vajalikud. Mul on aga kahju, et see on Euroopa Liit, kes meie Põhja-Atlandi naabritega läbi räägib. Kuigi Lissaboni lepingus on see põhimõte nüüd sätestatud, arvan siiski, et on ruumi selleks, et kalanduse juhtimine antaks tagasi kalandusriikidele ja merepiirkondadele.

– Raport: Dieter-Lebrecht Koch (A7-0053/2009)

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Mis puutub eriti raudteekaubaveosse ja pikamaatransporti, siis viimase paari aasta jooksul on asjad veidi paremuse poole liikunud. Ent selles ei tohi ka reisijaid maha jätta. Rahvusvaheliste raudteeteenustega viivitamise eest kompensatsiooni maksmise eeskirjadest ei piisa. Peame tagama, et globaliseerumise hoos ei jäetaks transporti täielikult kõrvale, nii et terved piirkonnad teenusest ilma jäävad.

Samamoodi peame tagama, et siimaani erastamisele pandud petlik rõhk ei vii Ühendkuningriigi sarnaste suurte viivitusteni ja ohutusvigadeni. Piiriüleses raudteeliikluses on tähtis ületada takistused ja tehnilised raskused, ja seda mitte ainult keskkonnamärgidel. Seetõttu hääletasingi selle raporti poolt.

– Raport: Diana Wallis (A7-0062/2009)

Miroslav Mikolášik (PPE), kirjalikult. – (SK) Kiidan heaks ühenduse otsuse allkirjastada 23. novembri 2007. aasta Haagi protokoll ülalpidamiskohustuste suhtes kohaldatava õiguse kohta, sest see protokoll toob kaasa kauaoodatud ja vajaliku selgituse kohalduvat seadust määratlevate eeskirjade kohta, mida täiendab 23. novembri Haagi konventsiooni laste ja teiste pereliikmete elatise rahvusvahelise sissenõudmise kohta.

Eeskirjade ühtlustamine annab õiguskindluse isikutele, kellel on õigus elatisele, ning võimaluse tegutseda ilma eri õigussüsteemidele allumata. Tänu erireeglitele piirab see ka ülalpidamiskohustuse vältimist, kus õigustatud isikud ei saa tagada ülalpidamist selle riigi seaduse põhjal, kus nad tavaliselt viibivad. Võimalus keelduda rakendamast protokollil alusel loodud õigust piirneb ainult juhtudega, mil mõju oleks selgelt vastupidine vastava kohtu riigi avalikule korrale. Samuti tahaksin väljendada sügavat kahetsust, et Ühendkuningriik ei osale nõukogu otsuses selle üle, et ühendus protokollil allkirjastaks.

– Raport: Tadeusz Zwiefka (A7-0054/2009)

Sabine Lösing (GUE/NGL), kirjalikult. – 9. novembril 2009 hääletati raporti üle, milles käsitletakse Tobias Pflügeri puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotlust (A7-0054/2009) ning see võeti Euroopa Parlamendi õiguskomisjonis (JURI) vastu.

See raport põhineb ebatäpsetel faktidel.

Põhipunkt on see, et raportis tsiteeritakse esimeses astmes tehtud otsust, mis on tühistatud. Otsus ei kehti, kuna Müncheni piirkonnakohus jättis 21. juulil 2009 teises ja lõplikus astmes rahuldamata hagi Tobias Pflügeri vastu. Süüdimõistmist ei toimunud. Sellel põhjusel on kõik etteheited kehtetud.

On poliitiliselt vastuvõetamatu, et selle valesid fakte sisaldava raporti üle täna täiskogul hääletati (24. novembril 2009).

Oleme üritanud seda puudulikku ja seetõttu ebatäpset raportit päevakavast eemaldada, ent kahjuks edutult.

Selline Euroopa Parlamendi menetlus jätab mulje, et toetatakse poliitiliselt aktiivsete isikute tagakiusamist, antud juhul siis Müncheni II riigiprokuratuur Euroopa Parlamendi endise liikme vastu.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – 9. novembril 2009 hääletati raporti üle, milles käsitletakse Tobias Pflügeri puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotlust (A7-0054/2009) ning see võeti Euroopa Parlamendi õiguskomisjonis (JURI) vastu.

See raport põhineb ebatäpsetel faktidel.

Põhipunkt on see, et raportis tsiteeritakse esimeses astmes tehtud otsust, mis on tühistatud. Otsus ei kehti, kuna Müncheni piirkonnakohus jättis 21. juulil 2009 teises ja lõplikus astmes hagi Tobias Pflügeri vastu rahuldamata. Süüdimõistmist ei toimunud. Sellel põhjusel on kõik etteheited kehtetud.

On poliitiliselt vastuvõetamatu, et selle valesid fakte sisaldava raporti üle täna täiskogul hääletati (24. novembril 2009).

Oleme üritanud seda puudulikku ja seetõttu ebatäpset raportit päevakavast eemaldada, ent kahjuks edutult.

Selline Euroopa Parlamendi menetlus jätab mulje, et toetatakse poliitiliselt aktiivsete isikute tagakiusamist, antud juhul siis Müncheni II riigiprokuratuur Euroopa Parlamendi endise liikme vastu.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – 9. novembril 2009 hääletati raporti üle, milles käsitletakse Tobias Pflügeri puutumatus ja eesõiguste kaitsmise taotlust (A7-0054/2009) ning see võeti Euroopa Parlamendi õiguskomisjonis (JURI) vastu. See raport põhineb ebatäpsetel faktidel. Põhipunkt on see, et raportis tsiteeritakse esimeses astmes tehtud otsust, mis vahepeal tühistatud on. Otsus ei kehti, kuna Müncheni piirkonnakohus jättis 21. juulil 2009 teises ja lõplikus astmes rahuldamata hagi Tobias Pflügeri vastu. Süüdimõistmist ei toimunud. Sellel põhjusel on kõik etteheited kehtetud. On poliitiliselt vastuvõetamatu, et selle valesid fakte sisaldava raporti üle täna täiskogul hääletati (24. novembril 2009). Oleme üritanud seda puudulikku ja seetõttu ebatäpset raportit päevakavast eemaldada, ent kahjuks edutult. Selline Euroopa Parlamendi menetlus jätab mulje, et toetatakse poliitiliselt aktiivsete isikute tagakiusamist, antud juhul siis Müncheni II riigiprokuratuur Euroopa Parlamendi endise liikme vastu.

– Raport: József Szájer (A7-0036/2009)

Peter Skinner (S&D), kirjalikult. – Pean parlamendi rolli tõhusaks vaid siis, kui see suudab õigusaktide mõju toetada. Selles kontekstis võimaldab n-ö kontrolliga regulatiivmenetlusega eeskirja kohaldamine seadusesse sissetoodavate ettepanekute eelnevat kaalumist. See raport annab parlamendi rollile nüansse juurde ja suurendab meie võimet reguleerida ja jälgida õigusaktide rakendamist liikmesriikides.

6. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 12.30 ja jätkus kell 15.10)

ISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK*president***7. Eelmise istungi protokollkiinnitamine (vt protokoll)****8. Komisjoni presidendi infotund**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni presidendi infotund.

Vabad küsimused

Joseph Daul, fraktsiooni PPE nimel. – (FR) Austatud president! Kas Euroopat ootab sellel talvel ees uus gaasikriis? Pidagem meeles konflikti Venemaa ja Ukraina vahel, milles kannatasid miljonid eurooplased. Kiidan heaks 19. novembril Jaltas saavutatud kokkuleppe. Ent teame, et Ukrainal oli eelmisel kuul suuri raskusi Venemaale oma gaasiarve tasumisega. Teame ka seda, et poliitiline kontekst on eriti keeruline Jaanuaris, kui korraldatakse presidendivalimisi.

Milliseid ennetavaid meetmeid saaks komisjon välja pakkuda ja Euroopa tasandil rakendada, et kaitsta meie kaaskodanikke võimaliku uue kriisi mõjude eest, ning milline õppetund on saadud 2009. aasta talvest?

Kas 16. novembril Euroopa Liidu ja Venemaa vahel saavutatud kokkulepe varajase hoiatussüsteemi kohta ning määruse eelnõu gaasi tarnekindluse kohta, mille ma heaks kiidan, on piisav?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Lugupeetud president, Joseph Daul! Tänan teid teie küsimuse eest! Nagu teie, soovin ka mina vältida eelmise aasta kriisi kordumist.

Oleme teinud tihedat koostööd – olen ise väga palju tööd teinud – president Juštšenko, peaminister Tšomošenko ja Vene ametivõimudega ning ka rahvusvaheliste finantsasutustega, et Ukrainat toetada.

Mida veel teha saaks?

Lühiajalises plaanis peaks eelmisel nädalal Venemaaga kokkulepitud varajane hoiatussüsteem meil aitama õigeaegselt probleeme tuvastada. Tegelikult võin teile öelda, et selle Venemaaga peetud tippkohtumise ajal, kus ka president Medvedev kohal viibis, valitses suurepärane atmosfäär, hulga parem kui tavaliselt.

Teeme gaasi säilitamisel koostööd ka gaasi koordineerimisrühmaga – rühmaga, mis hõlmab liikmesriike ja tööstust. Jätkame tööd ka rahvusvaheliste finantsasutustega Ukraina gaasisektori reformimise ja uuendamise osas. Ent nagu te ütlesite, ei ole olukord Ukrainaga lihtne. Igal juhul olen järgmisel nädalal koos nõukogu eesistuja Fredrik Reinfeldtiga Kiievis, et näidata veel kord tähtsust, mida Ukrainas selle sektori reformimisele omistame.

Martin Schulz, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Tahaksin teilt küsida, kas teil oli minevikus mingeid raskusi Bulgaaria valitsusega, mille koosseisus oli Sergei Stanišev, või riigi välisministri Ivailo Kalfiniga? Kas teil oli põhjust kahelda Sergei Staniševi või Ivailo Kalfini demokraatlikus legitiimsuses või nende lojaalsuses Euroopa Liidu asutuste vastu?

Kui ei, siis mida arvate praeguse Bulgaaria peaministri Boiko Borisovi teadaannetest, kes on öelnud, et Bulgaaria sotsialistlik partei tuleb ära keelata? Boiko Borisov on öelnud, et nad – ehk siis Bulgaaria sotsialistliku partei kongressi delegaadid – on kamp häbituid bandiite.

Kolmandaks, sel nädalal tegi Boiko Borisov avalduse, öeldes, et kõik, kes Bulgaarias sotsialiste vihkavad, peavad nendega ühinema. Mida arvate sellisest Euroopa Nõukogu liikme seisukohast?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Tänan teid teie küsimuse eest, Martin Schulz! Ent te mõistate, et pean end tagasi hoidma, kui kommenteeritakse eri riigipeade või valitsusjuhtide sõnavõtte nende riikliku poliitika kontekstis. Ei ole minu asi siin praegu sellesse riigisisesse arutellu sekkuda.

Mida mul ongi öelda? Teie küsimusele konkreetselt vastates ütlen, et minu suhet Bulgaaria valitsusega, kui Sergei Stanišev oli peaminister, iseloomustas alati väga lojaalne koostöö. Võin siin ka öelda seda, mida talle isiklikult ütlesin, et Sergei Stanišev on alati olnud väga lojaalne partner komisjonile ja kõigile asutustele, mis on seotud Euroopa projekti edendamisega. Ma ei unusta tema ustavat koostööd ja pühendumust Euroopale, kuigi ta ei ole enam ametikohal.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Ma mõistan, et te ei taha Bulgaaria riigisisesse poliitikasse sekkuda. Saan sellest seisukohast aru. Kas võin teie vastust tõlgendada nii, et usute, et ei ole vajadust ära keelata Sergei Staniševi parteid – Bulgaaria sotsialistliku partei esimehe parteid, keda tema tehtud töö eest väga kiitsite?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Martin Schulz, loomulikult usun, et kõigil demokraatlikel parteidel on oma koht demokraatlikes riikides. Kuna Bulgaaria on, nagu me kõik teame, demokraatlik riik, on kõigil selle demokraatlikel parteidel demokraatlikus süsteemis oma koht.

See kehtib kõigile Bulgaaria parteidele, mis loomulikult meie ühenduse eeskirjadest kinni peavad.

Guy Verhofstadt, fraktsiooni ALDE nimel. – (FR) Austatud president! Küsin küsimuse komisjoni struktuuri kohta, mis on normaalne, arvestades, et väga varsti on meil uus komisjon.

Esiteks on mul mõned kartused tõsiasja osas, et keskkonnaportfell jagatakse kolmeks osaks: kliimamuutus, energia ja keskkond. Mul on selles suhtes mõned kartused, ja seda tahangi öelda.

Ent kõige tähtsam küsimus, mille teile esitada tahan, puudutab põhiõigusi ja võitlust diskrimineerimise vastu. Minu meelest lepiti kokku, et selle teema eest hakkab vastutama volinik. Nüüd on vaja tagada, et meil ei oleks n-ö siseküsimuste portfelli, mis ühendab endas varjupaiga- ja sisserändeküsimused, kuna varjupaik ja sisseränne oleks siis julgeoleku, mitte siseasjade küsimused.

José Manuel Barrot tegi ettepaneku luua kolm volinikukohta: põhiõiguste, siseküsimuste ja julgeoleku jaoks, ning varjupaik ja sisseränne oleks eraldi. Minu küsimus on lihtne: mis te sellest teemast arvate?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Esiteks, seoses kliimamuutuse küsimusega või pigem n-ö kliimamuutuse valdkonna tegevuse portfelliga näen seda vastutust väga tähtsana. See on horisontaalne vastutus, mõõde, mis tuleb ühendada kõigisse liidu poliitikatesse. Kliimamuutuste volinik vastutab Kopenhaagenis tehtud töö järeltegevuste eest koos kõigega, mida see sise- ja välitegevuse osas tähendab.

Seoses justiits- ja siseasjade portfelliga, jah, olen otsustanud ka selle poolitada. Üks portfell pühendatakse justiitsküsimustele ja põhiõigustele ning teine siseküsimustele. Lisaks sellele on see jaotus tavaline paljudes meie liikmesriikides, kus on olemas justiitsminister ja siseminister.

Loomulikult tahan täpset definitsiooni vastavate volinikega arutada, ent võin teile juba öelda, et tahan, et justiitsküsimuste ja põhiõiguste eest vastutav volinik pööraks erilist tähelepanu takistustele, millega Euroopa kodanikud oma õigusi rakendades silmitsi seisavad.

Daniel Cohn-Bendit, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Austatud president! Tahaksin jätkata üsnagi samal teemal, millest Guy Verhofstadt rääkis, sest komisjon on praegu koostamisel.

Loeme ja kuuleme jutte, mis on üsnagi ohtlikud. Mis te arvate, kas see olete teie, komisjoni president – olete presidendiks valitud ja kinnitatud –, kes komisjoni korraldab ja määrab volinike pädevusalad, või teevad seda liidu riigid ja suured riigid, mis teile kindla seisukoha peale suruvad või muul moel kehtestavad?

Minu meelest on vastuvõetamatu – aga võib-olla ma eksin – lugeda ajalehtedest, et Prantsusmaa tahab seda, Ühendkuningriik teist ja Angela Merkel kolmandat. Nicolas Sarkozy ja Angela Merkel määrasid teid. Neil ei ole enam midagi öelda – peate ise oma komisjoni looma!

Kas niimoodi näetegi komisjoni presidendi rolli, või näete seda mingit muud moodi, pigem nii, nagu Angela Merkel ja Nicolas Sarkozy seda näevad?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) See, kuidas mina asju näen, on väga lihtne: näen Lissaboni lepingust ja ka praegusest lepingust kinnipidamist. Alates 1. detsembrist sätestab Lissaboni leping väga selgelt – mul on siin ingliskeelne versioon, konkreetsemalt artikkel 17 –, et komisjoni president on see, kes otsustab komisjoni sisemise korralduse eest, ning seda ma loomulikult teha kavatsengi, ka seoses portfellide jaotamisega.

Tehkem selgeks, et alati on mingi surve, nagu te teate! Meile kõigile esitatakse nõudmisi. Ent mina olen see, kes lõpuks komisjoni koostamise eest vastutuse võtab, ning usun, et komisjon saab kasu ka üsna tugevast toetusest Euroopa Parlamendis.

Olen suhteliselt tugeva üksmeele saavutamiseks palju vaeva näinud. Lisaks sellele on mul täna teile mõnede tänusõnade juurde ka mõned head uudised: järgmisesse komisjoni koosseisu hakkab kuuluma üheksa naist, nii et üks rohkem kui praegu. Nädal aega tagasi oli ainult kolm potentsiaalset naissoost kandidaati. Paljud teist on aidanud mul liikmesriikidele rõhutada seda, kui tähtis on rohkem naiskandidaate seada. See on

praktiline näide, mis näitab minu pühendumust sellise kolleegiumi moodustamisele, mis teie parlamendi toest kasu võib saada.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) José Manuel Barroso, kuna räägite komisjonist ja naistest, kas te ei arva, et komisjoni presidendil oleks pikas perspektiivis lihtsam, kui iga riik esitaks talle kaks volinikku, kaks kandidaati: mehe ja naise?

Niimoodi saaksite moodustada tasakaalus oleva komisjoni, mitte üheksa naisega, vaid nii, et pooled on naised ja pooled mehed.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Teil on täiesti õigus! Tahaksin väga seda saavutada. Kahjuks ei ole seda lepingus sätestatud.

Nõustun teie kaasp Parlamendiliikme Guy Verhofstadtiga.

Tõsine küsimus on aga selles, et seda kohustust ei ole lepingus sätestatud. Nagu te teate, avaldasin ma isegi kirja, milles kutsusin liikmesriike üles mind selle soolise tasakaalu teema osas aitama. Ideaalis oleks meil komisjon, mis on veelgi paremas tasakaalus.

Igatahes olen rahul olukorraga, mille lõpuks saavutasime, ning tahan tänada kõiki parlamendis, kes mind selles ülesandes aidanud on.

Michał Tomasz Kamiński, fraktsiooni ECR nimel. – (PL) José Manuel Barroso! Tahaksin teid südamest tänada, et täna siin meiega olete, ning tahaksin alustada, öeldes, et tundub, et peaksime rohkem julgustama oma kaasp Parlamendiliikmeid koos teiega nendes aruteludes osalema, sest mõned parlamendiliikmed on rohkem huvitatud muudest Strasbourgi atraktsioonidest kui võimalusest teiega kohtuda.

Minu küsimus puudutab Lissaboni strateegia eesmärke ning see strateegia on Euroopa konservatiividele ja reformistidele alati väga tähtis olnud. See kehtib eriti selle puhul, mida te hiljuti ütlesite, kui esitlesite seda osana oma strateegiast: ühisturu uus algus. Me tõesti usume, et Euroopa vajab ühisturgu. Hiljuti vastuvõetud Lissaboni leping annab Euroopa asutustele poliitilises mõttes rohkem võimu ning mulle näib, et edeneva poliitilise integratsiooni ja majandusliku integratsiooni vahel on avanemas mingisugune lõhe. José Manuel Barroso! Tahaksin väga, et pööraksite oma uue ametiaja algusest peale tähelepanu uue turu loomise küsimusele.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Mul on Michał Tomasz Kamińskile häid uudiseid: täna võtsime siin Strasbourgis komisjoni kohtumisel vastu komisjoni töödokumendi, mis algatab konsultatsiooni selle üle, millele olen pannud nimetuse „Euroopa 2020”, Lissaboni strateegia järglane, mis on loomulikult parlamendi ja Euroopa valitsuste ja ühiskondadega vabalt konsulteerimiseks.

Töödokumendis pööratakse suurt rõhku vajadusele siseturgu süvendada, ja olen isegi palunud Mario Montil, tuntud eurooplasel, mulle saata raporti viiside kohta, kuidas saame tegeleda siseturul puuduvate lünkadega. Loodan, et enne märtsis toimuvat Euroopa Ülemkogu on valmis selle raporti esimene eelnõu, millesse muide ka nõukogu eesistujariik Hispaania väga oma panust tahab anda ja need arengud kiireloomulisemaks muuta.

Siseturu areng on üks viise, kuidas saame leida uusi kasvuvõimalusi vastamaks maailma teiste osade konkurentsi väljakutsetele.

Lothar Bisky, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DE) Minu jaoks oli erikohtumise juures meeldiv see, et oli sooline tasakaal. Tahaksime selle saavutuse eest kiitust avaldada. Samuti tahaksin lisada, et jätkame teie toetamist, kui selle soolise tasakaalu säilitamist jätkate.

Nüüd on meil Euroopa Liidus kaks uut ilustuskuju, kellega tegeleda ning kelle kohta kõik pooled on öelnud, et nad peavad oma rollidesse sisse kasvama. See on loomulikult alati nii. Räägitakse ka kergkaallastest ja raskekaallastest. Mina näen seda niimoodi: tänased kergkaallased on homsed raskekaallased ja vastupidi. Paljud, kes on ühel päeval raskekaallased, on järgmisel kergkaallased.

Sellest hoolimata peame üle saama ka tõsisest majanduskriisist. Eriti annavad just sotsiaalsed tagajärjed meile palju, millega tegeleda. Euroopas kannatavad kümned miljonid inimesed töötust, vaesust ja sotsiaalset tõrjutust. Kriisiohvrite arv on lakke tõusnud. Arengumaades on tagajärjed veelgi hullemad.

José Manuel Barroso! Kas olete koos uue komisjoniga valmis õppima radikaalsete vabaturupoliitikate kaudu tehtud valedest käikudest? Kas olete valmis esile kutsuma väga vajaliku poliitika muutmise, et seada inimesed kasumist ettepoole ja sotsiaalsed huvid konkureerivatest ettepoole?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Uues strateegias „Euroopa Liit 2020”, mille just praegu välja kuulutasin, rõhutatakse tugevalt sotsiaalseid teemasid, mida just mainisite, Lothar Bisky. Usun, et nüüd on meil sotsiaalküsimustega seoses ees kiireloomuline olukord, eriti seoses kasvava töötusega. On oht terveks aastakümneks aeglaseks kasvuks ja kõrgeks töötusetasemeks ning see kurnaks tõsiselt meie sotsiaalmudeleid ja elustandardeid. Seetõttu ongi minu arust tähtis teha tööd sotsiaalse kaasatusega seotud teemadega.

Peame ka veenduma, et meie inimesed on varustatud õigete oskustega selles uues majandusmudelis hakkamasaamiseks. Seega on üks strateegia „Euroopa Liit 2020” prioriteetseid valdkondi inimestele rohkemate võimaluste andmine. Rõhku tuleb pöörata haridusele ja oskustele, elukestvale õppele, tööliste liikuvusele, ettevõtluse ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise toetamisele, ent ka tõrjutuse ja vaesusega võitlemisele. Arvan, et meil kui Euroopa Liidul on kohustus teha võitlus tõrjutuse ja vaesuse vastu üheks meie prioriteetidest.

Rolandas Paksas, fraktsiooni EFD nimel. – (LT) Lugupeetud president! Septembris pöördusin teie poole Ignalina tuumajaama tegevuse jätkamise teemaga. Teie vastusest jäi mul mulje, et komisjon kas ei ole tegelikult olukorrast teadlik, teda ei ole teavitatud või üritab ta Euroopa Parlamendi liikmeid eemale tõrjuda.

Seega, austatud president, arvan, et teate, et ei ole ehitatud mingeid tuumakütuse hoidlaid ning kasutatud kütusevaru hoiatakse reaktoris, mis vähendab piirkonna tuumaohutust. See on esimene asi. Teiseks arvan, et teate, et asendusgeneraatorid ehitatakse alles kolme aasta pärast ja Leedul tuleb elektrist puudus. See on teine asi. Kolmandaks usun, et olete teadlik, et minu mainitud tingimused lubavad tuumaelektrijaama tegevuse jätkumist ja et ei ole õige aeg seda sulgeda.

Austatud president! Tahan küsida, kes vastutab selles piirkonnas väiksema tuumaohutuse eest ja suurema ohu eest Euroopa Liidu kodanikele?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Mis puutub Ignalina küsimusse, siis nagu te teate, on see teema, mis puudutab Leedu ühinemislepingut. Peame kinni pidama sellest ühinemislepingust, mille allkirjastasid kõik liikmesriigid, kaasa arvatud Leedu.

See, mida praegu teeme, on mitte ainult majanduslike, vaid ka ohutusaspektide vaatamine. Usun, et kõike seda võetakse meie otsuses arvesse, ja et saame Leedu võimudega tööd teha tagamaks sealse tuumaolukorra ohutuse.

Muide, minu hiljutisel kohtumisel president Medvedeviga võtsin taas teemaks energiatarne Venemaalt Leetu. Küsisin talt, miks nad ei saa Družba torujuhtme teemal rohkem koostööaltid olla. Nii et teeme oma Leedu sõprade ja ka teiste Leedu energia tarnekindluse jaoks tähtsate partneritega aktiivselt koostööd.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Komisjoni president! Opel tehaste töö jätkamise teema paneb Euroopa avalikkuse tegutsema ning see oli põhiteema ka Saksamaa föderaalvalimiste kampaanias. Juba ammu enne valimisi oli selge, et oli kavandatud müük Magna juhitava konsortsiumile, ent alles 16. oktoobril vihjas komisjon, et tal on mõned halvad eelaimdused.

Miks te ootasite, kuni Saksamaa valimised on läbi? See otsus mõjutas oluliselt Saksamaa valimistulemusi. Kuidas saate ümber lükata kahtluse, et see sõltus poliitilistest kaalutlustest, eriti arvestades, et teie lähedane suhe kantsler Merkeliga on hästi teada? Kas olete valmis avaldama oma kirjaliku ja suulise dialoogi Opel teema osas, mis toimus enne Saksamaa 27. septembri föderaalvalimisi, avalikkuse silmadele?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Võttes teie viimase küsimuse esimesena, loomulikult annan teile heameelega kogu oma kirjavahetuse kantsler Merkeliga. Pole mingit probleemi!

Sellele vaatamata korraldasime enne Saksamaa valimisi kõigi General Motorsi / Opeliga seotud riikidega kaks kohtumist ning eile korraldasime kolmanda. See oli kolmas komisjoni korraldatud ministrite kohtumine Opel teemal ning esimene pärast seda, kui General Motors otsustas Opelit mitte ära müüa.

Lisaks vahendajaks olemisele, tagades peamiselt, et kõigil huvigruppidel on sama teave, jätkab komisjon tagamist, et peetakse kinni siseturu ja riigiabi eeskirjadest. See on väga tähtis vältimaks laastavat liikmesriikide vahelist võidujooksu toetustele, mis kokkuvõttes kellelegi kasu ei too.

Ent pall on nüüd selgelt GMi väljakupoolel. Tõepoolest, alles pärast seda, kui GMi äriplaan on teada ja meie liikmesriigid võivad olla valmis riigiabi pakkuma, saab komisjon hinnata seda, kas konkurentsieeskirjadest kinni peetakse. Me ei saa oletuste põhjal tegutseda. Saame ainult äriplaanide põhjal öelda, kas need vastavad meie ühenduse eeskirjadele või mitte.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Olen teie ettepaneku eest väga tänulik, José Manuel Barroso, ja kasutan seda heameelega ära. Teie suuline dialoog ei ole loomulikult probleem. Olen kindel, et saame selles suhtes kokkuleppele. Oma vastuse teises osas mainisite väga tähtsat teemat, nimelt seda, et ei toimu võidujooks mitte ainult palgadumpingu teostamise nimel, vaid ka toetuste nimel. Eilse kohtumise kokkukutsumine oli väga tark käik. Millised järeldused sellest tegite? Kuidas saame tulevikus võidelda tekkiva toetuste nimel toimuva võidujooksu ohuga, mida oleme ikka ja jälle kogenud eri Euroopa Liidu liikmesriikide vahel Euroopa maksumaksjate kulul, sekkudes samal ajal loomulikult ka nende dünaamika majanduslikku protsessi?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Just riigiabiesskirjade karmi rakendamisega, ja see olukord on tõesti meile kõigile väga huvitav – välja arvatud nendele, kes on seotud parteidest – kuna, nagu teie küsimus soovitat, kui iga liikmesriik hakkaks teistega võitlema, et näha, kes mingile ettevõttele rohkem raha anda saab, oleks meil midagi, mis on halb liikmesriikidele, tarbijatele ja ka maksumaksjate rahale.

Garantii, mille teile anda võin, on see, et komisjon ei ole riigiabiesskirjade rakendamisel karm selle tõttu, et oleme turu või konkurentsieesskirjadega seoses fundamentalistid, vaid kuna usume, et on tähtis, et meil oleks karm ühenduse lähenemine ja ühtlane mängumaa kõigile ettevõtetele ja liikmesriikidele – nii suurtele kui ka väikestele, rikastele kui ka mitte nii rikastele. See on parim viis tagamaks, et jääme oma liidus ausaks.

Euroopa Ülemkogu 19. novembri 2009. aasta kohtumise järel

Kinga Gál (PPE). – José Manuel Barroso! Tervitan teie praegust avaldust, et plaanite komisjonis luua portfelli, mis tegeleb põhiõigustega.

Tahaksin selle juurde veel ühe küsimuse küsida. Nagu te hästi teate, elab Euroopa Liidus suur arv pärismaalastest vähemusrühvaid ja keelevähemusi – 15 miljonit inimest, 10% rahvastikust. Kas kavatsete nende kogukondade, nende rahvus- ja keelevähemuste teema ühendada uue põhiõigustega tegeleva voliniku portfelli?

Arvan, et eriti just pärast Lissaboni lepingu ja põhiõiguste harta jõustumist peaks Euroopa Liit nende kogukondade suhtes oma lähenemist edasi arendama.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Vastus on lihtne: jah. Kavatsengi soopõhise võrdse kohtlemise küsimused – kaasa arvatud loomulikult vähemuste küsimused – põhiõiguste voliniku vastutuse alla anda.

Glenis Willmott (S&D). – Tahtsin küsida ka soolise tasakaalu kohta komisjonis, nii et tahaksin kasutada ära võimalust ja õnnitleda Cathy Ashtonit tema ametimääramise puhul. Olen kindel, et nõustute minuga, et ta on väga andekas. Mul on hea meel, et esimeseks kõrgeks esindajaks saab keegi Suurbritanniast, ning mul on eriti hea meel, et see on Briti naine. See on midagi, mida meie, sotsialistliku fraktsiooni naised, juba ammu soovinud oleme.

Cathy Ashton oli Ühendkuningriigi täiskogu juht, kui Lissaboni leping läbi veeti – see on suur saavutus. Tal on suurepäraseks poliitilised oskused ning ta on volinikuna palju saavutanud. Tema vaikne diplomaatia, mitte n-ö jalgal del ego, on kindlustanud kokkulepped seal, kus see teistel on ebaõnnestunud ja kus see minevikus raskeks on osutunud. Ütleksin Cathy Ashtonile, et ta ei ole seal liidluse peatamiseks, vaid liidlussüsteemi loomiseks. Ma tean, et ta hakkab tegema suurepärase tööd.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Olen väga uhke ja õnnelik, et Catherine Ashton määrati komisjoni esimeseks asepresidendiks ja kõrgeks esindajaks. Toetasin seda väga ja kiitsin selle Euroopa Ülemkogu ajal heaks. Loomulikult teame me kõik teda hästi kui kedagi, kellel on nii poliitilised oskused kui ka suunataju, et võtta ette komisjoni kõrge esindaja ja asepresidendi nõudlik töö.

Me kõik teame, et see on uuendus. Meil läheb aega, et õppida uute korralduste kasutamist, et saavutada parimad tulemused seoses Euroopa Liidu suurema rolliga maailmas. Selge on see, et saavutame selle ainult tõelise asutustevahelise partnerlusega. Seda peabki toepeltjuht võimaldama ja olen kindel, et komisjon seda pakubki: parimat võimalikku rolli maailmas.

Loomulikult on mul väga hea meel, et ta on Suurbritanniast – minu arvates on väga tähtis, et Suurbritannia jääks Euroopa Liidu keskmesse – ja ka et ta on naine, sest nagu te teate, olen väga pühendunud soolise tasakaalu teemale. Nii et kõigil nendel põhjustel, ja ka sellepärast, et ta on komisjonis minu kolleeg, oli mul – nagu ette võite kujutada – selle otsuse üle väga hea meel.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Eelkõige tahan Martin Schultzile ühte asja selgitada. Bulgaaria peaminister ei ole kunagi üles kutsunud Bulgaaria sotsialistliku partei ärakeelamisele. Nüüd minu küsimus José Manuel

Barrosole. Kas pärast 19. novembrit on selge, millised välispoliitika valdkonnad jäävad osaks komisjoni pädevustest ja millised antakse üle välisteenistusele, näiteks laienemine, kaubandus või abi arengumaadele?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Jah, kõrge esindaja on samal ajal ka komisjoni asepresident, nii et see on suurepärane võimalus ühendada ÜVJP pädevused – mis on kõrge esindaja kätes – ja traditsioonilised ühenduse pädevused välissuhetes. Lihtsalt öeldes teeb nüüd üks inimene nii Javier Solana kui ka Benita Ferrero-Waldneri tööd. See inimene teeb seda komisjoni asepresidendina, ent ka välisasjade nõukogu juhatajana. Minu arvates on väga tähtis, et sellisel tasandil selline idee oleks.

Üldiselt peab riigi- või valitsusjuhtide tasandil, nagu Lissaboni leping väga selgelt sätestab, nõukogu eesistuja esindama Euroopa Liitu ÜVJP küsimustes sellel tasandil ja selles mahus, ning komisjon peab esindama Euroopa Liitu kõigis teistes välisasjades, nagu on sätestatud Lissaboni lepingu artiklis 17.

Derek Vaughan (S&D). – José Manuel Barroso! Te võite, ent ei pruugi tahta kommenteerida hiljuti lekkinud eelarve läbivaatamisega seotud dokumenti, ent te kindlasti teate, et see on Euroopa paljudes piirkondades suurt muret tekitanud. Tõepoolest, eelmine Walesi minister Rhodri Morgan kirjutas teile hiljuti oma muredest.

Kas võin seda arvestades küsida, kas esitate uued ettepanekud, mis tagavad selle, et kogu Euroopa piirkondadel on pärast 2013. aastat juurdepääs struktuurifondidele? Ja kui kavatsete sellised ettepanekud esitada, siis kas praeguse komisjoni raames või uue komisjoni raames, kui see määratakse?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Võin teile öelda, et olen lugenud esimese Walesi ministri kirja, ent ma ei ole mainitud dokumenti lugenud.

Komisjonis on mõned töödokumendid, mille on koostanud kõik selle teenistused, ent need ei peegelda komisjoni vaateid. Ainult volinike kolleegium võtab seisukohti, mis komisjoni jaoks siduvad on. Oleme ettevalmistavas tööetapis. Võin teile öelda, et olen isiklikult väga pühendunud, nagu te teate, sotsiaalsele, majanduslikule ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, ja et regionaalpoliitika jääb järgmise komisjoni esmaseks prioriteediks.

Seoses eelarve läbivaatamisega otsustasin koos parlamendiga – eelarvekomisjoni juhataja isikus – esitada eelarve läbivaatuse hilisemal kuupäeval. On mõttekas kõigepealt saavutada kokkulepe strateegia „Euroopa Liit 2020“ üldiste piiride osas ning et eelarve läbivaatuse esitaks siis uus komisjon, nii et uuel kolleegiumil oleks täielik omandiõigus selle ettepaneku üle, et teha teiega tulevaste finantsperspektiivide osas väga tihedat koostööd.

Sarah Ludford (ALDE). – Chris Patten ütles, et Balkaniga on oht, et nad teesklevad reforme ja Euroopa Liit teeskleb nende uskumist.

See tundub toimuvat Bosnias, mis on häirivalt libisemas väärtalituse, kui mitte hävimise suunas. Bosnia ei näe rahvusvahelist kogukonda ja Euroopa Liitu reforme nõudmas ja Republika Srpska liidrite Milorad Dodikule vastu seismas. Kõrge esindaja ametikohta, kuni see veel olemas on, on õõnestatud ning rahvusvahelise kogukonna võimu nõrgestatud.

Ent kuidas vastaksite süüdistusele, et Euroopa Liit on Lääne-Balkanil korraldamas programmi, mis peab kasu tooma serbialastele Belgradis ja Bagna Lucas – ja bosnialased jäävad kaotajaks?

Kas julgustate uut kõrget esindajat, ja kui ta kinnitatakse, siis ka komisjoni asepresidenti Cathy Ashtonit Bosniat täielikuks põhiprioriteediks tegema? Kuidas tagate, et Euroopa Liidu eriesindajal on Euroopa Liidu võim, selge mandaat ja ühendatud toetus?

President. – Tahaksin öelda midagi väga tõsist. Räägime viimase, 19. novembri 2009. aasta nõukogu kohtumise tulemusest. Ma tean, et nõukogu kohtumise ajal oleks võinud öelda või juhtuda ükskõik mida, ent viimasel nõukogu kohtumisel ei olnud see ilmselt probleemiks, nii et palun pidage teemast kinni, kuna see on vajalik.

Sarah Ludford (ALDE). – Küsisin kõrge esindaja Cathy Ashtonit kohta, kes eelmisel nädalal ametisse määrati. See on vägagi n-ö Euroopa Ülemkogu kohtumise järel.

President. – Olgu, hästi, kui president Barroso tahaks sellele vastata, ent tahaksin teilt, kolleegid, paluda meie väga selgelt määratletud teemast kinnipidamist.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Eelkõige lubage mul teile öelda, et jagan täielikult teie Bosnia olukorra kohta avaldatud muret. Tegelikult on see muutumas väga keeruliseks teemaks. Arutame seda Bosnia ametivõimude ja kõigi vastavate tegijatega nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool.

Loomulikult on minu vastus teile jah! Loodan, et Cathy Ashton sellele koos laienemisvolinikuga suurt tähelepanu pöörab, sest Bosnia, nagu te teate, on Euroopa Liidu potentsiaalse laienemise piirkond. Loomulikult peame tegema kõik tagamaks, et riik saab endale jalad alla ning suudab kindlustada oma olemasolu täieliku riigina, demokraatliku riigina, mis ühel päeval meie liiduga ühineda tahab.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Rääkisite just sellest, kuidas avasite nüüd konsultatsioonid Lissaboni-järgseks protsessiks. Lissaboni-järgse protsessiga tegeleb siis uus komisjon ühiselt.

Paljud on ärritunud, et konsultatsiooniprotsess on nii aeglaselt tulnud. On ka tõsine hirm, et see on ainult formaalsus ja et konsultatsioonide tulemused ei avalda Lissaboni-järgsele protsessile tõsist mõju.

Milline on teie ettepanek selle osas, kuidas kõik huvigrupid ja konsultatsiooniprotsessi põhjaliku analüüsi saaks sellesse protsessi ja komisjoni dokumentidesse ühendada? Millistele volinikele annate ülesandeks selle toimumise eest vastutamise ja milline on teie enda vastutus selle osas?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Minu vastutus on komisjoni ja strateegia üldine koordineerimine. Ent töotan koos mitme volinikuga, sest nagu te teate, on strateegia „Euroopa Liit 2020” loomu poolest põigiline, kattes väga tähtsad sektorid alates majanduslikust konkurentsivõimest kuni jätkusuutlikkuseni – st keskkonnani – ning ka sotsiaalse kaasatuse aspektid. Nii et see on väga lai pädevuste skaala.

Mis puutub viivitusse, siis teil on õigus: on olnud tõesti mõningane viivitus. Kahjuks seda seetõttu, et Euroopa Ülemkogu ei võtnud varem otsust vastu ning selle tulemuseks oli, et me ei saanud komisjoni kokku.

Nii et käivitame töödokumendi täna, et kõik oleks märtsis toimuvaks kevadiseks Euroopa Ülemkogu valmis, sest meil oleks pidanud praeguseks juba uus komisjon olema, aga ei ole. Loodan selle saada jaanuari lõpuks.

Igatahes sain alles täna – ja see on teine uudis, mida teile öelda tahan – 27 ametisse määratud voliniku lõpliku nimekirja. Alles täna. Seetõttu olemegi veidi hiljaks jäämas, ent sellegipoolest arvan, et peaksime konsultatsiooniperioodist viimast võtma, nii et meil oleks tulevase strateegia „Euroopa Liit 2020” osas tõsine konsultatsioon.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) José Manuel Barroso! Tahaksin pöörduda tagasi küsimuse juurde, mille minu kolleeg just esitas. Ajakava, mille meile annate, on väga piiratud. Kuidas saame kolme kuu jooksul koostada strateegia praegusest 2020. aastani? Peame kogu Euroopa Liidu jaoks koostama strateegia sotsiaal-, majanduslikes ja keskkonnaküsimustes ning meile antakse kolm kuud ja konsultatsiooniperiood, mis algab täna.

José Manuel Barroso! Tahaksin seetõttu juhtida teie tähelepanu fakte, et minu arvates peame ootama, kuni komisjon on koostatud, et saaksime sellele oma küsimused esitada, ent eelkõige peaksime võtma aega ehtsa projekti loomiseks. Me ei saa Euroopa Liidu jaoks kolme kuuga projekti koostada.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Olen teiega selle osas nõus. Sellepärast otsustasimegi seda praegu teha ja mitte hiljemaks jätta. Nii et teil on rohkem aega. Kui ootame uue komisjoni ametisseasumist, peate tõenäoliselt ootama jaanuari lõpuni, nii et teeme seda juba praegu. Üksikasjad avaldatakse Internetis täna, kui nad seal juba ei ole. Ootan ka teilt selles osas pühendumist. Mina olen selleks kohustuseks valmis.

Igal juhul on kevadine Euroopa Ülemkogu protsessi algus, mitte lõpp. Ent vahelduv nõukogu eesistuja – mille Lissaboni leping säilitab, nagu te teate –, eesistujariik Hispaania, käis meile peale, et koostaksime algse dokumendi, mis on aluseks aruteludele. Sellepärast olengi praegu nii agar seda esitlema. Annan oma parima tagamaks, et kõik, keda see teema mõjutab, saavad osaleda ja anda oma panuse selle läbivaatamisse, mis, nagu te ise rõhutasite, on väga tähtis strateegia.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) José Manuel Barroso! Kui vaatame Euroopa Liidu tipus olevaid peamisi täidesaatvaid ametikohti, siis on uue ja vana Euroopa Liidu vahel seis 3:0 vana Euroopa Liidu kasuks. Alates 1. jaanuarist 2010, kui Euroopa Parlamendil on uus president, ei ole Euroopa Liidu tipus kedagi, kes uut 12 liikmesriiki esindaks. Kuidas seda otsust kaitseksite?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Esiteks ei ole nõukogu eesistuja ja kõrge esindaja selleks, et esindada osa Euroopast: nad esindavad kogu Euroopat.

Tahan öelda, et olin väga rahul ka Herman Van Rompuy ametissemääramisega. Kui peaminister Reinfeldt tema nime esitas, oli selge, et see nimi võib tagada üksmeele. Ja see, et ta tuleb Belgiast, tuues instinktiivselt toetust ühenduse meetodile ja olles instinktiivselt Euroopat pooldav, on väga hea austusavaldus ka Euroopale.

Lisaks sellele, seoses uute liikmesriikide tähtsusega, arvan, et olete nende tähtsuse juba selgeks teinud, valides Jerzy Buzeki Euroopa Parlamendi presidendiks: kellegi, kes tuleb uuest liikmesriigist ja on Euroopa taasühendamisele nii palju kaasa aidanud.

Nii et kui nendel ametikohtadel oleme, ei esinda mina siin ühte riiki või piirkonda: me esindame kogu Euroopat.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) Austatud president! Eelmisel nädalal tunnustas nõukogu asutustevahelist kokkulepet 2010. aasta eelarve kohta. Kopenhaagenis tehtud otsuste tagajärjed ei tohiks saada osaks sellest kokkuleppest või kohustusest. Pigem peaksid need olema muutva eelarve teemaks.

Tahaksin teile esitada ühe väga lihtsa küsimuse: kui arvestada raskusi, millega majanduse elavdamise kava teise osa rahastamises kokku oleme puutunud, siis kust arvab komisjon saavat finantsid kliimamuutusega võitlemise esimese aasta rahastamiseks, mis nõuab vähemalt 2 miljardit eurot? See kogusumma hakkab iga aastaga ka järjest suurenema, nii et kust presidendi arvates see raha tulema peaks?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (PT) Miguel Portas, tänan teid küsimuse eest! On tõsi, et parlamendi nõusoleku saamine konkreetse eelarve kinnitamiseks mõnede tegevuste osas, mis on seotud energiatõhususe, energiapuuduse ja kliimamuutusega võitlemisega, osutus väga keeruliseks, ning mul on väga hea meel, et see saavutati. Tahaksin tänada kõiki, kes selle eelarve kinnitamise võimalikuks tegid!

Kui, nagu ma loodan, Kopenhaagenis kokkuleppele jõuame, peame tööd tegema, et leida finantsid, mis on vajalikud eelarve raames selle kokkuleppe rahastamiseks.

Me ei ole seda veel saavutanud, ent olen täiesti kindel, et kui liikmesriigid jõuavad kokkuleppele arengumaadele vajalike leevendusmeetmete tulevase rahastamise osas, peavad nad jõudma kokkuleppele ka finantside osas, mis selle eesmärgi saavutamiseks kättesaadavaks tuleb teha.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) President Barroso, Cathy Ashton ja Herman Van Rompuy ametissemääramine ning ka Lissaboni leping ise muudavad seda, kuidas komisjon töötab. Mõned muudatused on sätestatud Lissaboni lepingus, ent teised on ebatäpsed ja ebaselged ning neid kujundavad teatud tavad ja otsused. Tahaksin küsida, milliseid muudatusi näete Euroopa Komisjoni töös ja toimimises lähitulevikus ja paari tulevase aasta jooksul tulemas. Praegu on õige aeg selliste muudatuste sissetoomiseks ning, nagu ma ütlesin, on praegu võimalusi, mida ei ole Lissaboni lepingus täpselt sätestatud. Rääkisite teatud volinike ametissemääramisest. Ma räägin poliitikatest ja tegevustest, mis ei piirdu vaid uute volinike ametissemääramise ja nende funktsioonide jagamisega.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Olen nõus teie üldise arvamusega, et asutused on samuti sellised nagu me nad praktiliselt välja kujundame. Seetõttu oligi mul nii hea meel Catherine Ashton ja Herman Van Rompuy ametissemääramise üle, sest tean, et nad mõlemad on pühendunud tõelisele Euroopa vaimule ja ühenduse teemadele.

Mis puutub tegelikesse asjaoludesse, siis Catherine Ashton saab kõrgeks esindajaks ja komisjoni asepresidendiks Euroopa Ülemkogu otsusega 1. detsembril. Ta saab samal päeval komisjoni asepresidendina vastutavaks ka välissuhete portfelli eest. Komisjoni asepresidendina on tal parlamendi ees aruandekohustus ning parlament teab, kui pühendunud on Cathy Ashton parlamentaarsele demokraatialle. Ma tean, et ta tahab võimalikult ruttu kohtuda välisasjade komisjoniga, et tema uus roll algaks õigelt aluselt.

Seoses järgmise kolleegiumiga korraldatakse Catherine Ashtonile ja teistele ametissemääratud volinikele istung ning järgmisel kolleegiumil toimub selle üle teie ühishääletus.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Austatud president, volinik! Seoses eelmise nädala kohtumisega tahaksin küsida, kas olete rahul valimisprotsessiga, millega täideti kaks tähtsat tippametikohta, või kas nõustute, et mõned liidu otsustustoimingud vajaksid ikka veel suurt täiendava läbipaistvuse ja demokraatia doosi?

Tahaksin teilt küsida, kas rakendatud valimismeetod, millega kandidaadid ilmusid nagu tühjast õhust, oli viis, kuidas kinnitada Euroopa Liidu võimu, ning kas see tõstis usaldust Euroopa Liidu otsuste tegemise vastu? Kas suured poliitilised fraktsioonid peaksid tõsiselt mõtlema selle üle, milliseid kandidaate tulevikus tippametikohtadele esitada, kas valiku tegemise protsessi saaks üle vaadata ja seda kuidagi muuta, ning kes

peaks seda tegema? Eeldatavalt on see Euroopa Parlamendi ja selle liikmete ülesanne. Seekord olid Soomel väga kõrgelt kvalifitseeritud kandidaadid ja meil peaks selle üle hea meel olema.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Esiteks, nagu te teate, peeti Lissaboni lepingu sätetest täielikult kinni, ning mina toetan loomulikult lepingute rakendamist. Peame Euroopa Liidu õigusnormist kinni pidama.

Mis puutub valitud inimestesse, siis arvan tõesti, et peame neid austama, sest minister Van Rompuy on Belgia peaminister ja leedi Ashton on komisjoni liige. Nii et ma usun, et nad on oma ülesannete täitmiseks kvalifitseeritud.

Mis puutub asutustesse, siis on tähtis ära märkida, et nõukogu eesistuja valivad riigi- või valitsusjuhid. See ei ole samasugune valimine nagu Prantsusmaa või Portugali presidendi valimine. See on Euroopa Ülemkogu president ja selle presidendi valivad välja riigi- ja valitsusjuhid. See erineb komisjoni presidendist, kelle valisid välja riigi- või valitsusjuhid ja kelle valib parlament. Nii et peame eri asutuste erinevast loogikast kinni pidama.

Jens Rohde (ALDE). – (DA) Lugupeetud president, José Manuel Barroso! Selle punkti osas on olnud palju arutelusid komisjoni koosseisu ja portfelli üle, mis volinikele antakse. Üks asi, mille üle meie Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioonis suurt muret tunneme, on see, milline portfell antakse uuele kliimavolinikule, sest see on väga tähtis otsustamiseks, kas see kõik on lihtsalt tühi jutt või kas meil on volinik, kes tõesti kliimamuutuse osas midagi ära saab teha, kaitses samal ajal Euroopa konkurentsivõimet.

Seega tahaksin küsida, mida komisjoni president teeb ja kavatseb teha tagamaks, et kliimavoliniku ametikohal on mõjuvõim, mis sellel komisjoni presidendil arvates olema peaks. Selles suhtes on mul kaks konkreetset küsimust: kas kliimavolinik vastutab energia valdkonna eest ning kas kliimavolinikul saab olema oma direktoraat?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Kõigepealt arvan, et on õiglane tervitada tõsiasja, et meil saab olema kliimategevuse volinik. Siamaani ei ole seda ametikohta olnud. Just sellepärast, et on nii palju teha, ja tahan teie sõnu kasutades anda kaalu sellele funktsioonile, mille üle otsustasin, ja teatasin parlamendile kliimategevuse voliniku ametikoha loomisest. Sellel volinikul saab olema palju vastutusalasid. Ta peab kliimategevust ühtlustama, sest see on seotud energiaga, aga ka keskkonna, teadustegevuse, põllumajanduse ja tööstusega. Nii et see on väga tähtis nii sisemise kui ka välise kliimategevuse koordineerimise roll.

On üsnagi selge, et Kopenhaagen ei ole selle protsessi lõpp. Loodan, et saavutame Kopenhaagenis tööalase kokkuleppe, aga ka pärast Kopenhaagenit on palju asju teha, kaasa arvatud töö meie peamiste partneritega.

Kliimategevuse volinikul on seega nii siseselt kui ka väliselt väga tähtis roll täita kõik meie ootused Euroopa Liidu tugeva kliimapoliitika suhtes.

John Bufton (EFD). – José Manuel Barroso! Pärast uue presidendi Herman Van Rompuy määramist on palju spekulatsioonid selle üle, kas võetakse kasutusele otsesed Euroopa Liidu maksud. Kas võite mulle palun ausalt öelda, kas ongi nii, ja kuidas kavatsete selliseid makse korjata?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Esiteks ei näe ma seost maksude ja Herman Van Rompuy vahel, sest maksude üle ei otsusta nõukogu. See on komisjoni pädevusala.

Minu vastus on järgmine. Esiteks, ma annan alati ausad vastused. Te ei pea minult paluma ausat vastust. Teiseks, kavatsen uurida kõiki Euroopa Liidu maksuteemasid. Peame seda uurima. Peame Euroopa Liidu enda ressursse vaatama. Oleme seda parlamendile lubanud. Programm, millega mind valiti, pidi uurima võimalikke oma ressursse, ning see on Euroopa Parlamendi vastu võetud programmis.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Komisjon rühub Türgi ühinemisläbirääkimistega edasi väga ebakriitiliselt. Niimoodi pöörab see vähe tähelepanu liikmesriikide ja nende elanike tujule. Herman Van Rompuy määramine Euroopa Ülemkogu presidendiks on Türgi ühinemisele selge vastase määramine, ning tsiteeringi teda nüüd: „Türgi ei ole Euroopa ega saa kunagi Euroopaks! Euroopas valitsevad universaalsed väärtused, mis on ka kristluse põhialused, kaotaksid sellise suure islamiriigi nagu Türgi ühinemisega oma jõu.”

Seega küsin, mis on komisjoni seisukoht selle ühemõttelise avalduse osas? Lisaks sellele, kui avalikkuse vastavaid muresid ei võeta tõsiselt, siis kuidas on Euroopa Ülemkogu presidendi muredega?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Komisjon austab liikmesriikide seisukohta ning liikmesriigid on ühehäälselt otsustanud Türgiga läbirääkimisi pidada. Täidame mandaati, mille saime liikmesriikide nimel läbirääkimisteks Türgi ja teiste kandidaatriikidega.

On tähtis teada, et see oli liikmesriikide ühehäälneline otsus. See ei olnud komisjoni leiutus. Liikmesriigid otsustasid ühiselt Türgi ja teistega nende ühinemise võimalikkuse üle läbi rääkida.

On üsnagi selge, et Türgi ei ole ühinemiseks valmis – ega ka meie ei ole valmis sellele liikmesust andma – ent peaksime kõigi kandidaatriikidega ikkagi heas usus läbirääkimisi jätkama.

Mis puutub Herman Van Rompuy kommentaaridesse, siis ma tavaliselt ei kommenteeri kommentaare. Ülemkogu presidendina oli ta väga selgesõnaline selle osas, et peab samuti liikmesriikidelt saadud mandaadist kinni.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Lugupeetud president! Tahan rääkida kahest ideest, nimelt koordineerimisest ja paindlikkusest.

Kõigi nõukogus arutatud teemade osas tekkis probleem. Viimastel aastatel on komisjoni eri peadirektoraatides olnud erakordne koordineerituse puudus. Kliimamuutuse poliitikat on sageli kaalutud eraldi teadusuuringute peadirektoraadi teaduslikest teadmistest. Seda on korraldatud ka eraldi näiteks maakasutusest, mis on kliimamuutusega seotud.

Minu esimene küsimus on järgmine. Kas olete valmis sisemist koostööd korraldama ja tugevdama nii, et kui oma volinikud määrame, võime olla kindlad, et sisemine koordineeritus on tagatud?

Minu teine küsimus on seotud tõsiasjaga, et räägime konkurentsivõimest, majanduskriisist. Kas komisjon on samuti valmis mõnede teemade osas, nagu REACH ja selle rakendamine, mis meie enda konkurentsivõimet väga palju kahjustab, olema paindlikum? Kas see on valmis olema paindlikum?

Minu viimane mõte selle ühtsuspoliitika osas on, et me ei saa rääkida majandusest ja selle elavdamisest ilma energiaturgude avamisest rääkimata. On riike, millel ei olegi energiaturgu, näiteks Hispaania gaasi osas. See tähendab, et hinnad tõusevad ja areng muutub võimatuks.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (PT) Teen kõik, mis on minu võimuses, et parandada komisjoni sisemist koordineeritust, ent pean ütlema, et minu arvates on koordineeritus olnud hea. Selle tõendiks on tõsiasi, et komisjoni otsused on alati üksmeeles vastu võetud.

On täiesti loomulik, et kui vaatame eri volinikke, näeme, et igaüks üritab prioriteetseks teha teema, mis on tema jaoks kõige kiireloomulisem. Ei ole üllatav, et keskkonnavolinik näitab keskkonnateemade vastu üles suuremat huvi kui tööstusvolinik, kes omakorda näitab suuremat huvi üles tööstusliku arengu teemade vastu. Aga see, mis loeb, on kolleegiumi otsus, ning selles on olnud tõhus koordineeritus.

Lisaks sellele tahame arendada progressiivse keskkonnapoliitika, tagades samal ajal oma ettevõtete konkurentsivõime. Usun, et komisjoni esitatud ettepanekud tagavad, et meil on sobivad lahendused, kui teised riigid ei liitu meie kõrgete ambitsioonidega keskkonnakaitse teemades. Me ei taha Euroopa töid tellida riikidest, millel ei ole sama keskkonnanõuete tase nagu siin.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Austatud president, José Manuel Barroso! Tahaksin, et väljendaksite selgelt oma arvamust järgmise komisjoni koosseisuga seotud kahe teemaga.

Esiteks kuulsin teid siin parlamendis ütlemas, et kavatsete justiits- ja siseasjade portfelli jagada kaheks eri portfelli: üks põhiõiguste ja justiitsküsimuste ning teine julgeoleku ja sisserände jaoks. Ent sel pärastlõunal kuulsin teid rääkimas põhiõiguste ja justiitsküsimuste portfelist ja siseasjade portfelist, mis on minu arvates hulga parem kombinatsioon, kuna see tähendab, et sisserännet ei peeta enam julgeolekuohuks või teemaks, mis sõltub julgeolekust. Minu arvates on selline sisserändele keskendumine mitte ainult vale, vaid ka ohtlik.

Tahaksin teada, kas selline lähenemine võetakse vastu ja kas see hakkab mõjutama peadirektoraatide struktuure – praegust justiits- ja siseasjade peadirektoraati. Samuti tahaksin teilt kuulda kohustust seoses õigusloome programmiga, mida Stockholmi programm rakendab õigluse, turvalisuse ja vabaduse valdkonnas. Lissaboni lepingu jõustumisega on parlament algusest peale otsusekindel ning ma tahan teilt selgelt kuulda seda, et kaasate parlamendi Stockholmi programmi tuleneva õigusloome programmi arendamisse.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (PT) Juan Fernando López Aguilar! Vastuseks teie teisele küsimusele: jah, tahame parlamendi tihedalt kaasata, mistõttu see saabki olema üks järgmise komisjoni prioriteetidest ja midagi, mida on väljendatud juba ka põhiseaduses, muuhulgas ka seetõttu, et parlament saab selle teema osas suurema otsustusõiguse.

Mis puutub portfelli küsimusse, siis tahaksin öelda järgmist: saavad olema nii justiitsküsimuste ja põhiõiguste volinik kui ka siseasjade volinik.

Sisserändega seotud teemadel on julgeolekuaspekt. Näiteks agentuur Frontex jääb siseasjade voliniku pädevusse. Ei ole mõtet seda ühegi teise voliniku vastutusalaks teha. Mis puutub aga kaasamis- ja integratsiooniküsimustesse, siis minu mõte on teha need sotsiaalasjade voliniku vastutusalaks.

Sest täpselt nagu Juan Fernando López Aguilar, usun minagi, et me ei tohiks sisserännet vaadelda ainult julgeolekuprisma kaudu. Teine aspekt on ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse võrgustikega võitlemine. Sellega tegeleb Frontex. See peab olema nende küsimustega tegeleva voliniku pädevusalas. Ent annan kõik integratsiooni ja kaasamisega seotud sisserändeteemad sotsiaalasjade voliniku kätte, sest need on sotsiaalse kaasamise teemad.

Reimer Böge (PPE). – (DE) Euroopa Ülemkogu on väljendanud lootust, et võimalusel saavutatakse aprilli lõpuks kokkulepe Euroopa välisteenistuse struktuuri osas. Komisjon peab nendele ettepanekutele oma toetuse andma ning tahaksin teilt küsida, José Manuel Barroso, kas komisjon esitab enne selliste ettepanekute heakskiitmist sobivad ettepanekud ja võtab need läbirääkimistesse, eriti seoses mitmeaastase finantsplaneerimise kohandamise, institutsioonidevahelise eelarvekokkuleppe kohandamise ja – kui vastutust välispoliitika programmide eest nihutatakse – nende programmide kohandamise ja uuesti läbirääkimisega, mille üle loomulikult kaasotsustamismenetlusega otsustatakse. See on vajalik, sest kui mainitud probleeme ei lahendata, on välisteenistus lihtsalt midagi poolikut ilma vajalike eelarvesäteteta ja vajalike võimeteta sisu määramiseks. Kuidas komisjon tulevaste kuude jooksul parlamendiga need eesmärgid saavutab?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Tänan teid, Reimer Böge, küsimuse eest! Ma tean, kui pühendunud olete parlamendi eelarvele ja pädevusele.

Minu vastus teile on: jah! Loomulikult esitame parlamendile õigeaegselt ettepanekud võtta vastu vajalikud muudatused, et see uus üksus, Euroopa välisteenistus, saab oma tegevusteks vajalikud vahendid, eelarvevahendid.

Nagu ka juba varem ütlesin, tahame, et see oleks üks Lissaboni lepingu suurtest edusammudest. Minu arvates on see väga tähtis uuendus ja loomulikult teeme vastavalt asepresident Ashtonile kui kõrge esindaja ettepanekule selle teema osas parlamendiga koostööd.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) José Manuel Barroso! Tahaksin teid teavitada, et mõne päeva pärast tähistame koos Palestiina inimestega rahvusvahelist solidaarsuspäeva.

Purustatud, koloniseeritud, haavatud ja tapetud Palestiina rahva olukord ei tohi jätkuda.

Meil, eurooplastel, on oma solidaarsuse ja vendluse väärtuste kaudu kohustus leida sellele olukorrale kiirelt lahendus, enne kui see veresaunaks muutub.

Iisraeli valitsus jätkab oma koloniseerimist sunnitud marsiga ning seda pärast aasta alguses toime pandud sõjakuritegusid. Sümbolitest ja pisaratest enam ei piisa. Praegu on ainuke lahendus selle Iisraeli valitsuse surmava poliitika peatamiseks Palestiina riigi tunnustamine ja eelkõige olemasolu.

Palestiina inimestel on nagu ka teistel õigus väärikale elule, mis nende ootused täidab.

Kas hakkate komisjoni presidendina ja koos Catherine Ashtoniga selles suunas tegutsema, ja kui jah, siis kuidas?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Kõigepealt tahaksin korrata teie kommentaare Palestiina rahva vastu solidaarsuse üles näitamise kohta, kes tegelikult kannatavad selle tõttu, et nende enesemääramise õigust ei austata.

Seoses konkreetse küsimusega, mille mulle esitasite – liikmesriigid peavad ise otsustama, kas tunnustavad teist riiki või mitte.

Meie seisukoht – seisukoht, mida komisjon on alati toetanud – on kahe riigi koosseksisteerimise toetamine: Iisraeli riigi õigus vabalt eksisteerida nii, et selle julgeolekut ei ohustataks, ja paralleelselt sellega Palestiina inimeste õigus rajada oma riik.

Tahame, et nende kahe riigi kaaseksisteerimine suudaks luua uue olukorra mitte ainult Iisraeli ja Palestiina inimestele, vaid ka kogu piirkonnale, kuna selle olukord on tõesti väga tõsine. See ohustab mitte ainult Palestiina inimeste lootust, vaid ka piirkonna ja kogu maailma rahu.

President. – Tänan teid, austatud komisjoni president! Saavutasime hulga rohkem kui eelmine kord, kuu aega tagasi. Tänan teid väga ka selle eest, et oma ajast täpselt kinni pidasite! Me mõistame, et ei ole alati lihtne vastata mõnikord üsnagi keerukatele küsimustele ühe minuti jooksul.

Minu arust on väga kasulik meil kõigil siin kahes institutsioonis üksteist mõista. See on väga vastutustundlik ning ka väga tähtis signaal meie kodanikele, et kaks institutsiooni saavad üksteisega eri teemasid arutada ja suhelda.

Näeme teid taas järgmise kuu infotunnis!

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

asepresident

9. Mitmeaastane programm (2010–2014) vabadusel, julgeolekul ja õigusel rajaneva ala kohta (Stockholmi programm) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused seoses mitmeaastase programmiga (2010–2014) vabadusel, julgeolekul ja õigusel rajaneva ala kohta (Stockholmi programm).

Beatrice Ask, nõukogu esistuja. – (SV) Austatud juhataja, komisjoni esimees, austatud parlamendiliikmed! 10.–11. detsembril toimival Euroopa Ülemkogul võetakse vastu uus viieaastane programm vabadusel, julgeolekul ja õigusel rajaneva ala kohta. Programmiga kavandatakse asendada käimasolev Haagi programm 2004. aastast. Uuele programmile on eelnenud pikk ettevalmistav protsess, mille tulevased fraktsioonid algatasid rohkem kui kaks aastat tagasi.

Programmi aluseks on komisjoni teatis ning ka liikmesriikide parlamentide, kodanikuühiskonna ja eri ELi organite ja asutuste protsessi jooksul esitatud rohked arvamused. Loomulikult on programm sündinud intensiivsete kontaktide ja sügavutimisevate läbirääkimiste tulemusel, mida on peetud ELi liikmesriikide ning ka Euroopa Parlamendiga. Euroopa Parlamendi arvamus tulevasesest koostööst on oluline, eriti kui arvestada, et Lissaboni lepingu tulemusel parlamendi roll suureneb.

Tänu varasematele Tampere ja Haagi programmidele on EL vabaduse, julgeoleku ja õiguse valdkonnas märkimisväärsed edusamme teinud. Euroopa seisab siiski silmitsi väljakutsetega, millele me peame ühiselt Euroopa tasandil lahendused leidma. Lissaboni lepingu jõustumine avab meile selleks uusi võimalusi ning uus mitmeaastane töökava – Stockholmi programm – põhineb seega Lissaboni lepingu pakutavatel võimalustel.

Stockholmi programmi visioon on luua turvalisem ja avatum Euroopa, milles inimeste õigused on kaitstud. Kodanike, üksikisikute vajadused on selles valdkonnas tehtava tulevase koostöö aluseks viisil, mis on varasemaga võrreldes palju ilmsel. Me töötame kodanike nimel ja nad peavad tunnetama, et ELi tulevane koostöö on neile oluline. Koostöö peaks seega põhinema reaalsel probleemidel. Selles tuleks esitada asjakohaseid küsimusi ning keskenduda konkreetsetele meetmetele, mis pakuvad lisandväärtust inimeste igapäevaelule.

Tulevane koostöö kõnealuses valdkonnas peab samuti põhinema ohutu ja turvalise Euroopa loomisele suunatud meetmete ning üksikisikute kaitseks mõeldud meetmete vahelisel paremal tasakaalul.

Kuritegevusvastane võitlus on kodanike vaatenurgast oluline. Kodanikud ootavad, et tänu ELi koostööle suudetakse paremini ära hoida piiriülest kuritegevust, kuid nad ootavad ka vabadust ja õiglust. Nagu olen Euroopa Parlamendile varem rõhutanud, peavad julgeoleku suurendamisele suunatud meetmed ning õiguskindluse ja isikuõiguste tagamiseks mõeldud meetmed käima käsikäes ning see on loomulikult ka võimalik.

Piiriülese kuritegevuse vastases võitluses on väljakutsed suured. Narko- ja inimkaubandus ning terrorism on meie mandril reaalsus, kuid samal ajal on tekkinud uued, näiteks Internetiga seotud kuriteoliigid. Me ei saa lubada, et kuritegevuse vastu võitlevad asutused ei saa riigi- või halduspiiride tõttu oma tööd tõhusalt teha.

Koostöö piiriüleses kuritegevuse vastu võitlemiseks on välja arendatud, kuid tõhusa politsei- ja kriminaalõiguskooostöö saavutamiseks Euroopas on veel palju teha. Vajame ühistele probleemidele ühiseid lahendusi. Hästi väljatöötatud politseikooostöö, tõhus teabe, kogemuste ja hästi väljatöötatud töömeetodite vahetamine on nende probleemide lahendamiseks ülimalt olulised.

Kuritegevusvastase võitluse põhielement on loomulikult tõhus teabevahetus vastavalt meie spetsiifilistele vajadustele. Euroopa tasandil peaksime me mõningatel juhtumitel teabevahetust standardima, kohandama seda meie vajadustele, muutma seda tõhusamaks. Samal ajal on äärmiselt oluline tagada, et teabevahetus vastab andmekaitse ja eraelu puutumatuse kaitse põhinõuetele, mis meil tuleb kehtestada, ja et ei kogutaks ega säilitataks rohkem teavet, kui eesmärgi saavutamiseks vajalik. Peame looma turvalise Euroopa, kus võideldakse tõhusalt piiriülese kuritegevuse vastu ja kus samal ajal austatakse isikute eraelu puutumatust. Mõlema eesmärgi saavutamine on täiesti võimalik ja absoluutselt hädavajalik. On vaja lihtsalt leida eri meetmete vahel õige tasakaal.

Meie õiguskooostöös tuleb jätkuvalt rakendada vastastikuse tunnustamise põhimõtet. Vastastikune usaldus üksteise õigussüsteemide vastu on eeltingimus sellele, et liikmesriigid sooviksid tunnustada ja jõustada teiste riikide lahendeid ja otsuseid. See on ka meie liikmesriikide asutustevahelise usalduse küsimus ning kodanikel peaks olema usaldust otsustatavate meetmete vastu. Üks viis usaldust suurendada on parandada meie teadmisi üksteise õigussüsteemidest. Selleks võib korraldada koolitusi, vahetusprogramme, tugevdada olemasolevaid võrgustikke ja hästi väljatöötatud hindamismehhanisme.

Kõige tähtsam abinõu usalduse arendamiseks on võib-olla siiski tagada teatavad miinimumnõuded, mis ei sõltu sellest, kus Euroopa Liidus inimene asub. Need oleksid lihtsad asjad, nagu võimalus oma emakeeles saada teada, milles sind süüdistatakse või missugused on sinu kui kahtlusaluse või ohvri õigused kohtuprotsessis. On väga tänuväärne, et oleme nõukogus suutnud jõuda kokkuleppele teekaardis, mis juhendab samm-sammult, kuidas tegeleda kahtlusaluste ja kostjate menetlusõigustega ning neid rakendada. Oleks väga soovitatav, et see teekaart lisatakse Stockholmi programmi, ja ma usun, et nii see läheb.

Stockholmi programm peaks samuti selgelt arvestama kuriteoohvrite vaatenurka. Kodanik, kes on oma riigis või teises liikmesriigis langenud kuriteo ohvriks, peab saama asjakohast teavet talle arusaadavas keeles ning talle tuleb enne ja pärast kriminaalmenetlust ning selle ajal pakkuda piisavalt toetust, teavet ja kaitset. Ohvrile tuleb samuti pakkuda piisavat hüvitist neile tekitatud kahju või vigastuste eest.

Lõpetuseks sooviksin rääkida mõne sõnaga tsiviilõiguslikest küsimustest, mis suurel määral mõjutavad inimeste igapäevaelu. Üks konkreetne moment on Brüsseli I määruse (kohtualluvus ja teiste liikmesriikide kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine) läbivaatamine. Need võivad tunduda tehniliste küsimustena, kuid üksikisikute jaoks on need väga olulised.

Üks olulisematest küsimustest on välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetlusest loobumine. Praegu peavad kõik, kes soovivad otsuse täitmist teises liikmesriigis, esitama kõigepealt avalduse tolle riigi kohtule ja seejärel saada kohtult loa täitmiseks. See võtab aega ja on inimesele kulukas. Me oleme märganud, et välisriigi kohtuotsuse tunnustamise menetlusest loobumist toetatakse laialdaselt, aga see peab toimuma kooskõlas menetluslike tagatistega ja kohaldatava õiguse valiku eeskirjadega.

Need olid mõned olulistest ja tähtsatest teemadest, mida on rõhutanud nii Rootsi kui ka paljud liikmesriigid. Täna teid tähelepanu eest ja ootan teie kommentaare ja vastan teie küsimustele. Enne annan siiski sõna oma kolleegile Tobias Billströmile, kes on vastutav varjupaiga ja sisserändega seotud teemade eest, mis on eelseisva Stockholmi programmiga seoses olulised, ning ta esitab need teile nüüd.

Tobias Billström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, head parlamendiliikmed! Sooviksin alustuseks tänada Euroopa Parlamenti väga konstruktiivse koostöö eest Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametiga. Lahendada on veel mõningad formaalsused, kuid peagi on paigas nimetatud asutuse loomiseks vajalikud tingimused. Nõukogu suhtub väga positiivselt sellesse konstruktiivsesse koostöösse Euroopa Parlamendiga, tänu millele see tulemus on saavutatud. See mõjub hästi koostöö paranemisele Lissaboni lepingu jõustumisel. Asjaolu, et meil õnnestus tugiametiga seoses nii kiiresti otsusele jõuda, on näide mõjusast ja hästitoimivast kaasotsusmenetlusest.

Mida me täna siin arutame, on loomulikult eesmisev viieaastane töökava õiguse ja siseasjade valdkonnas. Sissejuhatuseks ütlen, et ELis on varjupaiga ja sisserändega seoses viimastel aastatel palju toimunud. Näiteks oleme võtnud otsuseid ühisteks õigusaktideks ühtse sisserändepoliitika ja ühtse varjupaigasüsteemi esimeste põhialuste kehtestamiseks. Muuseas, kõnealune eesmärk on kirjas ka varasemates, Tampere ja Haagi programmides. Kõnealune poliitiline valdkond sai uue poliitilise jõu, kui Euroopa Ülemkogu võttis eelmisel

aastal vastu Euroopa sisserände- ja varjupaigapakti. Nüüd on aeg panna paika selle valdkonna poliitika edasiarendamise põhimõtted. Me lähtume oma töös sellest, et hästikorraldatud sisseränne võib olla kõigi asjaosaliste jaoks positiivne, mitte ainult üksikute liikmesriikide ja ELi kui terviku, vaid ka päritoluriikide ja üksikute sisserändajate jaoks. Kui tahame saavutada Lissaboni strateegias seatud eesmärki, et EList peab saama dünaamiline ja konkurentsivõimeline majanduskeskkond, siis peame me tõenäolist lubama töötajate sisserännet praegusega võrreldes suuremas ulatuses, eelkõige arvestades meie ees seisvaid demograafilisi väljakutseid.

Sisserände rahvusvahelise mõõtme rõhutamiseks peaks Stockholmi programmi lähtepunktiks olema koostöö päritolu- ja transiidiriikidega globaalse sisserände ja arengu lähenemisviisi raamistikus. Strateegiliselt tuleb edasi arendada ja konsolideerida väljatöötatud õigusakte, näiteks partnerlus liikuvuse edendamiseks. Paremini tuleb ära kasutada sisserände ja arengu vahelist seost ning kiirendada asjakohaseid meetmeid sisserände positiivsete mõjude ärakasutamiseks arengus.

Stockholmi programmi väljatöötamisel ilmnes, et valitseb üksmeel selles osas, et liikmesriikidel on vaja ühiselt ja koordineeritult hoida ära ebaseaduslikku sisserännet Euroopa Liitu. Tõhusa repatrieerimispoliitika väljatöötamine moodustab olulise osa sellest tööst. Ilma kahtluseta mängib Frontex selles osas tähtsat rolli ja on selge, et liikmesriigid tahavad, et see asutus muutuks tugevamaks. Suurt huvi pakub ka koostöö parandamine päritolu- ja transiidiriikidega. Ma sooviksin siiski rõhutada, et ebaseadusliku sisserände ärahoidmiseks tehtavas töös on tähtis säilitada tasakaal, et julgeolekumeetmeid ei rakendataks seadusliku ELi sisserände keerukamaks või varjupaiga protsessi varjupaigataotlejatele raskemaks muutmise arvelt. Samuti tuleb miinimumini vähendada haavatavaid rühmasid, näiteks üksi saabuvaid lapsi ähvardavad ohud. Komisjon esitab tegevuskava, mis sisaldab meetmeid, mis arvestavad laste parimate huvidega.

Stockholmi programmis lahendatakse solidaarsuse ja vastutuse jagunemise küsimus. Lihtsaid lahendusi ei ole olemas. Meie lähtekoht peaks olema otsida laialdasi ja jätkusuutlikke lahendusi kooskõlas globaalse sisserände lähenemisviisiga ning teadmisega, et ühine koostöö kolmandate riikidega on kriitilise tähtsusega tegur. Vaja on töötada välja teatav solidaarsusmehhanism, et abistada liikmesriike, kes on erilise surve all ja võtavad vastu ebaproportsionaalsel arvul varjupaigataotlejaid. Ka liikmesriigid peavad saama toetust, et tõsta oma suutlikkust. Frontexit tuleb tugevdada ja selle rolli repatrieerumises suurendada. Meie eesmärk on demonstreerida paremini solidaarsust nii liikmesriikide kui ka kolmandate riikidega, millele avaldatakse sisserändega seoses kõige suuremat survet. Samal ajal peame selgelt väljendama, et vajame terviklikku lähenemisviisi, mis on nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis jätkusuutlik.

Oluline on Stockholmi programmis sedastada, et varem seatud eesmärk ühtse Euroopa varjupaigasüsteemi loomiseks hiljemalt 2012. aastaks peab alles jääma. Ühtse varjupaigasüsteemi keskmes peab olema, et iga varjupaigataotlejat võetakse vastu ühtemoodi ja tema taotlust hinnatakse samade kriteeriumide kohaselt, sõltumata liikmesriigist, kuhu ta saabub. Hästitöötav praktiline koostöö on selle saavutamiseks ülioluline. Selles osas mängib tähtsat rolli Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet.

Ühtse varjupaigasüsteemi veel üks oluline element on see, mida me nimetame välismõõtmeks. Ma pean silmas kolmandatest riikidest saabunud põgenike ümberasustamist. Komisjon esitas hiljuti ühise ELi ümberasustamiskava ettepaneku. Tegemist on ühe aspektiga, mille kajastamist Stockholmi programmis soovib enamik liikmesriikidest.

Nõukogu ja parlament peavad tegema tihedat koostööd, kui tahame 2012. aastaks saavutada eesmärgi luua ühtne varjupaigasüsteem. Esitatud on mitmeid õigusaktide ettepanekuid. Meil on vaja esmajoones nendega edasi liikuda.

Seos ELi sisemise õigus- ja siseasjade töö ja ELi välissuhete vahel on muutunud aina tähtsamaks, mis võimaldab edasi liikuda ja seda mitte ainult varjupaiga- ja sisserändepoliitikaga. ELi kui globaalse tegija rolli tuleks seega selles valdkonnas tugevdada ning erilisel peaks keskenduma partnerlusele ja koostööle kolmandate riikidega. ELi välissuhetes tuleb arendada õigus- ja siseasjade valdkonda.

See on eesistujariigi koostatud Stockholmi programmi projekti peamine tunnus. Me oleme praegu väga intensiivse läbirääkimiste perioodi lõpus ja loodetavasti võetakse programm lähinädalatel vastu.

Lõpetuseks soovin öelda paar sõna Lissaboni lepingu kohta. Seoses mitmete uute juriidiliste aluste kehtestamisega toob uus leping kaasa suured muudatused vabaduse, julgeoleku ja õiguse valdkonnas. Tavaline õigusloomega seotud menetlus, mida praegu sisse viiakse, tähendab, et Euroopa Parlamendile antakse mitmes valdkonnas õigusloome protsessis suurem roll. Beatrice Ask ja mina ootame suuremat koostööd Euroopa Parlamendiga. Ma usun ka, et liikmesriikide parlamentidele antavad uued ülesanded on olulised demokraatliku

kontrolli tugevdamiseks kõnealuses poliitilises valdkonnas. Suur tänu tähelepanu eest! Nagu mu kolleeg Beatrice Ask ütles, ootame me teie vaateid.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja! Pärast Beatrice Aski ja Tobias Billströmi suurepäraseid raporteid keskendun mina põhiküsimustele.

Kõigepealt soovin ma tänada eesistujariiki Stockholmi programmi mõtte säilitamise eest ja selle eest, et on asetanud eurooplased oma suhtluses tegevuse keskmesse! Me loodame, et see tekst, mis peaks vastu võetama järgmisel justiits- ja siseküsimuste nõukogul ning seejärel esitatama detsembris toimuvale Euroopa Ülemkogule, on ambitsioonikas ja tasakaalustatud tekst ning kajastab ilmselt uut institutsioonilist tasakaalu.

Teist saavad nüüd kaasseadusandjad praktiliselt kõigis õigus- ja siseasjade küsimustes ning seega on tõde selles, et Euroopa Liidu parlamentariseerimine peegeldab Euroopa Parlamendi suurenenud rolli otsuste langetamise protsessis, kuid ka liikmesriikide parlamentide suurenenud kontrolli oma valitsuste üle. Parlamentide suurem kaasamine pakub olulisele julgeolekul, õigusel ja vabadusel rajanevale alale võimalusi.

Tulen nüüd teie resolutsiooni eelnõus rõhutatud prioriteetide juurde. Te rõhutate põhiõiguste austamist. Teil on õigus, kui rõhutate liikumisvabadust, mis on suur väärtus ja mida ilmselt ei tohi küsimuse alla seada.

Rääkides põhiõigustest, saavutasime Lissaboni lepinguga kaks suurt läbimurret: põhiõiguste harta muutub siduvaks ja liidul on võimalik saada Euroopa inimõiguste konventsiooni osapooleks. Nagu teie resolutsioonis rõhutatud, tuleb meil välja töötada terviklik andmekaitseüsteem, milles kasutatakse tehnoloogilisi arenguid. Komisjon esitab 2010. aastal sellel teemal teatise. Ma usun ka, et me peame seda terviklikku andmekaitseüsteemi laiendama liidu kõigile poliitikatele.

Te rõhutate lastekaitset. Rootsi eesistumise all tähistasime me taas rahvusvahelist lapse õiguste konventsiooni, millel täitus 20. aastapäev. Liit peab selles küsimuses jääma esirinda. Sellepärast esitame me 2010. aasta alguses tegevuskava saatjate alaealiste kohta.

Üldiselt jagavad komisjon ja parlament samasugust tahtekindlust diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise ning meeste ja naiste vahelise võrdsuse edendamise osas. Ma tervitan asjaolu, et parlament ja komisjon on võtnud ühesuguse suuna asetada eurooplased oma tegevuse keskmesse liikumisvabaduse, valimisõiguste, konsulaarkaitse jms küsimustega seoses. Nüüd on meil võimalik kõik reaalselt ellu viia. Lissaboni lepingus lubatakse kodanikualgatuse menetlust ning komisjon avaldas äsja sellel teemal rohelise raamatu. 2010. aastal esitatakse konsultatsioonide tulemuste põhjal ettepanek.

Nagu minister Ask äsja väga hästi selgitas, on vaja, et kohtunikud meie liikmesriikides jagaksid ühist Euroopa õiguskultuuri. Selleks on vaja koolitust. Oleme Stockholmi programmiga võtnud kohustuse: vähemalt pooled liidu kohtunikust ja süüdistajatest peavad olema saanud väljaõppe Euroopas või võtnud osa vahetusprogrammist teise liikmesriigiga.

Samuti rõhutate te vajadust lihtsustada juurdepääsu õigusemõistmisele ja toetada majanduse nõuetekohast toimimist. Te rõhutate ohvrite kaitset – koduvägivalla- ja terrorismiohvrite kaitset. Komisjon esitab ka nendel teemadel ettepanekud, kasutades ära Lissaboni lepingus pakutavaid võimalusi.

Julgeoleku- ja kaitseküsimustega seoses toote esile, et puudub terviklik julgeolekuarhitektuuri ja piirihalduse strateegia. Sellepärast, nagu Beatrice Ask väga hästi selgitas, sisaldab Stockholmi programm tõelist sisejulgeolekustrateegiat – strateegiat, mis loomulikult arvestab inimõigusi ja mis täiendab välisjulgeolekustrateegiat.

Kõnealune sisejulgeolekustrateegia põhineb politsei- ja kriminaalasjade koostööl ning Euroopa territooriumile juurdepääsu haldamisel.

Nagu Tobias Billström just äsja õigesti tähelepanu juhtis, peab sisserändepoliitika moodustama osa pikaajalisest visioonist, et optimeerida sisserändajate panust majanduse ja ühiskonna arengusse. Me peame andma seaduslikele sisserändajatele selge ja ühtse staatuse. Samuti peame me takistama ja vähendama ebaseaduslikku sisserännet, näidates samal ajal üles austust inimõiguste ja -väärikuse vastu. Ma lisaksin, et me oleme selles osas visandanud üldise lähenemisviisi komponendid, mille abil on võimalik arengut ja sisserännet omavahel siduda.

Varjupaigaküsimuses toetan teie üleskutset liikmesriikide tõelise solidaarsuse järele. Liidust peab saama tõeline ühine ja ühendatud kaitsele rajanev ala, kus austatakse põhiõiguseid ja kus kehtivad kõrged kaitsestandardid ning, nagu Tobias Billström ütles, varjupaiga pakkumisele peavad kogu Euroopas kehtima

samad kriteeriumid. Täies ulatuses tuleb üles näidata liikmesriikidevahelist solidaarsust ja seda eelkõige nende riikidega, kes võtavad vastu suurima arvu põgenikke.

Kõnealune vabadusel, julgeolekul ja õigusel rajanev ala nõuab loomulikult tugevat välismõõdet, mis on kooskõlas liidu välispoliitikaga. Oma resolutsioonis mainite korduvalt järelevalve ning hinnangute tegemise vajadust. Ka selles osas oleme teiega ühel nõul. Peame vähendama märkimisväärtset lõhet Euroopa tasandil vastuvõetavate standardite ja poliitiliste meetmete ning nende riigisisese kohaldamise vahel. Samuti peame kaaluma õigusloomega seotud ettepanekute võimalikku mõju kodanikele ning peame parandama viisi, kuidas kasutatakse vastuvõetud aktide hindamist.

Lõpetuseks, komisjon on täielikult kaasatud Stockholmi programmiga seotud läbirääkimistesse. Rääkisin, kui rahul ma olin meie koostööga eesistujariik Rootsi, kellega oleme tõepoolest teinud ära põhjaliku, tõsise töö. Ilmselgelt loeb parlamendi arvamus meile väga ka nüüd, viimastel hetkedel, kui Euroopa Ülemkogu on Stockholmi programmi vastu võtnud. Sellepärast tänan ma teid siiralt ja sellepärast tahan ma väga hoolikalt teid ära kuulata! Aitäh, parlament!

Manfred Weber, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, asepresident, ministrid, kallid kolleegid! Ma olen Euroopa Parlamendis olnud nüüdseks viis aastat ning ma olen tegelenud siseasjade ja õigusega seotud küsimustega. Täna on seega minu jaoks rõõmupäev, kui meil on võimalus arutleda järgmise viie aasta kavasad, kui meil on võimalik otsustada tuleviku üle Euroopa Parlamendina, mis tegutseb võrdset õigusloome alusel.

Me arutleme dokumentide üle, teemavaldkonna üle, mille kohta kodanikud ootavad meilt vastuseid, isegi väites, et tegemist on valdkonnaga, kus me vajame rohkem Euroopat. See ei ole iga valdkonna puhul tõsi, kuid antud juhul on see nii. Nad esitavad meile nõudmisi. Nad tahavad meilt saada vastuseid. Tahaksin seega väga lühidalt kirjeldada muutusi, mis toimuvad uute tööpõhimõtete ja nende temadega seoses.

Esimene puudutab tööd nõukoguga. Meil on alati nõukogu esindajad siin saalis kohal ning alati räägivad nad nõukogu eesistujatena, et parlament on väga tähtis ja et me peame tegema koostööd. Ent kui nad sellest rollist välja tulevad, siis sageli säärane arusaam kaob. Meie kui parlamendiliikmete ülesanne on nõuda nõukogult, et ta ei lubaks enam sellel arusaamal haihtuda ega – nagu juhtus SWIFTi lepinguga – luua pretsedente ilma meid siin parlamendis heakskiitmisprotsessi kaasamata. See olukord ei saa kesta ja tulevikus ei ole see võimalik. Tegemist oli negatiivse näitega sellest, kuidas institutsioonid üksteist tõsiselt võtsid.

Mu teine märkus on, et me peame olema ideede loojad. Uus leping lubab meil esitada õigusloome algatusi. Kui me tahame Frontexit tugevamaks muuta, ei saa lihtsalt kutsuda üles tegudele ja esitada vaid ettepanekuid, me peame samuti hakkama esitama õigusakte. Tulevikus on meil see võimalus.

Minu kolmas punkt on see, et me peame olema ka tõsiseltvõetav partner, mitte keegi, kes koostab vaid soovinimekirju. Näiteks võitluses ebaseadusliku sisserände vastu ei tohi me lihtsalt võtta valitsusvälise organisatsiooni seisukohta, me peame olema tõsiseltvõetav partner. Lõpetuseks, Euroopa Parlament peab suhtuma subsidiaarsuse küsimusesse tõsiselt. Kui meil on pädevused, siis peame samuti kaaluma seda, missuguseid teemasid peaks lahendatama riiklikul või piirkondlikul tasandil.

Need neli teemat on minu arvates lähiaastatel olulised. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon oleks eelistanud, et Stockholmi programmi puudutavad ettepanekud oleksid olnud märksa ambitsioonikamad, kuid täna on siiski aeg rõõmustada selle üle, et oleme astumas uude etappi, nii et kõik, mis veel öelda jääb, on: hakakem tööle!

Monika Flašíková Beňová, *fraktsiooni S&D nimel.* – (SK) Lissaboni lepingu jõustumine annab olulise panuse kogu selle algatuse edusse.

Lepinguga sisseviidav protsess tugevdab liitu nii seest kui ka globaalses kontekstis ning on väga tihedalt seotud praeguse kolmanda samba valdkonnas koostöö tugevdamisega. Liit saab olema avatum, tõhusam ja demokraatlikum. Peamiseks väljakutseks ja prioriteediks on põhiõiguste ja vabaduste, kuid ka terviklikkuse ja julgeoleku tagamine Euroopas, milleks tuleb täielikult toetada ja austada olemasolevaid õigusakte ning neid tõhusalt rakendada, võttes samal ajal arvesse inimõiguste ja kodanikuvabaduste kaitset.

Stockholmi programmis rõhutatakse nende õiguste kaitset, eelkõige justiitsküsimuste ja julgeoleku valdkonnas. Me peame eelistama mehhanisme, mis võimaldavad kodanikele juurdepääsu kohtutele, et nad saaksid oma õigusi ja seaduslikke huvisid teostada üle kogu liidu. Meie strateegia peab sisaldama ka politsei koostöö ja õiguste kasutamise tugevdamist ning julgeoleku suurendamist Euroopas.

Ma sooviksin siinjuures samuti tänada kõiki raportööre nende järelduste eest ning teid, austatud juhataja, teie aja eest!

Jeanine Hennis-Plasschaert, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Ametlikult võiksin nüüd teha kokkuvõtte meie 27-leheküljelise resolutsiooni osadest, mis on teiste fraktsioonide jaoks kõige olulisemad, kuid ma ei tee seda. Ma räägiksin teile ühe loo.

Johannesburgist õhku tõusnud British Airwaysi lennukil avastas keegi jõukas keskealine valge Lõuna-Aafrika naine, et oli sattunud istuma mustanahalise mehe kõrvale. Ta kutsus stjuardessi ja kaebas oma istekohta pärast. „Proua, milles probleem?” „Kas te siis ei näe?“, ütles naine, „Ma ei saa selle jäleda isiku kõrvale istuda. Otsige mulle kohe uus istekoht!” Stjuardess tuli paari minuti pärast tagasi. „Proua, nagu ma kahtlustasin, on turistiklass täis. Rääkisin salongiteeninduse juhiga, ning ka klubiklass on täis. Kuid äriklassis on üks koht.” Enne kui lõuna-aafriklanna vastata jõudis, jätkas stjuardess: „Selline vahetus äriklassi kohta vastu on väga erandlik, kuid olukorda kaaludes arvas kapten, et on ennekuulmatu sundida inimest istuma sellise vastiku inimese kõrvale.” Seejärel pöördus ta lõuna-aafriklanna kõrvale istuva musta mehe poole ja sõnas: „Härra, kui te oma asjad võtaksite, siis ootab teid ees äriklassis isekoht.” Kui mees äriklassi kõndis, aplodeerisid ümbritsevad reisijad talle püsti seistes.

Nii, mis on sellel meiega pistmist? Kas arvame, et teised on meiega võrreldes alamast seisusest? Kõnealune Lõuna-Aafrikast pärit valge naine šokeeriks meid kõiki. Loomulikult oli see äärmuslik näide. Kuid ma arvan, et mõned meie kolleegid eelkõige fraktsioonist ERP, kuid ka nõukogust, saavad täielikult aru, mida ma siin öelda tahan. Teine fraktsioon, minu fraktsioon, usub kindlalt Euroopasse, mida rahvas mõistab ja usaldab. See Euroopa peab põhinema inimõigustel, põhivabadustel, demokraatial, õigusriigi printsiibil ja tõepoolest kõigi tõelisel võrdsusel. On viimane aeg kõrvaldada mis tahes põhjustel toimuva diskrimineerimise vormid, sealhulgas diskrimineerimine seksuaalse eelistuse tõttu.

Jan Philipp Albrecht, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Meie Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonist esitame endale aina rohkem küsimust: kuidas on juhtunud, et otsustame siin programmi resolutsiooni üle, mis on juba vananenud. Alles eile esitas eesistujariik Rootsi uue ja väga suures osas muudetud ettepaneku Stockholmi programmi kohta. Ma eeldan, et enamikul selle väärika koja parlamendiliikmetest ei ole olnud võimalust kõnealuse ettepanekuga tutvuda. Minu arvates on see olukord vastuvõetamatu, arvestades, kui tundliku teemaga tegemist on.

Enamgi veel, selle resolutsiooni sündimiseni viinud parlamendimenetlus oli suures osas läbipaistmatu ja aeg-ajalt kaoiline. Väiksemad fraktsioonid tõrjuti resolutsiooni koostamise protsessist võimalikult kaugele ning demokraatlikku otsuselangetamist takistas oluliselt ühiskomisjonide menetluses esitatud muudatusettepanekute rohkus. Palun siis arvestada, et kavatseme esitada taotlusi hääletada osade kaupa. Parlament peab tõsiselt kaaluma, kuidas ta tahab nende tingimustega tegeleda, nii nõukogu kui ka oma liikmete osas.

Pöördun nüüd Stockholmi programmi sisu juurde. Osa sellest töökavast võib kahtlemata pidada edasiminekukuks. Õiguse ja tsiviilõiguslike normide ühise loomise osas näeme ka meie, rohelist, soodsaid tulevikuväljavaateid. Kuid mis puutub kodanike ja riigi vahelistesse suhetesse, siis annab see programm tunnistust väga halvasti püstitatud raamistikust. Soovides tagada Euroopa julgeolekut, on inimõigustele ja vabadustele eelistatud sisserände- ja varjupaigapoliitikat, tsiviilõigusi ja andmekaitset. On avameelselt öeldud, et rohkem vabadust Euroopas tähendab automaatselt julgeoleku vähenemist.

Ma küsin teilt, kuhu on nüüd kadunud Euroopa idee, mis oli liidu asutamise aluseks? Praegu süstitakse meisse hirmu ja mitte – nagu programmis väidetakse – õigustatud hirmu organiseeritud kuritegevuse või terrorismi ees, vaid hirmu meie kaasinimeste ees siinsamas Euroopas, hirmu inimeste ees, kes soovivad tulla Euroopasse, ja eelkõige hirmu kõige ees, mida me peame mingil moel võõraks.

Stockholmi programmis ja kahetsusväärset ka esitatud resolutsioonis seotakse jätkuvalt sise- ja välispoliitika, et Euroopas oleks võimalik igapäev jälgida ning võtta inimestelt meie välispiiril ära nende õigused, mille täitmist Frontex peaks tagama. Euroopa peab selle suundumuse lõpuks ometi seljataha jätma ja uurima luubi all viimastel aastatel tehtud väärsamme.

See tähendab ka seda, et tuleb täie teadlikkusega püsti seista ja kaitsta oma veendumusi. Näiteks kehtib see meie SWIFTi lepingu arutelude suhtes. Miks allume jälle julgeolekupoliitika küsimustes USA poliitikale – nagu SWIFTi lepingu puhul – ilma põhjusega ning siin täiskogul küsimust uuesti põhjalikult arutlemata? Miks lubame meie, parlament, nõukogul ikka ja jälle meist mööda minna? Meie, parlament, peame selles asjas kindlasti midagi ette võtma. Saatkem nüüd ja siin välja sõnum inimõiguste ja vabaduste poolt, muu

hulgas oma valitsusele, ning hääletage kõigi meie muudatusettepanekute poolt! Rohelised ei saa hääletada sellisel kujul resolutsiooni poolt.

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Ei tahaks küll seda öelda, aga resolutsiooni ettepanek, millele me siin aruteludes viitame, on suurepärane näide Euroopa Parlamendist selle halvimal kujul. Ehkki ma tunnustan raportööride rasket tööd ja kahtlemata õilsat kavatsust katta 27-leheküljelises tekstis kõik aspektid, on ettepanek segane ning minu arvates palju väärtusetum, arvestades, mida Stockholmi tegevuskava ja eesistujariik Rootsi vääriskid.

Lubage mul rõhutada, et ka meie tahame lahenduste leidmiseks suuremat koostööd, solidaarsust sisserände ja korruptsioonivastase võitluse ning teabevahetuse osas, kuid see ei pea tulema riikide suveräänsuse hinnaga, ning samuti ei tohiks see olla liigselt ettekirjutusi tegev.

Varjupaigaküsimuste lahendamiseks on siiani parim viis 1951. aasta ÜRO pagulaskonventsiooni nõuetekohane kohaldamine kogu Euroopas. Me toetame teabevahetust, et meil oleks tõeline JSKi lähenemisviis andmekasutusele, mille aluseks on tugev andmekaitse, lähtudes proportsionaalsuse, vajaduse ja läbipaistvuse printsiipidest.

Samuti toetame vastastikkuse tunnustamise põhimõtet ning Euroopa kodanike vaba liikumise õiguste tagamist, kuid nende õiguste kuritarvitamist tuleb piirata tugeva piirikontrolli abil ning kasutades tagasisaatmist kiirendamiseks ELi kaalukust ja arendades edasi Frontexit ELi välispiiri kaitsmisel. Teabevahetus aitab võidelda terrorismi vastu.

Me toetame samuti tõsist ELi organiseeritud kuritegevusevastast strateegiat, mis keskendub inimeste, relvade ja koerte salakaubandusega tegelevatele grupeeringutele, ebaseaduslikult saadud tulu konfiskeerimisele ning ELi piiril tegutsevate Euroopa organisatsioonidega koostöö tegemisele. Kuid me ei saa toetada meetmeid, mis meie arvates kujutavad endast häbitut kallaletungi suveräänsusele, välja arvatud, kui need iseenesest viivad suuremale koostööle. Kindlasti peitub üleskutses kohustuslikuks ja tagasisivõetamatuks solidaarsuseks teatav iroonia: kindlasti on solidaarsus see, mida pakutakse, mitte see, mida peale surutakse.

Ma arvan, et üldjoontes on eesistujariik Rootsil ning tõesti ka ettepanekus endas häid ideid, kuid kahjuks ja nagu tavaliselt teeme endale uhkeid jõululingitusi seal, kus nendega tegelikult midagi ei saavuta.

Cornelia Ernst, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon ei toeta resolutsiooni. Stockholmi programm ei käsitle absoluutselt praeguse aja tegelikke probleeme. Põhiprobleem on selles, et luuakse õiguste Euroopat, millele ELi kodanikel on juurdepääs, kuid teistel eurooplastel mitte. Neile ei anta samasuguseid inim- ja kodanikuõiguseid.

EL soovib saada Euroopa inimõiguste konventsiooni osapooleks – seda me tervitame –, kuid samal ajal tuleb sisserändajad seadusliku ja mitteseadusliku põhimõtte alusel eraldada. Seega varustatakse Frontexit pidama sõda nn ebaseadusliku sisserände vastu, millega kaob täielikult vaateväljast eelarvamustevaba sisserändepoliitika. Siin kukub Stockholmi programm läbi.

Teiseks probleemiks on tasakaalu täielik puudumine vabaduse ja julgeoleku vahel. Tõsi, vabadust ilma julgeolekuta ei ole, kuid ei ole ka julgeolekut ilma vabaduseta. Vabadus ei ole midagi, mille üle läbirääkimisi pidada, see on iga inimese universaalne õigus. Stockholm, vastupidi, sümboliseerib ELi maniakaalset kõrge julgeoleku järele, milles ilma piisava kontrollita luuakse hülgaslikke riigiüleseid andmebaase ning seejärel segatakse luureteenuseid ja politseiandmeid üle kogu Euroopa. See tähendab, et inimesed jäetakse oma andmete osas ilma enesemääramisõigusest ning visioon läbipaistvast inimesest saab tegelikkuseks.

Lubage mul kui Ida-Saksamaalt pärit Euroopa Parlamendi liikmel lõpetada märkusega, et minu arvates on väljakannatamatu, et 20 aastat pärast Berliini müüri langemist on Euroopa üha enam hakanud meenutama kindlust.

Mario Borghezio, *fraktsiooni EFD nimel*. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Stockholmi programmi käsitlev dokument on Euroopa Ülemkogu järeldustega võrreldes lihtsustav ja näiteks ei arvesta Itaalia valitsuse konkreetsetel teemadel esitatud olulisi taotlusi. Tegelikult ei käsitleta dokumendis Euroopa strateegiaid organiseeritud kuritegevuse teel saadud vara ründamiseks.

Täna kuulsin – ja olen ka varem kuulnud – palju räägitavat eri murettekitavatest kuritegevuse aspektidest. Peame minema sõnadelt tegudele. Euroopa peaks tegutsema nagu Itaalia, kes tänu minister Maronile on maffia varade ründamisega eeskujuks kogu Euroopale. Tundub, et Euroopa ei soovi samas suunas liikuda.

Kui tahame Euroopa tasandil võidelda kuritegevuse vastu, kuritegevuse, mis on muutunud rahvusvaheliseks ja mis manööverdab hõlpsasti pankade, maksuparadiiside, finantsturgude, vallas- ja kinnisvaraturgude vahel, siis peame looma ühtse Euroopa õigussüsteemi.

Lisaks ei pöörata piisavalt tähelepanu sisserändevastasele võitlusele Euroopa lõunapiiril, kus nt Liibüaga sõlmitud lepingu täitmine, mis Itaalia suhtes toimib, võib sattuda raskustesse. See juhtub, kui Euroopa Liit loobub täitmast võetud kohustust kaasrahastada satelliitjälgimissüsteemi Liibüa lõunapiiril, mida ületab tohutu arv ebaseaduslikke sisserändajaid.

Lõpetuseks, mis puutub rassismijuhtumisse mustanahalise inimesega, siis tahaksin osutada väga paljudele täpselt sama tõsistele valgete vastu suunatud rassismijuhtumitele, mis toimuvad ebaseadusliku sisserände enklaavides, rääkimata president Mugabe režiimi all ja isegi Lõuna-Aafrikas toimuvast n-ö valgete küttimisest. Need, kes nii palju räägivad mustade vastu suunatud rassismist, peaksid teadma ka Euroopa- ja valgetevastast rassismist.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Terrorismi, organiseeritud kuritegevuse ja ebaseadusliku sisserände vastane võitlus on loomulikult Euroopas oluline. Tuleb siiski öelda, et kahjuks jätkab Stockholmi programm 11. septembrist 2001. aastast saadik sissetallatud teed vähendada pidevalt inim- ja kodanikuõigusi ning vabadusi ja neisse sekkuda. Mure andmekaitseõiguse pärast heidetakse võitluses väidetava terrorismi vastu lihtsalt kõrvale.

Kui nii, siis säilitatakse ja kogutakse üksikisikute andmeid, nende samade isikute andmeid, keda EL pidevalt oma päevakorras tähtsaimale kohale seab. Seda tehakse isegi, kui kuriteo kahtlust ei ole, ja neid andmeid võidakse seejärel kuritarvitada. Ametlikult on eemärk võidelda kuritegevuse vastu. See on kõik väga tore, kuid juba on tekkinud esimesed märgid ja suundumused nn poliitilise korrektsuse konsensusel mittevastavate arvamusalvuste piiramisest, keelamisest ja, kes teab, või hiljem nende muutmisest karistatavaks. George Orwell hoiatas meid ja me ei tohi lasta sellel juhtuda.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Põhiseaduskomisjon, mida mul on au juhatada, tegi mulle ülesandeks tegutseda selle dokumendi raportöörina ühiselt koos kodanikuvabaduste ning justiits- ja siseasjade komisjoni ja õiguskomisjoni raportööridega.

See on esimene kord, kui kodukorra artiklit 51 kohaldata, ning ma pean ütlema, et minu arvates on kolme raportööri vaheline koostöö olnud väga rahuldav.

Tegelikult oli probleeme – mõned neist tõsised – ajakavast kinnipidamise ja variraportööride kaasamisega ning ligi 500 muudatusettepaneku õigeaegse tõlkimisega. Viga ei ole siiski artiklis 51, vaid väga lühikestes tähtaegades, mis me seadsime, et koostada dokument, mille saaksime esitada 10. detsembril toimuvale ülemkogule. Seega olid töötempoga seotud probleemid vältimatud. Muus osas usun ma, et esimest korda kasutusel olnud artiklist 51 on kasu.

Parlamendis kaalumisel olevat dokumenti ei saa lahti seletada mulle jäänud loetud sekundite jooksul. Ent ma pean väljendama oma rahulolu, et kaasotsustamismenetlust on laiendatud ja et sellest on saanud tavapärane õiguskord, et sisserännet peetakse nüüd Euroopa küsimuseks – ja ma loodan, et just nii komisjon ja nõukogu seda tõlgendavad – ja mitte üksikute liikmesriikide probleemiks, kes tegutsevad üksteisega solidaarselt, et liikmesriikide parlamentidega tehtava koostöö osas on võetud seisukoht, et nad ei ole mitte piiranguid seadvad valvurid, vaid pigem positiivsed kaasalööjad õigusloomega seotud menetluses, ja viimaseks, et on viidatud inimõigustele, mis on ülimalt oluline ja mis vastab Euroopa Liidu vaimule.

Ma usun seega, et kõnealuse dokumendi puhul on kindlasti tegu positiivse edasiminekinga, kuna selle eesmärk ei olnud kirjeldada Stockholmi programmi pisimaidki detaile, vaid sõnastada üldised põhimõtted. On olemas aeg ja viisid, kuidas muuta see terviklikumaks ning üksikasjalikumaks.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Sooviksin alustada sellest, et tunnustan eesistujariik Rootsi ja komisjoni tehtud tööd järgmist viit aastat hõlmava vabadusel, julgeolekul ja õigusel rajanevat ala käsitleva mitmeaastase programmi edasiarendamisega.

Üle kõige sooviksin siiski tõsta esile parlamendi tööd, kuna kolm selle komisjoni – õiguskomisjon, põhiseaduskomisjon ja kodanikuvabaduste ning justiits- ja siseasjade komisjon – töötasid esimest korda artiklis 51 ettenähtud menetluses õlg õla kõrval. Toimisime nii selle nimel, et dokument õigeks ajaks valmis saaks. Seda seetõttu, et on tähtis, tõepoolest tähtis, vabadusel, õigusel ja julgeolekul rajanevat ala edasi arendada, kui arvestada, et kohe on jõustumas Lissaboni leping, mis kujutab endast suurt sammu edasi. See on suur samm edasi, sest see tugevdab parlamenti, millest saab kaasotsustaja ja otsustelangetaja valdkondades,

mis siiani olid valitsustevahelise koostöö püramiid, kuid ka seepärast, et jõustumas on Euroopa põhiõiguste harta ja mandaat ratifitseerida Euroopa inimõiguste konventsioon, millega tugevneb vabaduse ja julgeoleku vaheline harmoonia.

Julgeolek ei ole vabaduse suhtes teisejärguline, kuid see ei ole ka oht vabadusele. Julgeolek on iga kodaniku õigus ning ka vabadus. Nii on see sedastatud paljude liikmesriikide põhiseadustes ning need tuleb liita üheks, mis reguleeriks Euroopa kodakondsuse staatuse, sisserände, varjupaiga, põgenike, ELi välispiiride kaitse- ja õiguskooostööga seotud küsimusi. Seda on vaja selleks, et tugevdada vastastikust usaldust, vastastikust kodanikuõiguste tunnustamist, lepinguõiguse tunnustamist, mis toob kaasa majandustõusu ja rohkem töökohti, ning üle kõige, et tugevdada koostööd politsei ja kriminaalasjade valdkonnas, et koos võidelda meie tegelike ühiste vaenlaste vastu: organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu.

Parlament on teinud ära raske töö ja muutnud nõukogu esitatud dokumendi paremaks. Paremaks on see muutunud selles mõttes, et tugevdatud on diskrimineerimisvastast klauslit, eelkõige naiste ja laste osas, ning võetud on kohustus võidelda soolise vägivalla vastu ja kaitsta sellise vägivalla ohvreid varjupaigaküsimustega tegeleva solidaarsusklausli tugevdamisega. See näitab, et sisseränne ja varjupaigaküsimused ei ole vaid ühte liikmesriiki puudutav probleem, vaid probleem, mille lahendamiseks on vaja kõigi liikmesriikide koostööd.

Parlament parandas teksti ka sellega, et tõstis esile juuraasjatundjate väljaõppe tähtsust koostöös ja meie õigusstruktuuride lähendamises, ja teha seda vastastikuse tunnustamise ja usalduse kaudu, et oleks võimalik integreerida reageerimist käsitlevaid vahendeid eesmärgiga muuta Euroopa tõeliselt vabadusel, õigusel ja julgeolekul rajanevaks alaks.

Sellepärast arvan ma, et parlament peaks saatma selge sõnumi kodanikele, kes jälgivad meid, kui hääletame homme kolme komisjoni koostöös sündinud parlamendi raporti üle. See sõnum on, et nende põhiõigused on meile olulised, nende vabadus on meile oluline, nende julgeolek on meile oluline, meile on oluline teha koostööd, et võidelda piiriülese organiseeritud kuritegevuse, vägivalla ja terrorismi vastu ning kaitsta selliste kuritegude kõiki ohvreid, eriti terrorismi ohvreid.

Ma arvan, et meie kodanikud ei mõistaks meid, kui me neid selles osas alt veaksime. Palun seega sellelt täiskogult võimalikult laialdast toetust raportile, mille me esitame homme ja mille üle me sellel osaistungil peame hääletama.

ISTUNGI JUHATAJA: Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Kõigepealt tervitan ma sooje sõnu, mida nõukogu on öelnud koostöö kohta parlamendiga, ehkki ma eelistaksin, kui nõukogu võtaks arvesse parlamendi soovitusi. Lõppude lõpuks, nagu kolleeg Albrecht, olen märganud, et tegelikkuses kipub nõukogu jääma nende soovitude suhtes kurdiks ja lihtsalt jätkab oma joont, samal ajal kui parlament teeb rasket tööd seisukohtadele jõudmiseks, mis hiljem nõukogu programmis ei kajastu.

Minu teine märkus puudutab seda, millest kolleeg Hennis-Plasschaert nii kujundlikult rääkis. Ma tahaksin parlamendile, eriti kahele suurfraktsioonile meenutada, et võrdsus on jagamatu. Me ei saa anda ühele grupile natuke võrdsust, andmata seda teistele. Minevikus sekkus riik inimeste partnerivalikusse ning keelas abielud teatavat usku inimeste ja eri rassist inimeste vahel. Õnneks on see aeg möödanik. Ja niisiis ei tohiks minu meelest mitte ükski Euroopa Liidu liikmesriik keelduda tunnustamast teises liikmesriigis seaduslikult sõlmitud abielu, sealhulgas abielu, mis on sõlmitud kahe samasoolise isiku vahel. Seetõttu pöördun kahe suurema fraktsiooni poole, et nad võtaksid tagasi oma kompromissettepaneku, mille eesmärk on nõrgendada homoseksuaalsete paaride õigusi. Eelkõige loodan siinjuures meie sõpradele Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonist.

Me elame 21. sajandil ja ma usun, et kõik Euroopa kodanikud hoolimata nende rassilisest päritolust, usulisest veendumusest, vanusest või seksuaalsest suunitlusest väärivad meie kaitset. On viimane aeg, et parlament seda ükskord tunnistaks.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Ma usun, et see parlament tervitab konkreetset ja sisutihedat Stockholmi programmi, mis tõepoolest suudaks edendada kodanike Euroopat.

Kahjuks arvan ma, et me ei ole veel jõudnud sinna, kuhu oleksime võinud. Stockholmi programm kipub õnnetuks olema ebamäärane, viimistlemata ja üldine ning me pean ütleva, et osalt on sellise ebaveenva

ja ülemäära lihtsustatud programmi sündimise põhjus see, et parlamendil ei ole demokraatlikku kontrolli ega volitusi sekkuda realselt viisil, mis kutsuks esile muutuseid või millel oleks praktiline mõju.

Sisserändepoliitika on üks näide. Me oleme kõik suure huviga jälginud Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomist, kuid ma arvan, et väga vähe on tehtud näiteks legaalse sisserändekanalite avamiseks, mis on absoluutselt vajalik, või hooajaliste sisserändajate direktiivi kehtestamiseks, mida me nii kaua oleme oodanud, kuid mida paistab, et Stockholmi programmis isegi ei kaalutud.

Gerard Batten (EFD). – Austatud juhataja! Stockholmi programm moodustab osa ühise õigus- ja kohtusüsteemi loomisest Euroopa Liidus. Dokumendi sisuks on „Kodanike elu lihtsustamine – õiglusel põhinev Euroopa”.

Lubage mul teile rääkida, kuidas meie ühine õigussüsteem muutis ühe inimese elu. 20aastane londonlane Andrew Symeou anti sellel suvel tapmissüüdistusega Kreekale välja. Praegu kuhtub ta kohut oodates Kreeka vanglas. Tõendid tema vastu ei peaks Briti kohtus uurimisel mitte viit minutitki vastu. Tõendid tuvastamise kohta on vastuolulised. Kõik märgid näitavad, et tunnistajate ütlused koostas politsei. Kaks tunnistajat väidavad, et neid peksti ja väärkoheldi ning sunniti alla kirjutama ütlustele, millest nad hiljem kohe lahti ütlesid.

Londonis asuv apellatsioonikohus teadis väga hästi, et Andrew Symeou vastu puudusid reaalsed tõendid, kuid kohus oli sunnitud ta välja andma, sest Euroopa vahistamismääruse kohaselt ei olnud tal voli väljaandmist peatada. Briti kohtud ei saa enam kaitsta Briti kodanikke ebaõiglase välismaiste kohtute vahistamise ja vangistamise eest.

Suurbritannias oli enne Euroopa Liiduga liitumist täiesti toimiv vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala. Euroopa Liit on hävitamas õiguskaitset, mis on meil Inglismaal sajandeid olemas olnud. Protsessi käigus hävitatakse inimeste elusid. Stockholmi programm võib olla seadustest, kuid see ei ole õiglusest. Kui britid tahavad oma vabadusi säilitada, peavad nad Euroopa Liidust lahkuma.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Kahtlemata sisaldab Stockholmi programm mitmeid kasulikke algatusi ning ma pooldan täielikult võitluse hoogustamist lapspornograafia ja terroristide võrgustike vastu Internetis. Ka ebaseaduslike sisserändajate ja organiseeritud kuritegevuse vastastel meetmetel on minu toetus. Selles osas on julgeolekuteenistuste piiramatu juurdepääs ELi sõrmejäljeandmebaasile õigustatud. Kuid kontrolliga ei tohi minna nii kaugele, et ELi saab jälitusriik, kes edastab oma andmeid ka Ameerika Ühendriikidele.

Seega on vaja tagada, et kogutud andmeid ei kuritarvitata. Lõppude lõpuks on küsimus iga ELi kodaniku põhiõigusest eraelu kaitsele ning selles osas peame me järgima tõsiasja, et vabadus tähendab olla vaba riigist ja mitte olla vaba riigi kaudu.

Tahaksin samuti öelda paar sõna ELi varjupaigaõiguse ühtlustamise kohta. Kindlasti on see õige ettevõtmine. Kuid me peame tegema täiesti selgeks, et ilma eri riikide majandustingimusi ühtlustamata see ei õnnestu, kuna loomulikult kolivad inimesed riikidesse, kus on parim sotsiaalne turvalisus, suurimad sissetulekud, puhtaimad tänavad ning kõige turvalisemad linnad. Üks on selge! Nimelt, et ühtlustamine on vajalik, kuid Euroopast ei pea saama iseteenindava varjupaigapoliitikaga maa.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Me näeme õiguse, vabaduse ja turvalisuse küsimuses Euroopa Liidu järjekordset suurprojekti. Ma ütlesin, et peaksime seda projekti käsitlema samamoodi, nagu me käsitlesime Euroopa Liidu suure siseturu projekti. Me peame kõigi Euroopa Liidu kodanike jaoks looma õigusel, vabadusel ja turvalisusel rajaneva ala.

Kuidas seda saavutada? Me saavutame edu Stockholmi programmi abil, mis on järgmise viie aasta töökava. Tegemist on kaugeleulatuva programmiga, mis hõlmab mitmeid valdkondi õiguse, vabaduse ja turvalisuse raames. Parlamendi resolutsioonis määratletakse Euroopa Parlamendi poliitilised prioriteedid selles valdkonnas. Näiteks on meie sisserändega seotud prioriteedid võitlus ebaseadusliku sisserände vastu, kuid ka ühine varjupaigapoliitika, mis põhineb tõelisel ja kohustuslikul solidaarsusel. Pean samuti lisama, et Lissaboni lepingu jõustumisel hakkab Euroopa Parlament tänu kaasotsustusõigusele mängima väga olulist ja konstruktiivset rolli.

Selles parlamendis esineb ka teatavaid poliitilisi erimeelsusi. Miks mitte? Siin on esindatud eri poliitilised fraktsioonid ja erinevad poliitilised vaated. Viidates eelkõige oma kaasparlamendiliikmele Jeanine Hennis-Plasschaertile, keda ma väga austan, lubage mul siiski öelda, et inimõigused on ka Euroopa Rahvapartei fraktsiooni poliitiline prioriteet ning need ei ole sugugi selle koja liberaalide fraktsiooni monopol. Me ei saa

aktsepteerida liberaalide fraktsiooni arvamust, nagu oleks neil õigus monopoliseerida mittediskrimineerimise põhimõtet. Meie usume sellesse põhimõttesse; ent me usume ka subsidiaarsuse põhimõttesse, s.t et me peame austama Euroopa Liidu liikmesriikide rahvuslikult tundlikke küsimusi. Me ei tohi unustada, et liit on üles ehitatud ühtsusele ja mitmekesisusele, mitte ühtsusele ja ühetaolisusele.

Luigi Berlinguer (S&D). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Haagi programmiga võrreldes leiab Stockholm programmi kaks uuendust: õiglane tasakaal õiguste ja turvalisuse vahel ning õiguskaitse nii kriminaal- kui ka tsiviilsfääris.

Turvalisus on õigus: see on õigus mitte saada rünnatud töökohal, õigus jalutada tänaval oma elu pärast kartmata, õigus naisena mitte olla vägivalla objekt, õigus mitte langeda terrorismiakti ohvriks.

Liikmesriigid ja Euroopa peavad tagama turvalisuse. Kuid julgeolekumeetmed, millega vähenevad julgeolekutagatised, on meetmed, mis kaotavad õiguskindluse ja põhjustavad seega ebaturvalisust ja barbaarsusi. Mõelge Guantánamole!

Euroopa on õiguste sünnimaa. Stockholmis on need nüüd väga detailselt määratletud. Ühelt poolt valitseb õiglane tasakaal kuritegevuse ennetamise meetmetest kinnipidamise ja teiselt poolt kodanike ja nende perede igapäevaelu, ühiskondlike, majanduslike, töö- ja õpishete vahel, mida kõiki reguleerib tsiviilõigus ja tsiviilõiguse süsteem.

See on kodanike Euroopa. See tuleb üles ehitada liikmesriikides ja ühenduse institutsioonides. Euroopa ühiskond on rohkem ühinenud ja liikuvus on palju suurem kui üldiselt arvatakse. Liikuvusest on saanud õigus. Liikmesriikidevahelised piirid ei ole läbitungimatud müürid, vaid võrgud, mida inimesed iga päev läbivad. Stockholmis on institutsiooniline nurgakivi, millega sätestatakse kohtukoostöö ja vastastikune tunnustamine, Euroopa õigussüsteem (mis koosneb liikmesriikide ja ühenduse süsteemist), nii liikmesriikide kui ka ühenduse õigus, Euroopa kodanikud ja Euroopa kohtud (nii liikmesriikide kui ka ühenduse kohtud).

Euroopa normides lähtutakse ühenduse normidest ja Euroopa kohtute pretsedendiõigusest, kuid nende allikaks on ka nii liikmesriikide kui ka Euroopa õigusvõrgustikes tegutsevate töötajate, ettevõtete, üliõpilaste ja kohtunike tegevus. Stockholmis soovitakse toetada altpoolt tulevate algatuste protsessi.

Parlament on teinud resolutsiooniga suurepärase tööd ning ma loodan, et see võetakse siin suure hääletenamusega ühehäälselt vastu, sest me oleme selle nimel väga rasket tööd teinud. Nõukogu peaks seda nõuetekohaselt arvesse võtma. Lissaboni leping ei ole veel jõustunud, kuid see on olemas. Minister, olgu nõukogu ambitsioonikas ja võtku see arvesse resolutsioonis esitatud nõudmisi.

Sarah Ludford (ALDE). – Austatud juhataja! Eesistujariik Rootsit tuleb õnnitleda selle eest, kuidas ta on avaldanud survet ammu lahendamist vajanud küsimusega edasiminemiseks: Nimelt kohtualuse õigus õiglasele kohtlemisele igal pool Euroopas. See peab Euroopa vahistamismäärusega vältimatult kaasas käima. Me peame tagama, et vastastikuse tunnustamise aluseks oleks ka tegelikult vastastikune usaldus kõigi liikmesriikide kriminaalõiguse süsteemide vastu. Praegu see nii ei ole ja eksisteerivad rängad puudused.

Üks minu valijatest, Andrew Symeou, on olnud juulikuust alates Kreekas vangistuses, sest talle ei määratud kautsjonit, kuna ta on välismaalane. Tema kreeklasest advokaat on esitanud kaebuse politsei vägivalla ja tõendite hävitamise kohta. Euroopa Inimõiguste Kohtule esitatakse sellekohane avaldus ning on küllaltki häbiväärne, et seda peab tegema, sest räägime ELi kodaniku kohtlemisest teise liikmesriigi poolt. On šokeeriv, et see asi peab Strasbourgi minema.

Niisiis toetan ma Euroopa vahistamismäärust, kuid sellega koos on meil kindlasti vaja tagada kohtualuste õigused. Vastasel juhul saavad meil olema skandaalid nagu Andrew Symeou juhtum, mis hävitab toetuse Euroopa vahistamismäärusele, nagu see minu kodumaal on juhtumas.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Juba mõned kuud oleme rääkinud vajadusest leida õige tasakaal turvalisuse hoidmise ja kodanike isikuõiguste kaitsmise vahel, rõhutades, et kodanikud peavad jääma Stockholmis programmi keskmesse. Kuid Euroopa Liit võtab vastu ja rakendab meetmeid, mis viivad julgeoleku ja õiguste kaalukaasi tasakaalust välja, mille tulemusena luuakse asutusi igat liiki isikuandmete jälgimiseks ja kogumiseks ning tehes meist kõigist kahtlusallased, haavatakse meie väärikust. Enamgi veel, on lubamatu, et sisserändajaid koheldakse kurjategijate ja võimalike terroristidena. Me ei nõustu resolutsiooni projektiga, sest selle alusel hakatakse looma kaasaegset Euroopa panoptikumi, milles, nagu Jeremy Benthami väljamõeldud vanglaski, jälgitakse pidevalt igatki toimetamisi, kusjuures kinnipeetavatel on vale turvatunne, sest neil ei ole aimugi selle järelevalve ulatusest.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Ma ei kõhkle ütlema, et Stockholmi programm on õiguse valdkonnas viimaste aastate kõige ambitsioonikam Euroopa Liidu algatus. Mul on seda suurem heameel, kuna programmi üks peamine eesmärk on lihtsustada Euroopa Liidu elanike elu. Loomulikult sõltub Stockholmi programmi nõuetekohane rakendamine õiguse valdkonnas tõeliselt euroopaliku õiguskultuuri loomisest, praktilise lähenemisviisi muutmisest uute õigusaktide kehtestamisel ning ka portaali e-justice nõuetekohasest toimimisest.

Minu jaoks põhimõttelise tähtsusega vastastikuse tunnustamise printsiibi jaoks on vaja vastastikust usaldust, kuid ka usku teiste riikide õigussüsteemidesse, millest siin täna on räägitud. Need väärtused saavad tekkida ainult vastastikuse tunnustamise ja mõistmise põhjal ning tulemuseks on Euroopa õiguskultuur. Vastastikune tundmaõppimine ja mõistmine saavad iseenesest olla vaid aktiivse soodsa poliitika tulemus, mille hulka kuuluvad kogemuste vahetamine, külaskäigud, teabe jagamine ning kohtusüsteemis, eelkõige esimese astme kohtutes töötavatele inimestele kursuste korraldamine. Ja mis eriti tähtis, see hõlmab samuti ülikoolide õppeprogrammide põhjalikku kaasajastamist Euroopa Liidus.

Veel on oluline rõhutada mitmekeelse portaali e-justice tähtsust. Portaal peaks võimaldama juurdepääsu õigusandmebaasidele ning kaevata elektrooniliselt edasi kohtu- ja kohtuväliseid otsuseid. Samuti peaks see võimaldama kasutada arukaid lahendusi, mis on väljatöötatud nende kodanike abistamiseks, kes otsivad oma õigusprobleemidele lahendust või kes kasutavad mahukaid registreid, kohtusüsteemis töötavate inimeste nimekirju või lihtsalt ülevaateid iga liikmesriigi õigussüsteemist. Nii et mul on väga hea meel, et Beatrice Ask ja José Manuel Barroso on seda teemat puudutanud.

Tahaksin ka rõhutada vajadust töötada välja parima kvaliteediga Euroopa õigusaktid kohtukoostöö kohta tsiviilkaasustes, mille aluseks on sobival koostatud mõjuhinnangud, mille abil on kodanikel ja ettevõtetel võimalik kasutada tõhusaid vahendeid mitmesuguste siseturul ettetulevate juriidiliste probleemide lahendamiseks.

Stockholmi programm pakub meile paljudes ELi liikmesriikides suureneva euroskeptitsismi taustal võimaluse näidata kodanikele, et ELi institutsioonid reageerivad nende vajadustele.

Zita Gurmai (S&D). – Austatud juhataja! Minu eriline tänu kuulub kolmele sekretariaadile, kes suutsid kõnealuse resolutsiooni selleks täiskoguks ette valmistada.

Stockholmi programmi võib pidada pragmaatilist laadi tegevuskavaks, mille eesmärk on turvalisem ja avatum Euroopa, mis põhineb ühistel väärtustel, põhimõtetel ja tegevuskavadel. Programm aitab kaasa õiguskaitseasutuste, kohtute ja sisserändeküsimustega tegelevate teenistuste vahelisele koostööle. Selles on tasakaalustatud meetmed, tagatud ühine julgeolek, õigusriigi põhimõte ja üksikisikute õigused. Tegemist on siiski väga keerulise küsimusega.

Tahaksin rõhutada lähenemispõhimõtte kasutuselevõttu. See on järjekordne samm ELi riigi ehitamisel. Tegemist ei ole millegi muuga kui suveräänsuse koondamisega. Selle aluseks on Euroopa Liidu kõigi asutuste käsutuses olevate andmete, teabe ja luureandmete kättesaadavuse põhimõte.

On vaja saavutada ELi infosüsteemide koostalitlusvõime, et kõik asutused saaksid üksteise andmeid kasutada. Parlament annab komisjoni ettepanekule lisaväärtust. Dokumendis mainitakse ja kirjeldatakse põhjalikult kõiki võrdsuse, sugude ja diskrimineerimisega seotud küsimusi.

Lissaboni lepingu jõustumisel on meil võimalik kasutada ära ajaloolist hetke, et luua elujõuline ja tugev vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala. Parlament tõstab õigustatult esile oma uut nõukoguga võrdset kaasseadusandja rolli pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Ma olen rahul, et teksti on põimitud nii palju ühiseid Euroopa väärtusi: vabadus, õiglus, põhiõigused, demokraatia, kvaliteet ja antud kontekstis ka privaatsus.

Ma tean, et sõltuvalt üldisest poliitilisest kliimast on neil väärtustel eri tähendus, kuid nimetatud resolutsioonis on suudetud leida nende vahel õige tasakaal. Ma tahaksin meenutada Euroopa Sotsialistliku Partei kampaaniat „Lapsed esikohale!“. Rõõmuga näen ma selles dokumendis lastele ja perele pühendatud löike. Minu poliitiline eesmärk on kindlustada kõigile kodanikele Euroopa Liidus võrdsed õigused ja kohustused.

Meie kodanikud vajavad pragmaatilist tulevikku vaatavat ja terviklikku Euroopa rändepoliitikat, mis põhineb ühistel väärtustel ja normidel, sealhulgas solidaarsuse ja läbipaistvuse põhimõtetel.

Hästi hallatud rändepoliitika on kasulik kõigile sidusrühmadele ning aitab kaasa majanduskasvule ELis ja võõrtööjõudu vajavates liikmesriikides.

Juhataja. – Tänan, Zita! Sa suutsid oma sõnavõtu mahutada kahe minuti sisse, kuid ma ei tea, kas tõlge jõudis järe, sest punane tuli põles pidevalt. Kui tõlgid suutsid teid jälgida, siis õnnitlegem neid igaks juhuks!

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Austatud juhataja, ministrid, volinik, kallid kolleegid! Ma ei hakka kordama kõiki kaaspalamendiliikmete esitatud õiguse ja sisserändega seotud põhiargumente, kuid ma tahan osutada sellele, et Euroopa õigusel rajaneva ala loomine on võimalik üksnes siis, kui liikmesriigid hakkavad üksteist rohkem usaldama, kuna see tõhustab õiglase Euroopa nurgakivi, vastastikuse tunnustamise põhimõtte toimimist.

Viimase 15 aasta jooksul on toimunud märkimisväärne edasimineku, kuid ikka on veel palju puudujääke. Mul on ülimalt hea meel, et ajal, kui toimusid läbirääkimised arutatava teksti üle, ratifitseerisid lõpuks kõik liikmesriigid Lissaboni lepingu. Euroopa Parlamendil on nüüd nõukoguga võrdne sõnaõigus õiguse ja siseasjadega seotud küsimustes; kodanike hüvanguks suureneb demokraatlik legitiimsus.

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni arvamuse raportöörina petitsioonide komisjonis tahaksin rõhutada, et petitsioonide komisjon saab liiga palju kaebusi kodanike liikumisvabaduse takistuste kohta Euroopa Liidus endas.

Ma sooviksin samuti mainida kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise, sotsiaaltoetuste saamise õiguse ning diskrimineerimisega seotud probleeme. Teisest küljest, samasooliste isikute abielu tunnustamine kuulub liikmesriikide pädevusse. Liit peab austama liikmesriikide pädevust.

Ma kutsun Euroopa Komisjoni üles võimalikult ruttu avaldama oma suunised, et liikmesriikide ametivõimud saaksid tõhusalt võidelda vaba liikumise põhimõtte rikkumiste vastu. Kodanikud peavad saama vabalt liikuda ning teostada oma sellekohaseid õigusi täielikult ja ilma sisepiirideta.

Mul on ülimalt hea meel, et Euroopa õigusel rajaneva ala loomisega on resolutsioonis ette nähtud Euroopa Liidu narkootikumidevastane strateegia. Ma loodan siiski, et Euroopa Liit näitab selles osas üles suuremat initsiatiivi. Miks ei varusta liit end paremini uute vahenditega võitluses selle kasvava trendi vastu, mis mõjustab meie lapsi aina nooremas vanuses? Lapsed on meie tulevik. Mida me nende kaitseks ette võtame? Tegutsegem oma institutsioonides lõpuks pragmaatikast lähtudes! Meie kaaskodanikud ootavad meilt seda.

Claude Moraes (S&D). – Austatud juhataja! See on olnud pikk teekond alates Tampere, kus vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala oli vaid piirjoontes visandatud – ja võib-olla räägime me liiga palju –, kuni selle erakorralise olukorran, kui Stockholmi programm ja Lissaboni leping langevad samasse aega. Ütlen kogu austusega neile, kes usuvad, et meil ei ole vaja plaani, et võidelda oma niši eest vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, mida me tahame: me ei kutsu oma mängijaid väljakult mängu alguses ära. Me võitleme oma progressiivse niši eest ja me võitleme oma fraktsiooniga meie progressiivse poliitika eest.

Kuid kõigepealt on meil vaja Stockholmi plaani. Lissaboni me saime, niisiis peame me – kõik siinsed parlamendiliikmed olenemata sellest, kuidas nad hääletavad – täitma oma kohust hakata pärast jõule tegelema õigusloomega meie jaoks olulistel teemadel. See on tõsine vastutus ja meie fraktsioonil on oma prioriteedid – nagu meie töödrüüavad raportöörid López Aguilar ja Berlinguer on sedastanud. Siis on meil demokraatlik vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala ja me oleme kas kaotajad või võitjad.

Meie prioriteedi osas, diskrimineerimisvastase võitlusega seoses, saadame nõukogule oma sõnumi. Me tahame horisontaalset dialoogi. Me peame selle progressiivse suuna eest võitlema. Kriminaalõiguse vallas ütleme me: vastastikune tunnustamine on tähtis selleks, et Euroopa vahistamismäärus tegelikult toimiks. Varjupaiga osas, ütleme me „jah” liikmesriikidevahelisele solidaarsusele, kuid meie jaoks on progressiivne lahendus see, kui haavatavatele varjupaiga taotlejatele tagatakse parim esindatus.

Need on meie fraktsiooni prioriteedid. See on meie lisaväärtus, mida anname seoses vihakuritegude, sisserändepoliitika muutmise, naistevastase vägivalga ja Euroopa kaitsekorraga. Kõik need teemad illustreerivad, kuidas meie poliitilise fraktsioonina saame – kuidas kõik poliitilised fraktsioonid saavad – anda lisaväärtust Stockholmi programmile ning luua tähendusrikkaid õigusakte.

Lõppude lõpuks osaleme me selles mängus sellepärast, et meie kodanike jaoks ei ole see mäng. Neile on see lõpuks – viimaks ometi – õiguste tagamine, mida nad nii kaua on taotlenud: andmekaitse ning turvalisusega seotud ja terrorismivastaste põhiõiguste tagamine. Kõik see saab tähenduse, kui me võtame siin ülemkogul kohustuse hakata välja andma seadusi. Me teeme seda ainult siis, kui anname oma hääle Stockholmi programmi kaudu. Seega võitleme edasi progressiivse Stockholmi programmi ja progressiivsete õigusaktide eest.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Austatud juhataja! Ma tahaksin soojalt tervitada asepresident Barrot'd ja eesistujariik Rootsit Stockholmi programmi eest. Stockholmi programm on hea uudis neile, kes toetavad Euroopat, mis oleks midagi rohkem kui vaid ühisturg.

Kodanike Euroopa loomine tähendab tõelist vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. Ma tervitan tõsiasja, et kolmnurga kõik küljed on võrdse kaaluga. Vastupidiselt mõnevõrra radikaalsematele seisukohtadele usun ma, et kõik kolm on vajalikud. Turvalisus ilma vabaduseta on diktatuur. Vabadus ilma turvalisuseta on anarhia ning ilma vabaduse ja turvalisuseta ei ole õigus võimalik.

Kõnealuse viie aasta kavaga naastakse Tampere seatud eesmärkide juurde, otsitakse reaalse edasiminekü võimalust paljudes valdkondades. Sellegipoolest on tähtis tagada, et seatud eesmärgid täidetakse. Vastuvõetud õigus- ja muud aktid tuleb tõhusalt ellu viia. Eurooplased ei võta meid tõsiselt, kui me ei suuda tõestada enda tõhusust. Näiteks on võimatu edasi minna riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga, kutsuda komisjoni üles esitama ettepanekut selle süsteemi 2015. aastaks toimima hakkamise kohta, kui me ei tea, kas teise põlvkonna Schengeni infosüsteem või viisainfosüsteem hakkavad toimima nendega seotud probleemide ja ulatuslike viivituste tõttu.

Ma loodan, et ühtne Euroopa varjupaigasüsteem luuakse enne 2012. aastat, loodan ühtset lähenemist rändepoliitikale ja seda nii sisserändajate vastuvõtmise ja integreerimise kui ka ebaseadusliku sisserände vastu tõhusa võitlemise osas.

Lõpetuseks, meil on koos veel palju vaja ära teha kodanike Euroopa loomiseks. Ei ole mõtet raisata aega küsimustele, mis ei kuulu meie vastutusalasse. Sekkumine liikmesriikide perekonnaõigusesse, mida iga riik reguleerib ise oma õigusaktidega, ei ole mitte ainult juriidiline absurdsus, see on ka poliitiliselt vastakas, kuna sellega tõmmatakse meid mõttetutesse konfliktidesse ja juhitakse meid kõrvale tõeliselt olulistest küsimustest, nimelt kriitilise tähtsusega Stockholmi programmist.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Ka mina sooviksin õnnitleda eesistujariik Rootsit ja seda täiskogu raporti eest, mille me oleme koostanud. Kuid tulevikku silmas pidades tahaksin ma teha kolm hoiatavat märkust.

Esiteks, kui puuduvad õigusloomega seotud algatused, kui nõukogu ja komisjon ei tööta programmi rakendamiseks välja õigusakte, siis on ilmne, et programm ei saa olla edukas.

Minu teise hoiatuse on mu kaasparlamendiliikmed õigusega juba välja öelnud. Nimelt, et sellel täiskogul saab olema uus roll. Enam ei koosta ta raporteid vaid ärakuulamiseks, nagu siiani on olnud. Temast saab kaaseadusandja, tema peab jõudma kokkulepetele, tema peab hoidma tasakaalus kaalukaussi turvalisuse ja vabaduse vahel, mis mõnikord võib osutada väga keeruliseks. Selline on kõigi Euroopa Parlamendi liikmete uus ülesanne ja uus kohustus.

Lõpetuseks tahaksin hoiatada subsidiaarsuse põhimõtte fundamentalistliku rakendamise eest. Kuulen kaasparlamendiliikmeid rääkimas vajadusest austada liikmeriikide parlamente – ja see on õige –, kuid ma pean hoiatama, et subsidiaarsuse jäik ja fundamentalistlik tõlgendamine ei lase meil Stockholmi programmiga edu saavutada. Kui liikmesriigid tõlgendavad subsidiaarsuse põhimõtet liigse kramplikkusega, siis ei saa olema ühisakte Stockholmi programmi kohta.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Austatud juhataja! Ma sooviksin lühidalt osutada Stockholmi programmi majanduskuritegevust ja korruptsiooni käsitlevale osale. Coreperi läbirääkimiste tulemusena on tekst mõneti oma teravust kaotanud. Näiteks praegu viidatakse tekstis GRECO korruptsioonivastastele standarditele, kusjuures GRECO puhul on tegu Euroopa Nõukogu organiga. Ehkki koostöö GRECO ja Euroopa Nõukoguga on hädavajalik, on Euroopa Liidu korruptsioonivastased standardid Euroopa Nõukogu, millel teatavasti on 47 liikmesriiki, omadest rangemad.

Seega ma palun nõukogul lahkelt säilitada – ja samal ajal kutsun teda tungivalt selleks üles – tekst, mis kohustab rangelt järgima korruptsioonivastaseid meetmeid. Me vajame ELi poliitikat ja mehhanismi, et võidelda ELis otsustavalt korruptsiooni ja pettuste vastu, ning Stockholmi programm peab seda vajadust ja kohustust kajastama.

Michael Cashman (S&D). – Austatud juhataja! Õnnitlused kõigile raportiga seotud isikutele ning eesistujariik Rootsile. Ühiskonda saab muuta julguse, veendumuste ja visioonide abil, mitte keskpärasusega. Ning täna on seda siin parlamendis demonstreeritud.

Me räägime vabadusest, turvalisusest ja õigusest – kolmest aluspõhimõttest. Kuid ilma võrdsuse ja võrdse kohtlemiseta ei saa kunagi olla vabadust, julgeolekut ning kindlasti mitte õiglust. Eelkõige käib see vähemuste kohta, keda nii sageli mustatakse ja kellest nii sageli tekitatakse vale ettekujutus.

Võrdsus ja võrdne kohtlemine on tsiviliseeritud ühiskonna ainsad püsivad alused. Ja sellepärast edendan ma uhkusega Euroopat ja seostan end Euroopaga, milles me oleme kõik võrdsed hoolimata rassist, etnilisest päritolust, usutunnistusest, vanusest, puudest, soost või seksuaalsest sättumusest, s.o võrdsete Euroopa, põhiväärtuste Euroopa.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Stockholmi programm on vastus olulisele küsimusele: kuidas tagada ELi kodanike turvalisus. Ent alati see vastus ei rahulda, sest meil ei ole vaja kriminaal- ja tsiviilõigust täies ulatuses standardida. Meil on vaja lihtsalt need õiguse valdkonnad ühtlustada ja sedagi vaid selgelt määratletud ja piiratud valdkondades.

Üle kõige on Euroopale vaja head koostööd politsei jõudude ja kohtuvõimude vahel, et tagada kohtuotsuste mõjus täitmine ning tõhus kohtumõistmine kurjategijate üle, seda ELi sisepiiridest sõltumata. Seega tuleks Stockholmi programmis sedastada mitmeid algatusi ning keskenduda antud valdkondadele. Ma tahaksin täna tähelepanu juhtida kolmele küsimusele seoses liikmesriikide koordineerimisegevusega.

Esiteks on vaja seoses liikumisvabadusega, mis on üks meie suurimatest väärtustest, teha koostööd, et vahetada teavet kuritegude kohta, mis on avalikule korrale eriti ohtlikud. Siinkohal pean silmas seksuaalkuritegusid, mis on suunatud kõige nõrgemate ja kaitsetumate vastu, laste vastu, ning Stockholmi programmis on täiesti õigustatult sellele tähelepanu pööratud.

On vaja hakata võimalikult kiiresti tööle, et luua Euroopas seksuaalkurjategijate register, eriti isikute, kes sooritavad agressiivseid ja kõige ohtlikumaid kuritegusid laste vastu. Huvitatud pooltele ja organisatsioonidele tuleks võimaldada kõige laialdasem juurdepääs sellele teabele. Liikumisvabadus peab käima käsikäes teadmiste ja teabe liikumisega võimalike ohtude kohta, et ühiskond, sealhulgas selle kõige kaitsetumad liikmed, lapsed, oleks piisavalt kaitstud.

Teiseks peame me tagama kurjategijalt konfiskeeritud varasid käsitlevate otsuste tõhusa elluviimise. Seda on eelkõige vaja selleks, et organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus muutuks tõhusamaks ning see tähendaks seda, et ühes riigis langetatud otsuse alusel on võimalik jälile saada kurjategija teise riiki peidetud varale ning see siis tõhusalt konfiskeerida. See puudutab ühtemoodi nii vahetult kui ka hiljem kaudselt kuritegevusest teenitud tulu.

Kolmandaks, ehkki ma olen nõus, et pisikuritegudele on õige reageerida vabadusekaotuseta otsustega, ei tohi me unustada asjaolu, et vabadusekaotusega karistamine, millega süüdlane ühiskonnast isoleeritakse, on teatavatel hästi põhjendatud juhtudel ainus reaalne ja praktiline viis kaitsta ühiskonda kõige ohtlikumate kuritegude eest. Seetõttu peab silmas pidama, et sedalaadi karistus on õiglane kõige julmimate kuritegude puhul.

Lõpetuseks tahaksin väljendada oma austust ettevalmistatud dokumendi vastu ja rõhutada, et programmi eesmärk peaks olema parandada liikmesriikidevahelist koostööd, säilitades samal ajal nende õigussüsteemi rahvusliku iseloomu.

Juhataja. – Nüüd on „catch-the-eye” aeg. Ma kavatsen rangelt kodukorrast kinni pidada.

Tahan öelda, et sõna saab viis parlamendiliiget, igaüks üheks minutiks ja minuti täitumisel lülitatakse mikrofoni välja. Kuna sõna on palunud rohkem kui viisteist parlamendiliiget, siis kuulame ära viis esimest.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Austatud juhataja! Ma sooviksin kõigepealt tervitada Stockholmi programmi, mis on parim suund kodanikukeskse Euroopa loomisele, ja tänada nii minister Aski kui ka minister Billströmi esitatud visioonide eest. Viimaks saame minna koju ja öelda kõigile ilma vahetagemiseta, et Euroopa on nende jaoks, Euroopa on nendega, meie oleme Euroopa.

Loomulikult on Stockholmi programm selline, milliseks me selle kujundame. Andkem sellele võimalus! Toetagem seda võimalikult laialdaselt ja asugem selle elluviimiseks tööle!

Ma tahaksin eriti tänada selle eest, et programm keskendub lastele, mis tähendab, et lõpuks saame rakendada tõhusamaid meetmeid laste, sealhulgas sissevõetavate laste kaitseks. Samuti on väga hea, et meil avanevad suuremad võimalused võidelda piiriülese kuritegevusega, samal ajal austades üksikisikute õigusi.

(Juhataja katkestas kõneleja)

Anna Hedh (S&D). – (SV) Austatud juhataja! Mul on hea meel, et nõukogu esitatud kõige värsckemas Stockholmi programmi versioonis käsitletakse põhjalikumalt laste õigusi, naistevastast vägivalda ning inimkaubanduse ärahoidmist. Ma kartsin natuke, et presidentuur loobub oma prioriteetidest. Nüüd on meil võimalus kooskõlas parlamendi hääletustulemusega teha täiendusi.

Ent ma olen pettunud, et programmis ei räägita sõnagi laste õiguste strateegia väljatöötamisest Euroopale, mille kohta parlament üsna hiljuti ettepaneku tegi. Nagu volinik Barrot ütles, Euroopa Liit peab jätkuvalt seisma laste õiguste kaitsel. Olen inimkaubandust käsitleva osa sõnastuse osas pettunud, et presidentuur ei jäänud endale kindlaks ning loobus seostamast seda seksi ostmisega ning teenuste ostmisega ja ei näe ette võimalust selles valdkonnas õigusloomeks. ELil on vaja ka õiguslikku alust naistevastase vägivalda vastu võitlemiseks.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Vaid kaks märkust, mis meie fraktsiooni arvates on Stockholmi programmiga seoses kriitilise tähtsusega. Esiteks arvame, et programmis kasutatud meetod tasakaalu säilitamiseks on sageli natuke vildakas. Meie jaoks on turvalisus lihtsalt vabaduse saavutamise vahend – turvalisus ei ole vabaduse vastand. Me ei saa olla kaitstud, kui me ei ole vabad. Leiame, et see tasakaal on natuke eksitav.

Teiseks, Frontexi kohta. Minister Wallström, mida te tegelikult mõtlete, kui räägite Frontexi tugevdamisest? Mida te sellega silmas peate? Sest seda ei ole selgitatud üheski Stockholmi programmi versioonis, mida ma näinud olen.

Ja kas te ei arva, et äärmiselt oluline, isegi olulisem, on tugevdada parlamendi kontrolli Frontexi üle ja teha lõpp sellele, et Frontex saabab tagasi inimesed, kellel võivad olla põhjused varjupaiga taotlemiseks, kuid mida Frontex on sellel aastal teinud. Mina eelistaksin, kui seda aspekti tõhustatakse. Ma usun, et Stockholmi programm peaks teenima kõigi ja mitte vaid mõnede ELi elanike huve.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Täna ei kahtle keegi enam Euroopa Liidu võetud kohustuses võidelda terrorismi vastu ning tänu Stockholmi programmile on meil võimalik selle olulise vabadusele, turvalisusele ja õigusele rajaneva alaga seoses jätkuvalt edusamme saavutada.

Minu arvates on selle võitluse aluseks olnud liikmesriikidevaheline vastastikune usaldus, kuid nüüd, tänu Lissaboni lepingule avanenud võimalustele, on viimane aeg ühtlustada liikmesriikide õigusaktid, et kaotada ajalisel piirangul terrorismikuritegude eest süüdistuse esitamisele, sest nende puhul on tegu inimsusevastaste kuritegudega.

Kui seda tehakse, siis ei kaitse enam keegi siin parlamendis ega mujal terroriste, nagu on juhtunud, juhtub ikka veel ja võib edaspidi juhtuda, samal ajal kui terrorismiohvid on sunnitud vaikides kannatama ja pealt vaatama, kuidas neid, kes mõrvasid nende lähedased, koheldakse kangelastena.

Seetõttu palun ma parlamendil jõuliselt edasi minna või võtta vastu Euroopa terrorismiohvrite õiguste harta, et kaitsta...

(Juhataja katkestas sõnavõtja)

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Täna tehtud kommentaaride põhjal järeldan ma, et paljud sõnavõtjad usuvad, et Stockholmi programm on väärt seda, et jõuda võimalikult laiapõhjalisele konsensusele ning töötada välja oma ambitsioonikas programm. See on homme hääletusele pandava resolutsiooni eesmärk.

Mul on kahju, et resolutsioonist jäeti välja viide kolmandate riikide kodanike valimisõigusele ning haigetele sissereändajatele tervishoiuteenustele juurdepääsu tagamine. Ma mainiksin siiski mõningaid olulisi punkte, mis võeti vastu, näiteks nõue võtta vastu direktiiv mittediskrimineerimise kohta; Euroopa kodanike ja perekondade liikumisvabadus – saan aru, et selle all peetakse silmas kõiki perekondi; nõue kõrvaldada takistused perekondade taasühinemise õiguse teostamisele; ning keeld hoida kinni saatjata saabunud alaealisi – kui nimetada vaid mõningaid.

Minu arust saab Stockholmi programmi edu mõõta selle järgi, kui suurt austust näidatakse üles neljas küsimuses: kas on olemas konkreetsed saavutused kodanike hüvanguks; kas Euroopa Parlamendi uut rolli järgitakse piinliku täpsusega, sest kaasotsustusmenetlus lisab väärtust; kui kvaliteetselt suudavad liikmesriikide parlamendid Stockholmi programmi ellu viia; kas kodanikud, eelkõige Euroopa noored on teadlikud programmi väärtustest.

Edaspidi peab vastuvõtmine toimuma samasuguse hooga, nagu tulevikus rakendatakse...

(Juhataja katkestas sõnavõtja)

Juhataja. – Sõnavõttud „catch-the-eye” korra kohaselt on nüüd lõppenud. Mul on kahju, et ülejäänud kümme või kaksteist parlamendiliiget ei saanud sõna võtta, kuid arvestades aja hilisust ning kodukorra reegleid, oli see võimatu.

Beatrice Ask, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Täna kõiki nende oluliste seisukohtade eest! Minul tegelikult ei ole kahju, et kümme parlamendiliiget sõna ei saanud. Mul on väga hea meel, kui suurt pühendumust te nende oluliste teemade osas üles näitate.

Keegi teist ütles, et programm on ambitsioonikas. Mul on seda hea meel kuulda, sest töö on olnud ambitsioonikas, kuid ka praktiline, sest tahtsime oma visiooni kokku sobitada pragmaatilise lähenemisega sellele, kuidas kodanike vaatenurgast lähtudes saaks olukorda parandada. Teid kuulates tundus mulle, et paljud jagavad vähemalt kõnealuse programmi projekti põhiideed.

Lubage mul kommenteerida kahte punkti! Esimene on vormiline. Täna arutelu oli pisut segadusseajav – kui nii võib öelda –, sest mõned parlamendiliikmed rääkisid Stockholmi programmile viidates hoopis sellest väga huvipakkuvast resolutsiooni ettepanekust, mille üle siin parlamendis toimub arutelu ja mida siin hääletatakse, teisisõnu esitasid nad oma seisukohad presidentuuri esitatud projekti kohta.

Keegi küsis arutelu alguses, et miks me arutame seda projekti, kui juba on esitatud uus projekt. Tegelikult on asi nii, et Euroopa Parlament on käimasolevate arutelude ja läbirääkimistega jõudnud poole peale. Olukord muutub pidevalt ning sellel reedel või nädalavahetusel esitatakse veel üks projekt. Kuid ma võin öelda parlamendiliikmele, kes arvas, et tema käsutuses on vananenud dokument, et projekti kõige uuem versioon on alati presidentuuri veebilehel olemas. Loomulikult peaksid need parlamendiliikmed, kes soovivad end kursis hoida ja teada seda, mis toimub ning seda, kuidas teie arutelu mõjutab lõpptulemust, hoolt kandma, et neil on meie avaldatud dokumendid olemas.

Mis puutub presidentuuri, siis meie jaoks on olnud kõige tähtsam töötada läbipaistvalt ja avatult. Sellepärast meil ongi nii palju arutelusid. Need kümme teie seast, kes ei saanud oma vaateid siin esitada, võite seda teha, saates e-posti kas mulle või Tobias Billströmile. See on väga lihtne. Minu aadress on beatrice.ask@justice.ministry.se ja Tobias Billströmi aadress on samas formaadis. Te võite meile oma seisukohad arvessevõtmiseks saata. Peame töötama kaasaegselt ning eesistujariik Rootsi jaoks tähendab avatus kaasaegsust. Ma ootan resolutsiooni ja selle tulemust, kuna tunnetan teie hulgas suurt toetust resolutsioonis sisalduvate vaadetele, nüanssidele ja rõhuasetustele. Loomulikult kaalume me neid hoolikalt.

On ka mõned poliitilised küsimused, mida ma tahaksin lihtsalt ära mainida. Esiteks, kaks parlamendiliiget, kellest üks oli Gerard Batten, esitas konkreetseid näiteid selle kohta, kuidas inimeste elu mõjutatakse – vahest mõnes muus riigis –, ning nende arvates ei ole olukord hea. Tegemist on tüüpiliste näidetega sellest, kuidas puudub usaldus teise riigi õigussüsteemi vastu. Sellisel juhul on meil kaks valikut: kas ütleme oma kodanikele, et nad püsiksid kodus, sest seal on parim õigussüsteem. Ent kui me usume, et kodanikud kasutavad ka edaspidi liikumisvabaduse pakutavaid võimalusi, siis võib-olla on aeg hakata mõtlema sellest, kuidas parandada protsessiõigust ja muid aspekte liidus kui tervikus. Just see ongi Stockholmi programmi eesmärk. Sellepärast ongi mul nii hea meel, et oleme suutnud astuda esimese sammu protsessiõiguste tõhustamiseks, et garanteerida igatühele, keda kahtlustatakse kuriteos või kes on langenud kuriteo ohvriks, ja kes on osaline kohtuprotsessis Euroopas, et ta hakkab tegelikult saama tõlkeabi. Selle põhiõiguse leiab Euroopa Ülemkogu ja muudest konventsioonides, kuid praktikas see ei toimi. Nüüd on meil võimalik olukorda muuta ja täpselt seda me peaksime tegema.

Monica Macovei tõstas korruptsiooni ja finantskuritegude teema ning arvas, et see on sõnastatud liiga nõrgalt. Ma tahaksin öelda, et see lõik on väga selgelt sõnastatud ja esitab kõrgeid nõudmisi. Asjaolu, et mainime korruptsioonivastaste riikide rühma (GRECO), ei tähenda kuidagi, et tahaksime nende vaateid arvestades võtta väiksemaid sihte, ning seda Stockholmi programm ka ei sätesta. Mida see sätestab on, et lisaks paljudele muudele ülesannetele kavatseme me selle olulise organiga kõnealustes küsimustes koostööd teha, kui me tahame organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses tulemusi saavutada. Ma usun, et see on tähtis.

Mitmed on siin subsidiaarsust maininud. Minu arvates väljendatakse praegu arutlusel olevas ettepanekus väga selgelt, et ELi koostöö õiguse ja siseasjade valdkonnas peaks lisama väärtust. Valdkonnad, millega riigisisel tasandil sama hästi hakkama saadakse, peaksid jääma liikmesriikide pädevusse. Euroopa

institutsioone peame kasutama siis, kui on vaja teha koostööd. Minu arvates me ei võta rahvusriikidelt õigusi ära, vaid hoopis pakume neile lisaväärtust, millest kõik kodanikud võivad.

Lõpetuseks tahaksin rääkida eraelu puutumatuses ja andmekaitsest, mis on üks peamistest ja olulistest vaidlusküsimustest. Usun, et see oli Mario Borghezio, kes seda mainis, arvates, et Stockholmi programm oma praegusel kujul on murettekitav. Muu hulgas tegi talle muret jälgimistegevus ja suurte andmebaaside loomine. Samuti võrdles ta meie praegusi püüdlusi olukorraga endisel Ida-Saksamaal ja teistes Euroopas eksisteerinud kommunistlikes riikides. Minu arvates ei puutu sellised argumendid üldse asjasse. Ida-Saksamaal puudus andmekaitse, demokraatia ning kodanikel ei olnud põhiõigusi – kolm põhjapaneva tähtsusega põhimõtet meie koostöös. Stockholmi programmi osas – tõhustame ja kitsendame andmekaitse ja üksisiku õiguste ja demokraatia austamise eeskirju ka mitmes muus valdkonnas. Tegelikult tasakaalustab infostrateegias, mille väljatöötamist me ELilt soovime, meetodilist ja tõhusat teabevahetust range nõue kaitsta eraelu puutumatus ning tagada turvaline andmehaldus ning ka nõue, et teavet ei tohi kaua säilitada. Võiksite asjassepuutuvad lõigud üle lugeda, sest nad on selles osas väga selged. See kujutab endast edasiminekut ning meid on selle eest kiitnud ka asjaga tegelev ELi ombudsman.

Viimaseks, keegi mainis, et Stockholmi programm peaks olema konkreetsem. Programm sisaldab väga palju konkreetseid ja praktilisi elemente, kuid tõeline töö hakkab pihta nüüd. Osad parlamendiliikmed osutasid sellele, et määrus tuli koostada väga lühikese tähtajaga ning et õigeks ajaks oli väga raske valmis saada. Võin öelda, et asi läheb hullemaks. Kui Stockholmi programm vastu võetakse, siis hakkate osalema selle elluviimiseks vajalikus tähtsas töös ning tegelema eri ettepanekute üksikasjadega. See tähendab pidevat ajasurvet ja stressi, kuid ka suuri väljakutseid ning suurepärase võimalust midagi muuta. Suur tänu teile teie märkuste eest ning, nagu ütlesin, palun kasutage Interneti, kui soovite presidentuuriga lähipäevadel suhelda!

Tobias Billström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Loomulikult nõustun ma Beatrice Aski üldiste järeldustega programmi kohta. Täna teid kõiki täna esitatud konstruktiivsete seisukohtade eest!

Ma tahaksin samuti tänada väga konstruktiivse koostöö eest kolme komisjoni – põhiseaduskomisjoni, õiguskomisjoni ja kodanikuvabaduste ning justiits- ja siseasjade komisjoni – esimehi. Nagu ma oma sissejuhatavas sõnavõtus ütlesin, tähendab see, et kõik asjaomased on võtnud endale väga suure vastutuse, ning ma arvan, et me võime põhjusega uhked olla.

Ma tahaksin rõhutada koostöö tähtsust programmi kõigis olulistes valdkondades. Oma sõnavõtus võrdles Simon Busuttil kõnealust projekti ulatuse poolest siseturu projektiga, mis on minu arust tõele üsna lähedal, sest suuruse ja tähtsuse poolest on need kaks projekti võrreldavad. Üks sõna, mis viimastel aastal poliitilistel kõnelustel varjupaiga ja sisserändega seotud küsimusi arutades ikka ja jälle esile kerkib, on solidaarsus. Kõik liikmesriigid on ühel meelel, et solidaarsus peab suurenema, ja mitte ainult liikmesriikide, vaid ka ELi ja kolmandate riikide vahel. See on sõnum, mida me soovime Stockholmi programmi kaudu saata.

Nagu ma oma sissejuhatuses ütlesin, usume me, et kõnealune keeruline küsimus vajab laiapõhjalisi ja jätkusuutlikke lahendusi, mis hõlmavad kogu seda poliitilist valdkonda. See on üks põhjustest, miks Stockholmi programmis ei ole solidaarsusele eraldi peatükki pühendatud. Selle asemel on solidaarsuse element olemas igas käsitlevas punktis.

Sellega seoses peaks oluliseks lähtekohaks saama globaalne sisserände lähenemine. Frontexi rolli tuleb tõhustada. Franziska Keller mainis seda oma sõnavõtus. Ma tahaksin samuti absoluutselt selgeks teha, et Frontex üksi ei ole vastus probleemile. Frontex vastutab liikmesriikide piirikontrolli koordineerimise eest, kuid näiteks merepääste osas sellel volitusi ei ole. Vahemereäärne olukord ei ole seotud peamiselt piirikontrolliga. Selle lahendamiseks on vaja mitmeid eri liiki meetmeid. Kõige tähtsam on koostöö parandamine päritolu- ja transiidiriikide vahel. Me peame samuti abina investeerima arengukoostöösse. Ma arvan, et on oluline rõhutada, et nüüd, kus Lissaboni leping on jõustunud, osaleb Euroopa Parlament nende küsimuste lahendamisel kõige suuremas ulatuses ning et demokraatlik kontroll nendes valdkondades suureneb.

Lähtudes kõigest sellest, mida täna siin on öeldud, usun ma, et on ka oluline osutada, et Lissaboni lepinguga tõepoolest kaasnevad tõelised ja olulised muutused. Loomulikult on suurim muutus see, et õigusloome tavamenetluse asemel suureneb Euroopa Parlamendi roll mitmes õigusloomega seotud valdkonnas. Seega ei jaga ma Franziska Kelleri muret nendes küsimustes. Vastupidi, ma arvan et kõnealuses poliitilises valdkonnas saab toimuma tohtu edasimineku demokraatliku kontrolli suunas.

Austatud juhataja! Nagu kolleeg Beatrice Ask, sooviksin lõpetuseks öelda, et kui teil ei olnud täna võimalust oma vaateid esitada, olete rohkem kui teretulnud saatma need meile e-posti teel!

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja! Ma tahaksin rõhutada kolme komisjoni töö kvaliteeti: õiguskomisjon – Carlo Casini on siin kohal; kodanikuõiguste ning justiits- ja siseasjade komisjon – Juan Fernando López Aguilar on ka siin kohal; ning põhiseaduskomisjon. Nende tehtud töö on äärmiselt huvipakkuv ning see aitab meil ja eesistujariik Rootsil valmistada ette Stockholmi programmi lõplikku versiooni.

Nagu Simon Busuttil ütles – kodanikel on küll siseturg, kuid neil ei ole tegelikult õigusel, turvalisusel ja vabadusel rajanevat ala, isegi kui tänu Schengeni alale on meil olemas liikumisvabadus. Me peame säilitama sellest tuleneva kasu. Lisan, et kuritarvitusi käsitlevad suunised on avaldatud.

Ma tahaksin öelda, et programmi tekst tundub mulle üsna tasakaalus olevat. Olles kuulnud eri inimeste püüdlustest, torkab see tekst oma tasakaalustatuse poolest silma. Peaksin lisama, et me töötame Stockholmi programmi välja maailmas, kus organiseeritud kuritegevus, küberkuritegevus ja terrorism on tõusuteel, maailmas, kus me ilmselt peame ennast kaitsma. Selles osas saab Euroopa aidata.

Tahan öelda ka seda, et meil on meie õigusruumis aina enam kodanikke, paare, kellel on topeltkodakondsus, ja ka nemad peavad saama oma õigusi teostada eri liikmesriikides, kuhu nad võivad sattuda.

Ma tahan tingimata rõhutada ka seda, et me oleme teinud edusamme menetluslike garantiide osas, mida Beatrice Ask ka väga hästi selgitas, ning see küsimus on Stockholmi programmis väga olulisel kohal. Te tõite näiteks Briti kodaniku Kreekas. Asjaajamine oleks palju lihtsam, kui paigas oleks miinimumeeskirjad. Carlo Coelho öeldut korrates ütlen, et me oleme alates Tampere käinud pika tee.

Lisan veel seda, et me ei saa nõustuda ka sellega, et Euroopa on kindlus. Minister Billström vastas sellele. Ka see on tasakaalustatud Euroopa rändepoliitika garantii. Kui me aga keeldume vastu võtmast ebaseaduslikke, salajasi sisserändajaid, siis on selle põhjuseks sellega seotud inimkaubandus ja organiseeritud kuritegevus. Seda ei saa eitada. Pealegi on siiski tõde see, et meil on õnnestunud esitada varjupaigapoliitika, mis vastab euroopalikule suuremeelsuse väärtusele.

Kuna aeg surub peale, siis, austatud juhataja, ei saa ma ilmselt kõigile küsimustele vastata. Ma soovin lihtsalt öelda, et nagu Beatrice Ask ütles, on Stockholmi programm väga pragmaatiline, see on tegevuskava, mida eesistujariik Hispaania hakkab ellu viima, ning teie, kallid kolleegid, hakkate edaspidi olema kaasasandjad. Kindlasti on see tõhus vahend vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala edasi arendamiseks, mida kodanikud nii väga tahavad.

Ma olen parlamendile tänulik selle eest, mida ta juba on teinud ja ka selle eest, mida ta tulevikus kaasasandjana õiguse ja turvalisuse valdkonnas tegema hakkab.

Juhataja. – Selle arutelu lõpuks olen saanud ühe resolutsiooni ettepaneku⁽²⁾, mis esitati vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2.

Arutelu lõpetati.

Hääletus toimub homme kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Viimastel aastatel on ELi tegevuskavas inimõiguste kaitse ja edendamise tähtsus vähendanud, kusjuures liikmesriikide turvalisusest on saamas poliitiline prioriteet. ELi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala on astumas otsustavasse faasi. Kui varem käsitleti õiguse ja siseasjadega seotud aspekte rangelt valitsustevahelisel tasandil, siis Maastrichti lepinguga toodi need ühenduse tasandile. Tampere ja Haagi programmid andsid otsustava tõuke nende meetmete tõhustamiseks. Mitmeaastases Stockholmi programmis sätestatakse omakorda järgmise viie aasta prioriteedid, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala saaks kodanike jaoks reaalsuseks. Programmi hakatakse ellu viima Lissaboni lepingu jõustumisel. Tänu sellele, et kaasotsustusmenetlus võeti kasutusel õigusloomega seotud tavamenetlusena, hakkavad Euroopa õiguse ja siseasjade poliitika ning nendega kooskõlas vastuvõetavad meetmed alluma parlamendi kontrollile.

(2) Vt protokoll.

Kinga Gál (PPE), kirjalikult. – (HU) Stockholmi programmi koostamisel oli meie eesmärk teavitada Euroopa kodanikke vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga kaasnevast konkreetsest kasust. Kuid kodanike Euroopa loomiseks ei piisa lihtsalt programmi koostamisest. Lissaboni lepinguga avaneb kodanikele oma huvide kaitsmiseks uus mõõde. Põhiõiguste hartas ettenähtud õigused, vabadused ja põhimõtted muutuvad siduvaks. Euroopa Liit võib nüüd allkirjastada Euroopa Nõukogu inimõiguste kaitse konventsiooni. See õigusakt peab jõustuma nii ruttu kui võimalik. Meil peab olema selge rakenduskava nende kohustuste täitmiseks, et anda uutele struktuurile nõuetekohane sisu.

See jääb peagi ELi eesistujaks saava Hispaania ülesandeks. Lissaboni lepingu jõustumisega on alanud inimõiguste, sealhulgas vähemuste õiguste, protsess ühenduse õiguse alusel. Stockholmi protsessiga vormistatakse see ümber poliitilisteks prioriteetideks, et sisustada lähiaastateks kavandanud konkreetseid tegevuskavasid. Osana kogu protsessist ei suurenenud 1. detsembri järel mitte ainult Euroopa Liidu võimalused, vaid ka vastutus.

Kinga Göncz (S&D), kirjalikult. – (HU) Stockholmi programmi üks prioriteetsetest valdkondadest saab olema põhiõiguste teostamine. Kui põhiõiguste harta muutub siduvaks ning EL allkirjastab Euroopa inimõiguste konventsiooni, siis on Euroopa Liidu kohus tugevdada Euroopa pühendumust inimõigustele ning aidata kaasa Euroopa kodanike võimalikult laialdaselt nende õigustest teavitamisele.

Kindlasti on need kasulikud meetmed, kuna inimõiguste aluspõhimõtted vajavad pidevat tähelepanu ning meil on selles valdkonnas ka Euroopa Liidus endas palju veel ära teha. Diskrimineerimise ja sallimatuse kasv on aina tõsisemaks muutuv sotsiaalne probleem. Iga päev puutuvad rahvus- ja etnilised vähemused, eelkõige roma inimesed, geid ja puuetega inimesed, kokku mõne diskrimineerimise vormiga. Seega on oluline, et iga liikmesriik rakendaks olemasolevaid direktiive järjekindlalt ja nõukogu peaks uue, tervikliku direktiivi vastuvõtmisega laiendama kaitset igale riskigrupile.

Majanduskriisi tagajärjel on suurenenud rassism ja ksenofoobia, samuti nendel põhjustel toimepandud kuritegude arv. Põhiõiguste Ameti väitel ei anna statistika tegelikust olukorrast õiget pilti, kuna enamikul juhtudel ei ole ohver oma õigustest teadlik ja ei võta ametivõimudega ühendust. ELi institutsioonid koos liikmesriikidega peavad seda olukorda muutma. Me peame Euroopa tasandil koostama eeskirjad, mis tagavad, et Euroopa ja selle liikmesriigid kaitsevad jätkuvalt mitmekesisust ja ei jäta ruumi vägivalle.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Stockholmi programmis kohustatakse Euroopa Komisjoni esitama ettepanekut Euroopa Liidu ühinemiseks Euroopa inimõiguste konventsiooniga. See on tähtis ja märkimisväärne samm, mis võimaldab meil Euroopas arendada välja ühtse minimaalse põhiõiguste kaitse taseme. Konventsiooniga ühinemisel teostatakse ELi institutsioonide üle välist sõltumatut järelevalvet kontrollimaks, kas ELi õigusaktid ja tegevus vastavad Euroopa inimõiguste konventsioonile. ELil on samal ajal võimalik oma seisukohti kaitsta Euroopa Inimõiguste Kohtus. Sellega välistatakse lahknevused Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste vahel.

Viidates resolutsiooni ettepaneku punktile 16, teen ettepaneku alustada kiiresti läbirääkimisi ELi ühinemiseks Euroopa inimõiguste konventsiooniga. Praegu arutatava resolutsiooni kontekstis kutsun üles kõrvaldama viivitamata Poola põhiõiguste harta kohaldamist Poola ja Ühendkuningriigi suhtes käsitlevast protokollist. Lissaboni lepingu jõustumisel kohaldub põhiõiguste harta kõigi meetmete suhtes, mida on võetud seoses vabaduse, turvalisuse ja õiguse ühisruumiga. On häbiväärne, et Poola Vabariigi parempoolne valitsus keelab katoliku kiriku hierarhia survele alistudes Poola rahvale õigusi, mis talle kuuluvad. Poola kodanikud peaksid saama neid õigusi teostada samal viisil nagu teiste ELi liikmesriikide kodanikud. Kui me ei taha, et poolakatest saaksid ELis teise järgu kodanikud, siis tuleb põhiõiguste harta täies ulatuses vastu võtta.

Csaba Sógor (PPE), kirjalikult. – (HU) Tähtis osa Stockholmi programmist käsitleb ohus ja ebasoodsas olukorras olevate inimeste kaitse suurendamist. Kui diskrimineerimise igasuguseid vorme ei keelustata, siis on võimatu luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. Kuid üksnes keelust ei piisa. Euroopa Liit peab võtma tarvitusele konkreetseid abinõud igasuguste diskrimineerivate meetmete vastu, kuna see on ainus võimalus teenida nõuetekohaselt kõigi Euroopa kodanike huvisid selles valdkonnas. Ma tahaksin mainida vaid ühte sellist diskrimineerivat meetet, mis mõjustab traditsioonilisi rahvusvähemusi. Hetkel toimub kahes ELi riigis ka lingvistiline genotsiid. Sellepärast palun ma Euroopa Ülemkogul ja järgmisel eesistujariik Hispaanial pühendada Stockholmi programmi elluviimisel rohkem tähelepanu diskrimineerivate meetmete ärahoidmisele. Vastasel juhul ei teeni kõnealune programm mitte kõigi ELi kodanike huve, vaid ainult enamuse hulka kuulujate huve.

ISTUNGI JUHATAJA: Pál SCHMITT*asepresident***10. Ebaseaduslikult liikmesriigis elavate isikute ühised väljasaatmised Afganistani ja teistesse kolmandatesse riikidesse (arutelu)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused ebaseaduslikult liikmesriigis elavate isikute ühise väljasaatmise kohta Afganistani ja teistesse kolmandatesse riikidesse.

Tobias Billström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Ma tahaksin alustuseks teid tänada, et andsite mulle võimaluse olla täna siin ja arutada selle tähtsa küsimuse üle. Kui otsustada mõnede parlamendiliikmete tõstatatud küsimuste järgi, siis on selge, et tegu on küsimusega, mis tekitab teatavat muret. Ma loodan, et mul õnnestub täna selgitada nõukogu seisukohta kõnealuses küsimuses ning vastata teie küsimustele.

Euroopa Liidus on koostöö aluspõhimõteteks õigusriigi põhimõte ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine. Nendest peab juhinduma liikmesriikide vahelises koostöös liidu sees. Need põhimõtted on praegu ja peavad ka edaspidi olema varjupaiga- ja sisserände koostöö lähtepunktiks.

ELi koostöö sisserände valdkonnas on viimastel aastatel kiiresti edasi arenenud ja hõlmab mitmeid eri õigusakte ning muud liiki meetmeid. Varjupaigataotlejate õiguste osas tahaksin teie tähelepanu juhtida varjupaiga koostöö põhieesmärgile. Selle töö eesmärk on luua ühtne Euroopa varjupaigasüsteem, mis tagab inimestele pagulaste seisundit käsitleva Genfi konventsiooni ja kaitset vajavaid inimeste käsitlevate muude rahvusvaheliste lepingutega kooskõlas oleva kaitse. Selle koostöö raamistikus leiab sätted, mis võimaldavad pakkuda subsidiaarset kaitset, ning varjupaigamenetlust, vastuvõtmist ja tagasisaatmist käsitlevad sätted. Sätted hõlmavad kogu varjupaigaga seotud valdkonna ning moodustavad ühtse Euroopa varjupaigasüsteemi aluse.

Varjupaiga valdkonnas on tähtsaimad õigusaktid Dublini määrus, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest; vastuvõtuderektiiv, millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded; kvalifikatsioonidirektiiv miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud peavad täitma, et saada rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus; varjupaigamenetluse direktiiv rahvusvahelise kaitse omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta.

Kõik loetletud õigusaktid on hetkel läbivaatamisel eesmärgiga lähendada veelgi liikmesriikide õigusakte selles valdkonnas, et need oleksid täielikumad ja mõjusamad. Esitatud muudatusettepanekute osas langetatakse otsused kaasotsustusmenetluses, mis tähendab seda, et meil saab ühtse Euroopa varjupaigasüsteemi arendamiseks olema laiapõhjaline poliitiline alus.

Hästi hallatud sisseränne hõlmab nii võimaluste loomist inimestele seaduslikult Euroopa Liitu sisenemiseks kui ka nende inimeste tagasisaatmiseks, kes ei vasta territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimustele või kelle varjupaigataotlus ei ole põhjendatud. Seoses isikute põhiõigustega, kellel puudub õigus liidus viibida, tahaksin ma kõigepealt osutada õiguse üldpõhimõtetele, mis peavad olema liidu kogu tegevuse aluseks, ning teiseks ja konkreetsemalt eeskirjadele, mis kehtivad selliste kodanike tagasisaatmisele, kellel puudub õigus liikmesriiki siseneda ja seal seaduslikult viibida. Need eeskirjad sätestasid Euroopa Parlament ja nõukogu 2008. aastal vastu võetud tagasisaatmisdirektiivis. Kõnealune direktiiv oli esimene tõsine samm õigusloome suunas, mille eesmärk on luua õiglane ja läbipaistev menetlus, millega tagatakse Euroopa tasandil tõhusam tagasisaatmispoliitika. Tagasisaatmisega seotud töö osas kehtib aluspõhimõte, et selles tuleb järgida õiguskindluse printsiipi ning et see peab olema humanne ja tõhus.

Tagasisaatmise töö hõlmab ka sätteid väljasaatmiseks korraldatavate ühislendude kohta. Tagasisaatmise tegevuskava raames võeti 2002. aastal vastu nõukogu otsus ühislendude korraldamiseks kolmandate riikide kodanike väljasaatmiseks, kellele ei ole antud elamisluba või varjupaika. Ühislendude korraldamisena on tegemist ressursside tõhusa kasutamisega ning see aitab kaasa liikmesriikidevahelisele operatiivkoostööle. Ma tahaksin siiski rõhutada, et küsimus ei ole kollektiivsete väljasaatmisotsuste täitmisele pööramisest. Tegemist on koostöömeetmega, mille eesmärk on kasutada tõhusamalt ära liikmesriikide võimalusi. Nõukogu otsusele lisatud ühtsetes suunistes on sedastatud, et ühislende võib korraldada isikutele, kes ei vasta või kes enam ei vasta Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimustele. Lendu korraldavad liikmesriik ja kõik osalevad liikmesriigid tagavad, et nende vastutusalas olevate kõigi tagasisaadetavate õiguslik staatus lubab tagasisaatmist.

Määruses, millega asutatakse Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur, lubatakse sellel agentuuril, Frontexil vajadusel toetada liikmesriike väljasaatmiseks ühislendude korraldamisel. Selle aasta oktoobris kutsus Euroopa Ülemkogu Frontexit üles uurima võimalust rahastada ühiseid väljasaatmislenne.

Kõigi nende meetmete eesmärk on tagada rahvusvaheline kaitse seda vajavatele isikutele ning see, et ELis ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmine vastaks õiguskindluse põhimõttele ja oleks seaduslik. Väljasaatmiseks ühislendude kasutamisega ei rikota tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ega väldita nõuet uurida igat üksikjuhtumit individuaalselt. Liikmesriikidelt oodatakse, et nad võtaksid arvesse iga isiku, keda ootab tagasisaatmine, juhtumi konkreetseid asjaolusid, sealhulgas tema esitatud taotlust rahvusvahelise kaitse saamiseks. Loomulikult kehtib ka see Afganistanist tulnud inimeste suhtes.

Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Loomulikult on ühenduse väljasaatmispoliitika oluline, kuid see on vaid üks tervikliku rändepoliitika tahk. Eelmise aasta septembris Euroopa Ülemkogul vastuvõetud Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis kinnitatakse liidu võetud kohustusi, mis on seotud sisserändele globaalse lähenemisega. See tähendab, et sisserändeküsimused peaksid ELi välissuhetes olema olulisel kohal ning sisserände tõhusaks halduseks peab haldus olema ühtne. Samuti nõuab see tihedat partnerlust päritolu-, transiidi- ja sihtriikide vahel.

Täna siin varem arutatud Stockholmi programmis loomulikult kinnitatakse ja arendatakse seda üldstrateegiat edasi.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja! Ma üritan rääkida kolmest põhimõttest, millest me sisserände ja tagasisaatmisega seotud probleemidele lähenemisel juhindume.

Euroopa õigusaktid kohustavad liikmesriike tagama, et nende territooriumil viibivatel kolmandate riikide kodanikel oleks võimalik soovi korral taotleda rahvusvahelist kaitset. Kõnealuste kodanike, antud juhul siis afgaanide võimalust saada üht või teist liiki rahvusvahelist kaitset arvestades peavad liikmesriigid iga varjupaigataotluse läbi vaatama, kohaldades sealjuures iga varjupaigataotleja konkreetse olukorra suhtes Euroopa õigusaktides sätestatud kriteeriumeid. Liikmesriigid peavad otsustama, kas varjupaigataotlejal on võimalik taotleda pagulasseisundit, ja kui taotleja ei vasta pagulase puhul arvestada tulevate kriteeriumidele, siis peavad liikmesriigid tegema kindlaks, kas taotlejale on võimalik kohaldada nn subsidiaarset kaitset.

Ma teen nendest põhimõtetest ülevaate. Esiteks ei tohi kolmanda riigi kodanikku tema kodumaale tagasi saata, kui tema suhtes on tõsiste rünnakute oht. Euroopa Liidu õigusaktides, konkreetsemalt varjupaiga kvalifikatsiooni direktiivis on sätestatud, et liikmesriigid peavad kooskõlas oma rahvusvaheliste kohustustega austama tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet. Seetõttu ei saa liikmesriigid saata Afganistani tagasi inimesi, kes on Genfi konventsiooni mõistes pagulased või kellele on antud subsidiaarne kaitse. Enamgi veel, liikmesriigid on kohustatud tagama, et tagasisaatmisel ei rikutaks Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 3, mis kohustab liikmesriike tagama, et isikut ei saadeta tema kodumaale tagasi, kui ta võib naasmisel sattuda takakiusamise või tõsise rünnaku ohvriks.

Teine punkt on see, et taotlusi ei või üldistada niivõrd, kui asi puudutab Afganistani tagasisaatmise asjakohasust. Tänapäeval on Afganistan üks peamistest varjupaigataotlejate päritoluriikidest Euroopa Liidus. Ma peaksin lisama, et liit annab ulualust vaid väikesele osale Afganistani paganike koguarvust, kellest enamik elab naaberriikides, eelkõige Iraanis ja Pakistanis.

Ei saa üldistada, kas afgaanide sundimine naasta oma päritoluriiki oleks ühenduse õiguse, Euroopa inimõiguste konventsiooni või Euroopa Liidu põhiõiguste harta rikkumine. Liikmesriik, milles taotlus esitatakse, otsustab ise taotluse rahuldamise, arvestades iga üksikjuhtumi asjaolusid eraldi. Taotluste läbivaatamisel peavad liikmesriigid arvesse võtma asjassepuutuva isiku konkreetset olukorda, et otsustada, kas taotleja vajab kaitset või mitte.

Sealhulgas tuleb uurida poliitilist ja humanitaarolukorda ning inimõiguste olukorda Afganistanis. Samuti peab uurima riigi selle osa olukorda, kust taotleja on pärit ning taotleja konkreetset olukorda, nt tema perekonna olukorda, tema tegevust päritoluriigis ning muid konkreetseid asjaolusid, mis võivad ta haavatavamaks muuta.

Afgaani varjupaigataotlejate kaitsevajaduse osas ei saa teha üldisi järeldusi, kuid statistika kohaselt on kõnealuse rühma tunnustamise määr viimastel kuudel tõusnud. 2009. aasta esimesel poolaastal anti peaaegu 50% Afgaani varjupaigataotlejatest rahvusvaheline kaitse, võrreldes 2008. aasta viimase kvartali 30%ga.

See toob mu järgmise küsimuse juurde: missugustele tingimustele peab vastama, et oleks võimalik langetada otsus korraldada tagasisaatmisoperatsioon? Oma hiljutises avalduses, mis käsitles afgaanide Kabuli Ühendkuningriigi ja Prantsusmaa ühiselt teostatud tagasisaatmisoperatsiooni, osutasin ma sellele, et liikmesriigid peavad enne isiku tagasisaatmist kolmandasse riiki nagu Afganistan võtma tarvitusele kolm ettevaatusabinõud.

Kõigepealt pidid nad kindlaks tegema, kas asjassepuutuv sisserändaja soovis taotleda rahvusvahelist kaitset; teiseks, juhul kui taotlus rahvusvahelise kaitse saamiseks esitati, siis kas see taotlus läbis põhjalikult, isiklikult läbi ning kas kõnealuse taotluse tagasilükkamisel peeti kinni asjakohasest hindamisprotseduurist; ja kolmandaks, kas päritoluriiki tagasi saadetava sisserändaja elu satuks seal ohtu.

Komisjon on soovinud saada põhjalikumalt selgitust kõnealuse Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi korraldatud Afganistani tagasisaatmise operatsiooni ümbritsevate asjaolude kohta. Komisjonil ei ole antud hetkel siiski mingit teavet selle kohta, et asjaomased isikud ei pidanud nendest kolmest tingimusest kinni.

Kuidas oleks olukord, kui tagasisaatmisoperatsioon hõlmab mitut repatrieeritavat isikut, kuid iga isiku toimetust on individuaalselt hinnatud?

Euroopa inimõiguste konventsiooni protokoll nr 4 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta keelavad kollektiivsed väljasaatmised, kuid puuduvad juriidilised või, enamgi veel, põhimõttelised takistused eraldi võetud mitme tagasisaatmismeetme ühiselt elluviimiseks, millest igaühe aluseks on eraldi otsus, kasutades selle elluviimiseks näiteks sama lendu. Samamoodi ei ole õiguslikke takistusi selliste operatsioonide mitme liikmesriigi ühiselt korraldamiseks.

Frontexi kehtiva mandaadi alusel on operatiivkoostöö ühiste tagasisaatmisoperatsioonide valdkonnas juba praegu lubatud. Euroopa Ülemkogu on taotlenud Frontexi operatiivvolituste tõhustamist ja palunud eelkõige kaaluda võimalust korraldada selliste operatsioonide ellurakendamiseks korrapäraselt tsarterlende. Kõnealuste operatsioonidega peaks olema võimalik muuta tagasisaatmisoperatsioonid logistiliselt tõhusamaks ning samuti võiks repatrieerimisel, mis on alati väga masendav sündmus, olla mitmeid väga positiivseid tulemusi.

Tuleks ka märkida, et ehkki enamik liikmesriike ei ole tagasisaatmisdirektiivi veel üle võtnud, julgustab komisjon neid praegu järgima, et nende tagasisaatmisotsused oleksid vastavuses nimetatud direktiivi eeskirjadega. Eelkõige tähendab see seda, et esmatahtsaks tuleb pidada vabatahtlikku tagasipöördumist, et tagasisaatmisotsust peab olema võimalik edasi kaevata ning et haavatavate isikute konkreetseid vajadusi võetakse arvesse. Tagasisaatmisdirektiiv ei ole veel jõustunud. See juhtub peagi ning tänu sellele saavad asjaomased isikud mõned lisagarantiid.

Kõike öeldut arvesse võttes – need on vastused, mida ma, austatud juhataja, kallid kolleegid, tahtsin anda Euroopa õigust silmas pidades. Loomulikult, Tobias Billström selgitas ka kõigi nende probleemidega seoses, et me püüame leida õiget tasakaalu soovi vahel võtta vastu poliitilistel põhjustel tagakiusatavad isikud, kes tõepoolest väärivad kaitset, ja vajaduse vahel tunnistada, et on taotlusi, mille rahuldamine ei ole põhjendatud. Nõnda siis on tasakaalu hoidmine keeruline ja komisjon jälgib hoolega, et seda tehtaks.

Seda tahtsin ma parlamendile öelda ja loomulikult kuulan ma ära minu avaldusele järgnevad sõnavõtted.

Véronique Mathieu, fraktsiooni PPE nimel. – (FR) Austatud juhataja! Liidu ülesanne on tagada inimväärilised vastuvõtutingimused sõja ja tagakiusamise eest põgenevatele inimestele ning pakkuda neile rahvusvahelise kaitse süsteemi, mis on kooskõlas liidu väärtustega.

Kuid mitmeid aastaid on Euroopa Liit pidanud hakkama saama segatud sisserändevoogudega ja inimkaubitsejate võrgustikega, kes kuritarvitavad riikide varjupaigasüsteemi eesmärgiga tuua sisse inimesi, kes ei vasta tingimustele, mis on seatud sellise süsteemi kasutamiseks.

Mida saame siis teha? See on küsimus, mida on esitanud iga meie liikmesriik. On tõsiasi, et liikmesriikide suutlikkusel uusi inimesi vastu võtta on piirid. Kaitsesüsteemi tuleb pakkuda inimestele, kes vastavad objektiivsetele kriteeriumidele ning kui me tahame säilitada oma varjupaigaotsijate traditsiooni, siis peame jääma kindlaks, kui varjupaigamenetlust majandusrände eesmärgil rikutakse.

Samuti on oluline rõhutada, et kõik ebaseadusliku sisserände sihtriigid rakendavad sunduslikke tagasisaatmismeetmeid. Nad on kohustatud seda tegema. Ma pean vaid mainima, kui paljud ELi liikmesriigid praktikas selliseid meetmeid rakendavad ja teevad seda oma poliitilisest veendumusest hoolimata.

Liidus ei ole enam sellel teemal poliitilisi eriarvamusi ja see konsensus võimaldab meil lähitulevikus Frontexi rahastatud ühiseid tagasisaatmisoperatsioone ellu rakendada. Seda initsiatiivi, mis on sisserännuvoogude

haldamise ühine vahend, tuleb tervitada. Seega tahaksin ma osutada, et rühmaviisilised tagasisaatmisoperatsioonid erinevad täielikult Euroopa Inimõiguste Kohtu kollektiivsete väljasaatmiste kohtupraktikast.

Strasbourg kohus keelab meetmed, mis keelavad välismaalastel riigist rühmadena lahkuda, kuid lubab juhtumeid, kus seda meedet rakendatakse iga välismaalase konkreetse juhtumi põhjendatud ja objektiivse juhtumi tulemusel.

Rahvusvaheline ja Euroopa pagulasõigus on üsna keerukas, et tagada väljasaatmismenetluse range kontroll ja selle rakendamine kooskõlas inimväärikuse põhimõttega.

Sylvie Guillaume, *fraktsiooni S&D nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Ma kuulasin sõnavõtjaid hoolikalt, kuid tahaksin siiski jagada teiega mõningaid päringuid ja muresid seoses arutluse all oleva teemaga ning selleks pean vältimatult tegema järeldusi kahe näite põhjal.

Esimene on seotud 27 afgaani deporteerimisega Kabuli Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi organiseeritud grupiviisilise deportatsiooni käigus. Ma tahaksin teada, kas komisjon ja nõukogu usuvad, et Afganistan on tegemist riik, milles deporteeritud isikute füüsiline puutumatus on tagatud.

Komisjon väitis meile äsja, et ta ei suutnud tagada, kas nimetatud deporteerimiste elluviimisel tehti kindlaks, et asjaomased isikud olid esitanud avalduse rahvusvahelise kaitse saamiseks või kas avalduse menetluse läbivaatamise igas faasis selline avaldus üldse eksisteeris.

Teine näide on seotud Saksamaa, Belgia ja Austria korraldatud roma isikute deporteerimisega Kosovosse, millega nimetatud riikidel on sõlmitud tagasivõtulepingud, kuigi UNCHR oma 9. novembri suunistes leiab, et – ja ma tsiteerin „mis tahes Kosovo osas elavad roma inimesed peavad jätkuvalt taluma piiranguid nende liikumisvabadusele ja põhiõiguste teostamisele [...] ning on teatatud nende kogukondade vastu suunatud ähvardustest ja füüsilisest vägivallast”.

Seda silmas pidades, palun selgitust kolmes küsimuses. Miks täidetakse nii halvasti 2004. aasta kvalifikatsioonidirektiivi artikli 15 lõiget c, millega antakse subsidiaarne kaitse isikutele – tsiteerin –, keda ähvardab „tõsine ja individuaalne oht [...] juhusliku vägivalla tõttu rahvusvahelise või riigisisese relvastatud kokkupõrke puhul”?

Teine küsimus: kas saab piisavaks pidada mõtet, et on seaduslik deporteerida isikuid, kes asuvad ELi pinnal ebaseaduslikult, kuna nad ei ole esitanud taotlust saada rahvusvahelist kaitset – kuigi me teame, et Dublini II määruse tõttu ei esita paljud potentsiaalsed varjupaigataotlejad sellist taotlust riigis, kuhu nad kõigepealt saabuvad, kuna nende võimalused positiivseks lahenduseks on väikesed ning vastuvõtutingimused kohutavad?

Viimaseks, kolmas küsimus: kas liikmesriigid peaksid kinnitama nõukogu 29. ja 30. oktoobri otsust uurida Frontexi rahastatavate korrapäraste ühiste tšarterlendude kasutamise võimalust tagasisaatmiseks ja kas nad samal ajal kavatsevad nõustuda Euroopa ohutute riikide nimekirjaga ning võtta kiirelt meetmeid ühise varjupaigasüsteemi loomiseks, mis võimaldab kõrgemal tasandil ühtlustada pagulasseisundi läbivaatamise, andmise ja teostamise tingimusi?

Marielle De Sarnez, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Volinik, tahaksin kõigepealt teile teatada kurbusest, mida paljud eurooplased tundsid, kui 20. oktoobril kaks ELi liikmesriiki Afganistani sisserändajate sunniviisilise tagasisaatmise korraldasid: kaks sisserändajat Prantsusmaalt ja 24 Ühendkuningriigist. Need mehed, kes olid jätnud maha oma sõdiva kodumaa, et tulla Euroopasse, kus nad uskusid saavat varjupaika ja kaitset, saadeti seega tagasi endiselt sõdivasse riiki, kus nende ohutust ei ole mingil moel võimalik tagada.

See paneb meie idee inimõigustest pea peale. Ja kujutlege minu üllatust, kui mõni päev hiljem – ja siin on ilmselt seos – olin tunnistajaks, kui Euroopa tippkohtumisel otsustati mitte ainult korraldada ühiseid tšarterlende, vaid neid ka Euroopa eelarvest rahastada –, mis on midagi uut!

Volinik, see ei ole Euroopa, mida me armastame. Euroopa ei pea seadustama riikide tavasid, mis rikuvad põhiõiguseid. Liiga lihtne on asetada süü Euroopale. Kui ma näiteks kuulen, et Prantsuse immigratsiooniminister teatab, et sunniviisiline tagasisaatmine peab toimuma Euroopa lipu all, siis ütlen ma teile, et mitte selleks ei loonud meie asutajad Euroopat.

Te palusite Pariisil ja Londonil tagada, et deporteeritud afgaanidel oli tõesti võimalik varjupaika taotleda, et vastavad avaldused lükati tagasi ja et nende elu ei ole piirkonnas, kuhu nad tagasi saadetakse, ohus. Ma

tahaksin seetõttu saada teilt sõnaselget kinnitust, et iga varjupaigataotluse individuaalne läbivaatamine tõesti toimus.

Ma tahaksin samuti teada, kas komisjon peab Afganistani ohutuks riigiks, ja kui mitte, siis tahaksin teada, kas komisjon nõustub sellega, et kõnealune sunniviisiline tagasisaatmine toimus Genfi konventsiooni artikli 3 vastaselt.

Ma olen väga tänulik teie selgituste eest.

Hélène Flautre, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin ma väljendada oma heameelt tänase arutelu üle, kuna on selge, et riigipead ja valitsusjuhid lootsid sellele, et ebaseaduslike sisserändajate Euroopa Liidust Afganistani saab toimuma käratult, kuid nii see ei läinud.

Nii ei läinud see kahel põhjusel: esiteks seetõttu, et Euroopa Komisjon on Ühendkuningriigi ja Prantsusmaa valitsustelt nõudnud teavet, ja see on hea, ning teiseks seetõttu, et me seda küsimust täna siin arutame.

Küsimused on juba esitatud. Kas Afganistan on ohutu riik? Noh, peaksime seda küsima Barack Obamalt, kes äsja otsustas saata sinna 34 000 sõdurit. Ükski armee ei suuda tagada oma meeste ellujäämist Afganistanis ning meie peaksime suutma tagada, et nimetatud riiki tagasisaadetud sisserändajate elu ei ole ohus? Selline olukord on naeruväärne ning ka UNCHR ei talu seda, soovitades soojalt liikmesriikidel sedalaadi deporteerimisi enam mitte ette võtta.

Teiseks, kollektiivseid väljasaatmisi ümbritseb ebaselgus. Igaüks – ja üle kõige mina ise – tervitab seda, et tulevikus muutub põhiõiguste harta siduvaks. Artikli 19 lõige 1: „Kollektiivne väljasaatmine on keelatud”.

Te väidate mulle, et tegemist ei ole kollektiivse väljasaatmisega. Tobias Billström väljendas seda nii armsasti, öeldes, et tegemist on mõistliku ressursside mobiliseerimisega. Varsti püütakse meile tsarterlendude vajalikkust selgitada samamoodi nagu vajadust globaalse soojenemise vältimiseks jagada autot kellegi teisega. Kuid on piirid! Millised need piirid on?

Ma võin teile öelda kui valitud esindaja Pas-de-Calais'st, kus on palju afgaane – kes on Bessoni algatatud deporteerimiste põhjuseks –, et kui Prantsusmaa valitsus otsustab kommunikatsiooni eesmärgil korraldada kollektiivse tagasisaatmise ja teha sellest meediasündmuse, siis toimuvad Pas-de-Calais's arreteerimised: kollektiivsed arreteerimised, mis on ebaseaduslikult, sest need on diskrimineerivad.

Seetõttu ei saa me absoluutselt garanteerida, mida te väidate, Jacques Barrot, nimelt, et tegemist on ühisoperatsiooniga, mis hõlmab inimesi, kes individuaalse hinnangu kohaselt on ebaseaduslikud sisserändajad. Tegemist on tõepoolest kollektiivse väljasaatmisega, sest toimusid kollektiivsed arreteerimised.

Marie-Christine Vergiat, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Selle arutelu üle saab vaid heameelt väljendada. Ent mind kohutab see pläma, mida siin aetud on. Jätame sõnadega mängimise. Jah, tõepoolest korraldati kollektiivseid väljasaatmisi.

Euroopa Liit on inimõiguste kaitsmise pärast enda üle nii uhke. Üks nendest õigustest on varjupaigaõigus. Kuid nüüd deporteeritakse afgaane riiki, kus käib sõda, sõda, milles osalevad paljud Euroopa riigid.

Jacques Barrot! Mul on kahju, kuid kõnealused õigusaktid on täpselt sama palju Euroopa kui liikmesriikide õigusaktid ning palun ärge rääkige meile iga üksikriigi olukorrast. Suur osa sündmustest on toimunud tänu tagasisaatmisdirektiivile, mida ma ise eelistan nimetada häbidirektiiviks, sest tegemist on direktiiviga, mis on häbiiks inimõiguste kaitsjatele. Te teate, et igas Euroopa riigis koheldakse varjupaigataotlejaid erinevalt ja just nende erinevuste tõttu ei ole afgaanidel võimalik saada headel tingimustel varjupaika.

Seetõttu lisan ma oma hääle kõigile küsimustele, mida mu kaasparlamendiliikmed on esitanud, ning palun teil tagada, et nende meetmete tulemusi hinnatakse iga üksikjuhu puhul eraldi, kui see on võimalik.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Ma tahaksin toetada Ühendkuningriigi leiboristliku valitsuse ja Prantsusmaa valitsuse ühisalgatust deporteerida ebaseaduslikud Afganistani sisserändajad nende koduriiki.

Tõesti, vastupidi sellele, mida mõned isikud on väitnud, lükati nende inimeste poliitilise varjupaiga taotlused tagasi ning kõnealust kahepoolset algatust tuleb nüüd Euroopa tasandil laiendada. Me peame ühiselt astuma välja sisserändest põhjustatud surve vastu ning see loogika on mõni kuu tagasi Prantsusmaa eesistumise all vastuvõetud sisserände- ja varjupaigapakti taga. Me peame minema kaugemale ja ühendama oma jõud, et korraldada ühiselt Frontexi rahastatavaid tagasisaatmislenne.

27 liikmesriigi otsus paluda komisjonil seda küsimust uurida on esimene samm ja, volinik, ma loodan, et komisjon toetab seda ettepanekut, kuna üldsus ja eelkõige seaduslikud sisseerandajad tahavad, et me võitleksime ebaseadusliku sisseerande vastu.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Genfi konventsiooni pagulase definitsiooni järgi tuleb varjupaiga saamise eeltingimusi iga üksikisiku puhul eraldi uurida. Nagu eelmistes sõnavõttudes kuulsime, menetleti varjupaigataotlusi nõuetekohaselt, ning kõnealuste isikute tagasisaatmise ühisoperatsioon on lubatud tingimusel, et iga isiku eeltingimustele vastavust uuriti eraldi.

Mis teeb muret täiskogule ja mulle on see, et julgeoleku olukord Afganistanis on säärane, et me ei tea, kas sinna saab kedagi tagasi saata. Näiteks Soomes on olukord lahendatud sellega, et isegi kui isik ei vasta pagulasseisundi määratlusele ja talle ei ole varjupaiga antud, antakse talle ajutine elamisluba, sest me ei taha inimesi saata tagasi riiki, kus käib sõda. Julgeoleku olukord Afganistanis on liiga ohtlik, et sinna kedagi praegu tagasi saata, kuid hiljem, kui olukord on rahunenud, saadetakse need inimesed sinna tagasi.

Janusz Wladyslaw Zemke (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Ma tahaksin alustada järgmisest – töötasin mitu aastat Poola Vabariigi kaitseministeeriumis ning sellega seoses olen palju kordi käinud Afganistanis, kuna seal teenib 2000 Poola sõdurit. Olukorra dramaatilisus on ühest küljest selles, et seal on inimesi, kes on meelega, kes ei suuda nii raske olukorraga toime tulla, kuna nende ümber käib kogu aeg sõda. Teisest küljest on seal inimesi, kes – ja ma ei kõhkle seda ütlemast – mängivad kahte mängu. Päeval toetavad nad neid, kes praegu on võimul, ja öösel aitavad nad Talibani. Sellega seoses on minu küsimus põhimõtteliselt järgmine: kas meil on vahendid ja kas me suudame hinnata Euroopasse saabunute tegelikke kavatsusi ja tegelikku olukorda? Ma usun, et osad on siia tulnud, kuna nad ei näe lihtsalt muud väljapääsu ja kuna nad on meelega, kuid võib olla ka konkreetseid juhtumeid, kus inimene mängib mitmel poolel.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Mulle tundub osa arutelust natuke kummaline. Miks viibivad inimesed siin illegaalselt? Nad on siin illegaalselt, kuna nad ei saa seaduslikult lahkuda oma riigist, kus käib sõda. Nad ei saa kuidagi siia saabuda legaalselt ja seega ei ole tegelikult üllatav, et nad siia ebaseaduslikult tulevad. Me teame kõik, kui keeruline on taotleda ja saada varjupaika, kuna Genfi konventsioon on selles küsimuses üsna range ning inimene peab tõestama, et teda konkreetselt kiusatakse taga, mis on loomulikult raske, kui põgened sõja eest. Nüüd väidate te, et vaid seetõttu, et nende varjupaigataotlus tagasi lükati, peaksime me nad saatma tagasi Afganistani, kus käib sõda ja kus inimesed ei saa elada, ellu jääda, kus puudub võimalus elatist teenida ja kus, muuseas, käib ka suur sõda naiste vastu. Ainuüksi viimatinimetatud põhjusel tuleks kõigile Afganistanist põgenenud naistele anda varjupaik.

Ma kutsun kõiki liikmesriike ja komisjoni tungivalt üles võitlema nende inimeste Afganistani tagasisaatmise vastu.

Tobias Billström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Täna teid väga huvitavate mõtete eest, mida te antud arutelu olete esitanud! Tahaksin alustada kokkuvõttega kõige olulisematest põhimõtetest teemaga seoses. Alustan sellest, mida Véronique Mathieu rääkis oma esimeses märkuses segatud sisseerandevõogude kohta. Tõepoolest, Euroopa Liitu saabuvas segatud sisseerandevõod ning kuna liidu võimalused selliseid isikuid vastu võtta ei ole piiramatud, siis, nagu Véronique Mathieu välja tõi, on oluline teostada konkreetne õiguskindel hindamine, et teha kindlaks, kellele peaks Euroopa õigusaktide ja rahvusvaheliste konventsioonide kohaselt laienema kaitse. Komisjon teostab selle üle järelevalvet direktiividega, mis on liidus ühehäälselt vastu võetud.

See viib mind kenasti Sylvie Guillaume'i ja Marielle de Sarnezi varem väljendatud seisukohtadeni, nimelt, kas Afganistan on riik, kus on võimalik tagada üksikisiku julgeolek. Nojah, kogu see arutelu on just täpselt sellest. Täpselt seda tahetaksegi individuaalse hinnanguga selgitada ja tagada. Ühtse Euroopa varjupaigasüsteemi loomise eesmärk on saavutada see siht. Ma arvan, et mitmed sõnavõtjad vaatavad oma sõnavõttus mööda tõsiasi, et me peame proovima saavutada õiguskindla hinnangu läbiviimise, milles „jah” tähendab „jah” ja „ei” tähendab „ei”. „Ei” puhul tuleb inimene tagasi saata sõltumata – ja ma kordan seda, et igaüks saaks presidentuuri kavatsustest õigesti aru – riigist. Kui me oleme välja selgitanud ja taganud, et isik ei vaja erikaitset, võime me puhta südametunnistusega selle isiku päritoluriiki tagasi saata. Täiesti teisejärguline on, kas seda tehakse, nagu volinik Barrot selgitas, koordineeritult ühe lennuga, mille pardal on eri isikud, kelle juhtumit on individuaalselt hinnatud, või reisivad need isikud eraldi. Selles kontekstis on tegemist puhtalt logistilise küsimusega.

Nüüd pöördun ma Franziska Kelleri poole, kellel on selles küsimuses alati huvitavaid argumente lisada. Jah, ma jagan teie seisukohta, et juurdepääsu küsimus on keeruline. See on raske, kuna praeguse süsteemi kohaselt on põhimõtteliselt vajalik, et varjupaigataotluse esitamiseks peab esitaja olema Euroopa Liidus, samal ajal,

kui neil ei pruugi alati olla kerge selleks Euroopa Liitu tulla. Kuid just sellepärast oleme me Rootsi eesistumise ajal tagant sundinud ühtse Euroopa ümberasumissüsteemi loomiseks tehtavat tööd, mis võimaldab Euroopa Liidus neil, kes tõenäoliselt vajavad kaitset kõige enam, kõige haavatavamatele inimestele ja inimestele, kellel ei ole raha Euroopa Liitu reisida, pakkuda alternatiivset marsruuti, läbikäiku.

Lubage mul öelda, et kui kõik ELi liikmesriigid pakuksid proportsionaalselt oma rahvaarvuga sama palju kohti, kui seda teeb praegu Rootsi – igal aastal eraldame 1900 kohta –, siis suudaks Euroopa Liit igal aastal UNHCRile, ÜRO kõrgele pagulasvolinikule pakkuda 100 000 kohta. See on strateegiliselt suur samm sulgeda kogu maailmas kõige viletsamad pagulaslaagrid ning ajada end sirgu ja näidata üles solidaarsust, mida meie presidentuuris usume, et Euroopa Liit peaks näitama üles riikidega, kes jäävad meie piirdest välja ja kus asub tegelikult enamik maailma pagulastest.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Austatud juhataja! Tänan kõiki sõnavõtjaid!

Meie ees seisev peamine raskus tuleneb sellest, mida Véronique Mathieu nimetas segatud voogudeks, kus sisserändajad on siia saabunud majanduslikel või keskkonnaga seotud põhjustel, ja samal ajal on meil inimesed, keda kiusatakse taga ja kellel on õigus rahvusvahelisele või subsidiaarsele kaitsele. See on raskus ja probleemide lahendamiseks tuleb sellest väga selgelt endale aru anda. See on väga, väga raske.

Mida ma kõigepealt teha tahan, on vastata. Ma loen teile ette osa Prantsusmaa vastusest – ma ei jõua kõigele vastata –, kuna te esitasite mulle sellel teemal küsimusi. Loen ette järgmise osa Prantsusmaa vastusest.

„Huvitatud isikuid, kes ei esitanud omal algatusel varjupaigataotlust, on küsitletud kui ebaseaduslikke sisserändajaid ning nende suhtes on rakendatud haldusaresti kinnipidamiste ja vabastamiste eest vastutava magistraadi kontrolli all.

Iga isikut teavitati tema emakeeles õigusest kaevata Afganistani väljasaatmisotsus edasi haldusmagistraadile ja õigusest taotleda varjupaika Prantsuse Pagulaste ja Kodakondsuseta Isikute Kaitse Ameti (OFPRA) kaudu või kasutada vabatahtliku tagasimineku meedet, mida viib ellu Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon.

Nimetatud välismaalastest ainult üks ei esitanud varjupaigataotlust ega edasikaebust haldusmagistraadile ning ülejäänud kahe isiku taotlused vaatas läbi OFPRA, kus nad kuulati tõlgi juuresolekul ära. Neil oli võimalus halduskohtu istungil juristi abiga ja tõlgi juuresolekul selgitada ohtusid, mis neid päritoluriiki tagasi saatmisel võivad ähvardada.

Kuigi OFPRA on andnud pagulase staatuse või laiendanud subsidiaarset kaitset mitmele Afganistani kodanikule, kes on sarnastel tingimustel kaitset taotlenud, leidis OFPRA, et kõnealusel juhtumil puudusid tõsised või teadaolevad põhjused uskuda, et kõnealuseid isikuid ähvardab väljasaatmisel reaalne tagakiusamise oht või tõsine oht nende elule või isikule.”

Me saime vastuse ka Ühendkuningriigi valitsuselt. Ma olen siiralt järginud oma südametunnistust ja kohustusi; me pidasime tähtsaks küsitleda liikmesriike.

Ma tahaksin öelda teile veel seoses ohutu riigi ideega seda, et eksisteerib Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika, et absoluutse deporteerimisvastase kaitse õigustamiseks või subsidiaarse kaitse õiguse tekkimiseks ei piisa vaid asjaolust, et isik on saabunud riigist või piirkonnast, kus toimuvad rahutused, välja arvatud juhul, kui üldise vägivalda tase on nii kõrge, et iga isikut ähvardab reaalne oht või oht tema elule või isikule üksnes seetõttu, et ta asub sellises riigis või piirkonnas. Enamgi veel, tõde on selles, et asjaomase juhtumi puhul ei viidatud erandlikele asjaoludele.

Olles seda öelnud, tahaksin vastata ka küsimusele grupilendude kohta. Peab ütlema, et Frontex on juba korraldanud ja osaliselt rahastanud grupilende. Usun, et sellest on tõepoolest vaja rääkida. Sellised lennud toimusid 2008. ja 2009. aastal, nii et selles pole midagi uut. Mida Frontex üritab teha – ja minu arvates on see Frontexi direktoril õnnestunud –, on tagada, et grupiviisiline repatrieerimine toimub sündselt ja inimesi austades. Hiljuti rääkis Frontexi direktor mulle isegi, et Austrias on ombudsman, kelle ülesandeks on konkreetselt teostada järelevalvet tagasisaatmise tingimuste üle.

Mida me samuti loodame arendada on asjatundlikkus, et tagada, et inimeste väljasaatmisel – kui on kindlaks tehtud, et nad ei vasta rahvusvahelist või subsidiaarset kaitset saama õigustatud isiku määratlusele – võetakse nad oma päritoluriigis sündselt vastu. Uurime seda küsimust praegu Euroopa Ülemkogu palvel. Tõepoolest, me ei tulnud mõttele kasutada sunniviisilisi lende ilma garantiideta, et väljasaadetavaid koheldakse austusega.

Tahaksin teile eelkõige meelde tuletada – ja ma tänan Tobias Billströmi ja eesistujariiki Rootsit, kes on meid tublisti aidanud –, et kevadel hakkasime esitama dokumente, mis aitavad meil edasi liikuda varjupaiga

Euroopa suunas. Oleme koostanud teksti vastuvõtutingimuste kohta, me oleme uurinud – Marielle de Sarnez rääkis sellest möödamines – Dublini probleemi, me oleme tegelikult tõstatanud küsimuse Dublini määruse kohandamiseks just nimel selleks, et vältida seda, et selle alusel õõnestatakse mõnikord haavatavate isikute, eelkõige laste huvisid, ja me oleme toetanud põhimõtet võtta kasutusele teatavad erandid Dublini määrusest.

21. oktoobril võttis komisjon vastu veel kaks olulist dokumenti: ühe kvalifikatsioonidirektiivi kohta ja teise varjupaigamenetluse direktiivi kohta. Uues varjupaigamenetlust käsitleva direktiivi projektis üritame me kehtestada kriteeriumid, mis on tõeliselt objektiivsed ja igal pool ühesugused. Meil on vaja, et tugiamet teeks konkreetselt kindlaks, et kogu Euroopas on kasutusel enam-vähem sarnased tavad, et varjupaiga Euroopa saaks lõpuks teoks.

Ma sooviksin tänada eesistujariiki Rootsit. Eesistuja on minu arvates teinud nende tekstide nõukogule esitamisega head tööd, ehkki nende vastuvõtmiseni on veel pikk teel. Ja meil on probleeme. Ma teen kõik, mis minu võimuses, et varjupaiga Euroopa hakkaks toimima ja teen seda eesistujariiki Rootsi abiga, kes on meile eeskujuks – enamgi veel, Tobias Billström osutas sellele, kui suures osas on tema riik meile Euroopas eeskujuks. Liikmesriigid näitavad ka üles suuremat solidaarsust pagulaste vastuvõtmisel ja nende kaitse tagamisel. Kõik riigid peaksid nii tegutsema. Me ei ole veel niikaugele jõudnud ja ikka on veel riike, kes pagulasi vastu ei võta.

Sellest soovisin ma rääkida. Olen täiesti teadlik, et ma ei vastanud kõigile küsimustele. Kuid võin teile öelda, et hoolimata kõigest oleme me siin komisjonis teinud kõik, et austatakse Euroopa seadusi ja, julgen öelda, et oleme teinud isegi rohkem selleks, et tagada Euroopa väärtuste austamine.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

11. 2007. aasta üleeelarve täitmisele heakskiidu andmine: nõukogu (arutelu)

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on teine raport Euroopa Liidu 2007. aasta üleeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, II jagu – nõukogu [C6-0417/2008 – 2008/2277(DEC)] - eelarvekontrollikomisjon. Raportöör: Søren Bo Søndergaard (A7-0047/2009)

Søren Bo Søndergaard, raportöör. – (DA) Täna, austatud juhataja! Seitse kuud tagasi – 23. aprillil, kui täpne olla – keeldus suur osa sellest täiskogust andmast heakskiitu nõukogu 2007. aasta eelarvele. Miks? Sellepärast, et nõukogu käitumine parlamendi ja eelarvekontrollikomisjoni suhtes oli täiesti vastuvõetamatu. Nõukogu keeldus vastamast kirjalikele küsimustele, mida talle eelarve kohta esitasime, ning keeldus eelarvekontrollikomisjoniga kohtumast ja küsimustele vastamast. Olukord oli nii absurdne, et nõukogu esindajad lahkusid kohe igalt koosolekult, kus esitati nõukogu eelarvet puudutavaid küsimusi.

Tegelikuses polnud tegemist millegi uuega. See oli tegelikult käinud aastaid. Uus oli hoopis see, et aprillis tegi parlament sellele lõpu. Minu arvates esitas enamik parlamendiliikmeid endale aprillis lihtsa küsimuse: kuidas saan mina Euroopa Parlamendi liikmena vastutada oma valijate eest nõukogu eelarve eest, kui nõukogu ei vasta isegi küsimustele, mis parlament talle esitab? Arvan, et just see oli küsimus, mille tulemusena suur osa praeguse täiskogu liikmeist keeldus nõukogu eelarve täitmist heaks kiitmast. Võib-olla arvas osa inimesi, et parlament oleks vastutulelikum pärast juunis toimuvaid valimisi või et parlamendi nõudmistel avatuse ja läbipaistvuse järele oli pigem valimislubaduste kui tegelikku hoiakumuutuse maiku. Kui jah, saavad nad pettumuse osaliseks.

Isegi valimiste järel oleme me eelarvekontrollikomisjonis oma väga lihtsa seisukoha osas ühtsed olnud: kui nõukogu soovib, et kiidaksime ta eelarve heaks, siis peab ta meiega kohtuma ja meie küsimustele vastama. Septembri lõpus toimus lõpuks midagi. 24. septembril toimus nõukogu ning eelarvekontrollikomisjoni esimehe, komisjoni raportööride ja koordinaatorite vaheline kohtumine. Samal ajal vastas nõukogu komisjoni küsimustele – ehkki kaudselt – ning antud vastused avaldati ka nõukogu veebisaidil.

Ütlen selgelt välja: nõukogu tegi sellega väga targa käigu – väga targa käigu. See kujutab endast põhjust, miks me eelarvekontrollikomisjonis saame täna soovitada, et parlament nõukogu 2007. aasta eelarvele heakskiidu annaks. Ent lubage mul samuti selgelt teatavaks teha, et me nii ootame kui nõuame, et antud samm väljendaks nõukogu hoiaku muutust parlamendi suhtes.

Mis nõukogu 2008. aasta eelarvesse puutub, siis ootame, et 2007. aasta absurdateater ei korduks. Vastupidi, eeldame, et alustame punktist, kuhu lõpuks jõudnud oleme. Teisisõnu ootame, et nõukogu annaks lubamatu viivitamiseta kirjalikke vastuseid parlamendi pädevate komisjonide ja raportööride esitatavatele küsimustele. Ootame nõukogu valmidust kohtuda pädevate komisjonidega ja vastata küsimustele.

Kindlustamaks, et selle osas kahtlust poleks, on see selgelt kirjas raportis, mida täna arutame ja mille loodetavasti homme parlament vastu võtab – kui mitte ühehäälselt, siis väga suure enamusega. Nõukogu 2007. aasta eelarvele heakskiitu andes oleme näidanud oma positiivset suhtumist. Pall on nüüd nõukogu platsipoleel.

Cecilia Malmström, *nõukogu eesistuja*. – (SV) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Küsimused, mida täna arutame, on äärmiselt olulised. Avatus ja läbipaistvus on demokraatlikud vahendid, mida meil kasutada on. See, mis edendab kodanike usaldust, on see, kas neil on võimalik mõista protsessi, ja see on liidu tegevusele hea. Selles suhtes on parlamendil ja nõukogul samad eesmärgid ning see mõistagi kehtib kõikjal, kõikides valdkondades ja kõikidele institutsioonidele.

Täna räägime 2007. aasta heakskiidust. Selles suhtes sooviksin muidugi rõhutada üleüldiselt välise auditeerimise ja konkreetset eelarve rakendamise olulisust ning antud kontekstis tõsta samuti esile kontrollikoja rolli ning väga tubli tööd, mis moodustab iga-aastase vastutuse väljaselgitamise aluse.

Mis puudutab 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise antud konkreetse raporti konkreetset küsimust, sooviksin avaldada oma rahulolu, et soovitate nüüd, et nõukogule antaks heakskiit. Kui põhiküsimusi lähemalt vaatame, pole tegelikult põhjust heakskiitu mitte anda. Nõukogu on üritanud alati eeskirju järgida ja rakendada avatust majandusliku juhtimise suhtes. Nii on see ka tulevikus. Sain aru nii, et eelarvekontrollikomisjoni delegatsiooni ja nõukogu delegatsiooni vaheline septembris toimunud mitteametlik kohtumine võimaldas hulga punktide täpsustamist ja et just see võimaldas – nagu mainis ka raportöör – nõukogule 2007. eelarve heakskiidu anda.

See tõstab väga lihtsal moel esile meie institutsioonidevahelise dialoogi olulisuse tulevikuski. Seetõttu on mul väga hea meel, et oleme antud küsimuste osas leidnud tee edasi liikumiseks, mistõttu saab anda heakskiidu, ning rõõmustan ette selle kinnitamise üle homsel hääletusel.

Ingeborg Gräßle, *fraktsiooni PPE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, volinik Malmström, volinik Barrot! Ime on sündinud! Esimest korda viie aasta jooksul olen tunnistajaks, et nõukogu antud arutus osaleb, ning soovin antud olulise signaali eest siiralt tänada nõukogu eesistujariiki Rootsit!

(Aplaus)

Tere tulemast täiskogu istungile, kus esimest korda on esindatud nõukogu arutelul selle heakskiidu üle!

Lõpp hea, kõik hea, nagu me Saksamaal ütleme? Ei, seekord mitte! Heakskiidu andmise menetlus on osutunud sõnuleletamatuks ning vajab pakiliselt kohta institutsioonidevahelises päevakorras, mida muuseas on vaja laiendada, et sinna kuuluks Euroopa Nõukogu president. Meil on Euroopa laval uus tegija ning olemasolev menetlus ei saa ega tohi sellisel kujul jätkuda. See, kuidas parlament peab kerjama teavet ja dialoogipartnereid, et vastamata küsimustele vastuseid saada, ei ole parlamentaarse demokraatia vääriline. Nõukogu käitub ülimalt ja absolutistliku asutusena ning minul Euroopa Liidu kodanikuna on oma valimisringkonna valijate ees antud käitumise pärast häbi. Menetlus, mis meil on senini olnud, on lihtsalt absurdne ja sellel ei tohi lubada tulevikus jätkuda.

Sooviksin tänada eesistujariiki Rootsit veel kord! Oleme saanud hakkama huvitava algusega. Esiteks oli meil vestlus, uus ja pretsedenditu verstaapost, ning asjaolu, et täna siin kohal olete, on fantastiline signaal. Nõukogu eesistujariik, nagu kõik teised ELi institutsioonid, peavad astuma parlamendi heakskiidu eest välja ning sama kehtib, nüüd enam kui varem, muidugi uue välisestistuse juhina uuele kõrgele esindajale. Meie, Euroopa Parlamendi liikmed, peame nüüd näitama, et antud küsimus on meie oluline ja et meie peame seda koos edendama. Antud küsimus peab olema igas päevakorras ning sooviksin paluda komisjonil selle päevakorda panna.

Meile ei meeldi, kuidas arutelu senini kulgenud on. Asjaolu, et meil pole midagi, mitte ettepanekutki, selle kohta, kuidas asjad tulevikus olema peaksid, häirib meid. Lissabonist ei tohi saada läbipaistmatu Euroopa Liidu sünonüüm, kus parlamentaarsest järelvalvest on üle sõidetud. Tegemist on võimalusega uueks alguseks rahva valitud esindajate tugeva osalemisega ning tulevase Euroopa Nõukogu presidendi jaoks heakskiidu andmine kujutab endast esimest lakmusproovi.

Bogusław Liberadzki, *fraktsiooni S&D nimel*. – (PL) Austatud juhataja! Sooviksin esmalt avaldada tänu raportöörile Søren Bo Søndergaardile, kes alustas tööd rasketes oludes ja on ilmutanud sügavat kannatlikkust ja näidanud kalduvust olla hinnangutes ja arvamustes väga tasakaalukas!

Lugupeetud kolleeg! Olen teiega nõus, et on hea, et järgitakse läbipaistvuse, sealhulgas rahalise läbipaistvuse põhimõtteid, kuid nõustun kommentaaridega, mis kõnelevad millestki enamast. Oleme täna jõudnud üliolulise hetkeni selles, kuidas tegutseme. Lissaboni lepingu jõustumise eelõhtul nõukogu nii-öelda tunnistab, et parlament on ainuke valitav asutus, kuna parlament töötab avatult. Selleks et parlament ja nõukogu oleksid kokkusobivad asutused, peaks ka nõukogu suuresti avatumalt töötama, ja just see hetkel toimubki. Ületame nõukogu vastumeelsust parlamendiga koostöö suhtes. Minu arvates toimub see mitte ainult meie töö selles valdkonnas, vaid see toimub ka meie töö muudes valdkondades, sealhulgas parlamendi komisjonides.

Minu fraktsioon toetab seetõttu kindlasti ettepanekut võtta vastu eelarvele heakskiidu andmise otsus, mida auväärne nõukogul on tõepoolest võimalus täna arutelul näha. Me ei hakka uuesti numbritega peale, me ei näita näpuga vasemale veerule, paremale veerule, tuludele, kuludele või veatule juhtimisele. Selles meil olulisi piiranguid pole. Ent rõõmustame, et antud arutelu toimub, ning selle üle, kuidas see toimub.

Luigi de Magistris, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Eelarvekontrollikomisjoni esimehena pean tunnustama komisjoni tehtud väga olulist tööd ning raportööri tehtud oivalist tööd ning lisaks ilmutatud poliitilist solidaarsust.

Seda seepärast, et algusest peale soovisime saata väga selge sõnumi: kavatseme töötada väga rangelt, et kindlustada riiklike vahendite juhtimisel ning seega eelarvete auditeerimisel läbipaistvuse, täpsuse ja seaduslikkuse.

Nõukoguga, kes alguses reageerida ei tahtnud, on saavutatud väga olulisi edusamme. Sooviksin selle puhul isiklikult õnnitleda eesistujariik Rootsit! Ta on võtnud alati eesmärgiks tegutseda läbipaistvuse ja täpsuse edendamise nimel.

Sellest seisukohast võime seega täiendavaid edusamme oodata, sest ilmselgelt on absoluutselt vastuvõetamatu, isäranis Lissaboni lepingu jõustumisega, et parlamendil ei ole eelarvete ja riiklike vahendite jälgimiseks teavet ja üksikasju, seda mitte ainult Euroopa Liidu, vaid kõikide Euroopa kodanike huvides.

Bart Staes, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Olgem ausad, menetlus on jätkuvalt raske ja mul on väga hea meel, et kohal on nõukogu ametis olev eesistuja. See on läbimurre! Tõepoolest on tegemist esimese korraga, kui eesistujariik on taoliselt arutelul osalenud, ja ma tervitan seda. Kuid peame tunnistama, et menetlus on jätkuvalt raske.

Tegelikult peidab nõukogu end jätkuvalt teatud hetkel 1970. aasta alguses – nelikümmend aastat tagasi – sõlmitud suulise kokkuleppe taha, mis läbi parlament ja nõukogu leppisid kokku, et ei sekku teineteise eelarvesse, ei vaata teineteise arvepidamist ja vaatavad kõigest mööda nagu solidsed härrasmehed. See kuulub minevikku, kuna nõukogu eelarve on fundamentaalselt muutunud. Nelikümmend aastat tagasi koosnes see ei millestki muust kui halduskuludest, kuna aga nüüd on lisandunud tegevuskulud. Seetõttu peame püüdlema läbimurde poole.

Oleme ajutiselt ummikseisu lahti murdnud. Oleme valmis heakskiitu andma, kuid peame nüüd tõesti ühe sammu edasi minema. Lõppude lõpuks pole probleemid lahendatud. Meie ülesandeks on kindlustada, et läbipaistvus ja demokraatlik kontroll kehtiks nõukogu eelarvele ja samuti meie oma parlamendi eelarvele. Seetõttu olen nõus kõigi nendega – sõnavõtjad, raportöörid, sõnavõtjad fraktsioonidest, kes on selgesti öelnud: tegemist on hoiatuslasuga, peame järgmise nõukogu heakskiidu menetlusega ühe sammu edasi minema. Kontrollikoja aastaaruanne sisaldab selles suhtes ettepanekuid ja mainib jällegi programmi SESAME puudutavaid asju. Lugupeetud kolleeg! On võimalik, et te varsti enam osaline pole, ent meie jätkame jõupingutusi läbipaistvuse nimel.

Richard Ashworth, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Lubatagu mul esmalt kasutada võimalust tunnustada volinik Kallast tõeliste edusammude eest, mida kontrollikoja väljendatud küsimuste ja tingimuste käsilevõtmisel tehtud on! Minu arvates on selle lõppeva ametiajaga komisjon teinud rohkem positiivseid edusamme kui ükski varasem viimaste aegade komisjon ja olen talle jõupingutuste eest tänulik!

On laialdaselt tunnistatud, et tekkepõhise raamatupidamissüsteemi kasutuselevõtt on olnud edukas ning et see korraldus on põhjustanud suure osa märkimisväärsest paranemisest. Samuti tahan tunnustada ühtse põllumajanduspoliitika, isäranis ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, osas tehtud tublisid edusamme, mis on samuti suurt kasu toonud.

Ent mul on kaks murevaldkonda, mida mainima pean. Esiteks kritiseerib kontrollikoda aastaaruandes korduvalt „aluseks olevate tehingute täpsust ja usaldusväärsust”. Olen nõus ja selles suhtes polnud 2007 varasematest aastatest erinev. Nende sõnum oli täiesti selge: tööd on veel teha kõvasti.

Teiseks tahan mainida, et kontrollikoda oli kriitiline ühiselt juhitavate programmide kontrollmehhanismide puudumise suhtes. Praegune parlament on korduvalt kutsunud liikmesriike üles tunnistama kaugelt suuremat pakilisust audiitorite mureküsimumstega tegelemisel ning iseäranis oleme kutsunud liikmesriike üles rahuldama 2006. aasta institutsioonidevahelise leppe tingimusi.

Rahandusliku usaldusväärsuse ja avaliku vastutuse nimel peavad nad nüüd ilmutama suuremat otsustavust ja seega, nendel nimetatud põhjustel, ja kuni näeme antud nõukogupoolset tõeliste edusammude tegemist, hääletame mina ja mu Briti konservatiivse delegatsiooni kolleegid 2007. aasta üldelarve heakskiidu vastu.

Marta Andreasen, fraktsiooni EFD nimel. – Austatud juhataja! Oleme Euroopa Parlamendi valitud liikmed, ent meie valijad ei tea, mis telgitagustes toimub. 2009. aasta aprillis otsustas eelarvekontrollikomisjon nõukogule heakskiidu andmise edasi lükata. Isegi kui kontrollikoda polnuks arvepidamist kritiseerinud, väitis komisjon endal sedaviisi toimimiseks piisavalt põhjuseid olevat. Ent pärast seda, kui antud komisjon eesistujariigi Rootsi septembris kohtus ja parlamendi küsimustele anti kirjalikke vastuseid, väljastas Søren Bo Søndergaard, nõukogu 2007. aasta heakskiidu raportöör, ikkagi raporti, mis isegi erilise hea tahteta poleks heakskiidu andmist lubanud. Ent tehti poliitiline otsus heakskiitu anda ning kompromiteerivad lõigud nuditi ära.

Komisjon kavatseb soovitada heakskiitu tulevikuootustel. Kui inimesed, kes meie poolt juunis hääletasid, teaks järgnevat – 1970. aastast pärit suulise kokkuleppe alusel eksisteerib konsensus olukorda mitte utreerida; et nõukogu siseaudiitorit eelarvekontrollikomisjoni ei kutsutud, sest sel juhul saaks nõukogu kutsuda Euroopa Parlamendi siseaudiitori, teadmata tagajärgedega, ning et poliitilistel kaalutustel ametisse nimetatud Kontrollikojal polnud nõukogu siseaudiitori 2008. aprilli raporti kohta märkus – siis, mida nad ütlesid?

Omal ajal, 2002. aastal, kui olin Euroopa Komisjoni pearaamatupidaja, teatas tollane eelarve-peadirektor komisjoni tollasele audiitorile, et heakskiidumenetlus kujutas endast institutsioonidevahelist mängu ega midagi enamat. Kas jätkame vaikimist gorilla suhtes, kes keset tuba on, sest kardame kaotada aastatepikkuse vaikimise järel hangitud privileegid? Meil on võimalik teha valik paljastada ja lõpetada silmakirjalikkus, kui 2007. aasta nõukogu heakskiidu üle hääletame. Minu arvates teate, mis valiku mina teen, ning loodan, et liitute minuga nõukogule heakskiidu andmisel.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Austatud juhataja! Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika ei kujuta endast hetkel mereväge, vaid sõjalaeva rahvusvahelises poliitikas. Iga aasta, kui järg jõuab selle nõukogu eelarve-sõjalaevale heakskiidu andmise kätte, kaob see äkki Bermuda kolmnurka ja Euroopa Parlament näib olevat rahul rakendada motot „Kõik, mida meie radaril ei ole, ei eksisteeri ka tegelikkuses”.

Eelmine kevad tulid äkki välja eelarvevälised kontod ja nõukogule heakskiitu ei antud. Selleks toodi neli põhjust. Esimene oli, et nõukogu keeldus aktsepteerimast mingitki ametlikku, formaalset kohtumist parlamendiga. Teine oli, et nõukogu keeldus andmast kirjalikke terviklikke vastuseid. Kolmas oli, et nõukogu ei esitanud ei tegevusaruannet ega täielikku loendit eelarveülekannetest. Neljas põhjus oli, et on võimatu välja selgitada, kas kuluartiklid nõukogu eelarves on tegevusliku iseloomuga.

Nüüd äkki, homme – mõned kuud hiljem – on olemas tahe anda nõukogule heakskiit. Ent ühtki antud neljast põhjusest keelduda heakskiitu andmast ei ole tegelikult selgeks tehtud ega rahuldatud. Nõukogu esindajad keelduvad ikka veel parlamendiga mingitki formaalset kohtumist pidamast. Sarnaselt pole tulemas tegevusaruannet ning eelarvevälised kontod on suletud või ära kaotatud, nagu nõudsim.

Meenutaksin raportöörile, et ta esialgses raportis esitati nõukogule kokku kaksümmend päringut ja küsimust. Ent kus on täpsed vastused antud küsimustele? Kas oskate mulle seda öelda? Ei, te ei oska! Selle asemel, et antud etapil nõukogule survet tõsta, mida meie teeme? Muudame end palvete esitajateks ja nendest nõudmistest on uues raporti saanud palved. Kõik, kes hääletavad nüüd nõukogule heakskiidu andmise poolt, toetavad just antud olukorda, kus parlament nõukogu ees malbelt palveid esitab.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Toetan Euroopa Parlamendi otsuste projekti anda nõukogu peasekretärile heakskiit 2007. majandusaasta eelarve täitmise suhtes. Mul on hea meel, et eesistujariik Rootsi ja Siim Kallas on näidanud, et on antud probleemi lahendamisele pühendunud.

Sooviksin juhtida tähelepanu mitmele küsimusele, mis on aga endiselt lahendamata ja mis nõuavad käsile võtmist paari lähima aasta jooksul. Nõukogule heakskiidu andmise raske ja vaevaline protsess näitab, mida Euroopa Parlament tahab. Euroopa Parlament tahab läbipaistvust ja avatud, ent ka formaalset, dialoogi nõukoguga. Euroopa Parlamendi antud nõudmised on püsivad ja jonnakad, kuid need ei väljenda Euroopa

Parlamendi liikmete pahatahtlikkust – need väljendavad muret riikliku raha üle ja kujutavad endast, nagu nad seda peaski, maksumaksjate raha kulutamise suhtes tuntava mure väljendust.

Sooviksin rõhutada, et nõukogule heakskiidu andmise menetlus näitab samuti, kuidas parlament avastab nõukogu töö uusi valdkondi, ja parlament ei taha jääda kõrvale nõukogu kulude jälgimisest ja järelvalvest üheski selle tegevusvaldkondadest.

Minu arvates kujutab endast nõukogule 2007. aasta heakskiidu andmine sammu õiges suunas, kuid peaksime ka selgelt ütlema, et on ikka veel teatud asju, mida pole täielikult selgitatud, ning peaksime seda jätkuvalt nõukogule meenutama. Loodetavasti tuleb siin konstruktiivne dialoog, üha tõusva läbipaistvuse ja avatusega, nii et riiklikku raha saab kõige parimal moel jälgida.

Jens Geier (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Kallid kolleegid! Ka mina sooviksin tänada Søren Bo Søndergaardi eduka töö eest, mille tulemusena nõukogu tuli parlamendile heakskiidumenetluses lõpuks vastu! Nõukogu keeldus kaua andmast asjakohaseid vastuseid parlamendi küsimustele, viidates suulisele kokkuleppele – mitteametliku iseloomuga kokkuleppele, mis on nüüd igatahes 40 aastat vana. See näib lausa kummaline, kui nõukogu ametnikud 40 aastat hiljem ei tea selgesti, mida suuline kokkulepe täpselt ütleb, kuna Euroopa Parlamendi esitatud versioon sisaldab täpselt vastupidist sellele, mida nõukogu üha jälle läbirääkimistel väitis.

Esimene suulise kokkuleppe resolutsioon teatas, et nõukogu ei ürita Euroopa Parlamendi kuludesse muutusi teha. Kolmas resolutsioon teatab, et kahe institutsiooni vahel peaks olema eelarveküsimustes tihe koostöö. Nõukogu tõlgendab seda nii, et kumbki institutsioon ei sekku teise eelarvetegevusse. Siinkohal hoidun kommenteerimast antud põhjendussuuna tõsidust. Sooviksin hoopis tänada eesistujariiki Rootsit, et on alustanud protsessi antud vääritu asjade seisu lõpetamiseks!

Lahenduseks on institutsionaalse lepingu lisa, mis reguleerib selgesti korda, kuidas parlament nõukogule heakskiidu annab, nagu seda nõuab ettepaneku projekt võtta vastu resolutsioon. Seetõttu palun täiskogul ettepanekut toetada.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, volinik Kallas! Kõigepealt sooviksin väga tervitada seika, et nõukogu eesistujariik Rootsi on kohal, ja isiklikult soovin tänada Cecilia Malmströmi, et ta on teinud menetluse läbipaistvamaks! Kõik kaasp Parlamendiliikmete öeldu vastab tõele – menetlus on läbipaistvam ja isegi, kui ta täna mõnevõrra ettevaatlikumalt väljendus, võime ikkagi öelda, et anname heakskiidu. Käia on veel väga pikk tee. Palume nõukogu, et antud esimesele sammule järgneksid edasised sammud, eriti arvestades, et nõukogu pädevusi välis- ja julgeolekupoliitika vallas on Lissaboni lepingust lähtuvalt palju selgemini määratletud. Tulevikus on antud poliitikal ka nägu, paruness Ashtonil kujul. Kodanikud aga varem paruness Ashtonit ei teadnud ning nemad, Euroopa maksumaksjad, ei tea tulevikus ikkagi täpselt, kui palju raha tal enda käsutuses on ja mis ta sellega teeb. Peame antud asjade seisu muutma. Tegemist on tõepoolest absoluutse vältimatusega ajal, kui tegelikult läbipaistva demokraatliku Euroopa eest võitleme.

Sooviksin tänada raportööri Søren Bo Søndergaardi survet avaldamast meie – parlamendi – nimel ja me ei lase sellel survele raugeda!

Ville Itälä (PPE). – (FI) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Soovin samuti tänada raportööri, kes on teinud ära tohutult tubli töö. Kui arutame 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist, ei räägi me nõukogu rahast ega komisjoni rahast ega parlamendi rahast, vaid maksumaksjate rahast. Tegemist on rahaga, mis kuulub kodanikele, ja neil peab olema õigus teada, millele seda kulutatakse.

Eelkõige esindab parlament rahvast ja parlamendil peab olema õigus saada kogu teavet, mida see vajab, siis kui see seda nõuab. Me ei saa taluda olukorda, kus parlament peab seda tegelikult kerjama. Seepärast on avatus ja läbipaistvus ainsaks viisiks, kuidas ELi institutsioonid rahva usaldust võita saavad.

Soovin liituda nendega, kes on kiitnud antud asjas tehtud oivalisi edusamme ja võrratut tööd, mida on teinud eesistujariik Rootsi, mistõttu saame nüüd heakskiidu anda! Samuti sooviksin tänada volinik Kallast, kes on viimasel viiel aastal niivõrd oivalist tööd teinud! Antud valdkondades on tehtud edusamme. Tegemist on õige sammuga õiges suunas.

(Aplaus)

Aldo Patriciello (PPE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! 23. aprillil lükkas antud täiskogu edasi nõukogu arvepidamist puudutava otsuse, kuna nõukogu oli keeldunud esitamast parlamendile iga-aastast tegevusraportit, takistades oma kulude üksikasjalikku vaatlemist samal moel, mis teistele institutsioonidele kehtib.

Meie kohus on tegelikult elavdada jõupingutusi läbipaistvuse edendamiseks ühenduse institutsioonides, tõstes teadlikkust ühenduse eelarve kasutamise osas ja muutes Euroopa institutsioonid, eelkõige nõukogu, avalikkuse ees vastutavamaks.

Usun, et alates parlamendi keeldumisest anda nõukogule heakskiit on tehtud palju jõupingutusi. Iseäranis oleme tervitanud nõukogu veebisaidil iga-aastase tegevusaruande avaldamist ja suurenenud läbipaistvuse taset ühises välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas. Samuti tervitasime septembris peetud kohtumist, kus lõpuks toimus konstruktiivne arutelu eelarvekomisjoni ja eesistujariik Rootsi vahel. Nõukogu jõupingutused esitada parlamendi aprillis esitatud nõuetele korrektseid vastuseid on iseäranis teretulnud.

Austatud juhataja! Kokkuvõtteks: tekst, mille üle hääletame, kujutab endast olulist sammu parlamendi ja nõukogu vahelises dialoogis ning tugevat signaali, mida praegune täiskogu soovis saata maksumaksjate kaitsmiseks nõukogu kulusid puudutava selge läbipaistva ja õigeaegse aruandluse kaudu.

Cecilia Malmström, nõukogu eesistuja. – (SV) Austatud juhataja! Täna sellel väga olulisel teemal arutlemise eest! Mul on hea meel, et oleme ühel meelel avatuse ja läbipaistvuse olulise osas. Antud asjad on mõistagi vundamendiks, mitte ainult meievahelisele konstruktiivsele dialoogile, vaid ka kodanikele usalduse andmiseks Euroopa institutsioonide vastu. Nagu parlamentki, on nõukogu huviks tunnistada vastutust võimalikult suurima läbipaistvuse eest maksumaksjate raha osas ning antud küsimused muutuvad veelgi asjakohasemaks mõistagi uue lepinguga, mis jõustub vaid nädala pärast.

Laiem arutelu selle üle, mis kuju liidu finantsjuhtimise auditeerimine peaks võtma, tuleks korraldada seoses ELi määruste ja iga-aastase korra läbivaatamisega, mis saab vajalikuks Lissaboni lepingu jõustumise tõttu. Ent nõukogu üritab, ja seda ka jätkuvalt, järgida eeskirju ning rakendada avatust oma majandusliku juhtimise osas. Euroopa Parlamendiga seoses jätkame aastate jooksul kujunenud praktika rakendamist ja samuti peame järgmine aasta parlamendiga mitteametlike kõnelusi, et selgitada küsimusi, mida eelarve täitmise suhtes esineda võib. Ootan selles suhtes huviga dialoogi jätkamist Euroopa Parlamendiga heakskiidu küsimuses ning olen kindel, et järgmine aasta tuleb meil konstruktiivne mitteametlik dialoog Kontrollikoja 2008. aasta aruande osas. Täna väga antud arutelu eest!

Søren Bo Søndergaard, raportöör. – (DA) Austatud juhataja! Ma sooviksin tänada kõiki liikmeid, kes on sellest arutelust osa võtnud! Sooviksin iseäranis puudutada, mida ütlesid Marta Andreasen ja Martin Ehrenhauser, ning juhtida tähelepanu, et kui protsessi alustasime, polnud mingit kokkulepet. Kui protsessi alustasime, ei reageeritud meile, kui komisjonile küsimusi esitasime ja kirjalikke vastuseid nõudsim. Kui antud protsessi alustasime, lahkus komisjon koosolekutelt iga kord, kui küsimusi esitama hakkasime. See on positsioon, kust alustasime.

Meie ülesanne täna on otsustada, kas oleme liikunud sammu lähemale või oleme ikka veel samas olukorras. Küsimus pole selles, kas oleme saavutanud kõik soovitu. Olen nõus, et me pole saavutanud kõike soovitud. Teil maksab lugeda vaid minu raportit ja nüüd komisjoni raportit, et mõista, et oleme ikka veel rahulolematud. Samuti paluksin nõukogul raportit väga põhjalikult lugeda, sest see sisaldab hulga häid punkte, mis järgmiseks aastaks kasulikud võivad olla.

Oleme aga sammu lähemal. Kui 2008. aasta heakskiiduga alustame – ja teeme seda praegugi –, ei alustame me tühjal lehelt. Alustame punktist, kuhu jõudsim tänavu. Seetõttu arvan, et on õige kaitsta seda, mida saavutanud oleme, hääletades poolt, jätkates seeläbi võitlust – mis on lõppude lõpuks see, millega tegemist on. Aeg näitab – kui näeme, kuidas asjad lähevad tänavu ja järgmine aasta –, kas oleme õige otsuse teinud. Seepärast ongi ülioluline, et meie komisjoni ja parlamendina oleksime suutlikud seisma koos ja hoidma kinni sellest, mille algusest peale endale eesmärgiks seadsime.

Sooviksin kasutada võimalust, et tänada sekretariaati, variraportööre ja kogu komisjoni, sealhulgas esimeest, võimaluse eest näidata ühtset palet! Kui suudame antud solidaarsuse säilitada – sealhulgas 2008. aasta heakskiidu puhul, siis 2008. aastal suudame liikuda sammu lähemale, 2007. aastal saavutatust kaugemale. Siis on meil võimalik saavutada kõik, mida saavutada soovime!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud. Hääletus toimub kolmapäeval, 25. novembril 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Georgios Stavrakakis (S&D), kirjalikult. – (EL) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ka mina sooviksin alustada raportööri õnnitlemisest, kes on teinud ära erakordse töö, tõstatanud vahetult kriitilise tähtsusega küsimusi ning kindlalt nõudnud, et enne heakskiidu andmise soovitamist on meil vaja kuulda selgeid vastuseid. Õnnitlused samuti eelarvekontrollikomisjonile, kes jäi kindlaks oma seisukohale raportööri toetada ning

suutis vaatamata esialgsetele raskustele veenda nõukogu vastama meie kõige olulistematele küsimustele. Sest kuidas saame me soovitada anda heakskiit eelarve täitmisele, kuidas saame me vastutustundlikult arutada kõnealuse eelarve korrektsuse üle, kui me ei tea, mis on numbrite taga? See oleks täiesti absurdne. Nüüd, kus nõukogu on vastanud, oleme valmis soovutama kiita eelarve täitmine heaks, kuid oleme lisanud eelarvekontrollikomisjoni väga suure enamusega heakskiidetud kaasnevasse resolutsiooni olulisi kommentaare. Me tahame avatud menetlust ja me usume sellesse, me tahame läbipaistvust ja usume sellesse ning me tahame kogu teavet selle kohta, kuidas Euroopa maksumaksja raha kulutatakse.

(Istung katkestati kell 19.25 infotunni alguseni ja algas uuesti kell 19.30)

ISTUNGI JUHATAJA: Edward McMillan SCOTT

asepresident

12. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B7-0223/2009).

Nõukogule esitatakse järgmised küsimused.

Küsimus nr 25, mille esitas **Silvia-Adriana Țicău** (H-0372/09)

Teema: komisjoni meetmed loomaks keskkonda, mis õhutab ettevõtteid investeerima teadusuuringutesse ja julgustab pankasid neid investeringuid rahastama

2009. aasta on Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta. 2000. aastal vastu võetud Lissaboni strateegia eesmärk on muuta Euroopa majandus 2010. aastaks „maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmispõhiseks majandussüsteemiks“. Sellest on tulenenud veel kaks eesmärki: suurendada tööhõive määra 70%-ni töajast ja suurendada investeringuid teadusuuringutesse vähemalt 3%-ni SKT-st, nii et kaks kolmandikku sellest tuleks erasektorist. Kahjuks on 2009. aastal majandus- ja finantskriis mõjutanud kõiki Euroopa Liidu liikmesriike ja piiranud eraettevõtete juurdepääsu rahastamisvahenditele. Teadusuuringutesse on investeeritud keskmiselt vaid 1,85% SKT-st ja ainult viis liikmesriiki on investeerinud üle 2%. Liikmesriikide majandus taastub ainult siis, kui EL suudab säilitada konkurentsivõime, ning see sõltub investeringutest teadusuuringutesse ja haridusse.

Missuguseid meetmeid komisjon kavandab, et edendada keskkonda, mis õhutaks eraettevõtteid investeerima teadusuuringutesse, eriti rakendusuuringutesse, ning julgustaks pankasid rahastama investeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni?

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni poliitika põhineb peamiselt teadus- ja arendustegevuse seitsmendal raamprogrammil aastateks 2007–2013, sama perioodi konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammil ja ka sama perioodi ühtekuuluvusfondidel. Kõnealuseks kolmeks suurprogrammiks ette valmistades esitas komisjon 2005. ja 2006. aastal pikaajalise strateegia ja tegevuskava. Tegevuskava esitati 2005. aastal, laiahaardeline uuendusstrateegia on pärit 2006. aastast. Eri programmide tulemused on sedastatud komisjoni ulatuslikus dokumentatsioonis ja neid on siin parlamendis sageli arutatud. Kolleeg Țicău, esitan teile heameelega kõik need dokumendid uuesti. Infotunni raames ei ole võimalik teile nende sisu ette lugeda, kuid üritan esile tõsta olulisemad punktid.

Teadustegevuse seitsmenda raamprogrammi kaudu kogesime tõeliselt märkimisväärset Euroopa teadus- ja arendustegevuse kulude kasvu, kusjuures loodi ka mitmeid uusi vahendeid, eelkõige tehnoloogia valdkonna ühisalgatused, mis on osutunud äärmiselt väärtuslikuks.

Ühtekuuluvusfondid on uus vahend ja sobivad paremini eesmärgiga edendada teadus- ja arendustegevust, mis on tõesti märkimisväärne, kui vaadata arvusid – nendele valdkondadele eraldati ühtekuuluvus- ja struktuurifondidest 86 miljardit eurot, mis moodustab struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest kokku 25%. Euroopa struktuuripoliitika valdkonnas on loodud uus vahend, JEREMIE toetusalgatus, mis on eelkõige seotud väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele parema kapitalile juurdepääsu tagamisega. See toimub koostöös Euroopa Investeeringufondiga.

Uuenduse ja konkurentsivõime edendamise programmi, mille eest ma vastutan, puhul on samuti põhimõtteliselt tegemist rahastamisvahendite loomise programmiga. Enamik rahast kulutatakse tegelikult väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele rahastamisvahenditele parema juurdepääsu tagamiseks eesmärgiga parandada nende uuendusvõimet.

Ma olen kindel, et te teate, et meie Euroopa kasvu- ja tööhõivepoliitikal ei ole eriti kvantitatiivseid eesmärke. Üks kvantitatiivne eesmärk siiski on ja see on püsinud muutumatuna alates 2000. aastast. See eesmärk on kulutada 3% sisemajanduse kogutoodangust teadus- ja arendustegevusele. Me võime juba täna öelda, et nimetatud eesmärk jääb saavutamata. Kuid ainult protsendimäärade vaatamine on natuke eksitav, kuna absoluutarvudes tõusid perioodil 2000–2006 teadus- ja arendustegevuse kulud Euroopa Liidus 14,8%. Kasv oli suurem kui näiteks Ameerika Ühendriikides. Sellele vaatamata peame ütleva, et tulemused ei ole olnud rahuldavad, mille tõttu võttis nõukogu juba eelmise aasta detsembris vastu Euroopa teadusruumi käsitleva dokumendi pealkirjaga „Visioon 2020”, mis keskendus küsimusele, kas me suudame suurendada Euroopa teadus- ja arendustegevuse poliitika rahastamist.

Ma ei taha teie eest varjata oma muret, et praegune majanduslangus ohustab teadus- ja arendustegevuse pikaajalise strateegia edendamist. Komisjon reageeris 2008. aasta novembris sellele ohule väga kiiresti. Euroopa majanduse taastamise kavas, mis täiendab liikmesriikide majanduskriisivastaseid meetmeid ja mille eesmärk on hoogustada tegevust ja seista vastu finantssektori raskele olukorrale, keskendutakse peamiselt teadus- ja arendustegevusesse tehtavatele investeeringutele ning investeeringute edendamisele. Toon kolm näidet: algatus „Tuleviku tehased”, mis on seotud Euroopa tööstusbaasi kaasajastamisega, mida finantseeritakse 1,2 miljardi euro ulatuses; algatus „Energiaühendused”, milleks on eraldatud 1 miljard eurot; ja „Roheliste autode ehitamise partnerlus”, milles on teadustegevuse tarbeks eraldatud samuti 1 miljard eurot lisaks 4 miljardile eurole muudeks majandusmeetmeteks.

Komisjon on juba alustanud järgmise kasvu- ja tööhõivestrategie ettevalmistamist. Ma võin ilma saladust reetmata – sest president Barroso juba arutas seda oma suunistes – öelda, et teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon mängivad järgmises kasvu- ja tööhõivestrategias võtmerolli.

Mul on veel üks kommentaar innovatsiooniga seoses. Teaduspoliitika osas on Euroopa tegelikult üsna heal positsioonil. Meil on head, mõningatel juhtudel suurepärased teadustegevuse alased ressursid. Me oleme saavutanud ka väga häid tulemusi tehnoloogilise arengu vallas. Kuid loomulikult võiksime me innovatsiooni valdkonnas paremaid tulemusi näidata. Kui me mõistame innovatsiooni kui toodete, teenuste, disaini ja meetoditega seotud teadus- ja arendustegevuse praktikas rakendamist, teiste sõnadega seal, kus praktiline rakendamine on võimalik, siis näeme ikkagi tohutut potentsiaali luua Euroopas lisakasvu ja lisatöökohti. Seetõttu teatas komisjon sellel aastal, et kavatseb esitada „innovatsiooniakti”. „Akt” on selles tähenduses uus poliitiline dokument, mille me esimest korda töötasime välja seoses väike- ja keskmise suurusega ettevõtetega – te ju mäletate väikeettevõtlike akti – ja me esitame nüüd innovatsiooniakti, milles ühendatakse suureks paketiks seadusloomega seotud meetmed, poliitilised algatused ja poliitiliselt siduvad suunised.

Ma olen püüdnud seda tööd juhtida viisil, et uuel komisjonil oleks vabadus otsustada, kuna ta soovib innovatsiooniakti esitada. Te mõistate, et mina ei saa seda ette otsustada – otsuse teeb komisjoni uus koosseis. Ent ettevalmistavad tööd on hästi edenenud ning ma usun, et võin kindlalt väita, et parlament hakkab innovatsiooniaktiga seotud teemat arutama järgmisel aastal.

Lubage mul lõpetuseks öelda, et viimastel aastatel oleme üldiselt olnud laial rindel hea edasimineku tunnistajaks, ehkki see on olnud väga korrapäratu. Selles osas on siiski vaja võtta erapooletu seisukoht. Näiteks ei saa me eeldada, et uued liikmesriigid suudaksid hoobilt kulutada vanade liikmesriikidega sama suure protsendi oma sisemajanduse kogutoodangust teadus- ja arendustegevusele ning innovatsioonile. Mul on siiski väga hea meel, et uued liikmesriigid, eelkõige need, kellel on kõige rohkem vaja järele jõuda, teevad vahet tasa kõige kiiremini, nii et üldiselt on minu arvates areng olnud positiivne.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Täna teid informatsiooni ja vastuse eest. Ma sooviksin küsida komisjonilt, kas ta kavatseb arutada Euroopa pangandusasutustega võimalust anda tagatise ja soodusintressiga laenu teadus- ja arendustegevusega tegelevatele ettevõtetele ja projektidele, mida praegu peetakse väga riskantseks. Lisaks ei ole väike- ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks kuigi sobivad Euroopa teaduskavad, nagu seitsmes raamprogramm, milles rakendatakse kuni 50% ulatuses kaasrahastamist. Ma tahaksin komisjonilt küsida, kas ta kavatseb neid kavasid muuta, et suurendada väike- ja keskmise suurusega ettevõtete osalust.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Kolleeg Țicău, see on väga oluline küsimus ja mul on hea meel, et saan teile öelda, et komisjon just nii arvabki ja on seega just nii ka tegutsenud. Ma tahan korrata, et meie väike- ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks on olulise tähtsusega probleem riskikapitali leidmine, mida on vaja teadus- ja arendustegevuse eest tasumiseks. Selles valdkonnas on välja töötatud kaks tähtsat dokumenti, nimelt konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm ja programm JEREMIE.

Mõlemal juhul on käsitletav teema sama, nimelt alandatud määraga krediidi mobiliseerimine vastavalt Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa Investeerimisfondi kaudu riskikapitali – teiste sõnadega ärikapitali vahetu osaluse – ning tagatiste abil eesmärgiga suurendada selle krediidi kättesaadavust väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele. Need on väga suured investeerimisprogrammid, milles osalevad sajad tuhanded Euroopa ettevõtted.

Ma olen kindel, et te mõistate, et Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfond ei suuda hallata iga üksiku krediidi andmisega seotud üksikasju. Sellepärast toimub see vahendajate kaudu, kelleks tavaliselt on liikmesriikides asuvad pangad. Minu käsutuses olevate kõige värskemate andmete kohaselt on olukord selline, et oleme kõigis liikmesriikides jõudnud punkti, kus riigi pangasüsteem on sellesse poliitikasse lõimitud ning ühenduse eelarvest eraldatud rahalisi vahendeid taotlevatel ettevõtetel on võimalik saada nimetatud vahendeid oma riigi pangasüsteemi kaudu.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Minu küsimus on seotud eurotähtede kontseptsiooniga, mida me rakendasime EUREKA raames ja mille abil oli eelkõige võimalik kiirelt ja tõhusalt teha eraldisi väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele. Kas te usute, et kõnealust programmi on võimalik laiendada? Lisaks, mis on teie arvates teadustegevuse kaheksanda raamprogrammiga seotud väljakutsed, milles arutatakse ideed eraldada tulevikus 50 miljardit eurot energiatõhususe uurimiseks eelkõige seoses väike- ja keskmise suurusega ettevõtetega.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Kolleeg Rübiger, te loomulikult teate mu vastust, kuid ma tänan teid selle küsimuse esitamise eest. Jah, ma usun, et on võimalik laiendada kõiki meie programme, mille eesmärk on parandada rahaliste vahendite kättesaadavust väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele. Nende programmide tulemused on olnud väga positiivsed ning seetõttu peaksime neid laiendama. Ma tahaksin paluda teil mõista asjaolu, et ma ei taha kommenteerida teadustegevuse kaheksanda raamprogrammi prioriteete. Esiteks ei kuulu see minu kohustuste hulka, nagu teate, kuid teiseks oleks minust kohatu püüda ennetada uut komisjoni, mida hakatakse moodustama.

Ma saan öelda ainult praeguse komisjoni seisukoha teie küsimuse põhieelduse osas, mis on, et meie teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitikas keskendutakse järgmisel kümnel aastal energiatõhususe, taastuvenergia ja laiemas plaanis tehnoloogia valdkondadele, mis sillutavad teed jätkusuutlikule elustiilile ja majandusele.

Te tunnete mind piisavalt hästi, et teada, et ma olen alati väitnud, et energiatõhususe suurendamine on tõenäoliselt kõige odavam ja tõhusam jätkusuutlikkuse programm, kuna see võimaldab meil suhteliselt väikeste kuludega väga palju saavutada. Seetõttu, kui uus komisjon esitab konkreetsed ettepanekud selles suunas liikumiseks, siis on tal tegelikult võimalik toetuda praeguse komisjoni tehtud tööle ja poliitikale.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Eelkõige ravimitööstuses on loomulikult teadus- ja arendustegevus võtmetähtsusega uuenduslikkuse ja haiguste vastu võitlemisega seoses, millest omakorda lõikavad kasu ELi kodanikud. Mida võtab komisjon ette ravimifirmade suhtes, kes üritavad meditsiinisektoris kärpida paralleelkaubandust? Kas ta liigitab sellised meetmed konkurentsivastasteks?

Günter Verheugen komisjoni asepresident. – (DE) Kolleeg Mölzer, seda küsimust lihtsalt ei teki, kuna seda uuriti põhjalikult ja selle osas tehti otsus seoses farmaatsiapaketiga, mille komisjon eelmisel aastal esitas. Meil on selles küsimuses olemas Euroopa Kohtu selge ja ühetimõistetav praktika, mille kohaselt kuulub ravimite paralleelkaubandus siseturu vabaduse hulka ning seega puudub selle vastu võitlemiseks õiguslik alus.

Eelmisel aastal komisjoni poolt esitatud farmaatsiapaketis ei kehtestata konkreetseid eeskirju, mis võiksid paralleelkaubandust negatiivselt mõjutada. Ravimitootjate suhtes kehtivad täpselt samad reeglid nagu paralleelkaubitsejate suhtes seoses väga tähtsate ja kaugeleulatuvate ettepanekutega, mis käsitlevad kaitset võltsravimite vastu seaduslikus tarneahelas. Puudub igasugune diskrimineerimine. Ma ei tea kedagi komisjonist, kes kavatseks selle küsimusega tegeleda.

Juhataja. Küsimus nr 26, mille esitas **Marc Tarabella** (H-0377/09)

Teema: Tarbija teavitamine energiahindadest

Komisjon avas hiljuti Londonis kodanike energiafoorumi teise kohtumise. Tarbijakaitse volinik rõhutas oma pöördumises, et energiatarbijate jaoks on väga tähtis saada gaasi- ja elektriarveid, mis on parimad energiatarbimise näitajad, kui need on lihtsad ja täpsed ning võimaldavad tarnijaid omavahel võrrelda.

Kas komisjon võiks täpsemalt selgitada, kuidas ta kavatseb iga-aastaseid avalikke kohtumisi kõrvale jättes kohustada energiatootjaid ja -turustajaid saavutama seda kodanike jaoks tähtsat eesmärki, kui komisjon keeldus vastu võtmast energiatarbijate hartat, mille kohta parlament ettepaneku tegi?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Vastuseks Marc Tarabella esimesele küsimusele energiahindade kohta võin öelda, et energia siseturu kolmanda paketi vastuvõtmisega on oluliselt tõusnud kodanike tähtsus energia siseturul. Uued meetmed on kavandatud parandama energia jaeturu toimimist ning suurendama tarbijate kaitset. Kõnealuseid teemasid arutati ja nende kohta tehti järeldusi kodanike energiafoorumil, mis loodi eesmärgiga parandada jaeturu toimimist üksiktarbija kasuks.

Foorumi, millel osalesid tarbijate, tööstuse, riiklike energiareguleerijate ja riikide administratsioonide esindajad, eesmärk on parandada energiaalaste õigusaktide rakendamist ning sellel võidakse välja töötada eetikakoodeksi elemendid, millel on tööstusele isereguleeriv ja isegi pooleldi siduv mõju. Selles kontekstis asutati foorumi esimesel kohtumisel 2008. aastal arvete töörühm. Töörühma soovitusel on näiteks heast arvete esitamise tavast ning need esitati ja kinnitati foorumi teisel kohtumisel 2009. aastal. Energiareguleerijad ja tööstus annab arve esitamise soovitusel elluviimisest aru järgmisel foorumil, mis eeldatavasti leiab aset 2010. aasta sügisel.

Energia siseturu kolmandas pakendis esitleti ka uut tarbijate teavitamise vahendit – Euroopa energiatarbija kontroll-lehte. Kontroll-leht on vahend, mis aitab liikmesriikide tarbijaid nende õigustest – eriti arvega seotud õigustest – teavitada ning on abiks energiaalaste õigusaktide rakendamisel ja jõustamisel. Eesmärk on anda tarbijatele lihtsustatud, täpset ja praktilist teavet kohalike energiaturgude kohta. Energiareguleerijate pädevuse ühtlustamine tarbijakaitsega seotud küsimustes, mille tulemusel teostatakse aktiivset turujärelevalvet, suurendab veelgi tarbijate kaitset.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Volinik, oma vastuses rääkisite te tegelikult kolmanda energiapaketi, mille üle teostatakse tihedat järelevalvet, tulemuste teisest aruandest 2010. aasta sügisel.

Te teate väga hästi, et vahepeelsel ajal esitatakse tarbijaorganisatsioonidele ja riiklikele reguleerijatele tuhandeid kaebusi seoses gaasi- ja elektriarvete täieliku läbipaistmatusega nii hindade kui ka reaalse tarbimise osas. See toimub ajal, mil nii komisjon kui ka liikmesriigid rõhutavad oma energiaplaanides ühtemoodi vajadust vähendada tarbimist ning hinnavõrdluse võimalikkust eesmärgiga vahetada tarnija välja. See oli liberaliseerimise põhieesmärk.

Seetõttu, volinik, asun ma kohe asja juurde ja küsin teilt, mis meetmeid – ja ma kasutan siinkohal mitmuse vormi – kavatseb komisjon lühikeses perspektiivis võtta, et need puudused kõrvaldada. Ma osutaksin ka sellele, et komisjon lükkas tagasi energiatarbijate harta, mille kohta parlament ettepaneku tegi – selle ettepaneku tegi Mia De Vits – ja mida te ise olite eelnevalt soovitanud.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Marc Tarabella, te keskendusite oma küsimuses suures osas sellele, miks hartast loobuti. 2007. aasta juulis algatati avalik konsultatsioon pealkirjaga „Euroopa energiatarbijate harta suunas“. Konsultatsiooni tulemused näitasid, et olemasolevate energiatarbijate õiguste kohta teatakse väga vähe.

Mõttest koostada harta, mis koondaks ühte õigusakti tarbijaõigused, mis praegu on sätestatud erinevates Euroopa direktiivides ja arvukates riiklikes rakendusaktides, loobuti juriidilistel põhjustel. Olemasolevates Euroopa õigusaktides sätestatud energiatarbijate õigused on juba juriidiliselt siduvad.

Te küsisite, miks ei võiks kõigile tarbijatele olla standardne arve. Meie arvetega tegelev töörühm, mis loodi esimesel kodanike energiafoorumil, kinnitas, et tuleb säilitada tööstuse õigusiseregulatsioonile, mis soodustab uuendusi arvete esitamises. Samal ajal tuleks tagada tarbijatele pakutavate hindade ja teenuste suurem läbipaistvus ja võrreldavus.

Arve täpsus on tihedalt seotud mõõtesagedusega. ELi õigusaktid ei määratle arvesti näidu lugemise sagedust. Ent kaudselt käsitletakse seda arukate arvestitega seoses.

Ma tahaksin samuti rõhutada seda, et kodanike energiafoorumil ajal kiitsime me heaks arve esitamise hea tava soovitusel, mille eesmärk on anda tarbijatele lihtsat ja selget teavet gaasi- ja elektriarvete kohta.

Tänu tarbijaturu tulemustabelile, milles me uurisime erinevaid tarbijaturge, märkasime me, et kõige rohkem kaebusi laekub meile elektriturult. Teisel kohal on finantsturud ja kolmandal kohalik transport.

Sellepärast algatas komisjon põhjaliku elektri jaeturu uuringu, mille tulemused esitab ta 2010. aasta foorumil. See on tarbijaturu tabeli tulemuste elluviimise teine kiht ja ma usun, et tulevikus on see endiselt meie üks parimaid vahendeid jaeturu toimimise diagnoosimiseks, eelkõige antud juhtumiga seoses, mis on nii oluline ja üldist huvi pakkuv küsimus ja väga suures osas seotud teenustega.

Chris Davies (ALDE). – Kas ma võin jätkata küsimusega: me teame, et kodumajapidamistes peitub tohutu energia kokkuhoiu potentsiaal. Ma uurin oma elektriarvet, uurin seda huviga, sest ma tahan kokku hoida, kuid ausalt öeldes ajab see arve mind segadusse.

Kui mina olen segaduses, siis kahtlustan, et ka paljud minu valijad on segaduses. Iseregulatsioonist ei piisa. Selgitamine on valdkond, milles Euroopa Liit võib tõeliselt midagi ära teha ja ma arvan, et inimesed kõikjal tervitaksid seda ning abistaksid meid suurel määral sellega, et üritavad vähendada globaalset soojenemist.

Palun viige see küsimus tagasi komisjoni ja mõelge selle üle uuesti järele.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Selle aasta esimesel poolaastal kukkusid gaasitarbijate kütteõli hinnad kuni 40%. Ent selle positiivne mõju tarbijale oli marginaalne, kuigi see on eriti oluline just aasta külmemas osas.

Mis samme astub komisjon, et tagada, et ka tarbijad saaksid positiivsest hinnamuutusest kasu?

Meglena Kuneva, komisjoni liige. – Me teame, et komisjon ei kehtesta hindu. Mida me saame teha ja mida me oleme kohustunud tegema, on muuta hinnad läbipaistvaks.

Ühes hiljutises direktiivis – 2007. aasta tarbijakrediidi direktiivis – palusime me pankadel kehtestada ühtne metodoloogia intressimäära arvutamiseks, mille alusel oleks tarbijatel võimalik pakkumisi võrrelda ja leida endale sobivaim lahendus. Meil on kasutada mitmeid vahendeid; jutt on ebaausatest kaubandustavadeist ning selle direktiivi keskmes on just nimelt hindade läbipaistvus.

Meil on veel teinegi horisontaalne direktiiv ebaausate kaubandustingimuste kohta, mis käsitleb seda, kas tingimused on seotud lubamatu ja alusetu rikastumisega. Ma usun, et vihjasite küsimust esitades sellele.

See küsimus on meie võimuses ja me peame ka tegema kõik selleks, et tagada, et kõigis Euroopa liikmesriikides toimuks jõustamine ühtemoodi hästi, sest kõnealused direktiivid sõltuvad kõik väga suures osas sellest, kuidas neid rakendatakse. Sellepärast teen ma Euroopa Komisjonile ettepaneku jõustamist käsitleva teatise kohta. Selles osas on tegemist uuendusega, kuna tavaliselt kannavad jõustamise eest hoolt liikmesriigid, kuid meil on vaja võrrelda tulemusi ning seada eesmärgid, mis on muide – seoses eelmise küsimusega, mis oli arvestite ja arusaamise kohta – see põhjus, miks me nii otsustavalt julgustame arukate arvestite projekti. See ei ole üle-euroopaline algatus, kuid sellised riigid nagu eesistujariik Rootsi on selle valdkonna pioneeride seas. Ma saan vaid julgustada kõiki heitma pilku sellele näitele ja seda maksimaalselt ära kasutada. See võib samuti viia teiste küsimusteni, nt kuidas arvutada süsinikujälge, mille me kõik energiatarbimise kaudu jätame.

Minnes teiste valdkondade juurde, komisjon on viimasel ajal teinud palju rohkem seoses energiatõhususe märgistamise ja hinnavõrdlusega, julgustanud selleks tarbijaindeksite kasutamist, nagu nt tehakse Itaalias ja teistes riikides, sest tegemist on ka väga hea teenusega, mida osutatakse Interneti kaudu ja mis aitab tarbijatel võidelda parema hinna eest.

Ent selleks, et see teoks saaks, on meil vaja piiriülest ostu ja kättesaadavust. Piiriülene kaubandus Interneti teel moodustab praegu Euroopa Liidus ainult 9%, nii et meil on tõepoolest kohustus viia lõpule siseturu teine etapp ehk jaeturg. See valdkond on üks siseturu puuduvatest lülidest ning ma loodan väga, et parlament ja komisjon kiirendavad tarbijaõiguste direktiivi alusel esitatud väga olulise direktiivi väljatöötamist eesmärgiga kehtestada reeglite kogumik, mis suurendaks kindlust ja usaldust – tarbijate ja ettevõtete vaatenurgast – ning tõstaks Euroopas selle piiriülese kaubanduse väga viletsat taset.

Juhataja. Küsimus nr 27, mille esitas **Jim Higgins (H-0401/09)**

Teema: Toidu märgistamine tarbijate jaoks

Kas komisjon võiks anda ülevaate selle kohta, milliseid uuringuid või aruandeid on ta teinud toiduainete kohta, mis on väidetavalt tervisele kasulikud, ja kas mõningaid nendest toiduainetest on tarbijate kaitse eesmärgil uuritud või kontrollitud, et tõestada nimetatud toodete tervisele kasulike omaduste kohta tehtud väidete tõepärasust?

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Pärast liikmesriikidelt ja sidusrühmadelt vastava taotluse saamist tegi komisjon ettepaneku võtta vastu määrus toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta, mille parlament ja nõukogu 2006. aasta detsembris vastu võtsid.

Määruse eesmärk on just tagada, et toidu kohta esitatavad toitumis- ja tervisealased väited on tõesed ja selged ning põhinevad üldiselt tunnustatud teaduslikel tõenditel, millega tagatakse tarbija piisav kaitse. Seetõttu on komisjoni eesmärk kehtestada lubatavate tervisealaste väidete nimekirjad ning ajakohastada lubatavaid toitumislaseid väiteid. Määruses kehtestatakse loa andmise menetlus, mis tagab, et esitatakse ainult teaduslikult põhjendatud tervisealast teavet.

Kõnealune menetlus hõlmab kõigepealt Euroopa Toiduohutusametit, kes hindab tervisealaste väidete põhjendatust; teiseks komisjoni, kes teeb ettepaneku meetmete projekti kohta, millega vastavalt antakse või anta luba kasutada tervisealaseid väiteid; ning kolmandaks liikmesriike, kes annavad regulatiivkomitees oma arvamuse meetmete kohta.

Komisjon on praeguseks vastu võtnud neli määrust, millega on tervisealaseid väiteid lubatud kasutada või need tagasi lükatud. Sarnaseid meetmeid võetakse ka edaspidi vastu kooskõlas Euroopa Toiduohutusameti poolt tervisealastele väidetele antavate hinnangutega, millega tagatakse, et tarbijaid ei eksitata.

Jim Higgins (PPE). – (GA) Ma sooviksin volinikku vastuse eest tänada. Ma tervitan uurimust ja Euroopa Toiduohutusameti korraldatud toiduainetetööstuse uuringut, kuna praeguseks on tõestatud, et ostjad on nõus maksma rohkem raha toidu eest, mis on tervisele kasulik.

Lõppude lõpuks on kõige tähtsam, et me peame uutest reeglitest kinni ja avaldame erinevatele ettevõtetele survet, et nad oleksid täiesti ausad esitatava teabekoguse osas, et nad ei valetaks inimestele, kes nende tooteid ostavad.

Joaquín Almunia, komisjoni liige. – Ma saan lugupeetud parlamendiliikmega vaid nõustuda. Täpselt sellel põhjusel me selle määruse ettepaneku tegime.

Pea ütlema, et meid hämmastas saadud taotluste arv. Me ootasime mõndasadat, aga saime 44 000 väidet. Me koondasime need 44 000 neljasse tuhandese gruppi, mille me esitasime arvamuse saamiseks Euroopa Toiduohutusametile (EFSA). Seetõttu ei saa EFSA kinni pidada 2010. aasta detsembriks määratud tähtajast, kuna ei jõua kõigi 4000 väite uurimisega selleks ajaks valmis.

Kuid ma arvan, et tarbijate jaoks on väga luline, et me selle protsessi lõpule viime ja et nad teaksid täpselt tervisealaseid väiteid nähes, ja nad näevad poes toiduaineid, mille kohta on esitatud tervisealaseid väiteid, et nad teaksid kindlalt, et need väited põhinevad teadusel ja ei ole eksitavad.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Sooviksin tänada volinikku antud info eest – see, mida teete, on tõepoolest väga oluline.

Üle 40 000 ettevõtte on taotlenud otsust, mis kinnitaks, et nende tooted vastavad kõrgeimatele nõudmistele ja kriteeriumidele. Ent mis saab, kui nad antud kinnituse saavad, samas kui praktikas tooted teatud aja pärast märgistel kirjeldatud nõudmistele ja parameetritele ei vasta? Mis võetakse ette, seda eriti suurte rahvusvaheliste ettevõtete puhul? Nad on hankinud nõusoleku ja kinnituse ning teatavad sellest oma märgistel, kuid tegelikkus on täiesti teistsugune. Mis saab siis?

Paul Rübig (PPE). – (DE) Sooviksin huviga kuulda, kuidas kavatsete, et kohapeal müügi jaoks pakutavaid tooteid märgistatakse ning turustatakse vastava värskuse ja kõrge kvaliteediga?

Andeoulla Vassiliou, komisjoni liige. – Minu vastus viimasele küsimusele on „ei”, tegemist on täiesti erineva asjaga. Asi on toote päritolus. Nüüd räägime tervisealastest väidetest. Kui tootja väidab, et toode on tervisele kasulik, ühel või teisel põhjusel, siis tuleb teaduslikult põhjendada, et see tegelikult nii on.

Mis puudutab teist küsimust, siis muidugi vaatab Euroopa Toiduohutusamet taotlemise ajal esitatud tervisealased väited läbi lähtuvalt taotlemise hetkel antud teaduslikest tõenditest.

Ilmselt on, et kui väide esitatakse lähtuvalt teaduslikest tõenditest ning tootja muudab toodet, on selgelt tegemist pettuse küsimusega ning selle tootja vastu rakendatakse meetmeid, sest ta mitte ainult ei eksita valikust, vaid ka petab avalikkuselt raha välja.

Juhataja. Küsimus nr 28, mille esitas **Gay Mitchell** (H-0366/09)

Teema: Erinevused tarbijaõigustes

Valijad pöörduvad väga sageli oma parlamendiliikmete poole tarbijaõiguseid puudutavate küsimustega, mis neil tekivad mõnes muus liikmesriigis elades või reisides. Mida volinik ette võtab, et edendada Euroopa Liidu liikmesriigiti erinevate tarbijaõiguste tundmist ja mõistmist?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Küsimus on erinevuste kohta tarbijaõigustes ning väga õigeaegne. Kõikides liikmesriikides on institutsioone ja organisatsioone, kelle ülesandeks on edendada kodanike teadmisi ja arusaamist tarbijaõigustest.

Ülevaadet antud riiklikest institutsioonidest ja organisatsioonidest on kättesaadav veebisaidilt. Muidugi saan samuti teile veebisaidi anda. See on http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm ja tõesti väga huvitav sirvida.

Komisjon edendab teadlikkust tarbijaõigustest erinevate vahendite kaudu. Oleme sponsoriks ELi hõlmavale tarbijakeskuste võrgule, mis pakub tarbijaile infot nende õiguste kohta piiriüleste sisseostude tegemisel ning toetab neid hüvituse taotlemisel, kui midagi valesti läheb. Keskuste veebisaidid, flaietid ja brošüürid selgitavad tarbijaile, mis nende õigused on näiteks Internetis sisseoste tehes, autot rentides või teises liikmesriikides puhkusereise broneerides.

Seetõttu soovitaks komisjon, et Euroopa Parlamendi liikmed suunaks oma valijaid vastavas riigis asuvasse Euroopa tarbijakeskusse. Lisaks viib komisjon äsja ELiga liitunud liikmesriikides läbi teabekampaaniaid tarbijaõigustest teadlikkuse tõstmiseks ja riiklikke organisatsioonide ning institutsioonide propageerimiseks, kust tarbijail on võimalik leida täiendavat abi.

Komisjon edendab teadmisi õigustest ka oma tarbijaharidusalgatuste kaudu, nagu näiteks „Euroopa päevik“, mis on suunatud 15-18 aasta vanustele õpilastele, ja Dolceta – täiskasvanuile ja õpetajatele suunatud veebisait.

Viimasena, kuid mitte vähemtähtsana esitas komisjon 2008. aasta oktoobris oma ettepaneku tarbijaõiguste direktiivi vastuvõtmiseks, mille üle hetkel parlamendis ja nõukogus läbirääkimisi peetakse.

Antud direktiiv, kui ta vastu võetaks, vähendab praegust tarbijaõigustiku killustatust ja kindlustab, et kõik ELi tarbijad saaks kaasa ühestainsast komplektist tarbijaõigustest, ning see muudaks kergemaks üle-euroopaliste tarbijaõigusi puudutavate kampaaniate teostamist.

Hetkel teostab komisjon tarbijaile müügikohas antavat infot puudutavaid uuringuid ja tutvumisuuringuid ning kavatab enne konkreetsete meetmete ettepanemist pidada nõu jaekaubandusajutundjate, tarbijaorganisatsioonide ja teiste teemale lähimate sidusrühmadega.

Mul on samuti uudiseid, mis meie jaoks väga olulised on. Meil on Dolceta veebisaidil kaks uut laiendust. Oleme sinna veel kaks valdkonda lisanud: üks on säästlik tarbimine ja teine on üldhuviteenused, seega oleme laienemas.

Gay Mitchell (PPE). – Täna volinikku vastuse eest. Kas võin volinikult küsida, kas ta on teadlik inimestest, kes, nagu ta mainib, ostavad Internetist näiteks hotellide püsikliendikaarte või mida iganes see endast ei kujutaks, ja sattuvad tõelistesse raskustesse, kui üritavad leida kedagi, kes pretensioonile tegelikult vastaks? Olemas võib olla postkastinumber, ent harva telefoninumber või korralik e-posti aadress. Volinik, kas nõuate kõigilt kaupade müüjatelt, et neil oleks otsekontaktinumber, kust probleemide esinedes inimesed saavad võtta otse ühendust nendega, kes neile vigased kaupu või teenuseid müünud on?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – See on vägagi liikmesriikide ametivõimude pädevusala. Komisjon saaks nõuda, et talle näidataks, et sellega tegelevad ametivõimud on olemas. Meil on selliste ametivõimude võrgustik. Kogume aeg-ajalt infot, kuid subsidiaarsuse tasandil meie fookus on sellel, mida saaksime teha ära piiriüleisel või üle-euroopalisel tasandil. Muidu on see riigiti väga jaotunud. Tegemist on osaga haridusest ja, nagu teame, on haridus vägagi liikmesriikide kätes.

Pretensioonide osas kogun kokku kõik pretensioonid ja tarbijaturgude tulemustabeli raames vaatan, mis tasandil need pretensioonid on, võrdlen neid tarbijarahuloluga ning seejärel teen vajalikud järeldused selle suhtes, kuidas tarbijaid koheldakse. Teil on täiesti õigus, et meil on vaja võrrelda, kui palju pretensioone erinevates valdkondades laekub. Seepärast panemegi ette – ja me töötame selle kallal – Euroopa ühtse pretensioonivormi, sest infot, mis hetkel X-riigis ametivõimudeni jõuab, ei koguta samamoodi, nagu seda kogutakse Z-riigis. Kui meil antud ühtne pretensioonivorm on, pole see selleks, et komisjonist mingisugune

ombudsman saaks, vaid selleks, et arendada poliitikat antud pretensioonidest lähtuvalt ja olla kodanike jaoks olulisem. Minu arvates on tegemist tuleviku seisukohast väga olulise projektiga.

Meil on tõesti üsna piiratud õigused sekkumiseks sellesse, kuidas liikmesriigid riiklikke pretensioone menetlevad ja kuidas nad reageerivad. Saaksime teha tulemustabeli ja seada võrdlusnäitaja, kuid konkreetse liikmesriigi olemasolu me asendada ei saa.

Olen väga aldis jätkama Euroopa Komisjonis ühes parlamendiga, et seada võrdlusnäitajad ja mõõta, kuidas tarbijaid koheldakse ning kui võrd liikmesriigid antud poliitikasse investeerivad. Minu arvates on tegemist väga hea investeeringuga, eriti nüüd, majanduslikult rasketel aegadel, et näha, kuidas tarbijaid koheldakse, sest see annab turu kohta head infot.

Malcolm Harbour (ECR). – Austatud juhataja! Tahtsin iseäranis täna õhtul siin olla, sest minu arvates on tegemist volinik Kuneva viimase võimalusega volinikuna meie ees sõna võtta, ning tahtsin esitada kaks küsimust.

Esiteks, kas ta on minuga nõus, et tarbijainfo ja aktsioonid ja tema töö on järsult kasvanud tema ametiaja jooksul esimese volinikuna, kelle vastutusala keskmeks on konkreetselt tarbijad?

Teiseks, kas ta oleks samuti minuga nõus, et on täiesti eluliselt oluline, et järgmises komisjonis oleks meil edasi volinik, kes on pühendunud tarbijakaitseküsimustele? Oleme kuulnud ärevusttekitavaid kuuldusi, et see ei pruugi uues komisjonis nii olla, ning tahtsin anda talle võimaluse meiega täna õhtul oma seisukohti jagada.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Mul oli au kolleeg Harbouriga koostööd teha, mis oli suur rõõm, nii et palun lubage mul end konkreetselt ja isiklikult tänada sellise võimaluste eest möödunud kolme aasta jooksul. Uskuge mind, jään edasi väga pühendunuks turumajanduspoliitikuks, sest turg pole lihtne, vaid teatavat liiki labor tsiviilõiguste seisukohast. Mul on väga hea meel, et oleme niivõrd lähedal samadele õigustele, mis on nüüd kogu inimkonnale niivõrd olulised – keskkonnaalased õigused.

Tarbijaportfell on tõesti väga oluline. Ta puudutab turgu ja jaeturgu, kuid on veel midagi, midagi lisaks, milleks on õiguste küsimus, jõustamine, tarbijate pretensioonid ja see, kuidas kujundada asjakohasemat poliitikat.

Olen täielikult kindel, et president Barroso leiab õige tasakaalu, sest oma sõnavõtus ütles ta, et meil on tarvis leida siseturul üles puuduvad lülid. Minu arvates on üheks antud puuduvatest lülidest jaeturg. Olen täielikult kindel, et president pöörab nii või teisiti tarbijakaitseküsimustele täit tähelepanu, ning olen veendunud, et poliitika jääb väga stabiilseks. Ent kindlasti annan sõnumi edasi.

Juhataja. Küsimus nr 29, mille esitas **Pat the Cope Gallagher** (H-0412/09)

Teema: Autorendiettevõtted

Kas Euroopa Komisjon kiidab heaks autorendiettevõtete tava, mille kohaselt nõutakse tarbijatelt enne rentimist paagitäie kütuse eest maksmist, olenemata tõsiasiast, et kui tarbija tagastab auto rendiettevõttele näiteks pooltäis paagiga, siis seda tarbijale ei hüvitata?

Kas see tava on kooskõlas reisipakettide direktiiviga (90/314/EMÜ⁽³⁾)?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Komisjon on autorendiettevõtete antud tavast teadlik ja on vastanud reale teistele parlamendi küsimustele ning kodanike pretensioonidele selle suhtes. Paljud neist laekuvad isiklikult mulle.

Olen enim öelnud, et taoline tava on vastuvõetamatu, kui selle tulemusena maksavad tarbijad kütuse eest, mida nad kasutanud pole, ilma et neid eelnevalt selgelt teavitatud oldaks. Reisipakettide direktiiv kohalduks ainult, kui autorent kuulub puhkusereisi paketti. Ent reisipakettide direktiiv antud konkreetset küsimust ei reguleeri. Teisest küljest võivad antud tavad olla vastuolus ebaausate kaubandustavade direktiivi ja ebaõiglaste lepingutingimuste direktiiviga.

(3) EÜT L 158, 23.06.90, lk 59.

Esiteks ei tohi ebaõiglaste lepingutingimuste direktiivist lähtuvalt tüüptingimused tarbijate kahjuks oluliselt tasakaalustamata olla. Pealegi tuleks koostada lepingutingimusi selges ja arusaadavas keeles. Võib väita, et punkt, mille tulemusel tarbijad maksavad praktikas millegi eest, mida nad tarbinud pole, on ebaõiglane.

Teiseks kohustab ebaausate kaubandustavade direktiiv ettevõtjaid täitma ametialase hoolikuse standardit. Ettevõtjad peavad olema osutatava teenuse põhiomaduste osas avatud ja otsekohesed. Autorendiettevõtted, kes ei teavita kliente, et tarbimata kütuse eest raha tagasi ei saa, rikkuvad võib-olla antud direktiivi. Antud tava võib pidada ka ametialase hoolikuse standardiga vastuolus olevaks, millele vastamist antud direktiiv ettevõtjailt nõuab.

Ent lugupeetav liige peaks olema teadlik, et on riiklike õiguskaitseasutuste kohustuseks kindlaks teha, kas taoline tava on ebaõiglane ja rikkuvad ettevõtted vastutusele võtta. Komisjonil puuduvad jõustamisvolitused; ent piiriüleseid teenuseid ostnud tarbijad võivad kaevata asukohariigis Euroopa tarbijakeskusesse, kes peaks suutma aidata neil teistes ELi riikides asuvatelt ettevõtjatelt hüvitust saada.

Ent usun, et meil on tarvis teha kõik võimalik, kindlustamaks, et õigusaktides poleks möödahiilimisvõimalusi ja et tarbijatele ei saaks osaks ebaõigluse, lootusetuse ja abituse tunne.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Lubatagu mul volinikku vastuse eest tänada ja soovida talle edu ettevõtmistest, millega ta käesoleva komisjoni järel tegelda otsustab.

Antud tava on valdav kogu liidus, et autot rentivad tarbijad tunnevad, et nende tehakse mõistlikku kaupa – saame aru kindlustuse küsimusest, mis on ülioluline, kuid kuulevad siis, et peavad auto tühjana tagasi viima.

Peab olema mingi direktiiv, mida ettevõtted rikuvad. Minu arvates ei piisa, et komisjon ütleb, et antud asja saab lahendada erinevates riikides tarbijakeskusega suheldes. Minu arvates on tegemist suurema probleemiga. Edastada tuleks väga selge sõnum, et tegemist on väljapressimisega. Inimesed, kes puhkuseleil käivad, lihtsalt viivad auto sihtkohta ja naasevad; tean paljusid oma valijatest, kes on kasutanud 15 euro eest bensiini, ent see läheb neile maksma 60 eurot. Vahe on 45 eurot, sest keskmise auto puhul maksab bensiinipaagi täitmine 60 eurot.

See on midagi, mille minu arvates käsile peaksime võtma, ning loodan, et ametisse asuv komisjon ja volinik võtavad selle enda kanda ja teevad selle suhtes ära midagi praktilist.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Nagu teatavaks tegin, on riiklike ametivõimude kohustuseks asjakohaseid seadusi jõustada ning ükskõik kui kriitilised me oma Euroopa institutsioonide suhtes pole, tuleb meil minu arvates silmas pidada, et tegutseme subsidiaarsuse põhimõttest lähtuvalt ning et on teatavaid valdkondi, kus komisjon otse meetmeid rakendada ei saa.

Minu arvates oleks väga kohane, kui samuti rõhutaksime liikmesriikide vastutust; muidu tuleb minu arvates parlamendist head lugu, sest hetkel tegeleb siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon (IMCO) tarbijakaitset käsitleva omaalgatusliku aruandega, mille raportöör on pr Anna Hedh. Nagu eelmisel IMCO komisjoni kohtumisel kokku lepidi, katab antud omaalgatuslik aruanne nii tarbijaturu tulemustabelit kui õigusaktide jõustamist, millest hetkel räägime, mille kohta komisjon oli väljastanud teatise 2. juulil 2009.

Tegeleme jõustamisega, ent ilma liikmesriikideta on väga raske edu saavutada. Kuid tunnistan täielikult probleemi tõsidust – uskuge mind, jagan seda sama ärevust, saades palju pretensioone, ilma et oleks üks praktiline joon küsimuse lahendamiseks liikmesriigi asemel.

Seán Kelly (PPE). – Rentisin siin parlamendis esimeseks päevaks Frankfurdist auto. Paak oli täis ja ettevõtte poolt kinni makstud. Tagasi pidin viima uuesti täispaagiga. See on lihtsakuuline parim tava. Kas komisjon saab kindlustada või soovitada, et sea tava rakendataks kõikjal Euroopa Liidus? See on õiglane, see on läbipaistev ja see on kohane.

Malcolm Harbour (ECR). – Tegemist on valdkonnaga, mida isiklikult autorendiettevõtetega arutanud olen. Peale selle on teisi küsimusi: näiteks ootamatult kõrge iseloomuga kahjutasunõuded ning ülevaatomata autod. Soovin seetõttu teada, kas komisjon oleks minuga üht meelt, et teenuste piiriülese osutamist käsitleva teenusedirektiivi sättest lähtuvalt ergutatakse liikmesriike selgesõnaliselt propageerima teenuste piiriülese osutamiseks nõuetekohaseid tegevusjuhendeid. Näib olevat tegemist just sellise valdkonnaga, kus peaksime liikmesriike ergutama, seda võib-olla komisjoni kaasabil, autorendioperaatoreid kokku võtma, et koostada tegevusjuhend, millega soliidsed operaatorid liituma peaks, mis kataks teemasid, millest kolleegid räägivad, lisaks ka tõsiseid tarbijakaitsetemasid.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Minu arvates on tegemist ühe olulisima ideega, mida meil tulevikus edasi arendada on vaja. Kõigepealt teenustedirektiiv, sest selge on, et meie majandus ja elud olenevad niivõrd palju teenustest, ja me ei saa lihtsalt lasta halva mainega ettevõttele tervet majandusvaldkonda ära rikkuda.

Meil on tarvis halbade tavadega võidelda ja alati kaitsta tarbijaid. Ent, *est modus in rebus*, meil on tõesti tarvis leida liikmesriigi vastutusvaldkond ja komisjoni oma.

Meil on ametivõimude võrk, mille kaudu liikmesriikides oma aktsioone teeme. Kui meil on mingi tegevusjuhend, millele Malcolm viitas, või avastame ebaausate kaubandustavade õigusaktide rikkumise, oleks võib-olla keskustel ja erinevatel ametivõimudel mõistlik kontrollida liikmesriigi kõiki autorenditeenuseid ja turg korda teha.

Tegime seda lennuettevõtjatega, kelle veebisaidid pileteid pakkusid, tegime seda helinatega, tegime seda elektrooniliste kaupadega. Miks mitte tõhustada meie jõupingutusi ja võtta ette ka autorendivaldkonnas mingi jõustamisaktsioon?

Juhataja. Küsimus nr 30, mille esitas **Georgios Papastamkos** (H-0363/09)

Teema: Tegevuskava halduskoormuse vähendamiseks Euroopa Liidus

aasta jaanuaris algatas komisjon tegevuskava halduskoormuse vähendamiseks Euroopa Liidus, et mõõta ELi õigusaktidest tulenevaid halduskulusid ja vähendada 2012. aastaks halduskoormust 25% võrra. Tuleb märkida, et tegevuskava rahastatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammist (CIP).

Kuidas hindab komisjon ülalnimetatud tegevuskava rakendamisel praeguseks tehtud edusamme ja kava mõju Euroopa ettevõtete konkurentsivõimele?

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Kolleeg Papastamkos, antud küsimus annab mulle võimaluse jutustada sulle väga meeldiv edulugu. Tegevuskava halduskoormuse vähendamiseks Euroopa Liidus on üks parema seadusloome kava tugisammastest. Mainisin esimest korda juba 2006. aasta septembris, et kavatsen vähendada Euroopa eeskirjadest tulenevat Euroopa ettevõtete bürokraatiakoormust 2012. aastaks 25% ja et ses suhtes on komisjonil tarvis esitada vastavasisulised ettepanekud 2009. aasta lõpuks.

Komisjon pole mitte ainult esitanud asjakohased ettepanekud, ta on läinud sellest kaugemale. Ta on teinud seda lähtuvalt terves Euroopas teostatud kvantifikatsioonist. Kes iganes võib öelda, et vähendab koormust 25%, kui mitte keegi ei tea, kui kõrge bürokraatiakoormus Euroopas tegelikult on. Seepärast korraldasimegi suurima kvantifikatsiooni eales, mille kaudu tahtsime teha kindlaks, mis on Euroopa ettevõtete jaoks Euroopa õigusaktidest ja nende rakendamisest tulenev tegelik koormus dokumentatsiooni, statistika, info ja muu taolise suhtes.

Tulemused olid jämedalt võttes ootuspärased. Euroopa ettevõtted kulutava aastas antud bürokraatia peale 124 miljardit eurot, mis on ligikaudu pool Euroopa ettevõtete kogu bürokraatiakoormusest. Teisisõnu tekitame siin Strasbourgis või Brüsselis 50% sellest koormusest.

Briti press ja briti liikmete osas käesolevas istungisaalis soovin konkreetselt lisada, et oleks täielikult vale sellest järeldada, et siseturg ise põhjustab 124 miljardi euron kiündiva bürokraatiakoorma. Kui meil antud Euroopa eeskirju poleks, oleks 27 komplekti erinevaid riiklike eeskirju kõikides antud valdkondades ning Euroopa ettevõtetele oleks koorem – kuivõrd nad siseturul osalevad – palju suurem. Tahan selle väga selgelt, isegi tungivalt, välja tuua, sest olen tõesti väsinud kuulmast lausa laimulisi kommentaare siseturu kulude kohta teatud Euroopa meediaallikate kaudu. Sellele vaatamata usume, et 124 miljardit eurot on liiga suur number ning et parema seadusloome kaudu on meil võimalik nii saavutada täielikult oma õigusaktide eesmärgid kui ka vähendada seonduvat koormust.

Komisjon on seetõttu vastavad ettepanekud teinud ning tulemus on järgnev – sooviksin teiega lihtsalt arve jagada. Seadusandjate juba vastuvõetud meetmed – ja mis seetõttu juba jõus on – vähendavad Euroopa ettevõtete bürokraatiakoormust 7 miljardit eurot aastas. Potentsiaalsed säästud nendest meetmetest, mis komisjon on ette pannud, ent mida seadusandjad veel vastu pole võtnud, ulatuvad 31 miljardi euron aastas. Komisjon töötab hetkel täiendavate meetmete kallal, mis ta pea esitab ja mis pakuvad täiendavalt 2 miljardit eurot sääste, mis tähendab, et kokku saame potentsiaalselt üle 40 miljardi euro sääste aastas. See enam kui täidaks antud koormuse vähendamise eesmärgiks seatud 25% tingimust, et seadusandjad meetmed tegelikult vastu võtavad.

Mul on veel üks viimane kommentaar ja see on, et kava täiendatakse vastavate riiklike kavadega kõikides liikmesriikides. Mul on hea meel, et saan teatada teile, et kõikidel 27 liikmesriigil on jõus võrdväärsed kavad.

Ent teid ei üllata see, kui ütlen, et seni pole mitte ühelgi liikmesriigil õnnestunud saavutada äärmiselt edukad numbrid, millest täna teile ELi meetmete seisukohast ette kanda olen saanud.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Volinik, komisjoni tegevuskavas 22. oktoobrist viitate muuseas mikroettevõtetele arvepidamisnõuetest tehtavale erandile. Minu arvates on teisi palju olulisemaid õigusloome, haldusliku ja maksundusliku iseloomuga takistusi. Vähestel mikroettevõtetel on piiriülese taustaga äri; kaugelt enam on mikroettevõtteid, kel on vaja raamatupidaja pitsati kinnitiust, et pääseda ligi vahenditele arvelduskontodest ja saavutada läbipaistvus oma tehingutes. Sooviksin teilt vastust antud konkreetsele ent spetsiifilisele küsimusele.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Georgios, teate tõenäoliselt mu isiklikku arvamust, mis on tegelikult teie omast veidi radikaalsemgi. Mu oma kindel arvamus on, et mikroettevõtted, kes siseturul ei tegutse, ei puuduta meid üldse – ei Euroopa seadusandjaid ega komisjoni.

Ent olete teadlik, Georgios, et teie ja mina oleme ses suhtes vähemuses. Iga kord kui antud täiskogu istungit peab – ning isäranis infotunni ajal – kuulen hulka ettepanekuid, mis puudutavad väike- ja mikroettevõtete ärikäitumist. Teisisõnu on teil, Georgios, paljusid veel veenda vaja.

Ent spetsiaalse VKE-testi – teisisõnu väike- ja keskmise suurusega ettevõtete testi – kasutuselevõttuga mõju hindamiseks on komisjon kandnud hoolt, kindlustamaks, et väga konkreetselt arvestataks, mis mõju avaldub väike-, keskmise suurusega ja mikroettevõtetele, ning võimaluse korral on põhimõtte, et mikroettevõtted jäetakse eeskirjadest välja.

Mainin ses suhtes aktuaalset näidet. Komisjon on teinud ettepaneku vabastada mikroettevõtted raamatupidamisaruandeid käsitlevatest Euroopa eeskirjadest. Antud meede säästab taolistel ettevõtetel 7 miljardit eurot kulusid. Teatan teile kahetsusega, et Euroopa Parlamendi pädev komisjon on komisjoni ettepaneku tagasi lükanud ning pean teile kahetsusega ütlema, et antud ettepaneku suhtes on organiseeritud vastuseis – kindlasti oskate ette kujutada, kes seda vastuseisu organiseerib. Sellele vaatamata jääb komisjon oma ettepanekule kindlaks. Tegemist on täielikult võtmelemendiga meie väike- ja keskmise suurusega ettevõtete ning mikroettevõtete bürokraatiakoorma vähendamise poliitika seisukohast.

Juhataja. Küsimus nr 31, mille esitas **Seán Kelly** (H-0368/09)

Teema: Turism Lissaboni lepingu kohaselt

Kas komisjon annaks ülevaate, milliseid ettevalmistavaid meetmeid ja muid algatusi ta on kavandanud turismialase pädevuse väljatöötamiseks vastavalt Lissaboni lepingule (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 195) – eeldades, et see leping jõustub?

Kas komisjon kommenteeriks võimalust arendada turismi- ja regionaalarengupoliitika vahelist sünergiaat eelkõige ELi geograafilistel ja majanduslikel äärealadel?

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Kolleeg Kelly, rangelt juriidilisest seisukohast toob Lissaboni leping kaasa muutuse, selles suhtes, et turism loetakse ühenduse kolmanda tasandi pädevuseks, teisisõnu võib ühendus tegutseda, et täiendada liikmesriikide tegevust, ent ei saa antud valdkonnas esitada ühtlustavaid õigusakte. Praktikas ei kujuta Lissaboni leping endast muutust *status quo* suhtes, kuna saavutasime selles suhtes kõik, mille jaoks Lissaboni leping juriidilise aluse annab, mõni aasta tagasi vabatahtliku koostöö näol liikmesriikidega. See tähendab, et liikmesriigid mõni aasta tagasi nõustusid, et komisjon etendab turismpoliitika rolli. Meil on tegelikult olnud võimalik teha liikmesriikidega terve rida konkreetseid otsuseid.

Asjaolu, et turism saab nüüd Euroopa lepingutes oma koha, tähendab aga, et turismi tähtsus meie üldises kasvu- ja tööhõivepoliitikas suureneb. Kui mul oleks võimalik lasta ametisse asuval komisjonil saada endalt päranduseks üks asi, nii-öelda, siis see oleks see. Antud valdkonnas on tohutu kasvupotentsiaal ning selle saaks avada paremini liikmesriikide ja ühenduse institutsioonide vahelise osava intelligentse koostöö kaudu. On täiesti selge, et Euroopa on ikka veel atraktiivsem sihtkoht turistidele üle kogu maailma. Meil on aga tõepoolest lahendada tohutud struktuurimuutused. Meil on vaja tulla toime tohutuse hulgas konkurentsiga, isäranis Aasiast. Peame minema viimase peale välja, tagamaks, et Euroopa jääks kogu maailmas turisismihtkohaks number üks.

Kui mult küsiksite, mis minu arvates on suurima prioriteediga vajadus, ütleksin, et kõik turismiteenuse osutajad – piirkonnad, liikmesriigid ja ühenduse institutsioonid – peavad tegema enam üleüldiselt, et tõsta Euroopa tuntust üle maailma turismibrändi ja kvaliteedimärgina. Oleme astunud esimesed sammud selles suunas ning olen seisukohal, et ses suhtes saab teha ära palju enam. Loodan, et selge poliitilise signaali alusel,

mis Lissaboni leping ja turismipoliitika kuulumine sinna saadab, näeme lähiaastail siin parlamendis, nõukogus ja komisjonis suuremat võimaluste ärakasutamist, et edendada Euroopa turismi ja tõsta selle nähtavust. Olen täielikult veendunud, et tegemist on valdkonnaga, kus meil on oluliselt ruumi tagada suuremat kasvu ning kus eelkõige saame pakkuda töökohti Euroopa piirkondades, kus praktilisi alternatiive pole, kus ainult turism saab tõeliselt häid töökohti pakkuda.

Seán Kelly (PPE). – Esiti voliniku sõnavõtu algus jahmatas mind, kuid seejärel ta selgitas olukorda. Olen väga rahul, kuna ta ütleb, et sellele saab heita pilgu peale uus komisjon. Turismi arendamiseks on vägevaid võimalusi terves Euroopa Liidus ning mul on väga hea meel teha koostööd komisjoniga ja teha ära kõik võimalik, sest tegemist on võimalusega. Väga oluline on näidata, et Lissaboni leping toimib inimeste seisukohast ja loob töökohti, iseäranis turismis, seega olen vastusega rahul ning täiendavat vastust vaja ei ole.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Iga kord, kui turismi Euroopa tasandil arutame – tean, et tulevikus selles suhtes õigusloome variante jätkuvalt ei tule, satume suurema probleemi otsa, mis puudutab turismi, transporti ja keskkonnakaitset, nimelt Euroopa puhkuste aegu, mis on harmoneerimata, integreerimata ja ühtlustamata. Mul on nüüd küsimus, mida esitada sooviksin teile, kel on suuri kogemusi pikkadest aastastest volinikuna, ning see on, kas näete tulevikus võimalusi Euroopa puhkuste koordineerimiseks – ehk küll mitte seadusjärgselt esialgu, kuid millegagi pealehakkamiseks, et üritada koordineerida neid niiviisi, et see kaos, mis meil hetkel on, kui puhkused algavad alati laupäeval igal pool ja samal ajal, ning niiviisi saaksime ses suhtes paindlikumaks ja üldpilti mõnevõrra koordineerida?

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Volinik, minu täiendav küsimus annab teile võimaluse anda mulle vastus, sest küsimused, mida esitada soovin, on leidnud samuti kinnitust vastustest, mis seni andnud olete. Üleilmsel majanduskriisil on olnud negatiivne mõju ka turismile. Seetõttu arvestades turismitoote olulisust Euroopale ja teatud riikidele, nagu Kreeka, kust pärit olen, sooviksin küsida teilt järgmist: esiteks, mis meetmeid komisjon rakendada kavatseb, et tugevdada ja kaitsta töökohti Euroopa Liidus turismisektoris? Teiseks, mis algatusi komisjon ette võtab, et tugevdada Euroopas siseturismi? Ja kolmandaks, mis meetmeid rakendate turistide ligi meelitamiseks riikidest väljaspool Euroopa Liitu?

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Kolleeg Leichtfried! Esimese küsimuse suhtes ütleksin, et alati võime proovida. Austria eesistumise ajal oli rida katseid koordineerida puhkusteperioodi algust, ehkki neid ei saanud edu. Astuksin välja täiendavate katsete tegemise poolt, kuid hoiataksin samuti liialt kõrgendatud ootuste eest.

Teatud turismipiirkondades valitsev arusaam, et Euroopas on võimalik puhkuste aegu niiviisi koordineerida, et antud turismipiirkonnad oleksid aastaringsest täieliku täituvusega, on illusioon ning muuseas ei leiaks toetust niikuinii minu poolt. Kõigil on õigus puhata sel aastaajal, mis neile enim sobib ja kui taastumisväärtus on suurim. Teil on aga täiesti õigus öelda, et naaberriigid peaks korraldama nii, et nende pühad alati samal päeval ei algaks. Tegemist on asjadega, mis minu arvates on saavutatavad ning mitte ainult turismipoliitika seisukohast, vaid mis tuleks võtta tõsiselt käsile puhtalt ja lihtsalt keskkonna- ja transpordipoliitikast lähtuvalt.

Mis puudutab Nikolaoose küsimust, siis oleme mitmekülgsest uurinud turismile avaldunud majanduskriisi mõju ning selgitanud välja 50 000 isikult kogu Euroopas, et inimesed käivad ikka puhkusreisidel – nad ei loobu puhkusreisidest, vaid sõidavad vähem kaugele, kulutavad vähem raha ja puhkavad pigem oma riigis. Ent nad nõuavad ikka samu standarte, mis tähendab, et võitjaiks osutuvad hetkel need, kes suudavad pakkuda erilist hinna ja teenuse vahekorda.

Mis tahes meetmed, mida komisjon antud valdkonnas rakendab, saavad ainult täiendada liikmesriikide meetmeid. Meil pole iseenesest autonoomset Euroopa turismi ja poleks liiast nüüd loendada üksikasjalikult see suur hulk algatusi, mille eesmärgiks on luua teadlikkust üle maailma ja ka Euroopas sellest, kui atraktiivne Euroopa turismisihtkohana on. Tahan mainida vaid üht näidet, kuna see on viimasel ajal väga edukas olnud. Kolm aastat tagasi käivitasime Euroopa turismi tippsihtkohtade (EDEN) konkursi. Konkurss ergutas Euroopa turismipiirkondi näitama teatud valdkondades oma saavutusi ning kolm aastat kogemusi on näidanud, et meil on peaaegu igas suhtes üle kogu Euroopa väljapaistvaid turismitooteid. Kriitiliselt oluline on tegelikult ka tekitada teadlikkust antud turismitoodetest. Seepärast olemegi loonud veebiportaali, mis pakub ühe klõpsuga üleilmset ligipääsu turistide jaoks olulisele infole kõikidest liikmesriikidest.

Juhataja. Küsimus nr 33, mille esitas **Konstantinos Poupakis** (H-0361/09)

Teema: Sotsiaalpartnerite kaasamine tööhõivepoliitika väljatöötamisse ja rakendamisse riiklikul ja Euroopa tasandil

Majanduskriisi tugevus ja ulatus on tekitanud ELi liikmesriikides märkimisväärsel hulgal tööturu korralduse ja toimimisega seotud lisaprobleeme, mille lahendamine ei mahu riiklike ametiasutuste pädevuse piiridesse. Üks kõige kahjulikum mõju liikmesriikidele on tööhõive vähenemine ja sellega seoses töötuse kasv, aga ka suured raskused uute kvaliteetsete alaliste töökohtade loomisel. Lisaks restruktureeritakse praegu riikliku tööturu toimimist ja sellel on tuntav mõju ka töötajatele: kollektiivlepinguid ei täideta, kasvab ebakindlus tööhõive alal ja töösuhted halvenevad suundumuse tõttu võtta kasutusele paindlikud töökorralduse vormid, millega ei kaasne vastav tööturvalisuse ja -kaitse mõistete tugevdamine.

Mida komisjon kirjeldatud olukorrast arvab? Kas komisjon näeb ette sotsiaalpartnerite aktiivsema osaluse ja nende kaasamise sellise poliitika väljatöötamisse, millega tagada tööturu korraldus ja normaalne toimimine, võidelda töötuse vastu ja parandada tööhõivet nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil?

Vladimir Špidla, komisjoni liige. – (CS) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Nagu teate, on liikmesriigid eelkõige vastutavad poliitiliste meetmete loomise ja rakendamise eest kriisile ja konkreetsemalt tööhõivele avalduvale mõjule reageerimisel. Sellest hoolimata on kriisi lahvatamisest saadik läinud sügisel komisjon teostanud mitmeid algatusi, mille eesmärgiks on olnud leevendada tööturule avalduvate finants- ja majanduskriisi mõju.

Euroopa majanduse taastamise kava, mille komisjon esitas 2008. aasta novembris ja nõukogu kinnitas, puudutab pakiliste küsimuste lahendamist ja kutsub samuti üles investeringutele, mis peaks tooma liidule kasu pikas perspektiivis. Taastamise kava rõhutab „paindlikkus ja turvalisus“ mõiste all kokkuvõetud integreeritud poliitikate rakendamise olulisust, mille eesmärk on kaitsta Euroopa kodanikke kriisi kõige hullemate mõjude eest. Antud kontekstis rõhutatakse selles tugevamaid aktiveerimisrežiime, ümberõpet ja erialase ettevalmistuse parandamist ning pakutavate oskuste ja tööturu vajaduste vahelisi paremaid sidemeid ning rõhutab vajadust toetada kõige kaitsetumaid. Eesmärgiks on kaitsta tööhõivet ja iseäranis tööhõivet pikas perspektiivis, mitte aga konkreetseid töökohti. Kogemused näitava, et paindlikkuse ja turvalisuse põhieesmärgid – see tähendab, suutlikkus muutustega kohaneda ja töökohtade vahelise liikumise hõlbustamine – on ülimalt olulised majandussurutise ning tööturul kasvava ebastabiilsuse aegadel.

Integreeritud lähenemine pakub ühtlustatud poliitikaraamistikku, mis võimaldab koordineerida tööhõivele ja sotsiaalsfääris avalduvate kriisi mõjude lahendamisele suunatud jõupingutusi ning võib aidata luua tasakaalu lühiajaliste vajaduste lahendamisele suunatud lühiajaliste meetmete, näiteks ajutiste tööaja vähendamiste, ja pikaajaliste reformide, näiteks parema erialase ettevalmistuse ja aktiivsete tööturu poliitikate, vahel.

Taastamiskava järel toimus meil käesoleva aasta mais tööhõive tippkohtumine. Antud juhul ilmutasid võtmeosalised ühist tahet leevendada majanduskriisi mõju tööhõivele ELis. Seoses tööhõivealase tippkohtumisega võttis komisjon 3. juunil vastu teatise pealkirjaga „Ühine kohustus tööhõive tagamisel“, milles sätestati tegutsemiseks kolm võtmeprioriteeti: tööhõive säilitamine, töökohtade loomine ja liikuvuse toetamine, erialase ettevalmistuse parandamine ja pakutavate oskuste ning tööturu vajaduste vahelise seose parandamine ning juurdepääsu parandamine tööturule. Antud kolm võtmeprioriteeti kinnitati Euroopa Nõukogu juuni kohtumisel.

Komisjon usub kindlalt, et koostöö sotsiaalpartneritega ja nende vahel on äärmiselt oluline, iseäranis kriisiajal ning kui tegemist on ümberstruktureerimisega. Sotsiaalpartneritel on majanduse taastamise meetmete loomisel ja rakendamisel oluline roll. Riigisisel tasandil tuleneb antud roll traditsioonidest ja kogemustest, mis on seotud sotsiaalpartnerite kaasatusega tööturu poliitikate määratlemisse ja rakendamisse. ELi tasandil jätkuvad konsultatsioonid kavandatavate poliitikate üle, iseäranis kolmepoolse sotsiaaltippkohtumise raames. Koostöö ELi sotsiaalpartneritega on tänavu intensiivistunud seoses eelpool mainitud tööhõivealase tippkohtumise ettevalmistustega 3. juuni teatisega.

Konstantinos Poupakis (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Volini, mul on hea meel, et teie ka, või nii vähemalt teie sõnavõtu põhjal näib, peate sotsiaalpartnerite osalemist erakordselt oluliseks sotsiaalse dialoogi demokraatlikule iseloomule ja tõhususele, eriti käesoleval kriisiajal, arvestades eskaleeruvat majanduskriisi, tööhõive vähenemist, töötust, ebakindlat tööd ja nii palju muud. Ent tundes senist osalemise formaalset iseloomu, sooviksime teada, kas komisjon kavatseb rakendada konkreetseid institutsionaalseid meetmeid alusosaluse kaitseks eeldusena nii Euroopa ja riikide tasandil, kus konkreetset juhised on Euroopa Liidult.

Vladímir Špidla, komisjoni liige. – (CS) Kallid kolleegid! Pean ütlema, et lepingu artikkel 138 sätestab selgelt sotsiaalpartnerite positsiooni ja sotsiaalpartnerite osa kõikide oluliste sotsiaalküsimuste üle läbirääkimistel. Komisjon kasutab antud raamistikku täies ulatuses ja seetõttu on lepitud sotsiaalpartnerite vahel kokku osades valdkondades, mis on võetud üle või mille puhul käib ülevõtmismenetlus Euroopa direktiivi.

Mis puutub institutsionaalsetesse või õigusloome muutustesse, siis olete teadlikud, et komisjon on teinud ettepaneku muuta antud läbirääkimiste raames vastuvõetud Euroopa tööõukogu direktiivi, mis kinnitati antud läbirääkimiste raames ja mis tugevdab Euroopa sotsiaalpartnerite positsiooni, iseäranis läbirääkimistel ümberstruktureerimise riikidevahelisel tasandil. Sarnaselt olete teadlik, et komisjon toetab kõikide antud mooduste kasutamist tõhusaks sekkumiseks tööturgu. Sarnaselt sooviksin rõhutada, et komisjon on väga aktiivne rahvusvaheliste organisatsioonide raames, tehes intensiivseid jõupingutusi ja toetades ILO aluslepingute ja konventsioonide rakendamist, nii üleilmsest kui Euroopa tasandil. Igale juhul on toimunud käesoleva komisjoni mandaadi jooksul edusamme koostöö suhtes sotsiaalpartneritega ning olen kindel, et see jätkub, sest, nagu olen juba teatanud, moodustab arutelu sotsiaalpartneritega osa lepingust ning on spetsiifiline tahk Euroopa seadustes ning kujutab endast minu arvates vaieldamatut edasiminekut.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Volinik, ELi tööhõivestrategia tähistab uut kapitalistlikke ümberstruktureerimiste paketti, et kaitsta ja tõsta kapitali kasumit, tõhustades tööliste ärakasutamist. Hirm ja takistused lootusele töötute, naiste ja noorte jaoks ühelt poolt ning kasum kapitalile teiselt poolt. Mida on teil, volinik, öelda töötutele, töötajatele paindliku, ajutise, ebakindla tööga, kes 4-5 aasta jooksul on töötanud avalikus ja erasektoris, paljukiidetud praktikakohtadel, ning juba koondamisteate saanud? Mida on teil öelda naistele, kellele meeste ja naiste vahelise võrdsuse ettekäändel on öeldud, et nende pensioniiga tuleb tõsta 5 kuni 18 aastat, nagu see toimub Kreekas?

Vladímir Špidla, komisjoni liige. – (CS) Mis puutub Euroopa tööhõivepoliitikat, sooviksin öelda, et kriisile eelnenud perioodil ulatus Euroopa töötute inimeste arv kõrgeima tasemeni eales. See näitab teatud määral Euroopa tööhõivepoliitika mõju tööturule. Mis puudutab teie küsimust sotsiaalse kindlustuse ja turvalisuse süsteemi kõnealusest lepingust lähtuvalt, siis antud süsteemid on liikmesriigi vastutusala.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Sooviksin lihtsalt volinikku tema viimasel esinemisel meie ees tänada meie heaks tehtud töö eest. Kahju on tõsiasi, et ta tagasi ei pöördunud, ning tahtsin vaid seda siin tsiteeritavas vormis öelda. Oleme tihti vastupidistel seisukohtadel olnud, ent ta on olnud hea volinik.

Juhataja. – Aitäh, kolleeg Posselt, selle tähelepaneku eest. Hoidusin neid samu tähelepanekuid ise teistele volinikele tegemast. Me pole täiesti kindlad: on võimalik, et nad veel nii mõnekski nädalaks tagasi tulevad!

Palun vabandust kolleegidelt, kes lahkelt kohal viibisid, ent kelle küsimustele ei vastatud.

Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

ISTUNGI JUHATAJA: Pál SCHMITT

asepresident

13. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: Belgia – tekstiilitööstus; Iirimaa – Dell – Ettevõtjate ümberpaigutamine Elis ja ELi finantsinstrumentide roll (arutelu).

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu teemadel:

– Reimer Böge' eelarvekomisjoni nimel koostatud raport, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepanekut Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta, kooskõlas 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist, punktiga 28;

– suuline küsimus komisjonile ettevõtjate ümberpaigutamisest Elis ja ELi finantsinstrumentide rollist, mille esitas Pervenche Berès, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel (O-0120/2009 – B7-0226/2009).

Reimer Böge, raportöör. – (DE) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid! Eelarvekomisjoni raportöörina esitan ma täna ettepaneku Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta seoses kahe konkreetse juhtumiga, millest üks põhineb Belgiast saadud ja teine Iirimaaalt saadud taotlustel. Ma sooviksin siiski alustada, osundades veel kord sellele, et eelarvekomisjoni ülesanne on uurida, kas tingimused

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmiseks on täidetud ja ma sooviksin siinkohal rõhutada, et viimaste kuude jooksul on olnud pidevalt suurepärase koostöö eelarvekomisjoni ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni vahel, sealhulgas sarnaste juhtumite puhul, mida silmas pidades on samuti õige käsitleda tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni esitatud suulist küsimust, arvestades sellel teemal esitatud järelepärimiste pakilisust.

Te saate teada, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi maksimaalne rahastamissumma on 500 miljonit eurot aastas ja et see on mõeldud üksnes täiendava toetuse andmiseks globaliseerumisest mõjutatud töötajatele, kes on kaotanud oma töökohad ja keda on mõjutanud maailma kaubanduses toimunud kaugeleulatuvate struktuurimuutuste tagajärjed. Me oleme resolutsioonis veel kord selgeks teinud, et me vaidlustame jätkuvalt Euroopa Sotsiaalfondi vahendite korduvat kasutamist Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi finantseerimiseks, ja ma nõuan, volinik, et te kinnitaksite täna uuesti, et see ei toimuks lõppkokkuvõttes Euroopa Sotsiaalfondi maksete arvel!

Ma sooviksin väga veel kord kutsuda komisjoni üles kordama täna kohustust, mis anti meile eelarvekomisjonis – nimelt hoiduda tulevikus võtmast päevakorda avaldusi fondi kasutamiseks koos, kuid selle asemel võtta neid päevakorda eraldi, sest igal juhtumil on veidi erinev alus ja tuleks vältida võimalust, et keeruline juhtum lükkaks edasi mõne teise juhtumi heakskiitmist. Ma loodan, et te saate seda täna uuesti kinnitada!

Mis puudutab kahe juhtumi asjaolusid, ka muutunud eeskirjade alusel – arvestades, et need kaks avaldust esitati pärast 1. maid 2009 –, räägime me ligikaudu 24 miljoni euro kasutuselevõtmisest. See on mõeldud selleks, et anda mõningat katet töökohtade kaotamisele tekstiilitööstuses Belgias ja arvutitootmises Iirimaa. Belgias on kokku kaotatud 2199 töökohta 46 tekstiilitööstusettevõttes, millest kõik asusid kahes lähestikku asuvas NUTS 2. tasandi piirkonnas, nimelt Ida- ja Lääne-Flandria ja ühes NUTS 2. tasandi piirkonnas, Limburgis. Belgia valitsusasutused on taotlenud fondilt selleks 9,2 miljonit eurot. Iirimaa avalduse suhtes esitas tööhõive- ja sotsiaalkomisjon tegelikult mõned täiendavad lisaküsimused, mida arutatakse või mida on juba osaliselt selgitatud täiendava teabe kaudu. See avaldus puudutab 2840 töökohta kaotamist ettevõttes Dell Limericki, Clare'i ja Põhja-Tipperary maakonnas ning Limericki linnas, millest 2400 puhul paluti abi. Selleks on nähtud ette kokku 14,8 miljonit eurot. Pärast intensiivset arutelu eelarvekomisjonis andsime mõlemal juhul fondi kasutamiseks rohelise tule. Ma sooviksin siiski aga tuletada teile meelde oma sissejuhatavat märkust, kui ma nõudsin, et komisjon võtaks taas selle suhtes selge seisukoha ja ma tervitan väga asjaolu, et eelarvekomisjon võttis Euroopa eelarve finantsinstrumentide kasutuselevõtu kõige põhilisemad küsimused tänasesse päevakorda.

Paluksin siis täiskogul nimetatud raportile heakskiit anda.

Pervenche Berès, autor. – (FR) Austatud juhataja, volinik! Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon soovis ühendada suulise küsimuse ümberpaigutamiste kohta, eriti hargmaiste kontsernide osas, nende kahe Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise taotluse läbivaatamisega, sest Iirimaa juhtumi puhul tunnistasime me raskusi ja vastuolusid, mis võisid tuleneda sellise fondi kasutamisest. Ükski tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni liige ei ole püüdnud mitte kunagi hoida pantvangis ega ähvardada jätta abita liri töölised, kes on täna tööstusstrateegia ja Delli ümberpaigutamise tõttu kriitilises olukorras.

Me panime lihtsalt antud juhtumiga seoses tähele, et kuigi president Barroso kuulutas 19. septembril välja 19 miljoni euro suuruse abipaketi andmise – mida me täna arutame – Dellile ehk pigem Delli vallandatud töölistele, et aidata neil tõsiselt hakkama saada nende ees seisva ümberõppe perioodiga, ostis Dell samal päeval New Yorgis välja Perot Systemsi, mis võimaldas tal suurendada oma aktsia hinda. Mõned päevad hiljem, 23. septembril, kiitis volinik Kroes heaks enam kui 54 miljoni euro suuruse riigiabi Delli tehase loomiseks Poolas.

Me oleme selles küsimuses küsitlenud nii volinik Špidlat kui ka volinik Kroesi. Pikas kirjas ütlevad nad meile, et nad ise kujutasid ette, et Dellil on kaks tootmiskohta Euroopa turu varustamiseks. Kuid mina näen seda nii, et kui Dell loobus ühest neist tootmiskohtadest, ei muutnud me midagi ettevõtte strateegia üldise hinnangu suhtes.

Mida võime järeldada? Et Dellis ei järgita mitte ühtegi Euroopa töötajaid või ametiühinguid käsitlevat õigust, millest me räägime iga päev. Kas seetõttu on tõeliselt raske kujutada ette Euroopa Liidu eelarve kasutamist lõpptulemusena – ajal, mil me mõistame eelarvemenetlusega seotud probleemi, taastamisplaaniga seotud probleemi – selleks, et lõpetada see paradoksaalne olukord, kus me aitame suurendada USA aktsionäride investeeringute tulususe määra, kuid paneme Euroopa Liidu liri töölised Poola tööliste kingadesse. See ei ole kindlasti mitte see filosoofia, mida me toetasime siis, kui me toetasime Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rajamist.

Volinik Špidla ei ole kindlasti mitte ainus, kes siin süüdi on, kuid minu arvates paneb see juhtum meid väga hoolikalt jälgima tingimusi, milles kasutatakse ühenduse eelarvet suurte ettevõtete strateegiate toetamiseks. See peab seda enam paika, sest komisjoni praeguse presidendi Barroso juhendamisel koostatud taastamisplaanis oli üks peamisi tööhõive suhtes teada antud põhimeetmeid eelisjärjekorras selle tagamine, et säiliks nende töötajate töökohad, kellel need olemas on.

Kuna komisjoni teavitati Delli strateegiast kahe tegevuskoha olemasolu suhtes, kui ilmnes nende kahe vahel valimise võimalus, siis minu arvates oleks pidanud komisjoni ennetusstrateegia viima läbirääkimiseni Delliga eesmärgiga korraldada ümber tegevuskoht Irimaal, arvestades et ettevõtte strateegia oli muuta lauaarvuteid tootev tegevuskoht, nagu see oli Irimaal, sülearvuteid tootvaks tegevuskohaks, nagu see on hetkel Poolas. Meie arvates peaks meil olema järjekindlam sõnaõigus, kui komisjon hakkab seda laadi stsenaariumi puhul abistama hargmaiseid kontserne.

Ma usun, et tervikuna võttes peaksid need kaalutlused panema järgmist komisjoni – ja eelkõige Mario Monti talle usaldatud missioonis – koostama ennetavaid ettepanekuid nende viiside kohta, kuidas me kasutame komisjoni rahalisi vahendeid ajal, mil me peame tegelema ümberpaigutamistega, mis ässitavad jälle ühe liikmesriigi töölist, töötajaid üles teise liikmesriigi tööliste, töötajate vastu, ning mis kõik kokku on hargmaise kontserni strateegia osa, mis ei arvesta sotsiaalsete õigusaktide vaimu selliselt, nagu meie soovime seda rakendada, toetudes sotsiaalse turumajanduse kontseptsioonile.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ma sooviksin kõigepealt tänada raportööri toetuse eest komisjoni ettepanekule kasutada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vastusena koondamistele tekstiilisektoris Belgias ja arvutitootmissektoris Irimaal! Raportööri toetusega kaasnevad mitmed kommentaarid ja ma sooviksin siinkohas piirduda vaid eelarveliste küsimustega, kuna meil on hiljem võimalus arutada teisi raportis tõstatatud punkte.

Teie tõstatatud esimene eelarveküsimus puudutab rahastamisallikaid. Te väidate, et Euroopa Sotsiaalfond ei saa olla ainus rahastamisallikas. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on eelarve perspektiivist eriline instrument, sest sellel ei ole oma vahendeid. Seda kasutatakse arvestusperioodide lõikes, kuigi see hõlmab peamiselt olemasolevate eelarveartiklite määratlemist ja sellest lähtuvalt ülesannet teha eelarveasutusele ettepanek rahasummade kasutamiseks eelarve läbivaatamise kaudu. Tööd tehakse üksikjuhtumite baasil, vastavalt vajadusele. On tõsi, et Euroopa Sotsiaalfond on seni olnud tehniliselt peamine rahastamisallikas. Seega sooviksin ma rõhutada sõna „tehniliselt”, sest arvestusperioodi lõpus ei vähendata Euroopa Sotsiaalfondi niikuinii. See on põhimõtteline küsimus.

Teine teie tõstatatud küsimus ei ole seotud üksnes eelarvega, vaid pigem otsuste tegemisega, sest te palute, et komisjon esitaks oma ettepanekud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmiseks eraldi dokumentides. Komisjon on väga hästi teadlik sellise individuaalse lähenemisviisi eelistest, mis kõrvaldab täielikult konflikti riski või fondi garandina kasutamise riski.

Kuid on vaja võtta arvesse uusi abikõlblikkuse kriteeriume, mida me arutasime sel aastal ja mille me heaks kiitsime. Nende uute kriteeriumide puhul võib eelolevatel kuudel oodata olulist avalduste arvu kasvu ja ei ole kindel, et läbirääkimised vastavate dokumentide üle toimuksid kiiremini, kui neid esitatakse eraldi. Igal juhul soovib komisjon siiski märkida, et soodsam lähenemisviis, millega hiilitakse mööda teatud tehniliste komplikatsioonide riskist töös, on üksikjuhtumi põhine lähenemisviis, mis annab parema kvaliteedi. Seetõttu võtab komisjon teatavaks teie huvi ja nõustub täielikult kohandama oma protseduure edaspidistel arvestusperioodidel. Mõlemal puhul olen ma enda arvates andnud seega selge seisukoha.

Mis puudutab teist küsimust, siis on komisjonil hea meel, et parlament on võtnud vastu otsuse võtta kasutusele Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, et toetada töötajaid, kes vallandati ületootmise tõttu tekstiilisektoris Belgias ja arvutisektoris Irimaal. Seoses sellega tõstatati küsimus võimalikust seosest ettevõtete ELis ümberpaigutamise, ELi finantsinstrumentide rolli ja komisjoni poolt riigi toetuse üle rakendatavate kontrollmeetmete vahel.

Esiteks tuleb öelda, et komisjon on teadlik ja võtab hoolikalt arvesse ettevõtete ümberpaigutamise negatiivseid tagajärgi töötajatele, nende perekondadele ja piirkondadele. Kuid komisjoni ülesanne ei ole siiski sekkuda ettevõtete otsuste tegemisse, kui ühenduse õigust ei ole rikutud. Komisjon märgib samuti, et sellel ei ole õigust sekkuda konkreetsete ettevõtete otsustesse ega neid edasi lükata, ning ettevõtetele ei ole üldist kohustust teavitada komisjoni nende otsuste seaduslikkusest. Selles kontekstis on komisjon teadlik ka murest, mida on väljendatud seoses asjaoluga, et piirkondlikku riigitoetust, sealhulgas võimalikke toetusi struktuurifondidest, võidakse kasutada selleks, et peibutada eemale kommertsinvesteeringuid teistest piirkondadest.

Komisjon märgib, et riigitoetust käsitleva ühenduse eeskirjade eesmärk on tagada muu hulgas, et abi, mis on suunatud investeringuid käsitlevate ettevõtete otsuste mõjutamisele, tuleks anda ainult ebasoodsas olukorras olevate piirkondadele ja sellist abi ei tohiks kasutada teiste piirkondade kahjuks. Seda probleemi käsitletakse määruses, millega kehtestatakse struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi üldsätted ning piirkondliku toetuse juhistes aastateks 2007–2013, mille eesmärk on tagada, et need investeringud annavad reaalse ja jätkusuutliku panuse piirkondlikku arengusse.

Vastavalt struktuurifondide üldise määruse artiklile 57 peavad liikmesriigid tagama, et projektid haldavad investeringut, milleks toetus anti, viie aasta jooksul pärast selle lõpetamist ja kolme aasta jooksul väikese ja keskmise suurusega ettevõtete puhul. Juhul kui projekti muudetakse tulenevalt infrastruktuuri omandiõiguse muutustest või tootmistegevuse lõppemisest ja see muutus mõjutab projekti olemust või selle rakendamise tingimusi, või kui muutused annavad firmale või riigiasutusele ebaõiglase eelise, tuleb see toetus tagastada. Liikmesriigid on kohustatud teavitama igal aastal komisjoni sellistest olulistest muudatustest oma aruannetes tegevusprogrammide rakendamise kohta. Komisjon peab teavitama teisi liikmesriike.

Veelgi enam, programmiperioodil 2007–2013 juurutati spetsiaalne õigussäte, mis peaks tagama, et ettevõtetele, mille suhtes kehtib kord varest välja makstud summade tagastamiseks pärast tootmistegevuse ümberpaigutamiseks liikmesriigis või teise liikmesriiki, ei ole võimalik saada toetusi teistest fondidest. Samamoodi sätestatakse piirkondlikku toetust käsitlevate juhiste punktis 40, et toetuse tingimuseks peab olema antud investeeringu haldamine vastavas piirkonnas vähemalt viieaastase perioodi jooksul pärast selle lõpetamist. Veelgi enam, kui toetust arvutatakse palgakulude alusel, peavad töökohad säilima kolmeaastase perioodi jooksul pärast projekti lõpetamise kuupäeva. Kõik investeeringu kaudu loodud töökohad peavad säilima kõnealuses piirkonnas kolmeaastase perioodi jooksul pärast kuupäeva, mil töökoht algselt loodi. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete puhul võivad liikmesriigid piirata seda perioodi kolme aastani.

Selle sätte eesmärk oli vältida kisklemist subsiidiumide pärast ja tehaste sulgemist üksnes sel alusel, et riigitoetuse tase on kuskil mujal kõrgem, võttes arvesse asjaolu, et riigitoetus kujutab vaid ühte tegurit, mis mõjutab ettevõtete otsuseid ümberpaigutamiste kohta ja et teised tegurid, nagu näiteks palgad, oskused, maksud ja geograafiline asukoht, etendavad sageli olulisemat rolli.

Kallid kolleegid! Minu arvates on selgelt õige ja loomulik arutada küsimusi, mis puudutavad Euroopa fondide kasutamist strateegilisel tasemel: selle osas ei saa olla mitte mingit kahtlust. Kokkuvõtteks sooviksin ma märkida, et rahalisi vahelised vahendid, mida kasutati või hakatakse kasutama Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi raames, hakkavad tooma kasu nendele inimestele, keda on negatiivselt mõjutatud, või konkreetsetele töölistele, nagu Belgias või Iirimaa või muus Euroopa riigis asuvatele töölistele, ning kindlasti mitte ettevõtetele. Need rahalised vahendid on mõeldud inimeste, konkreetsete isikute ja mitte ettevõtete toetamiseks.

Elisabeth Morin-Chartier, *fraktsiooni PPE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid! Ma sooviksin tulla tagasi tulla juhtumite juurde, mida meil tuleb käsitleda Globaliseerumisega Kohanemise Fondi kohaselt. Selle suhtes töötame me loomulikult tööliste huvides, et parandada nende konkurentsivõimet tööjõuturul, kui neid tabab nende majandussektoris tööpuudus.

Kuid tulgem tagasi Delli juhtumi juurde, millest Pervenche Berès pidi rääkima. Iirimaa asuv tehase keskendub lauaarvutite tootmisele. Hetk, mil komisjon toetas sülearvutite tootmisele keskendunud sama ettevõtte tehase loomist Poolas, oli see hetk, mis andis märku liri tootmistehase kokkuvarisemisest –, sest turg toimib selliselt ja sülearvutite järele on palju suurem nõudlus.

Selle valimine, millises neist kahest tootmiskohast tegeleda tootmisega, viitas probleemidele, millega me pidime tegelema liri töötajate nimel. Seetõttu, uurides iga konkreetset juhtumit, oleme me oma globaliseerumisega kohanemise tööriistmas palunud komisjonil jälgida tähelepanelikult kogu abi, mida antakse igale tehasele, olgu see siis Euroopa või piirkondlikul tasemel, sest meie välja töötatavaid toetuspoliitika ei tohi kasutada tasakaalustamatult ja see ei tohi anda töölistele tagasilööki.

Seega me soovime, et nendele probleemidele pühendataks suuremat tähelepanu juba varakult, et töölised ei peaks nendega võitlema.

Alan Kelly, *fraktsiooni S&D nimel*. – Austatud juhataja! 8. jaanuaril 2009 elasid Kesk- ja Lääne-Iirimaa, eelkõige Limerick, Tipperary ja Põhja-Kerry üle majandusšoki, mida nad ei olnud mitte kunagi varem näinud. Teade, et sellest piirkonnast kaotatakse Dellist üle 2000 töökoha, koos tuhandete kõrvaltöökohtadega, kujutas ajalooliste proportsioonidega kahju.

EL on Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kaudu jaotanud fondi, mis annab otse abi antud piirkonna majanduslikult haavatavatele. Kui me hääletame homme, siis see 14,8 miljonit eurot kujutab endast võrku, mitte kala, enam kui 2400 inimesele, et aidata neil uuesti alustada oma elu. See on väga tervitatav.

Raha kasutatakse töötajate ümberõppeks, uute ettevõtete asutamiseks ning inimestele töökohtade leidmiseks, mis on väga vajalik. Juba see, et siin on täna kohal Delli töötajate esindajate komisjon näitab, kui lähedale on fond Delli töötajate suhtes jõudnud ja kui väga nad seda hindavad.

Kuid ma pean siiski rõhutama, et me oleme alles pooltel teel sinna. Meil on nüüd 18 kuud, mille jooksul seda kulutada ja ma helistan täna õhtul meie kohalikule ministrile Iirimaa, ettevõtlusminister Coughlanile, et ta sekkuks isiklikult ja tagaks raha kulutamise plaani olemasolu. See on ühekordne fond tavalistele töötajatele ja nad ei saa sellist võimalust enam mitte kunagi. Minister Coughlan! Palun, palun, organiseeruge ja kasutage seda unikaalset võimalust Kesk- ja Lääne-Iirimaa hüvanguks!

Ma sooviksin tänada parlamendiliikmeid ja eriti oma kahte kolleegi nende toetuse eest Delli taotlusele ja palun samuti, et nad toetaksid tulevasi avaldusi sarnaste asjaolude puhul, mis tulevad ette Waterford Crystali ja SR Technicsi puhul!

Marian Harkin, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Minu esimene märkus on, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on ELi kodanike ja liikmesriikide vahelise solidaarsuse tõeline väljendus. Teiseks, Iirimaa liikmesriigina on mul tõepoolest väga hea meel, et Delli vallandatud töötajatel on vähemalt praegu võimalus vaadata ettepoole ja kavandada tulevikku. Kuid, nagu Alan Kelly ütles, on väga oluline tagada, et kõik kehtestatud programmid või koolituskursused on koostatud, lähtudes konkreetsest juhtumist, et vastata tööliste vajadustele ja et tööjõu turule taassisenemine või enda ettevõtte loomine on igasuguse abi selge eesmärk.

Lõpuks soovin ma tunnustada parlamendi rolli fondi heakskiitmisel Delli tööliste jaoks. Vaatamata mõnele väga tõsisele küsimusele, mida siin täna õhtul tõstatati, ei hoidnud me töölisi pantvangis ja kiitsime heaks taotluse 14,8 miljonile eurole. Kuid komisjon peab tagama, et ELi tööstuspoliitikas oleks järjekindlus ja et ELi eelarvet ei kasutataks aktsionäri väärtuse suurendamiseks mõnedes ettevõtetes, samal ajal kui ELi töölised maksavad selle kinni.

Marije Cornelissen, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (NL) Iirimaa taotlus Euroopa rahaliste vahendite järele nende jaoks, kes jäid töötuks pärast seda, kui ettevõtte Dell oma Iiri tehase sulges, on toonud esile mitmeid küsimusi, mis vajavad vastamist.

See, et selline ettevõtte nagu Dell sulgeb tehase ühes riigis ja avab tehase teises riigis, tuleneb normaalsetest turujõududest. Kuid eri liiki kaasatud riigiabi muudab asja. Dell asutas end mitu aastat tagasi Iirimaa, kasutades riigiabi. Nüüd on see sulgemas seal tsehhi ja avamas tehast Poolas, kasutades selleks jällegi riigiabi. Vahepeal pöörduvad aga Delli töttu töötuks jäänud Iiri töötajad Delli makstud sotsiaalse plaani asemel hoopis Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi. Minu arvates kujutab see tõsist järjekindlusetust tööstus- ja tööhõivepoliitikas. Lõppude lõpuks, kui kõik on öeldud ja tehtud, kui palju töökohti on loodud riigiabiga, mida Iirimaa, Poola ja Euroopa Liit on andnud Dellile?

Seetõttu on küsimus selles, kuidas komisjon ja liikmesriigid koos tagavad järjepidevuse oma poliitikas? Lisaks, kuidas saame me tagada, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond toetab jõupingutusi, mida ettevõtte teeb oma töötajate hüvanguks selle asemel, et neid suures osas välja vahetada?

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT)

Austatud juhataja! Me oleme alati propageerinud, et ELi poliitika ettevõtete ümberpaigutamise kohta tuleks üle vaadata, ja me oleme alati arvanud, et globaliseerumise fond on vaid leevenduseks tööliste, kes on hargmaiste kontsernide strateegiate või asjakohase tööstuspoliitika, mis seab sihiks tootmise ja head töökohad koos õigustega, puudumise ohvrid. Me propageerime seetõttu uusi poliitikaid sotsiaalse arengu ja progressi kohta.

Me samuti usume siiski, et Iiri töötajaid ei tohiks kahekordselt tabada end Iirimaa sulgenud ja end Poolas uuesti asutamiseks toetust saanud hargmaise kontserni Dell kasumi- ja sotsiaalse dumpingu strateegia.

Seetõttu me toetame seda raportit.

Kuid me soovime mõningaid vastuseid Euroopa Komisjonilt tuleviku kohta. Me soovime radikaalset poliitika muutust, tõhusat jälgimist hargmaistele kontsernidele antud toetuse üle, reaalsel tööstuspoliitikas ja kindlat investeringut õigustega töökohtade loomiseks.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Austatud juhataja! Kõigepealt sooviksin ma avaldada oma siirast tänu komisjonile nii lahkelt rahaliste vahendite Delli töötutele tööliste andmise eest! Eelkõige sooviksin ma tervitada Gerryt ja Denist, kes on koos meiega täna õhtul!

Kahtlemata tuleb suurt tunnustust jagada Euroopa Liidule ja eelkõige komisjonile Delli töötajate aitamise eest ja ma sooviksin avaldada neile austust! Ka endistele kolleegidele, kellest kaks on siin täna õhtul, Marian Harkinile ja Brian Crowleyle ning ka oma vahetule eelkäijale Colm Burkele, mais selle fondi algatamise eest.

Komisjon tegi kaks olulist muudatust, mis olid meile väga olulised: vähendada 50/50 rahastamist 35lt riigisisesele valitsusele ja 65 komisjonile ning samuti vähendada numbreid 1000lt 500ni, mis muudab rahastamise loodetavasti kättesaadavaks inimestele Waterford Crystalis ja SR Technicis õigeaegselt.

Ma sooviksin lisada kaks selgitust. Üks on see, et kaheaastane ajavahemik tuleb pikendada kolmeaastaseks, sest palju inimesi hakkab käima kolmanda taseme kraadi kursustel, mis kestavad tavaliselt kolm aastat; ja teine on see, et alguskuupäev ei peaks olema taotluse kuupäev, vaid siin parlamendis ja nõukogus heakskiidu andmise kuupäev.

Olles seda öelnud, on vaid kaks punkti, mida ma soovin teha. Inimesed on väga tänulikud selle eest, mis on juhtunud. Te olete andnud meeleheite ajal ootust. Te olete ilmutanud solidaarsust isolatsiooni asemel ning seda fondi hakatakse hästi kasutama ja mul ei ole kahtlust, et see võib väga hästi olla parim fond ja parim rahastamine, mida on Euroopa Komisjoni kunagi üldse andnud on. Täna teid toetab väga!

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid! Mitmeid punkte on tõstatatud, kuid Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond tekitab minus kahte tunnet.

Esiteks, mul on hea meel, et see on olemas. Euroopa töötajad peavad teadma, et Euroopa on nende jaoks olemas sellistel rasketel aegadel nagu oleme praegu läbimas. Teiseks, mul on hea meel, et Belgia on kiidetud sotsiaalsete partnerite vahelise koostöö kvaliteedi eest selle asja ettevalmistamisel.

Kahjuks on mul ka mõningaid kahetsustundeid selle osas, kuidas Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond toimib. Esiteks peegeldab selle edukus rasket majanduslikku olukorda Euroopas, koos kõikide liigagi tuttavate tagajärgedega ühiskonnale.

Teiseks, Fondi järjepidevus teiste abiinstrumentidega on Delli puhul kahtluse alla seatud. Selles suhtes toetan ma täielikult oma kolleegi Berési eelnevalt tehtud märkusi.

Lõpuks, rääkides eelarvest, sellest fondist eraldiste tegemiseks määratud rahasummad tuleb kanda üle teistest eelarve artiklistest ja nii võrd kui on mulle teada, tuleb kanda süstemaatiliselt üle Euroopa Sotsiaalfondist. Kuigi see on saanud võimalikuks struktuurifondide maksemäära tõttu, mis ei ole nii kõrge, nagu võiks soovida, tuleb struktuurifonde kasutada nende sihtotstarbeks.

Kokkuvõtteks kutsun ma üles hoolikalt mõtisklema Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rahastamise üle ja mulle tundub, et komisjon teeb mõõnduse, et kui just mitte otse anda GKEF-le täielik rahastamisalus, mis on võrdne teiste fondidega, siis vähemalt tagada, et seda ei rahastataks enam ainult sotsiaalsete struktuurifondide arvel.

Ivo Belet (PPE). – (NL) Ma sooviksin teha lühikese struktuurse märkuse fondi struktuursete mõjude kohta. Loomulikult on mul hea meel täna päevakorda võetud projektide üle, mis ootavad homme heakskiitu. Samas on neis kõigis loomulikult parandamisruumi, mis on minu lühikese märkuse põhjuseks.

Kallid kolleegid! Fond laseb mõnikord märgist mööda. Lihtne põhjus seisneb selles, et protseduur on liiga kohmakas, volinik. Lõppude lõpuks on fondi põhieesmärk mõjustatud ja oma töökohad kaotanud tööliste suunatud, et nad saaksid kiiret toetust ja abi uue töökoha leidmiseks. Praegu see ei toimi alati, sest me ei suuda tegutseda piisavalt kiiresti ja see on väga tüütu eelkõige vanemate tööliste jaoks. Tõepoolest, vallandatutele uue töökoha leidmine ja abi vajavad kiiret kindlat lähenemisviisi, mis puudub hetkel täielikult.

Lisaks kannatab globaliseerumise fond paindlikkuse puudumise käes ja kui te olete vallandatud tööline ja satute pärinema nimekirjas mitteolevast ettevõttest, siis ei ole te lihtsalt toetuskõlblik. Me puutume iga päev kokku selliste lugudega töolistest, kes on küll mõjustatud, kuid ei ole toetuskõlblikud ja me püüame selgitada – kuna see on nii keeruline –, miks see nii on.

Minu arvates tuleb leida praktiline lahendus niipea kui võimalik, volinik, ja me vajame palju kiiremat lähenemisviisi ja võimaluse korral valemite, mis võimaldab meil võtta kasutusele nn ümbrikule orienteeritud töötamisviisi. Minu arvates tuleb selle osas astuda samme järgmisel paaril nädalal ja kuul.

Markus Pieper (PPE). – (DE) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid! Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond aitab inimestel saada täiendavat haridust ja kvalifikatsiooni. See on Euroopa sotsiaalne pool ja see on hea pool. Komisjon on uurinud ka Dellile Poolas antud subsidiume nende vastavuse osas riigiabi eeskirjadele. See on kiitnud heaks Poola riigiabi Dellile summas 54 miljonit eurot, sest see abi tuleb eeldatavasti kasuks piirkondlikule majandusabile.

See tõstatab esialgse küsimuse, et kas me tõesti peame omavahel konkureerima Euroopas riigiraha pärast. Vastus on „ei“! Me peame muutma riigiabi eeskirju selliselt, et ümberpaigutamise subsidiume enam ei makstaks, sealhulgas ei tohiks seda teha ka liikmesriigid.

Mul on veel üks küsimus otse komisjonile: kas Poola 54 miljonit eurot Dellile sisaldab ka raha Euroopa struktuurifondidest? Volinik, miks ei ole komisjon väljendanud selget arvamust selle kohta? Ma kutsun komisjoni üles võtma tõepoolest oma struktuurifondide eeskirjadekohast järelevalve kohustust tõsiselt. Mitte mingit Euroopa raha ei tuleks maksta välja ettevõtete ümberpaigutamiseks Euroopa Liidu siseselt! Volinik, te andsite meile täna vaid põikleva vastuse. Te varjute Poola valitsuse raportite taha. Te ei ole aga otseselt uurinud, kas Euroopa Struktuurifondide määrust on järgitud.

Saavutamise lõpuks läbipaistvus ja avaldagem iga konkreetne struktuurifondijärgne subsidium, nagu see toimub põllumajanduspoliitika puhul! See on ainus viis, kuidas võime tõepoolest saavutada usalduse Euroopa struktuuripoliitika suhtes.

Csaba Öry (PPE). – (HU) Ma mäletan väga hästi – kui me moodustasime selle globaliseerumise fondi, arutati isegi sel ajal väga palju selle üle, kuidas see ei oleks hea idee, kui kahjude leevendamise asemel aitaks fondist makstud abi vallandatud töölistel integreeruda tagasi tööjõuturule, julgustades sellega – nagu see ka oli – kasutama ettevõtteid mugavalt ära ümberpaigutamise meedet selliselt, et fond katab kaotava poole kulud.

Delli juhtum on selle osas sümptomaatiline, sest meie kogemusest nähtub, et kahjude leevendamise ja solidaarsuse ülesnäitamise asemel näib see pigem toimivat stiimulina, sest Dell saab abi nii vallandamise kui ka ümberpaigutamise eest. Seega on meil siin tegemist lihtsalt Euroopa fondide nõuetekohase koordineerimise puudumisega. Globaliseerumise Fond kuulub struktuurifondide konkurentsipoliitika koosseisu. Puudub igasugune mõte ja ei saada isegi mitte mingit kasu, nimetamata, et see on vastuolus fondi eesmärkidega, kui me kasutame neid vahendeid vastuolulisel viisil, ilma igasuguse koordineerimiseta. Seetõttu juhiksin ma komisjoni tähelepanu asjaolule, et see peab mõtisklema Euroopa riiklike fondide kooskõlastatud kasutamise üle seda liiki juhtumi puhul, et vältida sellist segadust tulevikus.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Austatud juhataja, volinik! Majandus- ja finantskriis on tõsiselt mõjutanud raua- ja terasetööstust ning laevaehitust ning jätkab nende tõsist mõjutamist. Galatit, seda linna, kust mina pärinen, on mõjutanud metallurgiatööstuses ja laevaehituses tuhandete töökohtade kaotamised.

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on lühi- ja pikaajaline lahendus toetamaks töölisi, kes on raskes olukorras pärast oma töökohtade kaotamist. Ma sooviksin tuua esile vajaduse investeerida rasketööstussektori ettevõtete moderniseerimisse, et nad saaksid vähendada tulevikus oma saastamistasemeid. See võimaldab meil säilitada töökohad ja seega kaitsta pikaajaliselt töölisi.

Brian Crowley (ALDE). – Austatud juhataja! Nagu mu kolleegid, soovin ka mina tänada volinikku ja raportööri selle osas nende töö eest! Tõepoolest, komisjon mäletab, kui mina ja üks mu endisi kolleegid Colm Burke kohtusime temaga jaanuaris, et proovida globaliseerumise fondi ja käivitada see Delli töötajate jaoks.

Minu arvates annab see selgelt märku, kui palju panustame Euroopa Liidu tasemel käsitlemaks inimesi, tagades kõigepealt, et inimesed on poliitikate põhituum, ning püüdes tagada, et nende elud on kaitstud ning et ebameeldivuste või raskuste korral saaks Euroopa Liit kiiresti reageerida.

Isiklikul tasandil sooviksin ma tänada isiklikult volinikku tema aktiivse kaasalöömise eest selles, mitte üksnes siin parlamendis või koos minuga isiklikult, vaid samuti Limericki minemise ja töölistega kohtumise eest!

Kui ma võiksin öelda teistele kolleegidele, kes mõnikord püüavad teiste küsimuste osas puru silma ajada, et globaliseerumise fond on vaatamata kõikidele oma vigadele Euroopa Liidu jaoks positiivne ja me peaksime julgustama selle kasvamist ja õitsengut, ning mis kõige tähtsam, pöörduma tagasi vana kõnekäänu juurde:

kui annad inimesele kala, siis toidad teda päeva; õpetad aga inimese kala püüdma, siis võib ta end toita kogu elu. Just seda võimaldab globaliseerumise fond meil teha.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Ma sooviksin tulla tagasi volinik Špidla teise seisukoha juurde. Ta ütles, et me ei saa mõjutada äriotsuseid. See ei ole lihtsalt tõsi! Loomulikult mõjutame me äriotsuseid makstes subsidiume, tehes Euroopa struktuurifondi väljamakseid ja makstes abi.

Sel põhjusel vaidlustas selle määruse üle läbirääkimisi pidades parlament ümberpaigutamise küsimuse. Lõpuks andis parlament järele, kusjuures Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon hääletas samuti kahetsusväärselt poolt, Markus Pieper, ja sätestas ainult viis aastat struktuurifondide määramises, mis ei ole kaugeltki piisav, arvestades subsidiumite ulatust. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon oli ainus fraktsioon, mis ütles sel ajal, et me vajame vähemalt 10 aastat voliniku tsiteeritud määruse osa jaoks, mis puudutab lahkuvate ettevõtete tagasimakset. Ma saan vaid siinkohal öelda, et see juhtum näitab, et Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonil oli õigus.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Võttes kasutusele Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, astub Euroopa Liit taas ühiselt vastu majanduslikele raskustele. Seekord on tegemist maailma kaubanduse struktuursetest muutustest tulenevate probleemidega. Nii nagu finantskriisi puhul, on vaid ühendatud tegevus globaliseerumise tagajärgede mõjudega võitlemisel tõhus.

Tänu rahalistele vahenditele, mis on saadud töökoha kaotanud inimeste jaoks, on antud nii Belgia tekstiilitööstuse tööliste kui ka lirimaal asuva Delli tehase tööliste otsene võimalus ümberõppeks ja uue töö leidmiseks. See fond on samuti mõeldud edendama ettevõtlust ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist. See abi teatud sektoritele eri riikides on sotsiaalse solidaarsuse kohane väljendus ELis.

On tõsi, et Dell, mis õigustas oma tootmise lirimaalt ümberkolimist vajadusega leida madalamate tootmiskuludega riiki, on leidnud sellise riigi, mis jääb endiselt ELi piiridesse, sest Dell on leidnud asukoha Poola Łódźi linnas. Łódźi piirkond on tööhõive tasemete osas raskes olukorras ja Delli tehase on loonud ligikaudu 2000 uut töökohta. See investering avaldab märkimisväärset mõju olukorra parandamisele Łódźis ja selle ümber ning suurendab arengutempot kogu vojevoodkonnas.

Pervenche Berès, autor. – (FR) Austatud juhataja! Ma sooviksin rahustada oma kaasp Parlamendiliiget Crowleyt. Ükski tööhõive ja sotsiaalkomisjoni liige ei ole seadnud küsimuse alla Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi tõhusust ega kasulikkust. Meile lihtsalt tundub, et seda saaks paremini kasutada.

Ma sooviksin tulla tagasi voliniku tehtud märkuse juurde, kui ta praegu ütles meile, et fondi lüpsmine tuleb lõpetada. Just see probleem seisab meie ees täna!

Kui ma kujutan ette, et valmistute andma üle vastutust selles asjas, siis mida te ütlete järgmisele volinikule, kes vastutab Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi eest? Kuna Delli juhtumi puhul võime me selgelt näha, et esineb protseduuri rikkumise ning ühenduse fondide ja konkurentsipoliitika kontekstis antud volituste väärkasutamise oht.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Kallid kolleegid! Minu arvates saab seda arutelu jagada põhimõtteliselt kaheks paralleelseks liiniks. Esimeses neist märgitakse, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond küll toimib, kuid on põhjuseid selle kasutamise optimeerimiseks. Mainiti aja küsimust, kuigi minu arvates on see küsimus teatud määral liialdatud asjaolu tõttu, et liikmesriigid saavad reageerida viivitamata ja saada kulutusi tagasi. Sellele vaatamata arvan ma, et see küsimus vajab arutamist ja on ka vajadus otsida lahendust sellel suunal.

Tõstatati ka küsimus üksikutest eelarveartiklitest. On tõsi, et fondi loomise ajal ei olnud see tegelikult võimalik. Sellele vaatamata saab fond selliselt toimida. Minu arvates on seetõttu vaja esitada kõik küsimused, mida saab esitada, ja leida vajadusel neile parem lahendus, kui me oleme seni leidnud. Kuid see ei sea mitte kuidagi kahtluse alla peamisi põhimõtteid, et fond toimib ja annab kriisi ajal reaalselt abi.

Arutelus tõstatatud teine küsimus on palju keerulisem. See on küsimus ümberpaigutamisest, küsimus potentsiaalselt konkureerivatest subsidiumidest ja terve hulk teisi sellega seotud küsimusi, mis on äärmiselt keerulised. Minu arvates on õige neid küsimusi käsitleda ja õige on teha seda, lähtudes faktidest põhjalikult arusaamisest, ja ma sooviksin mainida mõningaid tõsiasi, mis puudutavad Delli juhtumit ja ka meie mõningaid mõtteid üldise probleemi kohta.

Esimene tõsiasi on, et vastupidiselt valdavale arvamusel on vastavalt OECDile palgakulu tootmisüksuse kohta märkimisväärselt kõrgem Poolas kui lirimaal. Palgakulud Poolas ei ole seega mitte madalamad, vaid

on kõrgemad kui lirimaal. Seda asjaolu tasub hästi meeles pidada, sest järeltule tegemine otsestest võrdlustest keerulistes olukordades ei ole usaldusväärne meetod. Ma sooviksin rõhutada, et kui me soovime vaidlustada neid küsimusi, siis on vaja süvendada mõningaid oma arusaamasid märkimisväärselt, vähemalt mõnede punktide osas.

Teine küsimus on Delli enda kohta. On tõsi, et Dell alustas oma tegevust Limerickis 1991. aastal ehk teisisõnu 18 aastat tagasi. Samuti on tõsi, et ei ole tõendeid, et see oleks saanud oma tegevuse jaoks toetust mis tahes Euroopa fondidest. Selle kohta puudub teave, kuigi ma ei saa välistada võimalust, et firma sai toetust piirkondlikest fondidest, sest sel ajal, 1990. aastal, ei olnud mitte mingeid kohustusi ega meetodeid, mis oleks võimaldanud meil seda teavet saada. On ka tõsi, et Łódźi ümberkolimise otsuse tegi Dell 2007. aastal. Samuti, et riigiabi kasutatud raha on Poola raha ja sellest abist anti teada 2007. aasta detsembris. Seetõttu ei hõlma see Euroopa struktuurifondi vahendeid. Sel juhul – ja see ei puuduta kõiki juhtumeid, vaid neid, mis on üle 50 miljoni euro, nagu oli antud juhul – toimub väga põhjalik hindamine, mis võtab arvesse ka tööjõuturu küsimusi. Komisjoni järelus oli, et need kaks toimingut, mis on ajaliselt teineteisest niivõrd kaugel, ei ole omavahel seotud. Kuid see ei tähenda midagi ja ei sea kahtluse alla asjaolu, et Euroopa rahaliste vahendite kasutamist puudutavaid küsimusi tuleb korduvalt põhjalikult arutada meie uute andmete alusel ja et on kahtlemata õige tagada kõrgem järjepidevuse tase. Minu arvates on Delli juhtum olnud hea hüppelaud ja kindlasti on selle aruteluga õige jätkata.

Kallid kolleegid! Ma sooviksin tänada teid selle arutelu ja võimaluse eest käsitleda koos teiega Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi mõningaid aspekte! Kokkuvõtteks sooviksin ma lihtsalt märkida, et meie poliitika raames on kindlasti risk, et vahendeid kasutatakse viisil, mis on ebasobiv või ei ole täiesti optimaalne, ning et see sisemine risk on alati olemas meie poliitikates nende väljatöötamisel. Seetõttu tuleb meil seda silmas pidada ja meil peab olema julgust uurida mõningaid kaua aega tagasi kehtestatud põhimõtteid läbi uue vaatevinkli ning muuta neid vanu, kaua aega tagasi kehtestatud ja ehk iganenud meetodeid, kui me leiame intellektuaalseid ja tehnilisi lahendusi ning poliitilist konsensust.

Reimer Böge, raportöör. – (DE) Austatud juhataja! Ma sooviksin korrata, et me nägime viimaste kuude jooksul tohutut vaeva eelarvekomisjoni ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni vahelises koostöös, et kehtestada protseduurid ja panna need toimima niipea kui võimalik viimati nimetatud komisjoni arvamuse alusel – mis moodustas selleks otstarbeks ka spetsiaalse tööühma –, et muuta fondid pärast täpset uurimist niipea kui võimalik kättesaadavaks mõjustatud tööliste ja nende lähedaste pereliikmete huvides.

Teiseks sooviksin öelda, et mitmeaastase finantsraamistiku ja uute instrumentide uurimise, eelarve läbivaatamise ja parandamise käigus peame me ka uurima Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, nagu ka kõikide teiste instrumentide, toimimist ja lisandväärtust, eriti mõju osas juhtimisele ja institutsioonidevahelisele koostoelele riiklikul ja Euroopa tasemel. Me peame mõtisklema, kuidas oleks võimalik kujundada paremini seda koostoelet Euroopa Sotsiaalfondiga (ESF). Me peaksime seetõttu olema avatud kõikidele võimalikele aruteludele, mis võiksid aidata kaasa paranemisele.

Mis puudutab rahastamisallikaid, volinik, siis oli teil, volinik, puhtalt tehnilisest seisukohast täielikult õigus selles, mida te ütlesite ESFi eraldiste maksmise kohta. Lõppude lõpuks sooviksin ma, et mitmeaastase finantsraamistiku kohaste kohustuste ja maksete üldine pilt nii struktuurifondide kui ka ESFi osas oleks selline nagu me leppisime kokku üldistes näitajates. Ei tohi juhtuda, et nende fondide puuduliku rakendamise, kontrolli- ja juhtimissüsteemide probleemide ning hilinenud rakendamise tõttu jääb raha potentsiaalselt kasutamata ja et me siis võtame igal aastal tüki sellest rahast, et maksta seda laadi täiendavate programmide eest. See ei ole algataja huvides.

Võtame praegu arvesse, mida ütlesite riigiabi eeskirjade küsimuste kohta. Loomulikult küsisime sarnaseid küsimusi teises kohas Nokia kohta Bochumis ja selle Rumeeniasse ümberpaigutamise kohta. Sellele vaatamata pean ütlema, et siinkohal on vajadus jälgida väga tähelepanelikult komisjoni ja liikmesriikide kohustuste koostoelet. Mõnikord jääb mul mulje, et nende küsimuste puhul juhtuvad asjad sarnaselt kalapüügi kvootide kontrolliga: kumbki pool lükkab küsimust veidi teise poole kaela ja lõpptulemusena puudub tõhus süsteem. Selle suhtes oleme me tublid ja kontrollime tihedalt neid küsimusi sarnastes olukordades ja nõuame, et komisjon tegutseks kooskõlas määruste ja eeskirjadega, mida me otsustasime 2007. aastal.

Lõpuks, minu palve teile kõigile: palun hääletage homme Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtu poolt!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud. Hääletamine toimub kolmapäeval, 25. novembril 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Iosif Matula (PPE), kirjalikult. – (RO) Austatud juhataja! Ma esitan oma kolleegi Böge esitatud rapordi, sest ma usun, et mitmed Euroopa töölised, kes on kaotanud oma töökohad, vajavad abi, sealhulgas ELi fondidest. Enam kui 37 miljonit eurot on antud 10 275 töölisele 2009. aastal, mis ei ole kaugeltki maksimaalse läve 500 miljonit eurot lähedal, mis antakse iga aasta sellele Euroopa fondile. Ma pean rõhutama, et need rahalisel vahendid on mõeldud vallandatud töötajatele, mitte ettevõtetele. EL ei tohi toetada rahaliselt töötajaid ümberpaigutavate ja vallandavate ettevõtete strateegiat, eriti kui ettevõtte liigub EList välja või saab samal ajal abi teisest liikmesriigist.

Meie jaoks on väga oluline jälgida hoolikalt, kuidas ettevõtete ümberpaigutamised toimuvad. Tehaste sulgemise või ümberpaigutamise kaasnevate sotsiaalsete kulutuste koormat ei tohi nihutada Euroopa maksumaksjatele. Ärgem unustagem, et see fond loodi selleks, et anda täiendavat toetust töölistele, keda vallandati oluliste struktuursete muutuste tõttu ülemaailmses ärisektoris pärast 1. maid 2009, samuti neile, keda vallandati ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tulemusena! Ma arvan, et see juurdepääs Euroopa fondidele võib anda uutele liikmesriikidele märkimisväärset abi, võimaldades neil saada jagu majanduskriisist tingitud probleemidest ja kohandudes Euroopa ühisturu konkurentsistruktuuriga.

14. Asjade seis Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonnas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine arutelu punkt on suuline küsimus komisjonile asjade seisust Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonnas (FTA) 2010. aastal, mille esitas Vital Moreira rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel (O-0116/2009 – B7-0222/2009).

Vital Moreira, autor. – (PT) Austatud juhataja, volinik! See küsimus koostati ja pandi ette enne, kui me saime teada, et leedi Ashton kaubandusvoliniku staatus lõpeb. Sellele vaatamata loodame, et komisjonil on võimalik vastata meie küsimusele.

Tema valdkond on, nagu eelnevalt mainitud, praegune olukord Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonnas, mis on esialgselt kavandatud 2010. aastaks.

Tegelikult oli üks projektidest, mis tuli välja 1995. aastal käivitunud Barcelona protsessist, vabakaubanduspiirkonna loomine Vahemerepiirkonnas 2010. aastal, mis pidi asutatama piirkondlikul alusel ning see hõlmama põhja-lõuna võrgustikku ja lõuna-lõuna võrgustikku. Sellele vaatamata jääb see eesmärk väga kaugeks ja mul on järgmised küsimused.

Kas komisjoni arvates oli Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonna loomisel 2010. aastal realistlik väljavaade algusest peale? Kas komisjon saab põhjendada oma vastust usaldusväärsete põhjendustega?

Teiseks, parlament teab, et lähitulevikus võetakse vastu uus Euroopa-Vahemere teekaart, ilmselt koos uue mehhanismiga, mis aitab selles piirkonnas kaasa kaubandusele ja investeeringutele.

Kas komisjon saab täpsustada sellise mehhanismi praktilisi aspekte ja implikatsioone?

Kolmandaks, kas komisjon saab selgitada Agadiri kokkuleppe praegust seisundit, ELi panust selle kokkuleppe ümbersõnastamiseks ja üldisemas mõttes Barcelona protsessi lõuna-lõuna dimensiooni ümbersõnastamiseks: Vahemere Liit?

Neljandaks, kas komisjon saab meile öelda, kuidas ta võttis arvesse Manchesteri Ülikooli jätkusuutlikkuse mõju uuringus sisalduvaid soovitusi, eesmärgiga kaaluda sotsiaalset kohesiooni ja jätkusuutlikku arengut läbirääkimistes, nagu seda soovitati selles uuringus?

Viiendaks, kas komisjon saab selgitada parlamendile, mis oli probleemiks ELi ja Süüria vahelise assotsieerumislepingu üle uuesti läbirääkimistel, pärast mida see 2004. aastal peatati?

Kuuendaks, kas komisjon saab meile rääkida oma läbirääkimistest Liibüaga, mis on nende läbirääkimiste eesmärk ja nende praegune seis?

Seitsmendaks, mitu Vahemere riiki on väljendanud huvi oma Euroopa Liiduga sõlmitud kaubanduslepingute suurendamise ja/või pikendamise vastu.

Kas komisjon saab esiteks ja eelkõige selgitada parlamendile sellest assotsiatsioonilepingute uuest põlvkonnas?

Kas komisjon saab teiseks teavitada parlamenti, et kas Lissaboni lepinguga parlamendile kaubandusküsimustes antud uute volituste valguses võtab komisjon arvesse parlamendi mis tahes eelneva otsuse nende uute lepingute üle läbirääkimiste pidamisel?

Need on minu küsimused, austatud juhataja, volinik. Arvestades Barcelona protsessi ja EList lõuna poole jääva piirkonna praegust olulisust, usume me, et vastus neile küsimustele on äärmiselt asjakohane ja õigeaegne.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid, Vital Moreira! Ma vastan volinik Ashtoni nimel.

Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonnast rääkides oli selle loomine 2010. aastaks realistlik eesmärk ja järgmisel aastal teeme selleks olulisi edusamme, kuigi kindlasti jääb veel palju teha, et Euroopa-Vahemere kaubanduspiirkonnas realiseerida täielikult majandusliku integratsiooni potentsiaal.

Eelkõige on saavutatud edu põhja-lõuna dimensioonis. Euroopa Liit on sõlminud kahepoolseid assotsiatsioonilepinguid kõikide meie Vahemere partneritega peale Süüria ja need keskenduvad peamiselt kaubavahetusele. Muud kahepoolsed läbirääkimised on sellele vaatamata käimas edendamaks täiendavalt kaubandust põllumajandustoodete ja -teenustega ning asutamisvabadust ning luua kohustuslik vaidluste lahendamise mehhanism. Mõned neist läbirääkimistest on juba lõppenud ja teised peaksid lõppema 2010. aastaks.

Euroopa Liidu ja meie Vahemere partnerite vaheliste uute läbirääkimiste ning Euroopa Parlamendi rollist rääkides võin ma teile öelda, et viidates veel kord põhja-lõuna dimensioonile, siis loodame me jõuda kokkuleppele Euroopa-Vahemere kaubandusministrite konverentsil 9. detsembril, kus käsitletakse Euroopa-Vahemere kaubanduse teekaarti 2010. aastast edasi, mis peegeldab eesmärki korraldada praegused Euroopa-Vahemere assotsiatsioonilepingud ümber kõikehõlmavateks suure ulatusega vabakaubanduslepinguteks.

Me ei räägi uute assotsiatsioonilepingute läbirääkimisest, kuid selle asemel olemasolevate pikendamisest ja tugevdamisest, et käsitleda selliseid teemasid nagu kaubanduse hõlbustamine, tehnilised barjäärid ning sanitaarsed ja fütosanitaarsed küsimused, samuti riigihange, konkurents, intellektuaalomandi õigused, kaubandus ja küsimused seoses jätkusuutliku arengu ja läbipaistvusega.

Kahepoolseid läbirääkimisi kohandatakse võtmaks arvesse iga Lõuna-Vahemere partneri olukorda. Maroko võiks olla esimene Vahemere riik, millega alustame järgmisel aastal läbirääkimisi. Pärast Lissaboni lepingu jõustumist on parlamendil ilmselt kaubanduse küsimustes suurem roll. Komisjon on valmis tegema teiega tihedat tööd tulevaste läbirääkimiste osas, mida ma just mainisin.

Euroopa-Vahemere kaubanduspiirkonnal on ka lõuna-lõuna dimensioon. Meie Vahemere partnerid on loomas üksteisevahelist vabakaubanduslepingute võrgustikku ja Agadiri kokkulepe, mis on jõus alates 2007. aastast, on samuti avatud teistele Vahemere riikidele. Ka Iisrael ja Türgi on sõlminud vabakaubanduslepingud Vahemere partneritega, samal ajal kui teised lepingud veel päevakorras on.

Veel on liiga vara anda täielikku hinnangut praegusele Agadiri kokkuleppele. Nelja partneri vaheline kaubandus on suurenenud, kuigi esialgu oodatust väiksemal määral. Sellel võib olla mitmeid põhjuseid, nagu tariifideta barjääride olemasolu, eri turgude vahelise vastastikkuse täiendamise puudumine, investoreid ligimeelitava piirkondliku turu puudumine ja lõpuks, kuid mitte vähem tähtsamana, asjaolu, et ettevõtted ei ole piisavalt teadlikud sellest, mida need lepingud pakuvad.

Euroopa-Vahemere kaubanduse teekaart 2010. aastast edasi peaks aitama lahendada seda probleemi. See sisaldab ka mitmeid praktilisi ja lühiajalisi ettepanekuid, millest üks on Euroopa-Vahemere kaubanduse ja investeringute hõlbustamise mehhanism. Selle mehhanismi loomine annab tasuta kaasaegse põhjaliku ja hõlpsasti ligipääsetava teabe kaubanduse, investeerimistingimuste ja määruse kohta Euroopa-Vahemere piirkonnas, eesmärgiga aidata ettevõtetel, eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtetel, tegutseda Euroopa-Vahemere turgudel.

Jätkusuutlikkusest rääkides, nagu kõigi meie vabakaubanduspiirkondade puhul, tegi komisjon jätkusuutlikkuse mõju hinnangu, mis viidi lõpule 2007. aasta detsembris ning mida kasutatakse nii praeguste kui ka tulevaste läbirääkimiste puhul.

Eelkõige kaubandusküsimuste puhul tõi stabiilsuspakt esile pikaajaliste üleminekuperioodide, mis olid sätestatud assotsiatsioonilepingutes, tähtsuse tööstustariifide kõrvaldamiseks Lõuna-Vahemere riikide poolt

ning vajaduse sätestada sarnased üleminekuperioodid praegustes läbirääkimistest põllumajandusprojektide kohta.

On samuti selge, et peame võtma arvesse oma Lõuna-Vahemere partnerite arengutaset käimasolevatel läbirääkimistel teenuste ja asutamise kohta.

Lisaks, mitmes riigis toetab komisjon fiskaalreformi programme, mis võivad aidata vähendada negatiivset mõju tariifitulu langusest, millest on antud teada jätkusuutlikkuse mõju hinnangus.

Mis puudutab lepingut Süüriaga, millele ma viitasin varem, siis alustas komisjon 2008. aastal assotsiatsioonilepingu projekti ülevaatamist, et teha kindlaks, kas enne selle sõlmimist on vaja mingeid tehnilisi parandusi või täiendusi. Ühest läbirääkimiste voorust piisas ja me leppisime Süüriaga kokku muudatused, mis on vajalikud võtmaks arvesse Rumeenia ja Bulgaaria liitumist Euroopa Liiduga ning Süürias ja liidus juurutatud tariifide muudatusi pärast läbirääkimiste peatamist 2004. aastal. See tehing sai heakskiidetud 2008. aasta detsembris. Möödunud kuul andsime me teada, et liit on nüüd valmis allkirjastama. Süüria on lükanud edasi lepingu sõlmimise, et analüüsida selle majanduslikke implikatsioone.

Teiselt poolt, mis puudutab läbirääkimisi Liibüaga, siis nendega alustati 2008. aasta novembris Brüsselis, et sõlmida raamleping, mis keskendub ambitsioonikale vabakaubanduslepingule kaupade, teenuste ja asutamisevabaduse kohta, samuti regulatiivsele koostööle. Selle lepingu sõlmimine Liibüaga on mõistatuse viimane osa. Siinkohal sõlmib liit tegelikult vabakaubanduslepingud kõikide meie Vahemere naabritega, kuigi Liibüa ei ole Euroopa naaberluspoliitikaga kaetud.

Selle vabakaubanduslepingu sõlmimine annab ELi eksportijatele uued ekspordivõimalused Liibüas ja soodsama regulatiivse keskkonna, eelkõige teenindussektoris ning nafta ja maagaasi turgudel. Loomulikult on läbirääkimised Tripoliga alles varases staadiumis ja meil on vaja rohkem aega, enne kui saame lepinguni jõuda.

Selle protsessi käigus pöörab komisjon erilist tähelepanu suutlikkuse kujundamisele kaubanduses ja sellega seotud küsimustele Liibüa administratsioonis. Jätkusuutlikkuse mõju hinnang on praegu ka Liibüa suhtes lõpetamisel.

Georgios Papastamkos, fraktsiooni PPE nimel. – (EL) Austatud juhataja! Toetame strateegiliselt tähtsat Euroopa-Vahemere partnerlust ning poliitilise, majandusliku ja kultuurilise koostöö konsolideerimist ning rahu, julgeolekut ja stabiilsust selles piirkonnas tervikuna. Me kutsume ministreid üles võtma eeloleval konverentsil vastu teekaarti Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonna rakendamiseks. Kahepoolse lähenemisviisiga peab kaasnema piirkondlik lähenemisviis. Samuti pean ma lisaks põhja-lõuna dimensioonile eriti tähtsaks ka lõuna-lõuna majanduslikku piirkondlikku integratsiooni, millele viitavad rahvusvahelise kaubanduse komisjoni esimees Vital Moreira ja volinik Antonio Tajani. Ma rõhutaksin eriti vajadust võtta arvesse sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid privileege ja tehase tervishoiustandardeid, mis peavad kaasnema turgude avanemisega. Peame ka käsitlema teatud tõsisemaid küsimusi, mis puudutavad põllumajandustoodete importi Euroopa Liitu. Isiklikult pooldan Barcelona protsessi tugevdamist: liitu Vahemeremaadega ja programmidega, mis on kuulutatud välja selle raames strateegilistes sektorites, nagu näiteks koostöö väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete vahel ning taastuvate energiaressursside kasutamine. Lõpuks sooviksin ma panna erilist rõhku merekoridoride väljaarendamisele ja viimasel suvel Kreeka esitatud ettepanekule transpordi vaatluskeskuse moodustamise kohta Ida-Vahemere riikides, asukohaga Kreekas.

Kader Arif, fraktsiooni S&D nimel. – (FR) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid! Ma sooviksin tänada kolleeg Moreirat tema kõne eest!

9. detsembril kohtuvad Euroopa-Vahemere riikide kaubandusministrid, et arutada meie majandus- ja kaubanduskoostöö elavdamist. Esiteks sooviksin, et me kõik oleksime kindlad milleski: kui vabakaubanduspiirkonna eesmärk oli tuua kasu kõikidele partneritele nii põhjast kui ka lõunast, määratledes 2010. aasta kuupäevana, mil see kasutusele võetakse, ei olnud realistlik ega ka mitte soovitud, võttes arvesse, et Vahemeremaade põhja ja lõuna poolte vahel esineb endiselt suuri lahknevusi

Veelgi enam, mõned inimesed propageerivad endiselt asjaolu, et edu saavutamiseks Euroopa-Vahemeremaade partnerluse osas – mille puhul ma tuletan teile meelde, et see koosneb kolmest sambast: poliitika, majandus ning ühiskond ja kultuur – on meil lihtsalt vaja pühkida kõrvale poliitilised raskused, et minna edasi majandusliku ja kaubandusliku aspektiga. Nagu te olete aru saanud, ei usu ma sellesse maagilisse ja kahjulikku seisukohta, et kaubandus üksinda võib aidata liikuda harmoonilise integratsiooni, rahu ja stabiilsuse suunas.

Ma usun sellesse veelgi vähem, kuna faktid räägivad iseenda eest. Näiteks, Vahemere Liit, pühkides kõrvale poliitilised konfliktid, pidi elustama stagneerunud Euroopa-Vahemere koostöö nn konkreetsete ja nähtavate projektidega. Täna on Vahemere Liit ise see, kes stagneerub ja nimetamata jäänud poliitilised vaidlused on tulnud tagasi teda kummitama.

Ma kuulun nende hulka, kes on tulihingeliselt kiindunud Barcelona protsessi vaimu, kes usub, et edu ei mõõdeta mitte ainult kaubandusstatistikaga, mis on juhuslikult liiga ebasoodne meie lõuna partneritele, nende elanikkondadele. Kaubandus kaubanduse pärast – ei, ma kindlasti ei usu sellesse.

Teiselt poolt, kaubandus, mis on keskendunud arengule ja on suunatud rikaste ja vaeste vahelise lõhe vähendamisele, jõukuse tegeliku jagamise ja piirkondliku integratsiooni tagamisele – jah, ma võin seda kavandada. Kuid läbirääkimisi tuleb veel selles suunas juhtida.

Sel põhjusel palun sellel järgmisel kohtumisel, et me kõik oleksime ambitsioonikad, et me ei arutaks mitte ainult tehnilisi küsimusi kaubandusbarjääride kõrvaldamiseks, nagu see oleks eesmärk! Vastuvõetamatu on jätkata mõtlemist selliselt.

Piirkondlik integratsioon, eelkõige lõuna võrgustiku tähenduses, lahenduste leidmine majanduskriisi jaoks – mis avaldab tõsist mõju koos kaasnevate töökoha kaotustega – inimestega seotud, sotsiaalsed ja keskkonnakaalutlused ning inimõiguste küsimus peavad hoidma arutelusid ülal ja saama taas meie peamisteks mureküsimusteks.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid! Kellaaega silmas pidades loodan ma, et lubate mul alustada tsitaadiga raamatust „Tuhat ja üks ööd”, sest me arutame Araabia maailma. Selle valmidest me loeme: „Mitte mingit kasu ega au ei tõuse sellele, kes püsib tegevusetult kodus. Sageli olen ma näinud, kuidas seisva veega tiik roiskub: kui vesi voolab, on see magus, muul juhul muutub kiiresti roiskunuks”.

See annab tunnetuse suurepärase Araabia traditsiooni pärandist, mis paneb meid tõusma üles oma teatud inertsist ja käivitama uuesti Euroopa-Vahemere integratsiooni protsessi parimal võimalikul viisil, võttes arvesse kahte tegurit.

Esimene tegur on aeg. Täna on 50% Lõuna-Vahemere riikide elanikkonnast alla 18-aastased ja vähem kui 30 aasta pärast on meil vabakaubanduspiirkond, mis koosneb ligikaudu miljardist tarbijast ja kodanikust. Seetõttu ei ole meil palju aega.

Teine tegur on nende kaubanduslepingute, mida me soovime pakkuda neile riikidele, olemus. Liberaalsete demokraatidena soovime me, et kaubanduslepingutes ei oleks bürokraatlikke struktuure ega tsentralismi, ning me soovime kõrvaldada mõnede hetkel partnerriikides valitsevate oligarhsete struktuuride poolse kontrolli ressursside ja rikkuse üle.

Yannick Jadot, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Austatud juhataja! Pärast 15 aastat kestnud läbirääkimisi Barcelona protsessi kaubandusaspekti üle on meil tõsiseid kahtlusi, kas Euroopa-Vahemere tüüpi vabakaubanduslepingu üle läbirääkimine on õige lahendus sotsiaalsetele, poliitilistele ja majanduslikele probleemidele selles piirkonnas

Mõju aruandest, nagu öeldud, nähtus, et esines mõningaid potentsiaalselt väga tõsiseid negatiivseid mõjusid, kas sotsiaalseid, keskkonnalaadseid või piirkondliku integratsiooniga seotud.

Selles kontekstis, lugupeetud president, volinik, me usume, et see komisjoni tehtud ettepanek – teekaart 2010. aastaks ja edaspidiseks – on liiga ühepoolne, oma kahepoolse vabakaubanduslepingu aspektiga, et olla õigetel liinidel.

Me toetame täna arutatavat resolutsiooni projekti, ka seetõttu, et see vastab kõikidele neile küsimustele, mis on seotud sotsiaalsete mõjude, keskkonnamõjude ja piirkondlikule integratsioonile avaldatavate mõjudega, ning eelkõige seetõttu, et lõigus 10 näeb see ette kaubanduslepingute eesmärkide ülevaatamist, eelkõige pidades silmas neid sotsiaalseid ja keskkonnaküsimusi, ning seejärel selle tõttu, et nende lepingute ülevaatamisega me võiksime me võib-olla mõelda kaubandusaspekti uuesti lisamisest kogu Barcelona protsessi.

Willy Meyer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (ES) Austatud juhataja! Minu fraktsioon leiab, et on võimatu eraldada Euroopa-Vahemere projekti osa, mis puudutab kaubandust, immigratsiooni või rahastamist, poliitilisest osast. Meie fraktsioon on seetõttu vastu sellele, et Euroopa Liit annab Iisraelile ja Maroko

Kuningriigile kõrgema staatuse, sest nad on rahututes piirkondades, mis ei ole kooskõlas rahvusvahelisel õigusel põhineva rahuliiduga.

Me arvame, et Euroopa Liit ja Euroopa Komisjon peaksid olema palju rangemad väärtuste osas, mis võivad meid viia ühise rahu ja julgeoleku projektini.

Näiteks Sahara juht on praegu näljastreigis Hispaania saarel Lanzarote, sest Maroko Kuningriik ei luba tal siseneda okupeeritud territooriumitele. See on oluline punkt, mille puhul on nõutav, et Euroopa Liit võtaks vastu kindla seisukoha Maroko Kuningriigi suhtes.

Ma usun, et Vahemere Liit ei ole loodud mitte ainult kaubanduse, vaid ka rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste kaitsmiseks.

William (The Earl of) Dartmouth, *fraktsiooni EFD nimel*. – Austatud juhataja! Ühendkuningriigi Sõltumatuse Partei on Euroopa-Vahemere lepingu vastu ja seda sel põhjusel; Euroopa-Vahemere leping annab olulisi kaubanduskontsessioone ja ka subsidiume mitteliikmesriikidele. See toimub aga otseselt või kaudselt Briti maksumaksja kulul. Ka kui voliniku esindaja rääkis Euroopa-Vahemere teemal rahvusvahelise kaubanduse komisjonile, mille liige on mul au olla teiste siin olevate inimeste hulgas, siis ta ütles – ja ma tsiteerin siinkohal otse – ei ole küsimust kõikide ELi määruste rakendamisest. Ta jätkas, öeldes, et ELi määruste rakendamine on intelligentne ja valikuline.

Sellele vastandina rakendame Ühendkuningriigis kõiki ELi määrusi ja meie majandus kannatab selle all, samuti rakendatakse neid viisil, mis on nii ebaintelligentne kui ka ühetaoline.

Meil ei ole lubatud isegi sellised elektrilambid, nagu me sooviksime. Kuid asi ei ole ainult elektrilampides. Pärast Lissaboni valitsevad meie üle Ühendkuningriigis suuremal või vähemal määral kolm sõpra: komisjoni president, hiljuti määratud nõukogu president – kes on kindlasti Tintini vanaisa – ja, mis kõige tähtsam, kõrge esindaja leedi Cathy Asthon, kes oma küpsetes 30ndates oli üks neljast palgalisest ametnikust vasakäärmuslikus CNDs.

See on tõsine küsimus ja need inimesed on meil kaela peal, kuid Euroopa-Vahemere riigid ei pea üldse kannatama välja neid kolme sõpra.

Veel on ka küsimus inimõiguste kohta. Antud juhtumi puhul pean ma küsima, mis siin toimub. Kõikidest riikides on Süüriale ja Liibüale pakutud kaubanduskontsessioone ja isegi meie kinnimakstud subsidiume, kuid kus on inimõiguste tagatised? Neid ei ole kummagi riigi puhul näha, mõlemal neist on pikaajaline ja ausalt öeldes põlastusväärne ajalugu. Olles teismeline 1960ndatel, pean ma ütleva, et resolutsiooni selle osa ettepanijad pidid midagi suitsetama, seega oleme me selle resolutsiooni vastu kõikides osades.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Vabakaubandus võib olla hea asi, kui see ei lõpe vaid vabakaubandusega. Seda laadi lepingud on midagi palju enam ja nad peavad seda olema. Need ei pea olema vaid vabakaubanduspiirkonna moodustamise kohta, kuid neil peab olema kestev mõju. Need peavad kutsuma esile arengu ja tagama julgeoleku. Need peavad looma jõukuse kõigi jaoks. See on palju olulisem, kui lihtsalt selle tagamine, et toimub vaid puhas liberaliseerimine, et turud avanevad ja et mõned inimesed saavad kasu protsessi lõpus. Kui me soovime muuta kaubanduse vabamaks, siis kõikide nende jõupingutuste eesmärk nii siin kui ka naaberriikides lõuna pool peab olema võidelda tööpuudusega. Nende jõupingutuste eesmärk peab olema luua rohkem võimalusi, eelkõige naistele, noortele ja maaelanikkonnale. Kui see on meie eesmärk, siis me oleme õigel teel. Kui meie eesmärk on vaid liberaliseerida, avaneda ja võimaldada vaid mõnedel inimestel saada kasumit, siis me oleme valel teel.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Vahemere riikide assotsiatsioonilepingute põhieesmärk on peamiselt see, et Euroopa Liit astuks tihedamasse koostöösse, eelkõige kaubanduse valdkonnas, Vahemere riikidega ja ka struktureerida nende riikide majandused ümber. Sel viisil saab EL aidata Araabia maailmal muuta end jõukaks piirkonnaks ning sellega luuakse tingimused tihedamaks koostööks ja võimalus saavutada stabiilsus selles piirkonnas.

Me peame tegema kõik jõupingutused, et kiirendada Barcelonas alanud protsessi, pöörates erilist tähelepanu küsimustele, mis puudutavad demokraatiat, õigusnormi, väärtuste, inimväärikuse alalhoidmist ning majanduslikku ja sotsiaalset arengut. Kultuuridevahelise dialoogi tugevdamine etendab samuti olulist rolli selles kontekstis.

Minu arvates võib põllumajandustoodete kaubanduse liberaliseerimine Euroopa-Vahemere piirkonnas aidata kaasa kasulikule kaubavahetusele, tingimusel, et EL keskendub peamiselt teravilja, liha ja piima ekspordile

ning puu- ja juurviljade impordile Vahemere riikidest. Sellise erakordselt ambitsioonika tegevuskava nagu Euroopa-Vahemere riikide partnerluse realiseerimiseks on vaja protsessis osalevate riikide tohtuid jõupingutusi ja mitmeid kompromisse.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Mõned nädalad tagasi osalesin ma Kanadaga suhete arendamise delegatsiooni nõupidamisel. Nad arutasid vabakaubanduslepingut, mida Euroopa Liit teostas koos Kanadaga. Enne seda arutasime meie siin parlamendis vabakaubanduslepingut Lõuna-Koreaga. Täna me arutame vabakaubanduslepingut Euroopa-Vahemere piirkonnas.

Kas komisjon võiks vastata, kui mitme vabakaubanduslepingu üle me peame või oleme pidanud läbirääkimisi seni? Teiseks, milles seisneb kasu Euroopa Liidu riikidele? Kolmandaks, kus on võimalused ettevõtetele ja ettevõtjatele töökohtade loomise ja majanduslikust seisukohast?

Lõpetuseks, ma ei pruugi nõustuda kõikide krahv Dartmouthi esitatud punktidega, kuid ma sooviksin saada vastuseid põhiküsimustele, jättes isikud kõrvale.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Praegune arutelu on käinud kaubanduse liberaliseerimise üle ja mina seisan täna siin täiskogu ees kui eurooplane, kes usub rahvuste koostöösse, mitte kui eurooplane, kes usub praeguse projekti föderalismi.

Ühendkuningriigis vähendab Lissaboni lepe meie õigust kontrollida kaubandust ja kaubelda kellega tahes. Lisaks on ilmne meie demokraatia vähenemine nii Ühendkuningriigis kui ka Euroopas viimaste nädalate sündmuste valguses, kui kohtusime presidendi ja välisasjade kõrge esindajaga, kes ei ole kunagi valitavas ametis olnud, kuid kes kõneleb välisasjades Euroopa inimeste nimel. Kindlasti ei ole see olukord, mille lahendamist komisjon edasi lükata võib, ja sellepärast oleks huvitav tema seisukohti kuulda.

João Ferreira (GUE/NGL). Austatud juhataja! Euroopa-Vahemere vabakaubanduspiirkonna loomisel ei tohi me unustada kahte asja.

Esiteks üldpõhimõte, mida rakendatakse Vahemere piirkonna lõuna- ja idaosa riikidele ja enamikule arenguriikidele, kellega Euroopa Liit sarnased kokkulepped sõlmida kavatseb, mis on eelkõige ühtse põllumajanduspoliitikaga seotud riigid.

Siin on kohased dominikaani munga Lacordaire'i sõnad, et nõrkade ja tugevate, rikaste ja vaeste, jumala ja orja vahel on vabadus, mis rõhub, ja seadus, mis vabastab. Me lihtsalt ei saa ignoreerida ilmseid ja olulisi sotsiaalmajanduslikke paralleele, mis siinkohal rolli mängivad, ega tohtuid erinevusi Vahemere piirkonna põhja- ja lõunaosa riikide tootmissüsteemide arenguastmete vahel.

Kaubanduse liberaliseerimine on eelkõige tundlikes sektorites nagu põllumajandus ja kalandus praeguse majandus- ja sotsiaalkriisi ajal teravamaks muutnud ja seda surve tõttu, mida liberaliseerimine nõrgematele tootmissüsteemidele, tööhõivele ja sotsiaalsetele õigustele avaldab, ning sõltuvuse suurenemise tõttu, mis on eriti tõsine toidu valdkonnas, ohustades kõigi riikide vaba arengut ja suveräänsust.

Nagu juba mainitud, on meil veel meeles olukord Palestiinas ja Lääne-Saharas ning seda ei tohiks arutelus ignoreerida.

Jörg Leichtfried (S&D). Austatud juhataja! Arvan, et minu arvamuse avaldamiseks kulub isegi vähem kui minut. Minulgi on küsimus volinikule. Oleme leppinud kokku, et vabakaubanduslepingud ja kaubanduslepingud ei piirdu ainult kaubandusega, vaid neil on ka teised eesmärgid, mis lõpptulemusena meile kõigile kasu toovad. Millises ulatuses see protsess tähendab, et nii meie kui meie partnerid naudime suuremat demokraatiat, rohkem inimõigusi ja jõukuse ühtlast jagamist? Kas mingeid tulemusi on juba näha või võtab see veel natuke aega? Kui nii, siis kui kaua see aega võtab?

Kader Arif (S&D). Austatud juhataja! Ma ei oodanud, et pean Diane Doddsile vastama, kuid tahaksin talle lihtsalt öelda, et ta peaks Lissaboni lepingut lugema, sest kui on mõni komisjon, mida Lissaboni lepinguga tugevdatakse, siis on see rahvusvahelise kaubanduse komisjon. Seetõttu võin ma öelda, et kui see aeg kätte jõuab, on Euroopa Parlamendil järgnevatel kuudel ja aastatel veidi rohkem mõju.

Vital Moreira esitas volinikule mõned väga täpsed küsimused. Kuulsin Antonio Tajani vastust: Liibüa ja Süüria. Ühest teemast libiseti siiski väga kiiresti üle ja see oli kogu inimõiguste teema, mille kohta täpset reageeringut olnud pole. Soovin väga, et Liibüa ja Süüria läbirääkimisi saadaks edu, kuid samal ajal tuleb anda täpsed vastused ELi küsimustele, järelepärimistele ja taotlustele, mis puudutavad inimõigusi.

Teiseks tahaksin öelda, et minu arust on võimatu rääkida Euroopa-Vahemere piirkonnast ilma Iisraeli ja Palestiina küsimust tõstatamata, kui me näeme, kuidas okupeeritud aladelt tooteid imporditakse. Seetõttu tahaksin ma teada, millise seisukoha komisjon selles küsimuses võtab.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Esiteks tahaksin ma rõhutada, et volinik Ashton'i puudumine ei ole seotud tema uue ametikohaga, kus ta 1. detsembrist alustab, vaid tema praeguse ametikohaga seotud muude ühiskondlike kohustustega.

Püüan võimaluste piires teie küsimustele vastata. Kõik küsimused, millele ma vastust anda ei suuda, saadetakse kõigile parlamendi liikmetele kirjalikult ja ma edastan teie küsimused ka volinik Ashtonile ja tema meeskonnale.

Rõhutaksin, et Euroopa Komisjoni inimõigustega seotud kohustus on alati olnud komisjoni kõigi meetmete keskmes. Mis puutub minu osakonda, täpsemalt transpordiosakonda, siis oleme kõigis meie algatustes Aafrikas teinud alati eelisjärjekorras jõupingutusi poliitilise stabiilsuse tagamiseks ning inimõiguste ja eeskirjade austamiseks. See kohustus on osa Euroopa Komisjoni poliitilisest projektist. Lisaks sisaldavad vabakaubanduslepingud alati koostööklausleid.

Seetõttu tahaksin kõiki parlamendiliikmeid veenda, et komisjon ei alahinda mitte kunagi inimõiguste austamise tähtsust ja oma kohustust tuletada seda meelde riikidele, kellega sel teemal läbirääkimised käivad. Olukorda jälgitakse pidevalt ja kui see teema kerkib esile riikides, kes on taotlenud Euroopa Liidu liikmeks saamist, on komisjonil veel enam põhjust selliste riikidega läbirääkimisi jätkata.

Mis puutub Süüriasse, siis järgib assotsiatsioonileping üldjoontes teiste Euroopa-Vahemere piirkonna kokkulepete eeskujul sedavõrd, kuivõrd nähakse ette korrapärane poliitiline, majanduslik ja sotsiaalne dialoog ning koostöö paljudes sektorites. Assotsiatsioonileping määrab vabakaubanduspiirkonna astmelise rajamise maksimaalselt 12 aasta jooksul ja sisaldab ühtlasi paljude sektorite kohta laiaulatuslikumaid ja sisulisemaid sätteid, mida muud Euroopa-Vahemere piirkonna assotsiatsioonilepingud ei hõlma, nagu näiteks kaubanduslikud sätted. Ma pean silmas põllumajandustoodete tollimaksude tühistamist, kaubanduse tehnilisi takistusi puudutavaid sätteid, sanitaar- ja fütosanitaarmedeid, kaubanduse hõlbustamist, asutamisõigust ja teenuste osutamise vabadust, riigihankeid ja kaubandusvaidluste lahendamise mehhanismi.

Mis puutub Liibüasse, siis on see riik pärast perioodi, kui suhted rahvusvahelise kogukonnaga olid keerulised, astunud samme poliitiliste ja majanduslike suhete normaliseerimiseks oma välispartneritega.

Märkasin isegi oma reisil transpordivolinikuna Liibüasse soovi minevikusuunda muuta. Ütleksin, et Liibüa nõustub alati selliste õigusaktide ettepanekute eesmärkide ja üldise sisuga, mis käsitlevad kaubavahetust, teenuste osutamise vabadust ja asutamisõigust, kaubanduseeskirju, muuhulgas riigihankeid puudutavad eeskirjad, ning regulatiivset koostööd ühenduse *acquis*'i enamikus sektorites.

Liibüa on nõustunud toetama ka muid klausleid, kuid ma kordan, et selles osas peab komisjon igal juhul jätkuvalt valvas olema.

Loodan, et vastasin teie küsimustele nii põhjalikult kui võimalik.

Nende vabakaubanduslepingute täpse arvu kohta, mille üle komisjon parajasti läbirääkimisi peab, saate selgemad ja põhjalikumad vastused kirjalikult volinik Ashton'i meeskonnalt.

Juhataja. – Olen saanud viis resolutsiooni ettepanekut⁽⁴⁾, mis on esitatud vastavalt kodukorra artikli 115 lõikele 5.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 25. novembril 2009.

15. Ühenduse raudteevõrgu ohutus ja koostalitlusvõime (arutelu)

Juhataja. Järgmine päevakorrapunkt on arutelu komisjonile esitatud suulise küsimuse üle, mis käsitleb ühenduse raudteevõrgu ohutust ja koostalitlusvõimet ja mille esitas Brian Simpson transpordi- ja turismikomisjoni nimel (O-0129/2009 – B7-0227/2009).

⁽⁴⁾ Vt protokoll

Brian Simpson, *autor*. Austatud juhataja! Ma räägin transpordi- ja turismikomisjoni nimel ja esitan suulise küsimuse, mis on tõstatatud hiljutiste Itaalia ja Hollandi raudteeõnnetuste tõttu, millel mõlemal olid kahjuks saatuslikud tagajärjed.

Kõigele vaatamata pean õigeks juhtida tähelepanu sellele, et raudtee on siiski üks ohutumaid transpordiliike ja kindlasti kavatseb minu komisjon teha kõik võimaliku, et see nii ka jätkuks. Siit tuleb suuline küsimus.

Meie siin Euroopa Parlamendis oleme alati raudteeohutust väga tõsiselt käsitlenud. Hiljuti võtsime vastu raudteeohutuse direktiivi ja parlament on paljude aastate jooksul võtnud vastu mitmeid raudteevalgatusi ja koostanud selleteemalisi aruandeid.

Ometi oleme rängalt pettunud, sest raudtee-ettevõtted ja liikmesriikide valitsused ei ole aastate jooksul võtmevaldkondades tegutseda suutnud. See tuleb esile siis, kui me vaatleme võtmeõigusakte ja eriti nende õigusaktide rakendamist rahvusvahelises õiguses, mis on parimal juhul olnud ebaühtlane ja halvimal juhul täiesti proteksionistlik.

Komisjoni enda arenguaruandes raudteeohutuse direktiivi rakendamise kohta väidetakse, et riiklikud standardid ja eeskirjad moodustavad takistuse täielikult integreeritud raudteevõrgu arendamiseks. Siit tekib küsimus, kas sellised riiklikud eeskirjad ohustavad ka raudteevõrgu ohutust ja mida võime öelda koostalitlusvõime kohta raudteesektoris? Kas riiklikud takistused tõkestavad arengut ka selles valdkonnas või on tegemist raudteetööstuse soovimatusega koostalitlusvõime ideed omaks võtta?

Miks on Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi areng nii aeglane ja miks ei õnnestu meil planeeritud vastutavate üksuste kava kehtestamine järgmise aasta lõpuks?

Kõigile neile küsimustele otsitakse transpordi- ja turismikomisjonis vastust. Sellega seoses sooviksin komisjonilt teavet, millised riiklikud takistused ja võimalused seadustest mööda hiilida praegu kõige enam koostalitlusvõime arendamist takistavad ja millistes liikmesriikides see olukord kõige halvem on.

Kas komisjon kavatseb sellega seoses kasutada tema käsutuses olevaid õigusaktidest tulenevaid volitusi, et tagada kooskõla ühenduse seadusega?

Tean, et probleemid ja eriti raudteeveostega seotud probleemid, kuid mitte ainult, võib kindlasti nõukogu arvele panna. Mina ja mu komisjon soovime teha koostööd komisjoni ja tööstusega, et arendada välja ohutu, integreeritud ja koostalitlusvõimega raudteevõrk.

Minu komisjonis on nüüd tekkimas kahtlus, kas Euroopa õigusaktide rakendamise ebaõnnestumine on hakanud ohustama ohutuse poolt, eriti seoses kaubavagunitega.

Kui see nii on, tuleb kiiresti tegutseda. Meetmeid on vaja ka integratsiooni ja koostalitlusvõime korraldamise alal, kui reisirongiliine tahetakse nende täieliku potentsiaali välja arendada ja kui raudteeveoseid tahetakse, olgem ausad, säilitada.

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident*. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Enne arutelu juurde asumist tahaksin ma teha mõned olulised märkused sissejuhatuseks.

Kindlaid järeldusi ühenduse raudteetranspordiohutuse õigusaktide võimaliku arendamise kohta saame teha alles siis, kui Itaalia ja Hollandi sõltumatute asutuste tehtud tehniline uurimine on määratlenud Viareggio ja Hollandi õnnetuste põhjused.

Lisaks, nagu Brian Simpson esile tõstis, soovin ma rõhutada hoolimata kahest õnnetusest, millest me ilmselgelt raudteeohutuse osas õppima peame (ja et meie sellega seotud kohustust täpselt näidata, organiseerisime mitmeid kohtumisi, milles ka Brian Simpson osales), et kõigele vaatamata on raudteetranspordi ohutuse tase võrreldes teiste transpordiliikidega väga kõrge.

Komisjoni 2006. aastal vastu võetud aruanne olemasoleva esimese raudteepaketi kohta ja viimased statistilised andmed näitavad, et turu avamine konkurentsile ei ole avaldanud mingit negatiivset mõju raudteeohutuse üldisele tasemele, mis hoopis vastupidi jätkuvalt areneb. Siiski peame olema valvsad, et tagada selle arengu jätkumine ja kindlasti ei saa me jääda rahule seni saavutatud tulemustega. Liberaliseerimine tähendab tegelikult seda, et valdajate arv meie raudteevõrgus kasvab ja seetõttu peame olemasolevate valdajate kvaliteeti pidevalt hindama.

Pärast Viareggio õnnetust korraldasid komisjon ja Euroopa raudteeamet hulgaliselt kohtumisi kõigi huvitatud osapooltega ja koostati lühiajaline ning pikaajaline tegevuskava selliste õnnetuste kordumise riski

vähendamiseks nii palju kui võimalik. Tegevuskavad võeti vastu raudteeohutuse konverentsil, mille, nagu eespool öeldud, komisjon 8. septembril 2009. aastal korraldas.

Kaubavagunite ohutuse, eelkõige nende kriitilise tähtsusega osade nagu telgede korrashoiu küsimustega tegelemiseks on Euroopa raudteeamet moodustanud operatiivgrupi, kuhu kuuluvad tööstuseksperdid ning ohutusküsimustega tegelevate riiklike asutuste eksperdid, ja mis on juba kolm korda kokku tulnud.

Operatiivgrupil on spetsiifiline kaheastmeline tööprogramm, mille kohaselt tuleb tegevuse tulemused avaldada 2009. aasta detsembris ja 2010. aasta juunis.

Esimene aste koosneb kiireloomulise kontrolliprogrammi välja arendamisest, et veenduda kasutatavate vagunite seisundis ja nende telgede kvaliteedis. Tähtis on, et neid meetmeid ei võetaks vastu eraldi liikmesriikide tasandil, vaid et need oleksid koordineeritud Euroopa tasandil, et saavutada kõigis liikmesriikides tunnustatavad tulemused.

Teises astmes käsitletakse vagunite korrashoiu üldisemaid küsimusi, et määratleda, kas on vajalik ja millises ulatuses ühtlustada korrashoiusüsteemi erinevaid osasid, täpsemalt tehnilisi standardeid, protseduure ning mõõtmis- ja katsemeetodeid.

Rahvusvaheline vagunite kasutamise eeskiri, mis kehtis enne turu avamist kuni 2006. aastani, andis riiklikele ettevõtetele kohustuse ja vabaduse kõiki eespool nimetatud aspekte määrata. Selline ühtlustatud standardite puudumine ei ole enam vastuvõetav uues raamistikus, mille kohta kehtivad vagunite koostöötalitluse tehnilise kvaliteedi nõuded ja uus eraleping vagunite tehniliste valdajate ja raudtee-ettevõtete vahel ehk vagunite kasutamise üldine leping.

Mis puutub korrashoiu eest vastutava üksuse sertifitseerimisse, siis teeb Euroopa raudteeamet kõik oma võimuses oleva, et võimaldada komisjonil praeguses direktiivis sätestatud ajakava järgida ja sertifitseerimissüsteem 2010. aasta lõpuks vastu võtta.

Sertifitseerimissüsteem, mis täpsustab kriteeriumid, millele raudtee valdaja korrashoiu eest vastutavaks üksuseks tunnustamiseks vastama peab, ei ole raudteesektori valdajatele kaugeltki mitte lisatakistus, vaid avab neile võimalused, mis on tänaseni olnud piiratud vaid konkreetsete ettevõtetega.

Liikmesriikide kogemused või koostöötalitlust takistavad nõrgad küljed on seotud peamiselt üleminekuga vanalt riiklike raudteemonopolide hallatavalt süsteemilt uuele süsteemile, mis viidi sisse koostöötalitluse ja raudteeohutuse direktiividega. Kõne all olevaid takistusi kirjeldatakse komisjoni septembris avaldatud teatises.

Selliste takistuste kõrvaldamiseks alustas raudteeamet 2008. aastal tööd vastastikuse veeremite heakskiitmisega. Sellega seoses klassifitseerib raudteeamet ühetaolisuse eesmärgil enne erinevate liikmesriikide standardite võrdlemist kõik riiklikud standardid tehniliste näitajate ühtlustatud nimekirja alusel. Selle tegevuse eesmärk on kõrvaldada raudteesektorile iseloomulik tava lasta käiku riiklikud standardid, et takistada muudes liikmesriikides juba tunnustatud veeremite heakskiitmist.

Lisaks kujutab liikmesriikide ja tööstuse aeglane kohandumine uue õigusraamistikuga täiendavat takistust koostöötalitlusele. See takistab ühistel ühtlustatud standarditel põhineva Euroopa raudteepiirkonna loomist. Sellised standardid on vajalikud turu optimaalse toimimise võimaldamiseks.

Olen juba pikalt rääkinud, kuid küsimusi oli palju. Teen nüüd kokkuvõtte.

Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem on olemas ja andnud üle 2000 kilomeetri kohta positiivseid tulemusi. See on tõsi, et algses määratluses esines mitmetähenduslikkust ja sellest tulenesid erinevad tõlgendused, kuid sellised mitmetähenduslikkused kõrvaldati 2007. aastal. Komisjoni 23. märtsi 2008. aasta otsus tegi selle uue versiooni (tuntud kui punkt 2.3.0d) kasutamise kohustuslikuks.

Liikmesriigid ja raudteesektor tegelevad praegu nende raudteeliinide uuendamisega, mida uus süsteem puudutab, ja järelikult lahendatakse sellega kokkusobimatute rakenduste probleem riiklikul tasandil. Kõik uued rakendused põhinevad kokkusobivust reguleerival standardil.

Vastavalt oma teatistele annab komisjon raudteesektorile rahalist toetust kõigi raudteeliinide ja uue süsteemiga juba kohaldatud rongide uuendamiseks, et need ühilduksid uue versiooniga. Selle tegevuse lõpuleviimiseks eraldati 2009. aasta konkursikutsete raamistiku raames Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemile 250 miljonit eurot, millest osa kasutatakse just asjaomaste arvutiprogrammide uuendamiseks.

Georges Bach, *fraktsiooni PPE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, volinik! Teil on õigus, et raudteevõrk on võrreldes teiste transpordiliikidega väga ohutu. Lisaks rohkele positiivsele on liberaliseerimisega kaasnenud aga ka ohutuse kvaliteedi halvenemise üksikute ettevõtete killustumise, infrastruktuuri ja tööde eraldamise, hooldustööde allhangete ning materjalide ja personali rentimise kujul.

Minu arvamuse kohaselt tuleb tagada, et riiklikud ohutusasutused väljastavad ohutussertifikaadid ja tegevusload vastavalt Euroopa raudteeameti sätestatud tingimustele. Kas seda kontrollitakse piisavalt? Kas on näiteks tagatud personali väljaõppe, sertifikaatide ja töötingimuste korrektne jälgimine? Milline on sellega seoses olukord ühtse sertifitseerimise kasutuselevõtu osas ühenduse tasandil? Milline on olukord Euroopa vedurijuhiloa osas? Mitmekordistada tuleb ka Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemiga seotud jõupingutusi.

Hiljutine rakenduskava, millele te viitasite, peab olema siduv ja ei tohi rahalistel ega riiklikel põhjustel viibida. Koostalitluse tehniliste kirjelduste (TSI) sisseviimisega seotud jõupingutusi tuleb jätkata ja laiendada. See oleks tohutu edasiminekuks, eelkõige materjalide standardimise suhtes, ja tagaks materjalide korrashoiu kõrge taseme.

Paljud hiljuti toimunud või napilt toimumata jäänud raudteeõnnetustest on põhjustatud hooldusvigadest. Raudteevõrgu korrashoiu tõhusus on jäetud hooletusse eelkõige rahalistel põhjustel ja hooldustööde vahemikke on pikendatud. Milline on olukord seoses üleeuroopalise hooldustööde sertifitseerimissüsteemiga? Ma usun, et tuleb teha kõik võimalik, et takistada üksikuid liikmesriike oma vana süsteemi juurde tagasi pöördumast ning teistest sõltumatul ja lahkumineval viisil tegutsemast. Eelkõige kujutavad endast turvariski üksikute liikmesriikide vahelised piiriületused. Kuidas komisjon lühikese aja jooksul selle probleemi lahendada kavatses? Samuti tahaksin teilt paluda, et te hindamise läbiviimise ajal ei unustaks sotsiaalseid aspekte – ka neid tuleb arvestada.

Bogusław Liberadzki, *fraktsiooni S&D nimel*. – (PL) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin ma tänada Brian Simpsoni küsimuse esitamise eest ja õnnitleda teda, sest sellest küsimusest on saanud meie arutelu teema. See arutelu toimub väga hilja õhtul, kuid on hea, et see aset leiab. Küsimuse teemas olid sõnad: kontekst - Euroopa raudteevõrk. Julgen vihjata, et Euroopa raudteevõrku meil veel ei ole.

Miks nii? Igal raudteel on oma tehnilised standardid. Elektriraudteed toimivad kas alalisvoolu või vahelduvvooluga. Alalisvool võib olla 15 kV, 30 kV või 35 kV. Avaldan teile huvitava tõsiasja, mis on eriti asjakohane volinik Tajani siin viibides. Põhja- ja Lõuna-Euroopa vahelises raudteevõrgus on kaks sarnast raudteed – üks Poolas ja teine Itaalias. Kõik teised raudteed on üksteisest erinevad. Seetõttu, austatud juhataja, andkem oma raudteedele võimalus! Rajame tõelise Euroopa raudteevõrgu, isegi kui seda tuleb teha vaatamata kõikvõimastele riiklikele raudtee-ettevõtjatele!

Michael Cramer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ohutus on püha teema ja seda tuleb tingimusteta eelisjärjekorras käsitleda. Hiljuti Berliinis juhtunu, kus linnalähedane kiirraudteesüsteem kasumile eesõiguse andmise tulemusena koost lagunes, peab kindlasti jääma erandjuhtumiks. Mida pommid ja mürsud sõjas teha ei suutnud, seda oleme pidanud kogema viimase poole aasta jooksul Berliinis. Sellisel kujul asjade seis jätkuda ei tohi.

Ohutusargumentid tuuakse tihti esile ka siis, kui tahetakse konkurentsi piirata. Sellistel juhtudel tekitatakse ohutusargumentid, et takistada täielikult raudteevõrkude avamist, mille me tegelikult õigusaktidega reguleerisime ja igale liikmesriigile alates 1. jaanuarist 2007 kohustuslikuks tegime. Seetõttu tuleb teil sekkuda, sest ohutusargumentide kuritarvitamist ei tohi võimaldada.

Ohutus loomulikult maksab, kuid infrastruktuuri ja ohutusse tuleb meil investeerida. Raha on meil olemas. Tuletsin kõigile meelde, et näiteks lennukikütuse vabastamine aktsiisimaksust läheb Euroopa maksumaksjale maksma 14 miljardit eurot igal aastal. Kui see raha oleks kulutatud ohutusele, oleks meil Euroopa raudteeturk ja täna päevakorrapunktiks olev ohutus oleks tagatud.

Jacky Hénin, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Selleks et valmistuda konkurentsiks raudteel, on Euroopa direktiivid kehtestanud raudteevõrgu ja transporditegevuse eraldamise, keelates sellega mis tahes liiki standardimise. Selle tulemus on, et Prantsusmaal sõidavad rongid täna teiseses raudteevõrgus aeglasemalt kui 20. sajandi alguses. Kolmandik raudteevõrgust laguneb, sest puuduvad rahalised vahendid selle korrashoiuks. Kõik raudteeühingud ja eksperdid väidavad, et sellise olukorra vältimatu tulemus on kohutavad õnnetused.

See pole aga veel kõik. Alati on vaja rohkem kasumit teenida. Seega tahetakse ohverdada raudteeohutus, keelates riiklikud ohutuseeskirjad, mis pakuvad võrreldes tulevaste Euroopa tasandil miinimumnõuetega suuremat kaitset. Ma kordan veel kord, Euroopa üldhuvi ohverdatakse kapitalistliku ahnuse huvides.

Thalys on Euroopa jaoks õige mudel, sest seda iseloomustab Euroopa raudtee koostöö, mis on kooskõlas töölisi kaitsvate seadusmääruste ja maksimaalsete ohutuseeskirjadega. See on täielikult vastupidine olukord ohjeldamatule konkurentsile, mis raudteekasutajatele Euroopa direktiividega kehtestatakse. Raudteekasutajate ja elanike ohutuse tagamiseks vaatamata ohtlikele kaubavedudele tuleb Euroopa raudteepaketid tervikuna tühistada.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Siin ei ole tegelikult midagi üllatavat. Me võime väita ühte asja ja see on, et liberaliseerimise ja erastamisega kasvab õnnetuste ja vahejuhtumite arv. Selle põhjus on ilmselge, sest suurema kasumi tootmise vajaduses makstakse töötajatele vähe, väljaõppe ja kvalifikatsiooni omandamise kvaliteet on halvem, sest see on kulukas, kontrolltegevust on vähem, sest see maksab raha ja lõpptulemusena (mida me kõikjal näinud oleme) toob liberaliseerimise ja erastamise tekitatud segaduse likvideerimine avalikkusele tohutuid kulusid.

Me oleme siin vale tee valinud. Georges Bach usub, et põhjalike investeeringute ja paremate ohutusmehhanismide siseseviimisest piisaks. Me valisime vale tee ja peame nüüd pöörduma tagasi teele, mis pakub kvaliteeti, ohutust ja tõhusust. Kindlasti ei ole see tee edasine liberaliseerimine, mis on hoopis vastassuund.

Guido Milana (S&D). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Tahaksin esitada ainult kaks tähelepanekut.

Ma leian, et me ei peaks arutlema ulatuslikuma privatiseerimise, konkurentsi või mille iganes üle. On selge, et kulude vähendamise kiirustamise loogika on ohutusstandardite osas negatiivne tegur. Kui kulusid püütakse vähendada suurema konkurentsimehhanismi käikulaskmise tõttu, siis on ohutusstandardite tõhususe langus vältimatu.

Tegelikult on küsimus selles, et minu arvates peaks komisjon algatama karmima etapi, mis põhineb Euroopa raudteeameti strateegilisemal osal. Euroopa raudteeametil peaks olema suurem osa riiklike ohutusasutuste koordineerimisel, kontrollimisel ja nende üle järelevalve teostamisel ja ta peaks seda tegema palju kiiremal viisil seoses erinevate riikide vaheliste erinevustega, mis põhjustavad liikmesriikide ja Euroopa õigusaktide vastuolusid, millele mu kaasliikmed juba vihjanud on. Minu arvates on selles suhtes tohutult viivitatud.

Näidisena peaks kasutama Euroopa Lennundusohutusametit ning Euroopa raudteeametil peaksid olema samaväärsed siduvad volitused tegevuste ja otsuste jõustamise osas. Kui täna komisjoni millekski üles kutsuda, siis selleks, et komisjon peaks kiiremini selles suunas liikuma.

Komisjon on öelnud, et peame ootama õnnetuste uurimistulemusi. Mina usun vastupidist, et need tulemused ei anna olemasolevale olukorrale midagi juurde.

Teine osa, austatud volinik, mis tõenäoliselt ei kuulu teie vastutusalasse ja mis on tõenäoliselt ka väljaspool tänaõhtuse arutelu eesmärki, on see, et liiga tihti ei taga õigusaktid tervikuna, et raudteeõnnetuse tagajärjel kaotusi või kahjustusi kandnud isik – arvestades, et raudteeõnnetuste määr on endiselt madal – saab kohe teada, kes sellise õnnetuse eest vastutab.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Väidetavalt kulutati kõnealuses valdkonnas 2009. aastal 200 miljonit eurot. Mind huvitab, kas komisjon peab ohutuse ja koostalitluse osas selle all silmas ainult selliste raudteevõrkude rahastamist, mis toimivad elektriga, ja lülitab aja jooksul välja tohutult diisli tarbivad vedurid (tean, et minu riigis on kõik raudteevõrgud sellised) ja kehtestab tähtsajad ohutute, vastastikku seotud ja keskkonnasõbralike raudteevõrkude olemasoluks kogu Euroopa Liidus?

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Austatud juhataja, volinik! Raudteetranspordi ohutus sõltub raudtee infrastruktuuri ja veermike korrashoiuks ja kaasajastamiseks tehtavatest investeeringutest. Selliste investeeringute puudumine suurendab raudteeõnnetuste arvu.

Investeeringud raudteevõrku peaksid saama prioriteediks ühenduse tasandil TEN-T-eelarve ja struktuurifondide kaudu ja liikmesriigi tasandil riiklike rahaeralduste ja üleeuroopalise transpordi prioriteetsete projektide kaasrahastamise kaudu. Raudteevõrkude koostalitlus on eluliselt oluline. Olulised on ka kohane töötasu personalile ning raudteesektori töötajate väljaõppe ja selle testimise sätted.

Ka Rumeenias on viimasel aastal raudteeõnnetusi juhtunud. Euroopa Liidu idaosa vajab mahukaid investeeringuid raudteetransporti, et olemasolevat infrastruktuuri korras hoida ja kaasajastada ning arendada. Prioriteetsete projektide 6 ja 17 laiendamine Bukarestile ja Constantale, kaubavedude raudteekoridori ehitamine sellel marsruudil ja Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi rakendamine peaksid olema prioriteetsed TEN-T projektid.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ma usun, et paljud vastused selle arutelu jooksul tekkinud küsimustele anti 8. septembril peetud raudteeohutuse konverentsil, mille ma kohe pärast Viareggio ja Hollandi õnnetusi kokku kutsusin, andmaks märku sellest, et komisjon ja Euroopa institutsioonid on tõsiselt pühendunud tegutsemisele väga tundlikus raudteeohutuse sektoris.

Nagu te teate, kutsuti sellele konverentsile kõigi institutsioonide, parlamendi ja nõukogu esindajad. Kõik selle õhtuse arutelu kesksed teemad vaadati läbi, alustades raudteeagentuuride ja Euroopa raudteeameti küsimusega.

Jagan Guido Milana seisukohta, sest konverentsil tegin ka ise ettepaneku Euroopa raudteeametile suuremate volituste andmiseks. Seetõttu olen temaga täielikult nõus. Siiski tuleb meil ka mängureegleid muuta ja niikaua, kui ma olen transpordivoliniku ametikohal, kohustun ma liikuma selles suunas, et Euroopa raudteeamet toimiks samalaadselt nagu Euroopa Meresõiduohutuse Amet ja Euroopa Lennundusohutusamet.

Teine teema, mille üle sel tööpäeval arutlesime ja mille arutelus osalesid ka ohvrite sugulased, on transpordiahela valdajate vastutus ja seega küsimus raudteeõnnetuses osalenud isikute õigustest. Raudteesektori reisijate õigusi puudutavad õigusaktid jõustuvad selle aasta 3. detsembril.

Komisjon vaatlleb ka aspekte, mis on seotud muude ohvritega kui reisijad, täpsemalt isikutega, kes ei ole reisijad, kuid on selliste õnnetuste ohvrid nagu Viareggio õnnetus, mille põhjustavad plahvatus või rongi rööbastelt maha jooksmine. Komisjon hindab, kuidas sellele probleemile reageerida.

Komisjon on seega prioriteetseks peetavas raudteeohutuse sektoris otsustavalt meetmeid võtnud, muuhulgas seoses personali sertifitseerimisega. EL on juba vastu võtnud direktiivi 2007/59/EÜ vedurijuhtide sertifitseerimise kohta ja olemas on juba Euroopa vedurijuhiluba, mis jõustub selle aasta 3. detsembril.

Mis puudutab tõstatatud sotsiaalseid aspekte, siis on olemas sotsiaaldialoogi komitee, mis arutles 2005. aastal rahvusvahelise liikluse tööaja kokkuleppe üle.

Mis puudutab raudteevõrkude korrashoidu ja keskkonnasõbralikumaks muutmist, siis usun ma, et me vajame kaasajastatud varustust ja tõhusat hooldust. Nagu ma oma vastuses sellele küsimusele kinnitasin, on Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem tehnoloogilisest seisukohast tähtis projekt, kuhu Euroopa Komisjon kogu raudteesektori transpordi ohutumaks muutmise eesmärgil investerinud on. Leian, et seda tähtsat osa ei tohi unustada.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ádám Kósa (PPE), kirjalikult. – (HU) Arutelu teemat puudutavalt pean ma oluliseks märkida, et seoses vastutava üksusega tuleb igal juhul täpsustada selle omanik või valdaja, et õnnetuste riski vähendada. Lisaks peaksime Prantsusmaal üldtuntud tava eeskujul kaaluma juriidiliste isikute kriminaalvastutusele võtmist, et juriidilise isiku juhtiva rolli raames pöörataks suuremat tähelepanu ka ohutusele.

Ettevõttejahi või omaniku tasandil strateegiliste otsuste tegemisel ei tohiks mitte kunagi asetada kasumit inimeste ohutusest ja nende eludest ettepoole. Kui vastutava üksuse hoolimatute ja riskantsete juhtimistavade tõttu toimub suurõnnetus, saab juriidilise isiku kohe vastutusele võtta. Vastasel juhul lahkub ettevõttest vaid vanemjuhataja koos tänapäeval üldtuntud suurte boonuste ja vallandustasudega ning lõpuks läheb vangi ainult vedurijuht.

Ettevõtte saatust tuleb siduda nii ettevõtte juhi kui töölistega, et tagada piisavalt kvaliteetne ja ohutu teenus, eriti riigiteenuste sektoris. Tahaksin komisjonilt küsida järgmist: millise ettepaneku komisjon esitada kavatseb, et hooletute teenusepakkujate suhtes oleks võimalik jõustada mitte ainult tsiviilvastutus (kompensatsioon), vaid ka kriminaalvastutus?

16. Vähemuskeelte kasutamine Euroopa ühise kultuuripärandi raames (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni seisukohavõtt vähemuskeelte kasutamise kohta Euroopa ühise kultuuripärandi raames.

Leonard Orban, komisjoni liige. – (RO)

Austatud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Euroopa Liidu mitmekeelsuse poliitika üldeesmärk on rõhutada kõigi Euroopa Liidus räägitavate keelte tähtsust. Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 151 peavad ühenduse meetmed aitama ergutada liikmesriikidevahelist koostööd, et aidata kaasa liikmesriikide kultuuri õitsengule, ühtlasi respektuerides nende rahvuslikku ja regionaalset mitmekesisust ning samal ajal rõhutades ühist kultuuripärandit.

Nende põhimõtete alusel rakendab Euroopa Komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega mitmekeelsuse ja keelelise mitmekesisuse arendamise strateegiat, mis on esile tõstetud komisjoni 2008. aasta septembris vastu võetud dokumendis, mis taotleb kõigi keelte rääkimist ühenduses. Kõik need keeled on meie ühise kultuuripärandi oluline osa ja iga Euroopas räägitav riigikeel, piirkondlik keel, vähemuskeel ja sisserändajate keel on veel üks tahk meie ühisele kultuuripärandile.

Nagu te väga hästi teate, on Euroopa Komisjon kutsunud liikmesriike üles kaaluma piirkondlike ja vähemuskeelte õpetamist riiklike strateegiade raames, et arendada ühiskonnas mitmekeelsust. Euroopa Liidu otsused selles valdkonnas ei asenda liikmesriikide juba vastu võetud meetmeid, vaid on mõeldud neid toetama ja täiendama. Euroopa Liidule saadavalolevad peamised rahastamisvahendid on elukestva õppe programm 2007–2012, mis on avatud kõigile ühenduses räägitavatele keeltele, muuhulgas piirkondlikud keeled ja vähemuskeeled.

Liikmesriikide keelekasutust reguleerivad ühenduse õigusakte ei ole olemas ja üheski aluslepingus ei ole ka valikuvõimalusi selliste sätete vastuvõtmiseks. Keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse austamine on sätestatud Põhiõiguste harta artikli 22 kaudu, mis määrab, et liit austab kultuurilist ja keelelist mitmekesisust.

Nagu te teate, on harta sätted mõeldud ELi institutsioonidele ja asutustele ning liikmesriikidele ainult ühenduse õigusaktide rakendamisel. Järelikult otsustavad liikmesriigid jätkuvalt ise oma keelepoliitika üle, muuhulgas piirkondlike keelte ja vähemuskeelte osas. Vähemusrahvusest isikute kaitse on inimõiguste austamise oluline osa ja inimõiguste austamine on üks põhimõtteid, millele Euroopa Liit rajatud on, nagu on sätestatud Euroopa Liidu asutamislepingu artiklis 6.

Selle tulemusena peavad liikmesriigid vähemusrahvusest isikute õiguste kaitseks kasutama kõiki olemasolevaid õiguslikke vahendeid kooskõlas liikmesriikide endi põhiseadusliku korra ja rahvusvahelise õigusega liikmesriikidele pandud kohustuste ning kokkulepetega. Rahvusvahelise õiguse all pean ma silmas näiteks Euroopa piirkondlike ning vähemuskeelte hartat, millega nähakse ette globaalne raamistik kõnealuses valdkonnas, ja soovitusi Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonilt, mille Euroopa Liit erinevate olukordade jaoks käiku lasknud on.

Edit Bauer, fraktsiooni PPE nimel. – (HU) Nagu volinik juba ütles, moodustavad Euroopa inimeste kõneldavad keeled kui kultuuriline tervik Euroopa kultuuripärandi. Keelte vahel ei ole erinevusi, olenemata sellest, kas neid räägivad vähesed või paljud inimesed. Ühtlasi on inimeste õigus oma keelt kasutada põhiõiguste oluline osa, nagu ka Põhiõiguste harta artiklis 22 sätestatakse. See ei ole kokkusattumus, et rahvuslikud kogukonnad on väga tundlikud, kui nende selliseid õigusi mis tahes viisil rikutakse.

Rohkem kui poolemiljonilise rahvaarvuga vähemusrahvuse esindajana ütlen ma välja, et Slovakkia riiklikus keeleseaduses on teatud artiklid, mis selle vähemusrahvuse õigusi rikuvad ja piiravad. Lubage mul anda mõned näited. Slovakkia riikliku keeleseaduse artikli 8 lõige 4 määrab, et piirkondades, kus vähemusrahvuse protsent on väiksem kui 20%, peavad arstid patsientidega riigikeeles suhtlema. See kehtib ka sotsiaaltöötajatele ja nende klientidele, samuti tuletõrjajatele ja kiirabitöötajatele teenistuskohustuste täitmisel ehk teisisõnu tulekahju kustutamisel või kellegi haiglasse viimisel. Vastavalt artikli 6 lõikele 1 tuleb nii avalikes kui erakuulutustes kasutada slovaki keelt. Vastavalt artikli 8 lõikele 6 peavad kuulutused olema kõigepealt ja suuremalt riigikeeles või peavad kirjatähed olema sama suured kui teises keeles oleva teksti kirjatähed. See annab silmanähtavalt edasi sõnumi, et esimene keel on tähtsam, samas kui teine keel on alam ja teisejärguline.

Slovakkia riikliku keeleseaduse artikkel 9 rakendab proportsioonituid sanktsioone keeleseadust rikkuvate juriidiliste isikute suhtes, muuhulgas väikeste ettevõtete suhtes. Igatahes, miks peaks kedagi karistama oma emakeeles rääkimise eest? Ilmselgelt ei saa sellist seadust korrektselt rakendada.

Austatud juhataja! Slovakkia õigusaktidesse oleks riikliku õigussüsteemi osana võidud integreerida need Euroopa piirkondlike ning vähemuskeelte harta kohutused, mille Slovakkia aktsepteeris, ja need oleks võidud kinnitada ratifitseerimisega, selle asemel, et võtta vastu risti vastupidine seadus. Selline seadus ei ole mitmekeelsust isegi mitte eesmärgiks võtnud, sest selle kohaselt ei pea isegi avaliku sektori töötajad vähemuskeeli oskama ja töötajaid ei ergutata neid ka õppima.

Austatud juhataja, ma hakkan lõpetama. Mul on hea meel, et Euroopa Parlament on selle arutelu päevakorda võtnud ja ma hindan väga Euroopa Parlamendi presidendi Jerzy Buzeki arusaadavat suhtumist ja komisjoni üheselt mõistetavat sõnumit, et vähemusrahvusi tuleb kaitsta, mitte piirata.

Hannes Swoboda, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Austatud juhataja, kõiki siin esilekerkinud eri arvamusi arvestades on hea, et meie istungi juhataja on ungarlane, sest võime olla kindlad, et ta ei käitu diskrimineerival viisil. Samas on see tänapäeva Euroopas lihtsalt asja loomulik olemus, et püütakse jääda selle juurde, mis olenemata keelest ja päritolust õige on.

Edit Bauer! Teie suhtumine keeleseadusesse oli kriitiline. Keeleseadus ei ole nii hea kui see võiks olla. Selle järelduseni on tõepoolest jõutud. Siiski on oluline väita, et keeleseadus ei riku põhiõigusi. Sel juhul on vaja tegutseda olemasolevate puuduste kõrvaldamiseks, eelkõige seaduse tõlgendamises. Hädavajalik on, et tänasest arutelust edastatakse sõnum, et me ei täiusta keeleseadust mitte sellepärast, et kahe rahvusrihma vahelist tüli enda huvides ära kasutada, vaid sellepärast, et soovime parendada suhteid Slovakkias elavate slovakkide ja ungarlaste ning muidugi ka nende kahe riigi vahel. See peab meie tegevusala olema. Just praegu, kui valimised lähenevad, kutsun ma üles mõõdukusele, arutlemisele ja dialoogile, mis positiivsele tulemusele suuna kätte näitavad.

Olukord on üsna lihtne – siin on ka ajaloolise tagapõhjaga probleemid ja nende suhtes ei peaks me illusioone looma. Minu ema, kes on sündinud Miskolcis ja mina ise, kes ma olen sündinud mõned kilomeetrid Bratislavast, tunneme neid ja saame nendest aru. Ülioluline on aga see, et me ei võimenda ega õhuta konflikte, mis ilmnevad tihti peamiselt ainult poliitiliste jõudude vahel ja mitte inimeste vahel, kes omavahel hästi läbi saavad.

Nii nagu Slovakkias on Ungari vähemus, on ka paljudes enamasti ungarlastega asustatud Slovakkia piirkondades Slovaki vähemus. Need aspektid tuleb meil ühendada. Teine käesolevast arutelust edastatav sõnum on samuti ülioluline. Meil on mitmesuguseid ühiseid probleeme ning neid on ka Slovakkial ja Ungaril, nagu probleemid rumeenlastega. Kas poleks mõistlikum ühiselt keskenduda olemasolevate probleemide lahendamisele dialoogi pidamise kaudu, et kõigile kõnealuse piirkonna vähemusrahvustele paremaid võimalusi pakkuda? Lõppude lõpuks oleme kõik vähemusrahvuste liikmed. Nagu volinik ütles, peaks eesmärk olema meie selge pühendumine keelelisele mitmekesisusele mitmekeelsuse arendamiseks, sest keeled on rikkus. Lisaks oma emakeelele teisi keeli kõnelevatel inimestel on eelised ja kui kõik seda mõistavad ja aktsepteerivad, on meil võimalik rõõmuga paremat tulevikku oodata.

Carl Haglund, fraktsiooni ALDE nimel. – (SV) Austatud juhataja! Mul on hea meel, et komisjon seda teemat tõsiselt võtab. Paljude vähemusrühmade elu Euroopas on raske ja kindel sõnum ELilt võib aidata takistada eelkõige sallimatuse laine levikut Euroopas viimastel aastatel. Leian, et EL kohus on teha igale Euroopa kodanikule täielikult selgeks, et muude kui suurte keelte olemasolu ja kõnelemine on lisaväärtus.

Milleks see vajalik on? Esiteks kaasneb iga keelega tohutu Euroopa mitmekesisust rikastav kultuuripärand. Piirkonnad, kus räägitakse vähemuskeeli, on ka majanduslikust seisukohast teistest piirkondadest edukamad ja konkurentsivõimelisemad. Seetõttu on kõigile sellistes piirkondades äritegevusega tegelevatele isikutele kasulik palgata kohalikke keeli rääkivaid inimesi. Need olid kaks olulist põhjust. Tahaksin komisjoni selle algatuse eest tänada ja ei pea teid rohkem kinni, sest aeg on piiratud.

Tatjana Ždanoka, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Austatud juhataja! Täna volinikku tema seisukohavõtu eest. Olen nõus, et ELi õiguse praegune olukord ei anna meile õigust keeleliste õiguste valdkonnas seadusi anda.

Teisalt on meil alates 1. detsembrist Euroopa Liidu asutamislepingu artiklis 2 klausel, mis sätestab, et Euroopa Liit põhineb inimõiguste austamisel, muuhulgas vähemusrahvuste õiguste austamine. Tõenäoliselt ei saa see olla kindel õiguslik alus, millele *acquis communautaire*'is kohe meie oma vähemuste õiguste idee rajada. Sellele vaatamata väärime me täna seisukohta, mis on rohkem keskendunud komisjoni poliitilisele suhtumisele seoses vähemuste õigustega ja sellise seisukoha sõnum peab minu arvates väga lihtne olema. See osapool, kes rikub vähemusrahvuste esindajate õigusi, muuhulgas keelelise õigused, rikub ka ELi põhiväärtusi.

Me loetleme ja häbistame väljaspool ELi asuvaid inimõigusi mitteastavaid riike, kuigi EL ei saa sellistele riikidele õiguslikult siduvaid kohustusi kehtestada, kuid miks on meile nii vastumeelne tuua halbu näiteid ELis endas, isegi siis kui me kohustusi kehtestada ei saa?

Te mainisite Euroopa nõukogu ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni dokumente, kuid komisjon peaks võtma ka kohustuse jälgida, kas liikmesriigid täidavad oma kohustusi nendele dokumentidele vastavalt.

Lõpetuseks, parlamendis endas me kõnealust mitmekeelsuse nõuet ei järgi. Näiteks ma ise ei oska oma emakeelt rääkida, hoolimata tõsiasiast, et 40% minu koduriigi Läti elanike emakeel on vene keel.

Lajos Bokros, *Fraktsiooni ECR nimel.* – (SK)

Slovaki keel on üks Euroopa ilusamaid keeli, kuid Euroopa Parlamendis kuuleb seda harva.

Slovakkia tõelise sõbrana, tema arengu pikaajalise toetajana ja tagasihoidliku, kuid aktiivse osalisena Slovakkia reformimises, oleks mul hea meel aidata oma Slovakkia sõpradel seda kitsaskohta ületada ning anda ühtlasi oma panus sellesse, et slovaki keelt kõneleks ja mõistaks veel rohkem inimesi. Usun kindlalt, et meil õnnestub slovaki keele ja kultuuri mitmekesisust kaitsta.

Slovaki keel ei soovi areneda teiste keelte arvelt. Just sel põhjusel on mõistetamatu, et etniliste vähemuste keeli käsitlev seadus määrab sellistele keeltele palju kitsama kasutusala kui slovaki keelele. Tegelikult käsitleb kõnealune seadus selliste keelte kasutamist ainult valikuvõimalusena ja sellist valikuvõimalust on käsitletud ainult negatiivsel viisil ja mitte kui positiivse õigusena, mistõttu on seadus ebaõnnestunult käsitletud seda õigust kui igapäevaelus vajalikku ja kohaldatavat õigust.

Slovakkia asutustes ei kasutata ikka veel ungarikeelseid trükitud blankette ning puuduvad isegi Slovakkia vabariigi seaduste ja õigusnormide ametlikud ungarikeelsed tõlked.

Riikliku keeleseaduse muudatusettepanek on olukorra isegi keerulisemaks teinud. Muudatusettepaneku kavandamisse ei kaasatud etnilise vähemuse esindajaid. Selle uue õigusbabinõu üks peamisi puudusi on, et seda ei kohaldata mitte ainult ametliku keele kasutamisele, vaid see sekkub ka veel rohkem avalikku, äri- ja eraellu.

Teine oluline probleem on, et Slovakkia keeleseadus sisaldab ka sanktsioone. Slovakkia riikliku keeleseaduse muudatusettepanek rikub Euroopa Liidu põhilisi inimõigusi ja standardeid. Seaduse allesjätmine praegusel kujul oleks vastuolus Slovakkia vabariigi ja enamike vähemusrühmade riiklike huvidega, sest selline seadus ohutaks kahtlusi ja mürgitaks heade suhete õhkkonda vähemusrühmade vahel, kes on Slovakkia territooriumil rohkem kui tuhat aastat koos elanud.

Slovakkia on arenenud ja enesekindel riik ning tema kaitse põliselanike keelte eest ei sõltu kultuuride sõjast ega seaduse kasutamisest. Kohalikud etnilised rühmad ei ohusta Slovakkia omariiklust, slovaki keelt ega Slovakkia kultuuri. Otse vastupidi, koosseisusteerivad etnilised rühmad toetavad, abistavad ja arendavad entusiastlikult ja vabatahtlikult slovaki keelt ja kultuuri niikaua, kuni Slovakkia näitab üles nähtavat valmisolekut kaitsta, abistada ja arendada etniliste vähemuste keeli ja kultuuri.

Jaroslav Paška, *fraktsiooni EFD nimel.* – (SK) Meie ungari sõbrad pidasid meile loengu sellest, kuidas peaksime leidma Euroopa stiilis lahenduse vähemuskeelte kasutamise küsimusele Slovakkias.

Tahaksin selle teemaga jätkata ja näidata, kuidas nad on unustanud vaadata olukorda enda riigis ja kuidas Ungaris vähemusi oma emakeele kasutamisel piiratakse. Vaatleme näiteks laste kasvatamist ja koole. Slovakkia vabariik võimaldab ungari lastel saada emakeelse hariduse algkoolist kuni ülikoolini. Kõiki aineid õpetavad ungari keelt kõnelevad õpetajad ungari keeles. Ungaris elavad slovaki lapsed võivad omakeelsetest koolidest ainult unistada. Ungari valitsus sulges slovaki keelseid koolid 1961. aastal. Sellest ajast ei ole Ungaris elavatel etniliste vähemuste lastel olnud võimalik mitte kuskil oma emakeelte korrektset kasutamist õppida, sest vastupidiselt teiste ELi liikmesriikide valitsustele ei võimalda Ungari valitsus neile lastele emakeelset haridust. Seetõttu peavad slovaki lapsed Ungaris kõiki aineid ungari keeles õppima ja nende emakeel on neile justkui karistus, lisatöö, mille eesmärk on nendes vastikust äratada. Slovaki keelt õpetavad neile lastele ungari keelt kõnelevad õpetajad, kelle slovaki keele oskus ei ole piisav. Sellisel viisil pärsitakse nende laste suhet oma emakeelte ja kultuuriliste sidemetega ning juhitakse nende huvi kõrvale.

Kasutades seda väidetavalt euroopalikku lähenemisviisi vähemustele, on Ungari valitsus rohkem kui 50 aasta jooksul kahandanud slovaki vähemuse umbes kümnendikule selle algsest suurusest. Just seetõttu teatas

eelmine Ungari vähemusrahvuste ombudsman avameelselt, et Ungari jätkab etniliste vähemuste täieliku assimileerimise suunda.

Austan väga oma sõpru, Ungari vabariigist pärit parlamendiliikmeid. Rohkem kui tuhat aastat on meie rahvused andnud Euroopa ajalukku ühise panuse, ja ma paluksin neil mõista vaid seda, et arvud ei valeta. Ungari valitsuse poliitika tulemusena on suur osa Ungaris elavast Slovaki vähemusest hävitatud, samas kui Slovakkias elav Ungari vähemus on tänu Slovakkia vabariigi õigele poliitikale samaarvuliseks jäänud.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Kohe selle päevakorrapunkti käsitlemise alguses tuleb meil selgeks teha, mida me Euroopa Liidu väärtuste all mõistame. Kas need on kirjalikes dokumentides kirjas olevad väärtused või on need midagi, mida liikmesriigid austavad või, kui nad ei austa, Euroopa Liit nad austama paneb? Kas vähemusrahvust saab väärtusena käsitleda? Kas sellel on üldse tähtsust? Tšehhi vabariigis kehtib praegu Beneši dekreet ja nii allkirjastab Lissaboni leppe Václav Klaus. Teisisõnu, säilinud on kollektiivse süütunde stigma sudeedisakslaste ja ungari etniliste rühmade suhtes. Kas sel juhul on vähemusrahvus väärtus? Kas vähemuskeel on väärtus? Slovakkias karistatakse kohalikke ungarlasi emakeele kasutamise eest. Sellist seadust ei ole lihtsalt võimalikult korrektselt rakendada. Kuni see seadus olemas on, peaks Euroopal häbi olema. See ei peaks olema Slovakkia ja Ungari vaheline poleemika, vaid see küsimus tuleks lahendada oma väärtusi kaitsva Euroopa ja Slovakkia vahel. Tegemist on silmakirjaliku süsteemiga, mis kõnealused väärtused avalikult välja kuulutab, kuid tegelikkuses neid ei järgi.

Mida see päevakorrapunkt käsitleb? Kindlasti ollakse selle küsimuse lahendamise suhtes vastumeelsed. Käesoleval istungil tegeleme üksikute teemadega nagu Nikaraagua, Vietnam, Laos ja inimõiguste rikkumised. Kõnealuses küsimuses Euroopa Liit isegi mitte ei kinnita oma väärtuste kaitsmise osa, vaid lihtsalt devalveerib need.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Austatud juhataja, volinik! Pean seda edu märgiks, et minu kolleegi Edit Baueri ja mu enda algatatud arutelul tegeleb Euroopa Parlament lõpuks oma keelt kõnelevate vähemusrahvuste ja keeleliste vähemuste küsimusega, mis tähendab tegelemist ka Slovakkia diskrimineeriva keeleseadusega. Eriti hea meel on mul selle üle, et komisjon on võtnud vähemuskeelte õiguste suhtes üheselt mõistetava seisukoha.

Tahaksin tänada volinik Orbanit eriti selle eest, et ta mainis õiguste teemal ja dokumentide seas, millele ta viitas, Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte hartat. Samuti arvan, et Jerzy Buzeki visiit Bratislavasse ja selleteemaline selge seisukohavõtt on väga tähtsad. Lõppude lõpuks tunneme me kõik, kes selles istungisaalis aastaid inimõiguste teemaga tegelenud on, häbi selle üle, et kui Lissaboni lepe juba paistab, ei võimaldata vähemusrahvustest kodanikel oma sünnimaal oma emakeelt kasutada ja neil ei ole demokraatiaga tagatud õigusi. Tõepoolest, seaduse järgi on võimalik määrata kriminaalkaristus isikule, kes kasutab oma põhilist inimõigust rääkida oma emakeeles. See annab mõista, et vähemusrahvused on oma kodumaal teisejärgulised kodanikud. Jaroslav Paška, me räägime 530 000 ungarlasest Slovakkias ja 20–30 000 slovaki Ungaris, lihtsalt et oleks võrdlusmoment.

Tahaksin Hannes Swobodale lihtsalt vastata, et sel juhul võitlevad vähemused oma põhilise inimõiguse eest enamuse vastu. Siin ei ole tegemist kahe riigi vahelise võitlusega. Euroopa Liit peab kindla peale sekkuma ning avaldama arvamust Slovakkia keeleseaduse ja mis tahes muu sellise seaduse suhtes, mis ohustavad vähemuskeelte kasutamist ja vähemusrahvuste identiteedi kaitsmist, sest sellised seadused rikuvad kõigi rahvusvaheliste dokumentide sätteid, muuhulgas Lissaboni leppes ja Põhiõiguste hartas tugevdatud aluspõhimõtteid.

Tahaksin oma kaasliikmetele meelde tuletada, et Slovakkias sai tõsise rahvusvahelise kriitika objekt juba 1995. aastal, kui keeleseadus esimest korda vastu võeti. Selle tulemusena, täpsemalt ELiga liitumisprotsessi algatamise ühe tingimusena, pidi Slovakkia eemaldama õigusaktidest sanktsioone käsitlevad punktid. Seega oli Euroopa Liit 10 aastat tagasi vastu sellele, mille kohta ta praegu väga vastumeelselt arvamust avaldab.

Boris Zala (S&D). – (SK) Võin uhkusega öelda, et Slovakkia on andnud suure panuse keelelisele mitmekesisusele ja keelelise kultuuripärandi säilitamisele.

Mõned faktid: ungari vähemusrahvusel on umbes 700 kooli, kus õpetatakse ungari keeles. Kõigil vähemusrahvustel on õigus kasutada oma emakeelt kohtumenetlustes, ametlikus äritegevuses ja kohanimesdes ning neil on emakeelsed raadio- ja telesaated. Riik rahastab vähemusrahvuste kultuuriüritusi ja aktsepteerib nende emakeele kasutamist kaubandus-, lepingulistes ja muudes suhetes.

Ungarlastest parlamendiliikmed ründavad Slovakkia keeleseadust. Nende väited põhinevad haavatud ungari natsionalismi alasti vadel ja väljamõeldistel. Kallid kolleegid, me peame need tagasi lükkama. Olukord on otse vastupidine: Slovakkia keeleseadus on täielikult kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, ja nii kinnitas ka kõige pädevam vaatleja, volinik Vollebæk Euroopa Julgeoleku ja Koostöö nõukogust. Meie keeleseadus aitab kaasa vähemusrühvuste diskrimineerimise kõrvaldamisele ning annab oma panuse meie kodanike ohutusse ja tervishoidu, jättes neile aega täielikuks integreerumiseks. Slovakkia on allkirjastanud ka vähemuskeelte harta ja säilitab seega kõrgel tasemel kõigi vähemusrühvuste keelelise mitmekesisuse Slovakkias.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Slovakkia vabariik kohaldab seoses etniliste vähemustega kõrgeid nõudeid ja ühtlasi üht kõige mõõdukamat riiklikku keeleseadust Euroopas.

Hoolimata sellest on Slovakkia keeleseadus ungarlastest parlamendiliikmete pideva surve all, kes ei kõhkle Euroopa avaliku arvamuse mõjutamiseks valesid ja väljamõeldisi kasutamast. Oleme selle tunnistajateks olnud peaaegu igal Euroopa Parlamendi istungil alates 2004. aasta laienemisest. Ungari on riik, kes on peaaegu täielikult vähemusrühvused enda territooriumil kõrvaldanud ja plaanib Slovakkia vabariigi asjadesse ulatuslikult sekkuda. See on absoluutselt vastuvõetamatu.

Loodan, et Euroopa institutsioonid ei söösta selle asjaga tegelema elevant-portselanipoes-meetodil. Slovakkia lahendab riigikeele kasutamisega seotud probleemid kultuuriliste vahenditega ja vastavalt Euroopa traditsioonidele. Keeleseaduse muudatusettepaneku rakendusmäärus kinnitab tundlikku lähenemisviisi kõigile Slovakkias elavatele etnilistele rühmadele ja rühvustele.

Valdemar Tomaševski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Mul on võimalik siin rääkida poola keeles, mis on mu emakeel. Minu arvates peaks see privileeg olema normiks mitte ainult Euroopa Parlamendis, vaid kõigis ELi riikides, sest multikultuursus ja keeleline mitmekesisus on Euroopa väärtuste hierarhias väga tähtsad. Peaksime tegema kõik jõupingutused, tagamaks, et vähemusrühvusi ja eriti põlisrahvaste vähemusi ei diskrimineeritaks teemadel, mida tänane komisjoni seisukohavõtt hõlmab. Seetõttu on komisjon kaalunud enne pakilise konfliktide lahendamise ülesande juurde asumist vähemuskeelte kasutamist erandita kõigis ELi liikmesriikides. Need probleemid on positiivsed lahendused saanud Soomes, Itaalias, Poolas, Taanis, Tšehhi vabariigis ja paljud teised liikmesriigid aitavad selle ülesande lahendamisele silmanähtavalt kaasa. Ainus, mida me vajame, on komisjoni tõhus ja, mis kõige tähtsam, viivitamatu tegevus selles valdkonnas.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Hea on kuulda mitmekesisuse ja mitmekeelsuse vajalikkusest, kuid ma tahaksin väga lühidalt omalt poolt tõsta esile Ühendkuningriigi olukorra.

Ulsteri-šoti vähemuskeel on osa Põhja-Iirimaa kultuurilisest rikkusest ja Ühendkuningriik tunnustab seda vastavalt Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte hartale.

St Andrews' kokkuleppe akti tulemusena on Põhja-Iirimaa Assambleele tehtud ülesandeks algatada Ulsteri-šoti keele ja kultuuri strateegia. Selle strateegia ette valmistamisel arvestab kultuuriminister Euroopa põhiõiguste hartat ja teisi rahvusvahelisi õigusakte, muuhulgas ÜRO lapse õiguste konventsiooni. Samuti määrab kultuuriminister strateegia Põhja-Iirimaa jagatud ja parema tuleviku kontekstis, mis põhineb võrdsusel, mitmekesisusel ja vastastikusel sõltuvusel.

Kahjuks on Sinn Féin kasutanud kultuuri ja eriti keelt relvana oma riigivastases kampaanias ja see on viinud vastuolude ja vaidlusteni. See on keele kuritarvitus ja väärtarvitus. Seega peame lootma, et nimetatud strateegia jagatud ja parema tuleviku aspekt käsitleb selle kultuuride sõja pärandit.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Tahaksin tõsta esile selle täiskogu tehtud jõupingutusi vähemuskeelte ja piirkondlike keelte toetamises kodanike ja parlamendi vahelise kirjaliku suhtluse tingimustes. Kodanikel on võimalik parlamendile vähemuskeeltes ja piirkondlikes keeltes kirjutada ning nendes keeltes ka vastus saada.

Austatud juhataja, see, et mõned inimesed soovivad liikmesriikide mõnedes piirkondades kasutada piirkondlikke või vähemuskeeli või ametlikke kaaskeeli, on hoopis erinev asi selliste keelte täiskogu istungitel rääkimisest. See soov ei muutu nähtavaks parlamendis, mis toimib täielikult mitmekeelse süsteemina 23 keeles, mille kasutamine võtab rohkem kui kolmandiku meie eelarvest ja annab tööd rohkem kui poolele meie personalile.

Selliseid keeli on Ühendkuningriigis, Luksemburgis, Eestis, Küprosel, Hispaanias, Rootsis, Soomes ja see loetelu jätkub. Austatud juhataja, see tähendaks, et peaksime täiskogus kasutama 35 või 40 keelt, mis rahaliselt ja logistiliselt lihtsalt võimatu on. Seetõttu, austatud juhataja, sellise ettepaneku tegemine võib tuua edu

valimistel, kuid sel ei ole mingit mõtet ja see on täiesti ebarealistlik, tuues kaasa vaid paljude lojaalsete kodanike mõttetut pettumuse.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Austatud juhataja! Slovakkia riiklik keeleseadus rikub 1. detsembril jõustuva Põhiõiguste harta viit põhiõigust.

Esiteks diskrimineerib see etnilistel alustel, määrates rohkem kui poolemiljonilise ungarlaste kogukonna teisejärgulisteks kodanikeks ja nende emakeele teisejärguliseks keeleks. Teiseks sekkub see ulatuslikult inimeste eraellu, nagu Edit Bauer rõhutas. Kolmandaks on see antidemokraatlik, sest süstib kodanikesse hirmu. Neljandaks toimib see kahe Euroopa nõukogu dokumendi vastaselt, mida Slovakkia liitumislepinguga aktsepteeris. Viimaseks, volinik Orbani sõnul toetab EL kahekeelsust ja mitmekeelsust, samas kui Slovakkia on pannud aluse ühekeelsuse ja keelelise assimilatsiooni suunale.

Kui EL talub nende viie põhiõiguse rikkumist vaikides ja ei avalda oma arvamust, ei ole tal mingit moraalselt alust Hiinat, Venemaad ja teisi riike kritiseerida. Topeltstandardeid meil olla ei tohi.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES)

Austatud juhataja! Euroopa Nõukogu ja 47 Euroopa riigi, sealhulgas kõik ELi liikmesriigid, vastu võetud Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte hartas sätestatakse, et piirkondlikke ja vähemuskeeli tuleb kaitsta, sest mõnedel juhtudel on tegemist hävimisohus olevate keeltega.

Minu arvates aitab selline suhtumine säilitada ja arendada meie traditsioone, mitmekesisust ja kultuurilist rikkust, mida alal hoida tuleb. Samuti kaitstakse nii selliseid keeli kõnelevate inimeste põhiõigusi, nagu volinik juba ütles.

Volinik mainis, et liikmesriigid peavad kasutama iga olemasolevat vahendit selliste keelte kasutamise tagamiseks, kuid me teame, et asi pole mitte selles. Mitmekeelsus ei ole kõigis liikmesriikides tagatud ja seda ei ole ka kahekeelsus riikides, kus teine keel on ametlik keel, ning probleem seisneb selles, et me ei pea vähemuskeeli Euroopa Liidu pärandi, meie pärandi osaks.

Paluksin teil siiski mõtiskleda vähemuskeele mõiste üle, sest mõnedel Euroopa Parlamendi ametlikel kehtel on vähem kõnelejaid ja nad on vähem tuntud kui mõned keeled, mis oma piirkondliku keele staatuse tõttu parlamendi ametlikud keeled ei ole. Järelikult rikume me 40 miljoni eurooplase keelelisi õigusi ja, nagu volinik ise ütles, selliste õiguste kaitse on põhimõtteline küsimus.

Meil on 700 000 baski, kes räägivad Euroopa vanimat, tundmatu päritolu baski keelt, ning Euroopa lähemale viimine baskidele tähendab muuhulgas ka panna neid tundma, et *gabon'* on sama austamisväärne, kui öelda *buenas noches*, tere hommikust või *bonsoir*.

Kay Swinburne (ECR). – Austatud juhataja! Walesi esindava Euroopa parlamendiliikmena tunnen väga kaasa paljudele vähemuskeelte kogu Euroopas, eriti seetõttu, et minu emakeel on uelsi keel, üks vanimatest siiani kasutatavatest Euroopa keeltest.

Arvuliselt on ungarikeelsete inimeste olukord Slovakkias väga sarnane uelsikeelsete inimeste olukorrale Walesis, ületades pool miljonit inimest. See võrdub 20% Walesi inimestest, kuid vähem kui 2% Ühendkuningriigi elanikkonnast.

Walesis jõuti kõiki rahuldava koosseksisteerimiseni pärast sadu aastaid kestnud lükkamist ja tõmbamist Walesi ingliskeelsete ja uelsikeelsete elanike vahel ja vaidlusi, mis on väga sarnased praegu slovaki ja ungari keelt kõnelevate inimeste vahel toimuvatele vaidlustele.

Uelsi keele elustamine viimase 15 aasta jooksul alates võimu üleandmisest kohalikule valitsusele on olnud plahvatuslik. Positiivne suhtumine keelesse on toonud kaasa tohutut kultuurilist kasu.

Walesis on arengu võti olnud pragmaatiline lähenemine. Peaksime seadma eesmärgiks, et inimestel oleks võimalik rääkida just seda keelt, milles nad end kõige paremini väljendada saavad, kuid see ei tohi põhjustada lubamatut koormat ega kulutusi. Näiteks on minul plaanis oma kommentaar lõpetada uelsi keeles, millest saavad osa vaid kaks uelsi keelt kõnelevat parlamendiliiget, kuigi ma ei sooviks tekitada maksumaksjale siin simultaantõlke läbi viimisega seotud kulusid. Mitmekesisust tuleb aga ülistada.

(Sõnavõtja rääkis uelsi keeles)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Sooviksin jätkuvalt meie arutelu teema juurde jääda. Ma ei räägi Slovakkia riiklikust keeleseadusest, kindlas veendumuses, et see on Slovakkia teema.

1. jaanuaril 2010. aastal saab 22 aastat sellest, kui üks väga tark ja austatud inimene rõhutas, et vähemusrahvuste ja nende kultuuri respektimine on rahu ülesehitamise alus. Peame vähemusrahvuste õigusi pidevalt toetama, et nende kultuuri säilitada ja arendada. Vähemusrahvustel on õigus kasutada oma keeli ja see õigus tuleb seaduses sätestada. Kui see ei õnnestu, on tulemus rikka kultuuripärandi kadumine. See inimene lausus need sõnad ülemaailmse rahu päeva tähistamiseks.

Euroopa kultuuriline rikkus põhineb rahvastel, kes tänase päevani eksisteerinud on. See on vastupidine olukord Ameerika Ühendriikidele, kus selline rikkus on määramatusse massi sulandunud. Euroopas kasutatakse tohutul hulgal keeli ja seetõttu on Euroopa Liit kui rahvusriikide ühenduse projekt mõistlik.

Me peame rääkima vähemuskeelte kasutamise reeglitest, sest reeglid on vajalikud, kuid me ei tohi Euroopat sellisest rikkusest ilma jätta. Vähemuskeele kasutamise küsimus kerkib liikmesriikides esile siis, kui ei soovita sel teemal suhelda või kui selle taga on muud küsimused. Vähemusrahvused peaksid end koduriigis hästi tundma ja seetõttu kaitsen ma alati mis tahes vähemuskeelt, kuid alati vähemusrahvuse kõneldava keelena. Usun, et komisjon jagab mu seisukohta.

Ramon Tremosa I Balcells (ALDE). – Austatud juhataja! Tahaksin väljendada oma sügavat pettumust Hispaania valitsuse üle, kes ei luba siin parlamendis kasutada katalaani keelt. Katalaani keel keelati ja seda kiusati taga Franco diktaatorliku režiimi ajal. Nüüd demonstreerib Hispaania demokraatia oma madalat kvaliteeti, keelates katalaani keele ametliku kasutamise parlamendis.

Kõik keeled on võrdsed, samuti nagu kõik inimesed on võrdsed. Euroopa on suurepärase näide heast tavast, mis annab väiksemate ametlikele keelele võimaluse võrdsetel alustel kohtlemiseks.

Katalaani keelt räägib kümme miljonit inimest ja seda keelt ei lubata siin täiskogus rääkida. Kui katalaani keelt tunnustatakse ja siin parlamendis rääkida lubatakse, aitaks see kindlasti arendada katalaani keele olukorda Hispaanias, tugevdades meie nõuet katkestada Hispaania parlamendi sajanditevanune ühekeelsuse traditsioon.

Euroopa parlamendi katalaanist liikmena, kes teab, et esindab katalaani inimeste selget ja olulist nõuet, palun ma Euroopa Komisjonil pöörata erilist tähelepanu katalaani keele kasutamise normaalseks muutmisele täiskogus.

Metin Kazak (ALDE). – (BG) Viktor Orban, rohkem kui 60 000 Bulgaaria kodanikku vaatavad Bulgaaria riiklikust televisioonist uudiseid oma emakeeles, türgi keeles. Seda vaid viis minutit kestvat türgikeelset programmi on Bulgaaria suurim avaliku meedia organisatsioon andnud eetrisse alates 2001. aastast, kui ratifitseeriti vähemusrahvuste kaitse raamkonventsioon. Sel viisil leiab Bulgaaria, et ta täidab Euroopa Liidu olulist põhimõtet vähemusrahvuste õiguste kaitse kohta.

Siiski soovin teie tähelepanu juhtida 5. novembril läbi viidud arvamusküsitluse seoses eesmärgiga lõpetada türgikeelsete uudiste edastamine. See on provokatsiooni ja natsionalistliku surve tulemus. Kõnealuse programmi lõpetamine jätkaks Bulgaaria suurima vähemusrahvuse ilma õigusest informatsioonile oma emakeeles. See tähendaks sallimatust ja diskrimineerimist, mis kõigutaks Bulgaaria etniliste rühmade vahelist tavapärast rahulikkust koosseisest, mida avalikkusele tihti Balkani mudelina serveeritakse.

Seetõttu, austatud volinik, nõuan ma kindlalt vastust küsimusele, kuidas jälgib komisjon seda, kas avalik meedia respektib vähemusrahvuste õigusi vabalt oma emakeeles suhelda ja järelikult oma kodumaa sotsiaalses ja poliitilises elus täielikult osaleda.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Täna sõnajärje eest. Tahaksin juhtida tähelepanu Euroopa Liidu õiges suunas algatatud meetmele. Me räägime vähemusest, kurtidest inimestest, kelle emakeelt viipekeelt on tunnustatud kümnes ELi liikmesriigis ja lõpuks ka minu koduriigis Ungaris. See seadus sätestab mitte ainult viipekeele meie emakeelena, vaid ka meie vähemuse kultuurilise õiguse kaitsmise. Tahaksin teie tähelepanu juhtida ka asjaolule, et sellel teemal on teenäitaja tegelikult Slovakkia, sest Slovakkia viipekeele kasutamist tunnustati juba 1995. aastal. Niisiis, aga ungarlaste teema? Minu kohus on rõhutada tõsiasja, et Euroopa Liidus ei saa kehtestada topeltstandardeid. Kui kurt slovakk saab kasutada viipekeelt, lubagem Slovakkia kodanikel kasutada oma emakeelt.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Ma olen väga pettunud, et hoolimata kasvavatest probleemidest ELi liikmesriikides, mis mõjutavad iga kodanikku olenemata rahvusest, tõstatatakse parlamendi täiskogu

istungitel alati slovakkidest ja ungarlastest parlamendiliikmete vahelise kahevõitlusega seotud küsimused, nagu toimus ka täna, 10 minutit enne südaööd.

Keeleseadus ega ka ükski teine ungarlastest parlamendiliikmete eelnevalt tõstatatud teemadest ei avalda etniliste vähemuste liikmetele mingisugust kahjustavat mõju. Austatud juhataja, etniliste vähemuste ja kõigi teiste vähemuste õigused Slovakkias on täielikult kaitstud ja erandlikult kõrgel tasemel. Me ulatame käe oma Ungari sõpradele, me soovime olla heanaaberlikes suhetes ja see häirib meid väga, et pidevalt Euroopa Parlamendi institutsiooni vael viisil Slovakkia vabariigi vastase vihavaenu õhutamiseks kasutatakse.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Olen lugenud uut Slovakkia keelseadust algusest lõpuni. Hannes Swobodal on õigus - inimeste vaheline koostöö igapäevaelus on tavaliselt hea, ka Lõuna-Slovakkias. Ka sel põhjusel on uus riiklik keelseadus üleliigne, sest slovaki keel ei ole Slovakkias ohus.

Kahjuks diskrimineerib see seadus kohati kohalikke elanikke, sest tšehhid on tihti paremas positsioonis kui ungarlased. Miks ei võiks see seadus vähemalt tšehhe ja ungarlasi võrdselt kohelda? Seda seaduse muudatusettepanekut saab selgitada ainult Slovakkia praeguse koalitsioonivalitsuse veidra koosseisuga, kus Comrade Fico üritab natsionalistlikult Slovaki rahvusparteilt ja populistlikult parteilt Liikumine demokraatliku Slovakkia eest eeldatavate ungarlaste poolsete ohtudega hääli ära napsata. Mul on hea meel teatada, et Mikuláš Dzurinda juhitud koalitsioonivalitsuses ei olnud selline käitumisviis võimalik. Neil päevil tegid Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) fraktsiooni kolm liikmeparteid, muuhulgas vähemusrahvuste partei, head koostööd, ja mitte üksteise vastu, ning tegelikult peakski see eesmärk olema.

Kinga Gőncz (S&D). – (HU) Olen nõus eelmiste sõnavõtjatega, kelle sõnul elasid inimesed Slovakkias üksteise kõrval väga õnnelikult, kuni tekkis kuidagi pingeolukord, mis tasakaalu häirib ja koosseksisteerimise raskemaks muudab.

Lubage mul mainida mõned seni ütle mata punktid seoses Slovakkia keelseadusega. Ma ei soovi eespool öeldut korrata. Ühest küljest määratleb Slovakkia end kui rahvusriiki, samas kui me teame, nagu juba tänu arutletud, et Slovakkias elab umbes 10% riigi rahvastikust moodustav ungarlaste kogukond ja ka teisi rahvusvähemusi.

Keeleseadus tekitab tasakaalutuse. Probleem ei ole mitte ainult selles, et see seadus kaitseb ainult slovaki keelt ja mitte neid vähemuskeeli, mida ta peale selle kaitsma peaks, nagu meil Euroopas tohtu hulka positiivseid näiteid on. See seadus ei ole ka kooskõlaline ühtne vähemusrahvusi kaitsev seadus, mis, nagu me palju kordi korranud oleme, olemasoleva tasakaalu kõigutamise vältimiseks vajalik on. Tänapäevase arutelu üks suurepärastest väga tähtsatest omadustest oli see, et kuulsime palju positiivseid näiteid. Loodan siiralt, et ka Slovakkia võtab kõnealusel teemal edasi liikumiseks selle suuna.

László Tőkés (PPE). – (HU) *Békesség Istentől! Pace vou! Bőzi pokoj s Vami! Peace to you from God!* (ee Rahu teile!). Tahtsin meie mitmekeelses Euroopas soovida teile rahu ungari, rumeenia, slovaki ja inglise keeles. Siin Euroopa Parlamendis oli mul võimalik seda teha, kuid vastavalt Slovakkia õigusaktidele oleks see olnud riskantne, ilma et ma poleks seadust rikkunud. Ühes ELi liikmesriigis võivad inimesed saada trahvi selle eest, kui nad räägivad muud keelt peale riigikeele ja selliste muude keelte hulka kuulub ka üks Euroopa ametlikke keeli, ungari keel. See on täielik skandaal ja häbi.

Heitke pilt minu ees olevale Slovakkia kaardile. Tänu Schengeni lepingule on Slovakkia Ungarit eraldav piir nagu raudne eesriie maatas tehtud. Postkommunistlik šovinistlik Slovakkia valitsus ehitab aga nüüd inimeste vahele uusi müüre, keelelisi barjääre.

Tahaksime tänada president Jerzy Buzekit tema missiooni eest Slovakkia osas, et selle küsimuse lahendamist eesmärgiks seada. Sellesse avalikku huvi tekitavasse teemasse ei peaks komisjon suhtuma halvasti informeeritud mugaval viisil, vaid peaks jõustama oma määrused ja nõuded, mida ta inimõiguste, vähemusrahvuste õiguste ja keeleliste õiguste valdkonnas toetab.

Katarína Neveďalová (S&D). – (SK) Tahtsin tegelikult vastata Lajos Bokrosile, kuid te ei andnud mulle sõnajärge. Tahtsin öelda, et aktsepteerin tõsiasi, et Slovakkia parlament ei tõlgi kõiki seadusi vähemuskeeltesse, mida on muide üksteist ja mitte ainult üks, ja mis puudutab ungari poole miljoni inimesega vähemusrahvuse suurust, siis on meil ka pool miljonit mustlast ja nemad ei kaeba. Sooviksin küsida, kas Ungari parlament tõlgib kõik seadused vähemuskeeltesse ja kas on olemas slovaki keelsed tõlked? Hindan aga väga tõsiasja, et kasutasite võimalust slovaki keeles rääkida.

László Tőkés, Slovakkia rajab sildu, ja see häirib mind väga, et te seda alati mainite, kuid sildu tuleb rajada ka teiselt poolt, Ungarist. Mind häirib väga, et Euroopa parlamendi uue liikmena pean ma pidevalt vastama Slovakkia-Ungari suhetega seotud küsimustele ja ei saa käsitleda mind tõeliselt huvitavaid teemasid.

Siinkohal tahaksin tänada volinikku, sest olen kultuuri- ja hariduskomisjoni liige. Teie töö on tõesti suurepärane ja suurepärane on ka see, et meil on võimalik kasutada 23 Euroopa keelt, millest üks on slovaki keel.

László Surján (PPE). – (HU) Loen Pat the Cope Gallagheri juba öeldut Slovakkia ajakirjandusest. Kui ma tahaksin rõhutada tõsiasja, et praegust konflikti ei saa vaadelda kui kahe riigi või kahe inimese vahelist konflikti, ütleksin ma seda Slovakkia ajakirjanduses. Siin on küsimus konkreetse seadusega seotud probleemidest.

Mul on hea meel toetada Hannes Swoboda soovi liikuda edasi vaikselt ja rahulikult, otsides olukorrast väljapääsu. Kui ta ainult poleks öelnud, et see seadus ei riku olulisi õigusi. Kui näiteks Slovakkia linna haiglas arsti kartva 4aastase lapse kätt hoidvale emale öeldakse, et ta peab lohutama oma last ungari keeles, ei saa me öelda, et see poleks nende õiguste rikkumine. Me ei saa öelda ka, et seda seaduses näidatud oleks. Probleem peitub just seaduse esitamises. Tegelikult keelab seadus sellised mõttevahetused haiglates, kus ungari keel on alaesindatud.

Seetõttu arvan, et probleemid antud teemal on tõsised. Slovakkia on äärmusliku partei võimule tuleku tulemusena lõiganud seda, mida külvanud on. Teisalt, ungarlased ei ole oma vähemusrahvusi hävitanud, vaid on need eraldanud.

Monika Smolková (S&D). – (SK) Avaldan eelmise sõnavõtja kõneldu kohta protesti. See on täielik vale. Paluksin teil lõpuks keelseadus läbi lugeda, sest see erineb teie endi keelseadusest. Meil Slovakkias on teine, erinev keelseadus ja me räägime siin kahest erinevast seadusest.

Mina olen pärit Košícist, 250 000 elanikuga kosmopoliitset linnast, kus elab muuhulgas märkimisväärsel arvul ungarlasi, tšehhe, ruteene, ukrainlasi, mustlasi ja loomulikult slovake. Neli aastat tagasi otsustasid valijad, et Košice piirkonnas toimus väga edukalt meie (sotsiaaldemokraatide) ja ungari vähemusrahvuse esindajate koalitsioon. Piirkondliku esindajana tahaksin väita, et meie koostöö on eeskujulik. Meie piirkonnas elavad ungarlased ja slovaki rahus ja kellelgi ei tule pähe üksteist rahvuse põhjal mustata või rünnata. Inimeste igapäevaelus ei ole vaidlusi ja segaasustusega piirkondades puuduvad rahvusprobleemid. Väidan seda kõike täiesti tõsiselt. Kui teatud parteide juhtpoliitikud ei oleks seda teemat isiklikel põhjustel provotseerinud, poleks ungari etnilise vähemuse teemat Euroopa Parlamendis tõstatatud, sest seda pole olemas.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Francesco Capotorti!

Kui ÜRO tegeles konventsiooni ette valmistamisega, mis sai hiljem tuntuks kui Genotsiidi vältimise ja karistamise konventsioon, siis arutleti füüsilise genotsiidi kõrval ka keelelisest ja kultuurilisest genotsiidist kui tõsisest inimkonnastastest kuriteost.

Keeleline genotsiid määratleti 1948. aasta konventsiooni artikli 3 lõikes kui rühmale inimestele kohaldatav keeld kasutada oma keelt igapäevakontaktides või koolis või keeld avaldada raamatuid ja levitada trükisõna selle rühma keeles.

Hetkel ei ole Slovakkia kahjuks ainuke selline Euroopa Liidu liikmesriik, kuid ta on keelelise genotsiidi tüüpilisim näide ehk teisisõnu, ELi riigis pannakse toime keele tahtlik väljasuretamine. Siin ei ole midagi meeldivat, sest selles suhtes võib Slovakkia kõrval üles loetleda ka Rumeenia, Kreeka ja Prantsusmaa. Täna teid.

Leonard Orban, komisjoni liige. – (RO) Tahaksin alustuseks keskenduda mitmekeelsuspoliitika olemusele, mida me selle ajavahemiku jooksul edendada tahtnud oleme. Ühest küljest oleme tahtnud võimaldada kõigi Euroopas räägitavate keelte respektseerimise ja aus hoidmise tagamise, olgu need siis kas riigikeeled, piirkondlikud keeled või vähemuskeeled või keeled, mida räägivad teistelt mandritelt tulnud inimesed. Teisest küljest oleme tahtnud kindlustada, et selline mitmekesisuse aus hoidmine saavutaks ühise eesmärgi, mida me kõik soovime, täpsemalt Euroopa Liidu ühtsuse ehk teisisõnu meie ühtsuse säilitamise ja tugevdamise. Kui te soovite, siis räägime põhimõtte „Ühtsus mitmekesisuses“ kõige otsesemast kohaldamisest. Oma kõnes võtan ma paratamatult kuulda Hannes Swoboda tehtud märkusi selles suhtes, et peame oma tegevuses vaatlema meid ühendavaid osi meid lahutavate osade asemel.

Peame respekterima kõiki, kuid meil peab olema ka tarkust leida viisid üksteise mõistmiseks, omavaheliseks suhtluseks ja võimaluseks üksteist vastastikku mõjutada. Just see on põhjus, miks mitmekeelsusel on olnud ja on kultuuridevahelise dialoogi tugevdamises ülioluline osa. Me peame pidama dialoogi ja ilma keelteta me seda teha ei saa.

Mul on olnud võimalus külastada kõiki liikmesriike. Samuti on mul olnud võimalus reisida piirkondades ja regioonides, kus toimuvad kahjuks jätkuvalt arutelud ja vaidlused ja kahjuks hoitakse keeli mõnikord teatud poliitiliste huvide küttes, mis ei ole innustatud ELi ühtsusest. Samuti olen ma valjult ja selgelt öelnud, et me peame leidma lahendused, mis võimaldavad meil suhelda ja üksteist vastastikku mõjutada. Just sel põhjusel, nagu ma enne ütlesin, pakub nende kogukondade, kellega me kõrvuti elame, keelte õppimine ja rääkimine isegi olukordades, kus tundub olevat raskem asju aktsepteerida, meile tähtsaid lahendusi üksteise mõistmise osas. Seetõttu usun ma, et sellistes olukordades, mida on olnud lõputu hulk, suudame me vastastikuse mõistmisega edu saavutada.

Näiteks, oskus rääkida selle piirkonna keelt, kus on enamuses vähemusrahvuste esindajad, ehk teisisõnu, oskus rääkida nende vähemusrahvuste keeli koos vähemusrahvuste oskusega rääkida koduriigi keelt, rajab sildu ja loob mõistmise, mis meid aidata võib.

Tahaksin anda mõned kommentaarid jõupingutuste kohta, mida me teeme, et kõiki Euroopa Liidus kõneldavaid keeli toetada. Me rahastame suurel hulgal projekte, mis ei ole seotud mitte ainult ametlike keeltega, vaid ka paljude piirkondlike ja vähemuskeeltega. Lugematul hulgal on konkreetseid näiteid, kus Euroopa Liit on toetanud ühest küljest organisatsioonide võrgustikke, mille eesmärk on arendada piirkondlikke ja vähemuskeeli, ning Euroopa Liidus mitte nii laialdaselt kõneldavaid keeli üldiselt. Rahastame ka konkreetsete vähemuskeelte ja piirkondlike keeltega seotud projekte. Selle kohta, kuidas me selliseid keeli toetame, on ka konkreetseid näiteid. Nagu ma juba ütlesin ja veelkord korrata soovin, 2008. aastal vastu võetud mitmekeelsusstrateegia eesmärk on, et Euroopa Liidus kõneldakse kõiki keeli. Meil ei ole takistusi. Käsitleme kõiki selliseid keeli Euroopale varandusena ja, kui soovite, Euroopa Liidus praegu olemasoleva kultuuripärandi osana.

Tahaksin öelda mõned sõnad ka muudatusettepanekute kohta, mis tehti slovaki keele kasutamist, loomulikult Slovakkias, reguleerivatesse õigusaktidesse. Meil on hea meel, et hetkel toimuvad Ungari ja Slovakkia peaministrite vahelised läbirääkimised valikuvõimaluste üle, mis võimaldab neil leida vastastikusel mõistmisel põhinevad ühishlahendused. Ühenduse vaatepunktist tahaksin rõhutada, et selle seaduse väga ulatuslikku kohaldamisala arvestades ei ole meil praegu võimalik hinnata kõiki selle seaduse jõustamisega kaasnevaid mõjusid. Just seetõttu on selle seaduse rakendamine eluliselt oluline, eelkõige viis, kuidas seda rakendatakse. Selles osas tahaksin rõhutada, et komisjon teostab väga põhjaliku analüüsi, kus vaatleme üksikasjalikult, mille suhtes neid õigusakte kohaldatakse.

Lõpetuseks tahaksin veelkord rõhutada, et me taotleme oma suhteliselt piiratud õiguse kitsendustega kõigi Euroopa Liidus kasutatavate keelte toetamist, olenemata sellest, kas tegemist on ametliku keele, piirkondliku keele või vähemuskeelega, nagu uelsi keel, mille kohta meil on konkreetseid näited selle keele toetamise viisist, või katalaani keel, mille suhtes Euroopa Komisjon on näiteks üritanud inimeste tähelepanu avada või selle keele kasutajatele tõmmata. Näiteks on meil väga üksikasjalikud veebilehed ja katalaanikeelne teave ühenduse poliitika kohta. Sama kehtib baski ja paljude teiste keelte kohta. Ma soovin näidata, et need jõupingutused võimaldavad meil demonstreerida konkreetset viisi minu arvates tähtsa ELi poliitika toetamiseks, mis on tegelikult Euroopa Liidu asutamise aluspõhi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (koduorra artikkel 149)

Jim Higgins (PPE), kirjalikult. – Tervitan Euroopa Komisjoni positiivset suhtumist ja tunnistan, et vähemuskeelte tunnustamise osas on tehtud edusamme. Siiski on veel palju teha, kui soovime vähemuskeeled ELi prominentsete keeltega samaväärsele tasemele asetada. Praegu tõlgitakse täiskogu istungil iiri keelt ainult inglise keelde ja iiri keeles rääkides pidin ma üheminutilise kõne keskel peatuma ja inglise keelele üle minema, sest tõlkimisvõimalused puudusid. Iiri keele tõlkijate piisaval tasemel koolitus toimub praegu ainult Iiri Riiklikus Ülikoolis Galways (NUIG) ja ametialastes advokatuuriasutustes Iirimaal, samas, kui see kirjeldab üldjoontes edu, kutsun ma komisjoni üles täiendavalt rahastama teiste tunnustatud iiri keele tõlkekursuste asutamist, et võimaldada piisav arv iiri keele tõlke täieliku iirikeelse tõlketeenuse pakkumiseks Euroopa institutsioonides vastavalt parlamendi koduorra artiklis 146 sätestatule. Nagu juba öeldud, meie kultuuridevahelist dialoogi ei saa ilma mitmekeelsusega tugevdada ja mitmekeelsus ei ole ilma piisavate koolitusvahenditeta võimalik.

Alajos Mészáros (PPE), kirjalikult. – (HU)

Austatud juhataja, kallid kolleegid! Slovakkias elava ungarlasena teatan ma, et Slovakkia keeleteadus on halb. See ei ole halb mitte sellepärast, et ta rikub Euroopa väärtussüsteemi, vaid sellepärast, et ta sekkub vägivaldselt mitmesaja tuhande vaba Euroopa kodaniku õigusesse oma emakeelt kasutada ja takistab selle õiguse vaba kasutamist vastuvõetamatul viisil. Hirm karistuse ees ja keeleteaduse ebamäärane sõnastus on viinud olukorrani, kus kodanikud ei julge oma emakeelt kasutada isegi mitte seal, kus see lubatud on. Teisalt on kahe keele kasutamine tehtud kohustuslikuks, isegi kui see on täiesti põhjendamatult.

Slovakkia valitsus, kes võtab omaks ka natsionalistlikud ideaalid, põhjendas keeleteadust väitega, et sellega tuli näiliselt tasakaalustada slovaki ja ungari keele kasutamine Lõuna-Slovakkia piirkondades. Nagu juba öeldud, on selle eesmärk määrata, et ungarlastega asustatud piirkonnas elavatel slovakkidel on õigus saada mis tahes ametlikku teavet oma emakeeles. Vastupidisel juhul kehtivad samad tingimused aga ainult siis, kui vähemusrühvuse suhtarv on vähemalt 20% Milline suurepärase tasakaal! Mõelda, et see kõik leiab aset 21. sajandi Euroopas.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO)

Vähemusrühvused annavad rahvale lisaväärtust niikaua kuni nad oma kultuurilisi väärtusi säilitada suudavad. Just seetõttu on vähemuskultuuride säilitamine eriti oluline. Usun, et sellest vaatepunktist on Rumeenias, riigis, mida ma esindan, ühed kaasaegsemad vähemusrühvusi kaitsvad seadused. Rumeenias saavad vähemusrühvused oma emakeeles kohtusse pöörduda. Neil on koolid, kus õpetust antakse nende emakeeltes. Kõik Rumeenia 19 vähemusrühvust on esindatud parlamendis. Piirkondades, kus vähemusrühvused moodustavad 20% rahvastikust, peavad kohalikud ametiasutused dokumendid avaldama ka vähemuskeeltes. Selles piirkonnas avaldatakse kõik otsused nii rumeenia kui vähemusrühvuste keeles. Usun, et vähemusrühvuste õigustele ja vähemuskeelte kasutamisele viidates võib Rumeenia selle valdkonna õigusaktid hea tava näite ja lähtepunktina eeskujuks tuua.

17. Vastuvõetud dokumendid: vt protokoll**18. Järgmise istungi päevakord: vt protokoll****19. Istungi lõpp**

Juhataja. – (Istung lõppes kell 00.10)